

UCHWAŁA Nr XXXIV/291/2017
RADY MIEJSKIEJ w CHMIELNIKU
z dnia 29 maja 2017 roku

w sprawie przyjęcia Programu Rewitalizacji dla Gminy Chmielnik na lata 2016-2023

Na podstawie przepisu art. 18 ust. 2 pkt 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.), **Rada Miejska w Chmielniku uchwała, co następuje:**

§ 1.

Uchwala się „**Program Rewitalizacji dla Gminy Chmielnik na lata 2016-2023**” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Chmielnik.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Chmielniku

Sławomir Wójcik

Uzasadnienie

Program Rewitalizacji jest dokumentem wyznaczającym cele i kierunki kompleksowej odnowy obszarów kryzysowych na terenie Gminy Chmielnik na płaszczyznach: gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, środowiskowej, technicznej i społecznej. Kompleksowość działań rewitalizacyjnych ma na celu zapewnienie rozwoju zdegradowanych obszarów wymagających odnowienia.

Program rewitalizacji umożliwia władzom samorządowym oraz innym uprawnionym beneficjentom pozyskać środki z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020 na działania o charakterze wielowymiarowej rewitalizacji.

Program Rewitalizacji dla Gminy Chmielnik uwzględnia m.in. zmianę krajowych, regionalnych oraz lokalnych dokumentów strategicznych oraz propozycje mieszkańców.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2016r., poz. 353 ze zm.) Gmina Chmielnik wystąpiła do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach oraz do Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego o uzgodnienie konieczności przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Obie instytucje uzgodniły brak konieczności sporządzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Programu Rewitalizacji.

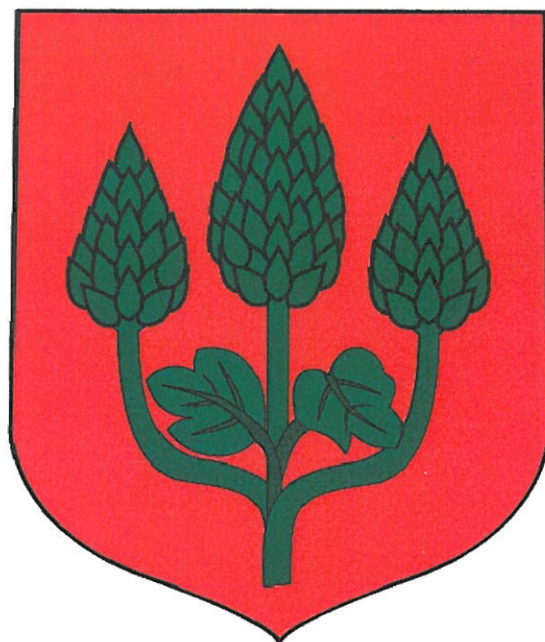
W związku z powyższym proponuje się przyjęcie powyższej uchwały.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Chmielniku

Sławomir Wójcik

Gmina Chmielnik

**Program Rewitalizacji dla Gminy
Chmielnik na lata 2016-2023**

**Fundusze
Europejskie**
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Projekt współfinansowany ze środków Funduszu Spójności Unii Europejskiej w ramach
Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020

przygotowany przez

 REMEDIS SA

---

ul. Petera Mansfelda 4
60-855 Poznań
tel. +48 61 665 78 00
fax +48 61 665 78 09
remedis@remedis.eu

NIP: 781-179-27-48
REGON: 300464078
KRS: 0000270485
Kapitał zakładowy: 6.330.010,20 zł

1.	WSTĘP	7
1.1	WPROWADZENIE.....	8
1.2	PODSTAWOWE POJĘCIA ZWIĄZANE Z REWITALIZACJĄ	10
1.3	OPIS POWIĄZAŃ PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI W TYM DOKUMENTAMI GMINY.....	12
1.3.1	POWIĄZANIA Z DOKUMENTAMI KRAJOWYMI.....	12
1.3.2	POWIĄZANIA Z DOKUMENTAMI WOJEWÓDZKIMI I POWIATOWYMI.....	15
1.3.3	POWIĄZANIA Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI GMINY CHMIELNIK.....	19
2	WPROWADZENIE DO DIAGNOZY	22
2.1	METODYKA	23
2.1.1	CEL DIAGNOZY	23
2.1.2	STRUKTURA DIAGNOZY	23
2.1.3	PRZYJĘTA METODYKA DIAGNOZY	24
2.1.3.1	PRZYJĘTA METODA DELIMITACJI OBSZARU	24
3	DIAGNOZA.....	28
3.1	INFORMACJE OGÓLNE.....	29
3.2	SFERA SPOŁECZNA.....	32
3.2.1	DEMOGRAFIA	32
3.2.2	POZIOM ŻYCIA	37
3.2.3	PROBLEMY SPOŁECZNE	41
3.2.4	ORGANIZACJE POZARZĄDOWE	47
3.2.5	IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W SFERZE SPOŁECZNEJ.....	50
3.3	SFERA GOSPODARCZA.....	56
3.3.1	STRUKTURA GOSPODARKI.....	56
3.3.2	GŁÓWNI PRACODAWCY	60
3.3.3	ROLNICTWO I LEŚNICTWO	61

3.3.4	IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W SFERZE GOSPODARCZEJ	62
3.4	SFERA ŚRODOWISKOWA	65
3.4.1	ŚRODOWISKO NATURALNE	65
3.4.2	OCHRONA PRZYRODY	67
3.4.3	GOSPODARKA ODPADAMI	70
3.4.4	IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W SFERZE UWARUNKOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH	73
3.5	SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	82
3.5.1	ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE	82
3.5.2	OBIEKTY ZABYTKOWE	85
3.5.3	DOSTĘPNOŚĆ INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ	89
3.5.4	DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA	91
3.5.5	INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	92
3.5.6	IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W SFERZE PRZESTRZENNO- FUNKCJONALNEJ	95
3.6	SFERA TECHNICZNA	97
3.6.1	STAN ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH	97
3.6.2	IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W SFERZE TECHNICZNEJ	100
3.7	SYNTEZA DIAGNOZY GMINY CHMIELNIK	100
4	WYZNACZENIE OBSZARÓW ZDEGRADOWANEGO I REWITALIZACJI	103
4.1	WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO	104
4.2	WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI	108
4.3	OPIS POSZCZEGÓLNYCH OBSZARÓW PRZEZNACZONYCH DO REWITALIZACJI	114
5	WIZJA I CELE PROGRAMU REWITALIZACJI	116
5.1	WIZJA OBSZARU REWITALIZOWANEGO GMINY CHMIELNIK PO REWITALIZACJI ..	117
5.2	CELE PROGRAMU REWITALIZACJI	117
6	PRZEDSIĘWZIĘCIA	120

6.1	LISTA PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI CELÓW REWITALIZACJI	121
6.2	LISTA UZUPEŁNIAJĄCYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI CELÓW REWITALIZACJI	139
7	PLAN FINANSOWY	140
7.1	PLAN FINANSOWY	141
8	SYSTEM WDRAŻANIA PROGRAMU REWITALIZACJI	147
8.1	PODSTAWY PRAWNE SYSTEMU WDRAŻANIA PROGRAMU REWITALIZACJI.....	148
8.2	UWARUNKOWANIA INSTYTUCIONALNO-ORGANIZACYJNE.....	148
8.3	MECHANIZM ZAPEWNIENIA KOMPLEMENTARNOŚCI	151
8.3.1	KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA	151
8.3.2	KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA	151
8.3.3	KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTYTUCJONALNA.....	153
8.3.4	KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA.....	153
8.3.5	KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA	154
8.3.6	WZAJEMNE POWIĄZANIA PRZEDSIĘWZIĘĆ.....	154
8.3.7	ZINTEGROWANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH POMIĘDZY CELAMI STRATEGICZNYMI I CELAMI OPERACYJNYMI (KIERUNKAMI DZIAŁAŃ).....	158
9	REALIZACJA RZECZOWA I FINANSOWA PROGRAMU REWITALIZACJI	165
9.1	REALIZACJA RZECZOWA I FINANSOWA PROGRAMU REWITALIZACJI	166
9.2	WYTYCZNE W ZAKRESIE MIESZKALNICTWA.....	170
10	MONITOROWANIE, OCENA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA PROGRAMU REWITALIZACJI	172
10.1	SYSTEM MONITOROWANIA PROGRAMU REWITALIZACJI	173
10.2	SPOSÓB OCENY PROGRAMU REWITALIZACJI.....	176
10.3	MECHANIZM WŁĄCZENIA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW I INNYCH PODMIOTÓW I GRUP AKTYWNYCH NA TERENIE GMINY W PROCES REWITALIZACJI	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

10.4	DZIAŁANIA INFORMACYNO PROMOCYJNE	181
11	ZAŁĄCZNIKI	184
12	SPIS TABEL I RYSUNKÓW	186

1. WSTĘP

1.1 WPROWADZENIE

Program Rewitalizacji Gminy Chmielnik na lata 2016-2023 opracowany został na podstawie Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” Ministra Rozwoju z 2 sierpnia 2016 r.

Gmina Chmielnik przystępując do przeprowadzenia rewitalizacji, zgodnie z wytycznymi zobowiązana jest do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Proces wskazania tych terytoriów, jest obwarowany konkretnymi, opisanymi poniżej wymogami.

Obszar może zostać wskazany jako obszar zdegradowany, jeśli znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym oraz gdy występuje na nim co najmniej jedno z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych (w szczególności niski stopień przedsiębiorczości, słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw),
- środowiskowych (w szczególności przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska),
- przestrzenno-funkcjonalnych (w szczególności niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziomu obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych),
- technicznych (w szczególności degradacja stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz nefunkcjonowanie rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Obszar cechujący się szczególną koncentracją wyżej wymienionych zjawisk, na którym gmina zamierza prowadzić rewitalizację z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, wyznacza się jako obszar rewitalizacji. Może on obejmować całość lub część obszaru zdegradowanego, ale nie może być większy niż 20 % powierzchni gminy ani zamieszkały przez więcej niż 30 % liczby jej mieszkańców. Zarówno obszar zdegradowany, jak i obszar

rewitalizacji mogą być podzielone na podobszary, które nie muszą posiadać wspólnych granic, pod warunkiem stwierdzenia na każdym z nich występowania koncentracji opisanych wyżej negatywnych zjawisk. Tak obszar zdegradowany, jak i rewitalizacji mogą stanowić to samo terytorium.

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Z tego też powodu powinna być prowadzona w sposób kompleksowy poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Rewitalizacja powinna być prowadzona na rzecz interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji. Są to w szczególności mieszkańcy rewitalizowanych terenów czy też podmioty gospodarcze prowadzące działalność na danych obszarach.

Program Rewitalizacji Gminy Chmielnik został zainicjowany i uchwalony przez Radę Miejską w Chmielniku i jest wieloletnim programem działań w sferze społecznej i gospodarczej. Jego celem jest wyprowadzenie wyznaczonego obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenie warunków do jego rozwoju. Ponadto Program stanowi narzędzie planowania i koordynowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Program rewitalizacji skupia się na zdiagnozowaniu obszarów gminy znajdujących się w sytuacji kryzysowej o najbardziej zdegradowanej strukturze, w tym społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej oraz określeniu działań służących poprawie sytuacji tych obszarów, głównie w sferze społecznej, ale i w pozostałych sferach wyżej wymienionych. Program został opracowany przy współudziale mieszkańców, środowisk społecznych i gospodarczych oraz przy pomocy szeroko prowadzonych konsultacji społecznych. Skuteczność Programu, w dużej mierze zależy od partycypacji społecznej stąd wyżej wymienione działania.

Dokument „Program Rewitalizacji Gminy Chmielnik na lata 2016-2023” został przygotowany zgodnie z najlepszymi praktykami. Przygotowanie dokumentu poprzedzono badaniami dotyczącymi rewitalizacji, w trakcie prac prowadzono moderowane warsztaty dotyczące rewitalizacji, dokonano diagnozy w oparciu o dostępne dane. Ponadto zebrany dokument był poddany procesowi konsultacji społecznych (protokoły z konsultacji jest także załącznikiem do niniejszego opracowania).

Dla zwiększenia obiektywności poszczególne działania badawcze wykonywano we współpracy z różnymi specjalistami zewnętrznymi, natomiast nad powstaniem całości dokumentu czuwał zespół pracowników Urzędu Miasta w Chmielniku.

Wszystkie dane które uzyskano w poniższych analizach, zgodnie z zaleceniami Urzędu Marszałkowskiego, zostały zebrane przy pomocy Urzędu Miasta i Gminy w Chmielniku, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Szkół z terenu Gminy Chmielnik oraz strony internetowej Głównego Urzędu Statystycznego. Można, zatem uznać, że analizowane dane są mierzalne, wiarygodne i możliwe do pozyskania w przyszłości, podczas monitoringu i oceny Programu Rewitalizacji Gminy Chmielnik.

1.2 PODSTAWOWE POJĘCIA ZWIĄZANE Z REWITALIZACJĄ

W niniejszym dokumencie pojawia się wiele specjalistycznych terminów, które wymagają zdefiniowania:

- Bezrobocie faktyczne – zjawisko społeczne polegające na tym, że część ludzi zdolnych do pracy i pragnących ją podjąć nie znajduje zatrudnienia,
- Bezrobocie rejestrowane – pod tym pojęciem, zgodnie z definicją prezentowaną przez Główny Urząd Statystyczny, kryją się osoby, które nie są zatrudnione i nie wykonują innej pracy zarobkowej, jednocześnie zdolne do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze godzin (gotowość do ½ etatu dotyczy osób niepełnosprawnych). Bezrobotny zarejestrowany nie uczęszcza do szkoły, jest w wieku od 18 do 60 r. życia (kobiety) lub 65 r. życia (w przypadku mężczyzn), nie ma emerytury ani renty, nie jest posiadaczem nieruchomości rolnej (powyżej 2 ha), a także nie prowadzi firmy. Jest to formalny stan wpisania kogoś do rejestru prowadzonego przez Powiatowy Urząd Pracy. Bezrobocie rejestrowane nie oddaje w pełni rzeczywistego poziomu bezrobocia w danym regionie, ponieważ uzyskane wyniki nieco go zaniżają (wynika to m.in. z tego, że nie wszystkie osoby bezrobotne rejestrują to w odpowiednim urzędzie lub w ogóle się nie rejestrują).
- Delimitacja – wyznaczenie granic obszarów, dla których będzie prowadzona analiza,
- Kapitał społeczny – mianem kapitału społecznego określa się wartość, na którą składają się wzajemne relacje społeczne oraz zaufanie jednostek, przy pomocy których możliwe jest pomnażanie osiągniętych korzyści. Jest to termin wynikający z nauk socjologicznych

oraz ekonomicznych. Składają się na niego między innymi jakość stosunków panujących między członkami społeczności, ich wzajemne relacje, stosunki oraz efekty synergii.

- Obszar zdegradowany – obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych,
- Obszar rewitalizacji – obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w rozdziale 3 Wytycznych, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez nie więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic,
- Rewitalizacja – to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji,
- Ubóstwo – zjawisko społeczne polegające na braku dostatecznych środków materialnych do zaspokajania potrzeb życiowych jednostki lub rodziny, jest to stan doznawania przez kogoś przynajmniej jednego z dwóch problemów:
  - głęboki niedostatek – jego dochody ekwiwalentne na członka rodziny są niższe niż 60% mediany takich dochodów w danym kraju (kryterium dochodowe),
  - głęboka deprywacja materialna – brak środków na wydatki związane z realizacją podstawowych, uzasadnionych potrzeb: opłacenia bieżących rachunków za czynsz i energię, ogrzania domu, pokrycia niespodziewanych wydatków, zjedzenia przynajmniej raz na dwa dni posiłku z odpowiednią ilością białka, spędzenia tygodnia urlopu rocznie poza miejscem zamieszkania, posiadania podstawowych udogodnień technicznych standardowych dla danego społeczeństwa (kryterium wydatkowe).

- Wykluczenie społeczne – wykluczenie z udziału w życiu społecznym jednostek, grup społecznych w stosunku do ich otoczenia społecznego. Jest rozumiane jako niemożliwość bycia uczestnikiem ważnych społecznie aspektów życia społecznego, jak gospodarcze, polityczne czy kulturowe. Wykluczona społecznie jest jednostka lub grupa, która w sensie formalnym należy do danego społeczeństwa i chce uczestniczyć w jego życiu czynnie, lecz nie może z powodów będących poza jej kontrolą.
- Interesariusze rewitalizacji – to w szczególności: mieszkańcy obszaru rewitalizacji; właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze; podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą, społeczną, jednostki samorządu terytorialnego, organy władzy publicznej.

Stan kryzysowy – stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej.

1.3 OPIS POWIĄZAŃ PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI W TYM DOKUMENTAMI GMINY

1.3.1 POWIĄZANIA Z DOKUMENTAMI KRAJOWYMI

W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji będą realizowane cele ogólne i szczegółowe wpisujące się w dokumenty strategiczne województwa i powiatu. Szczegóły przedstawia tabela 33.

Tabela 1 Powiązania PR z krajowymi dokumentami strategicznymi

LP.	DOKUMENT	MISJA/CEL/PRIORYTET/DZIAŁANIE	ODPOWIADAJĄCE CELE PR DLA GMINY CHMIELNIK
1.	Narodowy Plan Rewitalizacji 2022	Głównym celem NPR jest poprawa warunków rozwoju obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym. Realizacji tego celu służyć będzie tworzenie korzystnych warunków dla prowadzenia rewitalizacji w Polsce i położenie nacisku na holistyczne, zintegrowane podejście do prowadzenia takich działań.	Cel strategiczny I, Cel strategiczny II, Cel strategiczny III.
2.	Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta,	Cel strategiczny: Efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych i innych terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym. Cel regionalny 1: Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów	Cel strategiczny I, Cel strategiczny II, Cel strategiczny III.

	Obszary Wiejskie	<p>(„konkurencyjność”).</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji poza miastami wojewódzkimi; • Budowa podstaw konkurencyjności województw – działania tematyczne. <p>Cel regionalny 2: Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych („spójność”);</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe; • Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze. <p>Cel regionalny 3: Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie („sprawność”).</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspomaganie budowy kapitału społecznego dla rozwoju regionalnego w oparciu o sieci współpracy między różnymi aktorami polityki regionalnej. 	
3.	Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego	<p>Wzmocnienie udziału kapitału społecznego w rozwoju społeczno-gospodarczym Polski:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postaw sprzyjających kooperacji, kreatywności oraz komunikacji • Poprawa mechanizmów partycypacji społecznej i wpływu obywateli na życie publiczne. • Usprawnienie procesów komunikacji społecznej oraz wymiany wiedzy • ☒ Rozwój i efektywne 	Cel strategiczny I, Cel strategiczny II, Cel strategiczny III.
4.	Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko-perspektywa do 2020 r	<p>Zapewnienie wysokiej jakości życia obecnych i przyszłych pokoleń z uwzględnieniem ochrony środowiska oraz stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju nowoczesnego sektora energetycznego, zdolnego zapewnić Polsce bezpieczeństwo energetyczne oraz konkurencyjną i efektywną gospodarkę.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska • Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię • ☒ Poprawa stanu środowiska 	Cel strategiczny I, Cel strategiczny II, Cel strategiczny III.
5.	Strategia Rozwoju Transportu do roku 2020 (z perspektywą do roku 2030)	<p>CEL STRATEGICZNY 1: Stworzenie zintegrowanego systemu transportowego</p> <p>CEL STRATEGICZNY 2: Stworzenie warunków dla sprawnego funkcjonowania rynków transportowych i rozwoju efektywnych systemów przewozowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie nowoczesnej, spójnej sieci infrastruktury transportowej • Poprawa sposobu organizacji i zarządzania systemem transportowym • Bezpieczeństwo i niezawodność • Ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko • ☒ Zbudowanie racjonalnego modelu finansowania inwestycji infrastrukturalnych 	Cel strategiczny I
6.	Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi Rolnictwa i Rybactwa na lata	<p>Poprawa jakości obszarów wiejskich oraz efektywne wykorzystanie ich zasobów i potencjałów, w tym rolnictwa, rybactwa, dla zrównoważonego rozwoju kraju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzrost jakości kapitału ludzkiego, społecznego, zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich. 	

	2012-202	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej. • Bezpieczeństwo żywnościowe. • Wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego • ☑ Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich. 	
7.	Strategia Rozwoju Kraju 2020	<p>Obszar strategiczny I: Sprawne i efektywne państwo. Cel I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem; I.1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego; Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela; I.3.2. Rozwój kapitału społecznego ; Obszar strategiczny II: Konkurencyjna gospodarka. Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego; II.4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej; II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego; II.4.3. Zwiększanie mobilności zawodowej i przestrzennej; Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko; II.6.2. Poprawa efektywności energetycznej; II.6.4. Poprawa stanu środowiska; Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu; II.7.2. Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych; II.7.3. Udrożnienie obszarów miejskich; Obszar strategiczny II: Spójność społeczna i terytorialna. Cel III.1. Integracja społeczna; III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluceniem społecznym ; III.1.2. Zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych.</p>	Cel strategiczny I, Cel strategiczny II, Cel strategiczny III.
8.	Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	<p>Cel 2: Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów. Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wspomaganie spójności w układzie krajowym: Pomorze Środkowe – Polska Zachodnia – Polska Centralna – Polska Wschodnia; • Regionalną integrację funkcjonalną, wspomaganie rozprzestrzeniania procesów rozwojowych na obszary poza głównymi miastami oraz budowanie potencjału do specjalizacji terytorialnej; • Wspomaganie spójności w obszarach problemowych. <p>Cel 3: Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej. Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa dostępności polskich miast i regionów; • Zmniejszenie zewnętrznych kosztów transportu. <p>Cel 4: Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski. Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Integracja działań w zakresie funkcjonowania spójnej sieci ekologicznej kraju jako podstawa ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych; • Przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej; 	Cel strategiczny I, Cel strategiczny II, Cel strategiczny III.

		<ul style="list-style-type: none"> Racjonalizacja gospodarowania ograniczonymi zasobami wód powierzchniowych i podziemnych kraju, w tym zapobieganie występowaniu deficytu wody na potrzeby ludności i rozwoju gospodarczego, Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód i związanych z nimi ekosystemów; Zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleby. <p>Cel 6: Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.</p> <p>Kierunki działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ochrona interesu publicznego, Wdrożenie do systemu gospodarowania przestrzenią podstawowych, zróżnicowanych terytorialnie i spójnych z polityką rozwoju, instrumentów ekonomicznych; Tworzenie korzystnych warunków dla działalności gospodarczej. 	
9.	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	<p>OŚ PRIORYTETOWA I: Zmniejszenie emisyjności gospodarki,;</p> <p>OŚ PRIORYTETOWA II: Ochrona środowiska w tym adaptacja do zmian klimatu;</p> <p>OŚ PRIORYTETOWA IV: Infrastruktura drogowa dla miast;</p> <p>OŚ PRIORYTETOWA VII: Poprawa bezpieczeństwa energetycznego;</p> <p>OŚ PRIORYTETOWA VIII: Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury;</p> <p>OŚ PRIORYTETOWA X: Pomoc techniczna.</p>	Cel strategiczny I, Cel strategiczny II, Cel strategiczny III.
10	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020	<p>Oś priorytetowa I: Innowacje i nauka;</p> <p>Oś priorytetowa II: Konkurencyjna gospodarka;</p> <p>Oś priorytetowa III: Efektywna i zielona energia;</p> <p>Oś priorytetowa IV: Dziedzictwo naturalne i kulturowe;</p> <p>Oś priorytetowa V: Nowoczesna komunikacja;</p> <p>Oś priorytetowa VI: Rozwój miast;</p> <p>Oś priorytetowa VII: Sprawne usługi publiczne;</p> <p>Oś priorytetowa VIII: Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo;</p> <p>Oś priorytetowa IX: Włączenie społeczne i walka z ubóstwem;</p> <p>Oś priorytetowa X: Otwarty rynek pracy;</p> <p>Oś priorytetowa XI: Pomoc techniczna.</p>	Cel strategiczny I, Cel strategiczny II, Cel strategiczny III.

Źródło: opracowanie własne

1.3.2 POWIĄZANIA Z DOKUMENTAMI WOJEWÓDZKIMI I POWIATOWYMI

Tabela 2 Powiązania PR z dokumentami strategicznymi powiatu kieleckiego i województwa świętokrzyskiego

LP.	DOKUMENT	MISJA/CEL/PRIORYTET/DZIAŁANIE	ODPOWIADAJĄCE CELE PR DLA GMINY CHMIELNIK
1.	Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020	<p>Misja Strategii: Pragmatyczne dążenie do najpełniejszego i innowacyjnego wykorzystania przewag i szans, odwrócenia niekorzystnych tendencji demograficznych oraz podniesienia jakości życia mieszkańców przy jednoczesnej dbałości o stan środowiska.</p> <p>Cel strategiczny 1: Koncentracja na poprawie infrastruktury regionalnej;</p> <p>Cel strategiczny 2: Koncentracja na kluczowych gałęziach i branżach dla rozwoju gospodarczego regionu;</p> <p>Cel strategiczny 3: Koncentracja na budowie kapitału ludzkiego i bazy dla innowacyjnej gospodarki;</p> <p>Cel strategiczny 4: Koncentracja na zwiększeniu roli ośrodków</p>	Cel strategiczny I, Cel strategiczny II, Cel strategiczny III.

		<p>miejskich w stymulowaniu rozwoju gospodarczego regionu; Cel strategiczny 5: Koncentracja na rozwoju obszarów wiejskich; Cel strategiczny 6: Koncentracja na ekologicznych aspektach rozwoju regionu.</p>	
2.	Strategia Polityki Społecznej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2012-2020	<p>Misją strategii polityki społecznej województwa świętokrzyskiego jest włącznie wszystkich mieszkańców, rodzin podmiotów województwa do działań na rzecz trwałego rozwoju, poprawy jakości życia, zmniejszenia skali problemów społecznych a także ich łagodzenia.</p> <p>Minimalizacja obszarów wykluczenia społecznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie osób i rodzin żyjących w ubóstwie • Wyrównanie szans w dostępie do usług społecznych • Efektywny system wsparcia rodzin oraz rodzicielstwa zastępczego • Rozwój systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. <p>Kompleksowe działania na rzecz integracji społecznej oraz aktywizacji osób niepełnosprawnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie wizerunku osób niepełnosprawnych na rynku pracy • Rozwój usług socjalnych dla osób niepełnosprawnych • Tworzenie warunków sprzyjających zaradności i samodzielności osób niepełnosprawnych. <p>Efektywny system polityki społecznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Systematyczne diagnozowanie problemów społecznych oraz planowanie strategiczne i operacyjne w obszarze polityki • Wprowadzenie i wspieranie innowacyjnych rozwiązań w zakresie pomocy społecznej • Ograniczenie niekorzystnych tendencji w sferze ludnościowej i rodzinnej • Dostosowanie infrastruktury i bazy społecznej do dynamiki długookresowych trendów demograficznych • Kształtowanie i szkolenie zawodowe kadr pomocy i integracji społecznej • Współpraca jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z instytucjami rynku pracy <p>Profilaktyka i rozwiązywanie problemów wynikających z uzależnień od środków psychoaktywnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Profilaktyka i zmniejszenie skutków uzależnień • Zwiększenie dostępności do leczenia odwykowego i wsparcie w procesie wychodzenia z uzależnień <p>Wzmocnienie kapitału społecznego mieszkańców województwa świętokrzyskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzmocnienie potencjału instytucji pozarządowych i wsparcie na poziomie lokalnym i regionalnym • Zaangażowanie NGO w procesie rozwiązywania problemów społecznych • Rozwój sektora ekonomii społecznej w województwie 	<p>Cel strategiczny I, Cel strategiczny II, Cel strategiczny III.</p>
3.	Świętokrzyski Program Pomocy Społecznej na lata 2012-2017	<p>Zwiększenie efektywności systemu pomocy i integracji społecznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ograniczanie zjawiska wykluczenia społecznego • Wsparcie rozwoju usług socjalnych i edukacyjnych dla osób starszych • Rozwój systemu opieki i wsparcia nad rodziną i dzieckiem 	<p>Cel strategiczny I, Cel strategiczny II, Cel strategiczny III</p>

		<ul style="list-style-type: none"> Inspirowanie i wspieranie innowacyjnych rozwiązań w zakresie pomocy społecznej ☑ Upowszechnienie metod i standardów pracy socjalnej poprzez kształcenie i szkolenie zawodowe kadr pomocy i integracji społecznej 	
4.	Wojewódzki Program Przeciwdziałania Wykluczeniu Społecznemu na lata 2012-2017	<p>Minimalizacja obszarów wykluczenia społecznego w województwie świętokrzyskim: Rozwój usług społecznych integrujących osoby, grupy wykluczone oraz zagrożone wykluczeniem społecznym</p> <ul style="list-style-type: none"> Efektywny system wsparcia i opieki nad dziećmi i rodzinami wykluczonymi oraz zagrożonymi wykluczeniem społecznym Aktywacja zawodowa osób bezrobotnych Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych Profilaktyka i zmniejszanie skutków uzależnień Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób bezdomnych Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych ☑ Aktywna integracja społeczna osób opuszczających zakłady karne 	Cel strategiczny I, Cel strategiczny II, Cel strategiczny III
5.	Świętokrzyski Program na Rzecz Osób Starszych do roku 2020	<p>Poprawa jakości życia seniorów w regionie:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zdrowie i profilaktyka Bezpieczeństwo socjalne oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych ☑ Wzrost aktywności życiowej osób starszych 	Cel strategiczny I, Cel strategiczny II, Cel strategiczny III
6.	Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2014-2020	<p>Cel główny: Poprawa jakości życia mieszkańców i rozwój gospodarczy Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego. Cel strategiczny 1: Poprawa warunków do rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia miejsc pracy; Cel strategiczny 2: Poprawa dostępności komunikacyjnej i bezpieczeństwa drogowego; Cel strategiczny 3: Rozwój oferty zdrowotnej, socjalnej i edukacyjnej w tym poprawa jakości nauczania; Cel strategiczny 4: Zwiększenie atrakcyjności turystycznej KOF; Cel strategiczny 5: Poprawa efektywności energetycznej oraz inwestycje w odnawialne źródła energii.</p>	Cel strategiczny I, Cel strategiczny II, Cel strategiczny III.
7.	Program Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2015-2020 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025	<p>Cel nadrzędny: Zrównoważony rozwój regionu sprzyjający klimatowi z zachowaniem walorów przyrodniczych i racjonalnej gospodarki zasobami. Cel operacyjny ZP1: Zachowanie lub przywrócenie właściwego stanu siedlisk i gatunków oraz przeciwdziałanie zagrożeniom dla różnorodności biologicznej i geologicznej; Cel operacyjny ZP2: Zarządzanie zasobami przyrody i krajobrazem zarówno na obszarach chronionych, jak i użytkowanych gospodarczo; Cel operacyjny ZP3: Działania z zakresu pogłębiania i udostępniania wiedzy o zasobach przyrodniczych i walorach krajobrazowych województwa; Cel operacyjny ZW3: Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z zasobami wodnymi; Cel operacyjny PA1: Redukcja emisji ze źródeł spalania paliw o małej mocy do 1 MW; Cel operacyjny PA2: Ograniczenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych; Cel operacyjny KA1: Poprawa klimatu akustycznego w województwie świętokrzyskim.</p>	Cel strategiczny I, Cel strategiczny II, Cel strategiczny III.

9.	Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego do roku 2020	<p>Cel strategiczny I: Rozwój zasobów ludzkich i instytucjonalnych.</p> <p>Priorytet 1: Rozwój edukacji i dostosowanie oferty edukacyjnej do wymogów rynku pracy;</p> <p>Priorytet 2: Przeciwdziałanie bezrobociu, aktywizacja rynku pracy i wzrost kompetencji zawodowych mieszkańców powiatu;</p> <p>Priorytet 6: Zintegrowana polityka społeczna;</p> <p>Priorytet 7: Rozwijanie aktywnych form integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych;</p> <p>Priorytet 8: Likwidacja barier architektonicznych, urbanistycznych, transportowych w komunikowaniu się, technicznych w dostępie do środowiska wewnętrznego i zewnętrznego osób niepełnosprawnych.</p> <p>Cel strategiczny II: Ochrona i racjonalne wykorzystanie walorów środowiska naturalnego i dóbr kultury.</p> <p>Priorytet 1: Ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego;</p> <p>Priorytet 3: Rozwój turystyki oraz tworzenie i modernizacja infrastruktury kulturowej i turystycznej;</p> <p>Cel strategiczny III: Rozwój gospodarczy oraz rozwój infrastruktury technicznej i społecznej.</p> <p>Priorytet 1: Zwiększenie i poprawa dostępności komunikacyjnej powiatu;</p> <p>Priorytet 2: Budowa, rozbudowa, modernizacja i wyposażenie obiektów użyteczności publicznej;</p> <p>Priorytet 4: Rozwój sektora MŚP;</p> <p>Priorytet 5: Wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich.</p>	Cel strategiczny I, Cel strategiczny II, Cel strategiczny III.
10.	Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego	<p>Cel główny: Kształtowanie zrównoważonej, harmonijnej struktury funkcjonalnoprzestrzennej województwa świętokrzyskiego, sprzyjającej poprawie atrakcyjności i spójności terytorialnej regionu oraz efektywnemu wykorzystaniu jego potencjałów rozwoju, przy jednoczesnym wsparciu dla rozwiązań innowacyjnych i przyjaznych środowisku przyrodniczemu.</p> <p>Cel warunkujący 1: Wzrost konkurencyjności i innowacyjności przestrzeni gospodarczej województwa w tym szczególnie miast z myślą o wykorzystaniu lokalnych potencjałów rozwoju i dostosowaniu tej przestrzeni do rozwoju gospodarki opartej na wiedzy;</p> <p>Cel warunkujący 2: Formowanie policentrycznego układu osadnictwa i powiązań funkcjonalnych sieci miast, rozwijanych w ramach harmonijnych struktur obszarowych z jednoczesnym wsparciem procesów metropolizacji i działań służących wzmocnieniu więzi województwa z krajową i europejską przestrzenią gospodarczą;</p> <p>Cel warunkujący 3: Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi zasobów ludzkich oraz integracji rynków pracy;</p> <p>Cel warunkujący 4: Ochrona i racjonalne zagospodarowanie zasobów przyrodniczych i dóbr kultury, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju;</p> <p>Cel warunkujący 5: Kształtowanie systemów infrastruktury technicznej i społecznej w aspekcie poprawy dostępności i spójności przestrzennej oraz osiągnięcia wysokiego standardu świadczenia usług</p>	Cel strategiczny I, Cel strategiczny II, Cel strategiczny III.

Źródło: opracowanie własne

1.3.3 POWIĄZANIA Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI GMINY CHMIELNIK

Tabela 3 Powiązania PR z dokumentami strategicznymi Gminy

LP.	DOKUMENT	MISJA/CEL/PRIORYTET/DZIAŁANIE	ODPOWIADAJĄCE CELE PR DLA GMINY CHMIELNIK
1.	Aktualizacja Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Chmielnik na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2022	<p>Misja: Tworzenie partnerskiej przestrzeni możliwości, zwiększającej konkurencyjność i atrakcyjność Miasta i Gminy Chmielnik dla jak najlepszego zaspokajania potrzeb mieszkańców, przedsiębiorców i turystów.</p> <p>Cel Strategiczny 1: Wzrost liczby przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą na terenie Miasta i Gminy Chmielnik.</p> <p>Cel operacyjny 1.1: Przedsiębiorstwa mają stworzone dogodne warunki do inwestowania;</p> <p>Cel operacyjny 1.2: Marketing gospodarczy gminy – wsparcie doradcze oraz przedsiębiorczość ludzi młodych;</p> <p>Cel operacyjny 1.3: Warunki sprzyjające rozwojowi turystyki – infrastruktura, oferta oraz marketing.</p> <p>Cel strategiczny 2: Wzrost poziomu życia mieszkańców Miasta i Gminy Chmielnik.</p> <p>Cel operacyjny 2.1: Organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy i samorząd współpracują w ramach partnerstw na rzecz rozwoju;</p> <p>Cel operacyjny 2.2: Wysoka jakość usług publicznych – wzmacnianie kapitału społecznego i poprawa infrastruktury technicznej;</p> <p>Cel operacyjny 2.3: Wysoka jakość środowiska naturalnego i ładu przestrzennego.</p>	<p>Cel strategiczny I, Cel strategiczny II, Cel strategiczny III.</p>
2.	Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2018	<p>Cele strategiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podejmowanie selektywnych działań na rzecz osób znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej; • Rozwijanie aktywnej polityki rynku pracy ze szczególnym uwzględnieniem wyrównywania szans osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją; • Integracja i aktywizowanie lokalnego środowiska w zakresie promowania i wspierania samopomocowych form działania; • Zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych najsłabszych grup społecznych; • Promocja zdrowego stylu życia; • Nowoczesny, sprawny i spójny system edukacji, zapewniający pełny rozwój psychofizyczny dziecka. 	<p>Cel strategiczny I, Cel strategiczny II, Cel strategiczny III.</p>
3.	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Chmielnik 2015-	<p>Cel główny: Poprawa stanu jakości powietrza w Gminie Chmielnik poprzez zmniejszenie poziomu emisji CO₂ o około 6% do 2020 roku</p>	<p>Cel strategiczny I, Cel strategiczny II, Cel strategiczny III.</p>

	2020	<p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wzrost liczby obiektów użyteczności publicznej, budynków mieszkalnych i działalności gospodarczej poddanych termomodernizacji; • Modernizacja oświetlenia dróg i placów publicznych; • Wprowadzanie energooszczędnych technologii; • Poprawa stanu infrastruktury komunikacyjnej; • Podniesienie poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców gminy. 	
4.	Program Rozwoju Oświaty w Gminie Chmielnik na lata 2016-2020	<p>Cel operacyjny 1: Wzbogacenie bazy oświatowej koniecznej do realizacji zadań wynikających z potrzeby kształcenia, wychowania i opieki.</p> <p>Cel szczegółowy 1: Budowa i rozbudowa oraz remonty istniejących obiektów oświatowych;</p> <p>Cel szczegółowy 2: Budowa, rozbudowa i remonty bazy sportowej jednostek oświatowych;</p> <p>Cel szczegółowy 3: Wyposażanie placówek oświatowych w pomoce dydaktyczne;</p> <p>Cel operacyjny 2: Podnoszenie jakości pracy placówek oświatowych.</p> <p>Cel szczegółowy 1: Stwarzanie uczniom warunków umożliwiających do osiągania coraz lepszych wyników w nauce;</p> <p>Cel szczegółowy 2: Doskonalenie kadry pedagogicznej;</p> <p>Cel szczegółowy 3: Aktywizowanie rodziców;</p> <p>Cel operacyjny 3: Dbanie o wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży.</p> <p>Cel szczegółowy 1: Tworzenie warunków do prawidłowego rozwoju dzieci najmłodszych;</p> <p>Cel szczegółowy 2: Tworzenie dla uczniów warunków potrzebnych do ich indywidualnego rozwoju;</p> <p>Cel operacyjny 4: Zapobieganie patologiom społecznym i propagowanie zdrowego stylu życia.</p> <p>Cel szczegółowy 3: Działalność wychowawcza i opiekuńcza.</p>	Cel strategiczny I, Cel strategiczny II, Cel strategiczny III.
5.	Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Chmielnik	<p>Generalny Cel Strategiczny: Trwały i zrównoważony rozwój gminy, dla wzmocnienia stabilizacji demograficznej i utrzymywania pożądanego poziomu życia mieszkańców.</p> <p>Kierunek 1: Ugruntowanie podstaw ekonomicznych bytu mieszkańców poprzez właściwą organizację przekształceń oraz koncentrację procesów inwestycyjnych, w tym także wielofunkcyjny rozwój wsi oparty na zasadach rozwoju zrównoważonego;</p> <p>Kierunek 2: Rozbudowa infrastruktury technicznej i społecznej, umożliwiającej właściwe funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki oraz zwiększanie atrakcyjności życia i inwestowania w gminie, w tym poprzez poprawę w zakresie gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami;</p> <p>Kierunek 3: Utrzymanie ładu przestrzennego oraz</p>	Cel strategiczny I, Cel strategiczny II, Cel strategiczny III.

		wysokiej jakości i atrakcyjności środowiska przyrodniczego i kulturowego, co stwarza podstawy do trwałej kontynuacji procesów rozwojowych bez naruszania równowagi pomiędzy poszczególnymi składowymi.	
--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne

2 WPROWADZENIE DO DIAGNOZY

2.1 METODYKA

2.1.1 CEL DIAGNOZY

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020¹ (zwanymi dalej Wytycznymi) diagnoza rozpoczyna proces przygotowania i uchwalenia Programu Rewitalizacji dla Gminy Chmielnik. Etapy, które się na niego składają to:

- Etap I – wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji:
  - Diagnoza przestrzennego rozkładu negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, ekologicznych, funkcjonalno-przestrzennych i technicznych obejmująca teren całej gminy,
  - Wyznaczenie, na podstawie diagnozy, obszaru zdegradowanego, a następnie na jego części lub całości obszaru rewitalizacji (obszaru szczególnego natężenia kryzysu – o kluczowym znaczeniu dla przezwyciężenia kryzysu).
- Etap II – sporządzenie Programu Rewitalizacji dla Gminy Chmielnik dla wyznaczonego obszaru rewitalizacji.
- Etap III – ewentualne przyjęcie uchwał będących aktami prawa miejscowego, które są następstwem przyjęcia programu rewitalizacji.

Celem niniejszej diagnozy jest zatem przeanalizowanie występujących negatywnych zjawisk wskazanych na terenie całej gminy Chmielnik oraz określenie ich rozkładu przestrzennego. Dzięki tym informacjom będzie można zidentyfikować obszar zdegradowany, a w jego ramach wyznaczyć obszar rewitalizacji.

2.1.2 STRUKTURA DIAGNOZY

W rozdziale 3 Wytycznych wskazany jest zakres danych, który należy objąć diagnozą. W ten sposób Wytyczne sugerują strukturę diagnozy – przynajmniej w jej minimalnym zakresie. Uszczegółowienie wymogów struktury diagnozy znajduje się w dokumencie Zasadach programowania.

Zgodnie z Zasadami programowania przyjęto następującą strukturę diagnozy:

- I etap: diagnoza koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w tym w szczególności:
  - Zaawansowanie procesu starzenia się ludności,

---

¹ Źródło: Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (MliR/H 2014-2020/20(01)/07/2015)

- Problemy na rynku pracy,
  - Samowystarczalność ekonomiczna ludności i gospodarstw domowych,
  - Wychowanie i edukacja przedszkolna dzieci w wieku 3-5 lat,
  - Skuteczność kształcenia dzieci na poziomie podstawowym,
  - Zjawisko przestępczości.
- II etap: diagnoza współwystępowania przestrzennego pozostałych negatywnych zjawisk:
    - Gospodarczych lub,
    - Środowiskowych lub,
    - Przestrzenno-funkcjonalnych lub,
    - Infrastrukturalnych.

Struktura niniejszego dokumentu zawiera dwie główne części merytoryczne. Pierwsza to część poświęcona diagnozie koncentracji negatywnych zjawisk społecznych a druga to część poświęcona diagnozie nakładania się na nie pozostałych negatywnych zjawisk.

2.1.3 PRZYJĘTA METODYKA DIAGNOZY

Wytyczne nie wskazują konkretnej metody diagnostycznej, wobec tego metody takie należało przyjąć na podstawie przesłanek ogólnych, kierując się kryterium zobiektywizowania wyników. W szczególności należało rozstrzygnąć kwestię delimitacji obszaru (wyznaczenie granic obszarów na mapie) do analizy oraz warunków granicznych dla wytyczenia obszaru.

2.1.3.1 PRZYJĘTA METODA DELIMITACJI OBSZARU

Na wstępie następuje potrzeba podzielenia obszaru miasta i gminy Chmielnik na pola odniesienia, a więc dokonanie delimitacji obszaru na jednostki przestrzenne, w których będą prowadzone porównania. Pola odniesienia są kluczowym elementem diagnozy decydującym o samej możliwości jej opracowania oraz o jej czytelności i informacyjności. Wyróżnić można dwa zasadnicze podejścia do wstępnego podziału na jednostki przestrzenne:

- Podzielenie obszaru geometryczną siatką odniesienia (kwadratową, heksagonalną), jednak wymaga to po zarówno trudnej decyzji o wielkości pól jak i pracochłonnego przypisania do każdego z nich konkretnych danych, ponieważ nie można skorzystać z zastanego podziału danych na jednostki.
- Wykorzystanie „naturalnego” podziału na jednostki pomocnicze (sołectwa i osiedla).

Należy więc rozstrzygnąć, czy rozkład przestrzenny poszczególnych problemów w gminie Chmielnik będzie analizowany w podziale na jednostki urbanistyczne, czy użyta zostanie metoda siatki geometrycznych pól odniesienia.

W odniesieniu do tego typu analiz najczęściej jako pola odniesienia jednostki pomocnicze – dzielnice i sołectwa, czasami dodatkowo dzielone na mniejsze elementy. Związane jest to z łatwiejszym dostępem do danych statystycznych.

Zdecydowano się pracować metodą wykorzystującą naturalny podział na sołectwa. Miasto Chmielnik nie ma sformalizowanego podziału na jednostki pomocnicze. Bazując na zwyczajowym wyróżnianiu czterech osiedli zaproponowano podział Miasta na cztery obszary. W tabeli 3 wymieniono listę ulic włączonych w każdy z obszarów. Taka decyzja jest kompromisem pozwalającym na prawidłową analizę zjawisk.

Tabela 4 Podział Miasta Chmielnik na obszary

LP.	PODZIAŁ MIASTA CHMIELNIK NA OBSZARY
1	OBSZAR I
	• 1 Maja
	• 13 Stycznia
	• Cicha
	• Dygasińskiego
	• Furmańska
	• Jana Pawła II
	• Kielecka
	• Kilińskiego
	• Konopnickiej
	• Kwiatowa
	• Lubańska
	• Mielczarskiego
	• Mrucza
	• Na Skarpie
	• Ogrodowa
	• Pierzchnicka
	• Plac Kościelny
	• Plac Kościuszki
	• Plac Targowy
	• Polna
	• Przemysłowa
	• Rynek
	• Sienkiewicza
	• Starobuska
	• Szkolna
	• Szydłowska
	• Witosa
	• Wolności
	• Wspólna
	• Żeromskiego
2	OBSZAR II

	• Osiedle 22 Lipca
3	OBSZAR III
	• Dojazdowa
	• Jasna
	• Pogodna
	• Słoneczna
4	OBSZAR IV
	• Akacjowa
	• Aleja Zwycięstwa
	• Brzozowa
	• Bukowa
	• Dębowa
	• Grabowa
	• Jarzębinowa
	• Jaworowa
	• Jesionowa
	• Jodłowa
	• Kalinowa
	• Klonowa
	• Krótka
	• Leszczynowa
	• Leśna
	• Lipowa
	• Mickiewicza

Źródło: Opracowanie Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik

Tabela 5 Podział gminy Chmielnik na jednostki pomocnicze i przyjęte do Diagnozy obszary (stan na 31.12.2015 r.)

LP.	OSIEDLE/SOŁECTWO	LUDNOŚĆ	POWIERZCHNIA [km ²]
Chmielnik			7,77
1	Obszar I	2.051	1,76
2	Obszar II	999	0,13
3	Obszar III	343	1,56
4	Obszar IV	460	4,32
Sołectwa			134,21
5	Borzykowa	294	4,99
6	Celiny	387	4,86
7	Chomentówek	163	5,50
8	Ciecierze	83	1,05
9	Grabowiec	327	5,56
10	Holendry	78	3,28
11	Jasień	183	7,78
12	Kotlice	172	3,07
13	Lipy	132	1,57
14	Lubania	270	4,42
15	Łagiewniki	540	5,18
16	Ługi	234	3,24
17	Minostowice	175	2,41
18	Piotrkowice	586	5,05
19	Przededworze	800	6,02
20	Sędziejowice	360	10,79
21	Suchowola	539	7,40
22	Suliszów	141	12,34
23	Suskrajowice	142	2,17
24	Szyszczyce	270	4,51
25	Śladków Duży	414	13,91
26	Śladków Mały	576	7,73

27	Zrecze Chałupczańskie	177	3,53
28	Zrecze Duże	249	3,16
29	Zrecze Małe	277	4,69
	SUMA	11.422	141,98

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Chmielnik

3 DIAGNOZA

3.1 INFORMACJE OGÓLNE

Gmina miejsko-wiejska Chmielnik położona jest w centralnej części województwa świętokrzyskiego i południowej części powiatu kieleckiego. Gmina graniczy od północy z gminą Pierzchnica i gminą Morawica, od wschodu z gminą Gnojno (powiat buski), od południa z gminą Busko-Zdrój (powiat buski) i gminą Pińczów (powiat pińczowski), a od zachodu z gminą Kije (powiat pińczowski).

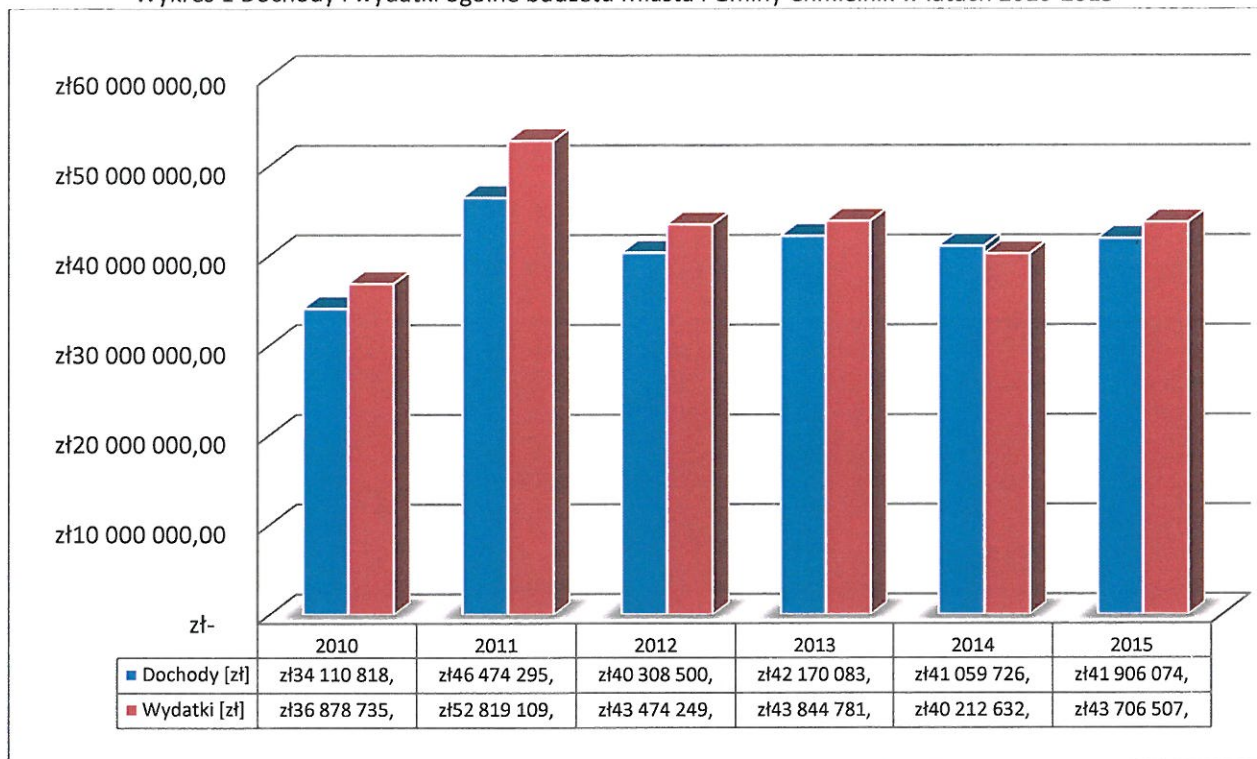

Rysunek 1 Gmina Chmielnik na mapie powiatu kieleckiego (źródło: https://www.osp.org.pl/hosting/katalog.php?id_w=14&id_p=286&id_g, wgląd wrzesień 2016 r.)

Gmina zajmuje powierzchnię 142 km² (14.219 ha) co stanowi 6,32% powierzchni powiatu i 1,21% powierzchni województwa. W 2015 roku zamieszkała była przez 11.422 osoby (5,55% ludności powiatu i 0,92% ludności województwa). Siedzibą władz Gminy jest miasto Chmielnik. W skład jednostki administracyjnej wchodzi 25 sołectw: Borzykowa, Celiny, Chomentówek, Ciecierze, Grabowiec, Holendry, Jasień, Kotlice, Lipy, Lubania, Łagiewniki, Ługi, Minostowice, Piotrkowice, Przededworze, Sędziejowice, Suchowola, Suliszów, Suskrajowice, Szyszczycy, Śladków Duży, Śladków Mały, Zrecze Chałupczańskie, Zrecze Duże, Zrecze Małe.

Dochód gminy w roku 2015 wyniósł 41.906.074,72 zł, a wydatki 43.706.507,98 zł. Dochody gminy wykazują tendencje wzrostową, w latach 2010-2015 wydatki gminy przewyższały jej dochód. Wyjątkiem był rok 2014 gdzie dochody przewyższyły wydatki.

Wykres 1 Dochody i wydatki ogólne budżetu Miasta i Gminy Chmielnik w latach 2010-2015

Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd: kwiecień 2017 r.)

Dochód na 1 mieszkańca gminy wynosił w roku 2015 r. 3.646 zł, a wydatek 3.803 zł.

Obszar Gminy Chmielnik położony jest na styku Wyżyny Kieleckiej i Niecki Nidziańskiej. Posiada wyraźnie wykrystalizowaną strukturę osadniczą z dominującym ośrodkiem lokalnym i znaczną liczbą mniejszych osad, z których część pełni funkcje centrów sublokalnych. Gmina Chmielnik jest dobrze skomunikowana z największymi ośrodkami miejskimi w południowo-wschodniej części kraju, szczególnie z Kielcami jako ośrodkiem administracyjnym województwa.

Podstawą lokalnej gospodarki, mimo stosunkowo niskiej jakości gleb jest rolnictwo. Bonitacja gleb gruntowych ornych wskazuje, że ok. 50% powierzchni występuje w klasie V i VI, co oznacza, że warunki glebowe na terenie gminy są mniej korzystne od przeciętnych dla całego województwa. Lepsze gleby (kompleks pszenny bardzo dobry, dobry i wadliwy, kompleks żytni bardzo dobry), skoncentrowane są w północnej części gminy. W południowej części gleby te występują w rejonie Sędziejowic, Śladkowa, Szyszczyc oraz Suskrajowic.

Gmina Chmielnik charakteryzuje się niską lesistością, natomiast warunki glebowe sprzyjają dolesieniom. Wskaźnik lesistości dla całej gminy (według danych GUS, stan na koniec 2013 r.) wynosi 19,6%. Większe kompleksy leśne występują w północno-zachodniej części gminy. Na

pozostałym terenie lasy rozrzucone są wśród pól i łąk. Dominują drzewostany sosnowe, w wieku ok 50 lat. Na obszarze gminy występują liczne złoża surowców, głównie kruszywa wapienne, bentonity i gipsy – częściowo eksploatowane.

Gmina Chmielnik położna jest w zlewni rzek:

- Nidy, której dopływy odwadniają południowo zachodnią część gminy,
- Wschodniej - głównej rzeki gminy, której dorzecze obejmuje niemal cały jej obszar, wraz z dopływem Sanicą odwadnia południową i wschodnią część gminy,
- Morawki wraz z dopływami - odwadniającej północną część gminy.

W zasobach wód podziemnych na terenie gminy wyróżnią się poziomy: trzeciorzędowy, jurajski, triasowy (będących głównymi poziomami wodonośnymi, które dysponują wodami dobrej jakości) oraz poziom czwartorzędowy (związane z dolinami rzecznyymi, wykorzystywane poprzez studnie kopane i na potrzeby gospodarcze)².

Ze względu na walory przyrodniczo-krajobrazowe duża część terenów Gminy Chmielnik objęta jest różnymi formami ochrony przyrody. W Gminie wyróżniamy:

- Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk Natura 2000:
  - Ostoja Stawiany (PLH260033),
  - Ostoja Szaniecko-Solecka (PLH260034),
- Obszary Chronionego Krajobrazu:
  - Chmielnicko-Szydłowski Obszar Chronionego Krajobrazu,
  - Szaniecki Obszar Chronionego Krajobrazu,
  - Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu.
- Park Krajobrazowy:
  - Szaniecki Park Krajobrazowy,
- Użytki ekologiczne:
  - łąka w Jasieniu,
  - Oczko wodne,
- Pomniki przyrody:
  - Jaskinia w Śladkowie Dużym,
  - Dąb szypułkowy w Szyszczycach,

² Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Chmielnik na lata 2015-2020, s. 24 i 25

- Jaskinia Lubańska w Lubani,
- Trzy dęby szypułkowe w Jasieniu.

3.2 SFERA SPOŁECZNA

3.2.1 DEMOGRAFIA

Miasto i Gmina Chmielnik (wg stanu na 31.12.2015 r.) liczy ogółem 11.437 mieszkańców, w tym 3.853 osób zamieszkuje miasto (t.j. ponad 33% ludności gminy), a 7.584 obszary wiejskie. Ludność gminy stanowi ponad 5% ludności powiatu kieleckiego. Gęstość zaludnienia dla całości gminy wynosi 80 osób na 1 km² (w mieście wynosi 492 osób na 1 km², a na terenie wiejskim - 57 osób na 1 km²).

Tabela 6 Ludność mieszkańców miasta i terenów wiejskich Gminy Chmielnik w latach 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
OGÓŁEM						
Ludność ogółem	11.547	11.601	11.572	11.566	11.477	11.422
Mężczyźni	5 792	5.832	5.823	5.814	5.780	5.743
Kobiety	5 755	5.769	5.749	5.752	5.697	5.679
MIASTO						
Ludność ogółem	3.987	3.982	3.937	3.921	3.877	3.853
Mężczyźni	1 924	1.928	1.905	1.898	1.877	1.856
Kobiety	2 063	2.054	2.032	2.023	2.000	1.997
TERENY WIEJSKIE						
Ludność ogółem	7.560	7.619	7.635	7.645	7.600	7.569
Mężczyźni	3 868	3.904	3.918	3.916	3.903	3.887
Kobiety	3 692	3.715	3.717	3.729	3.697	3.682

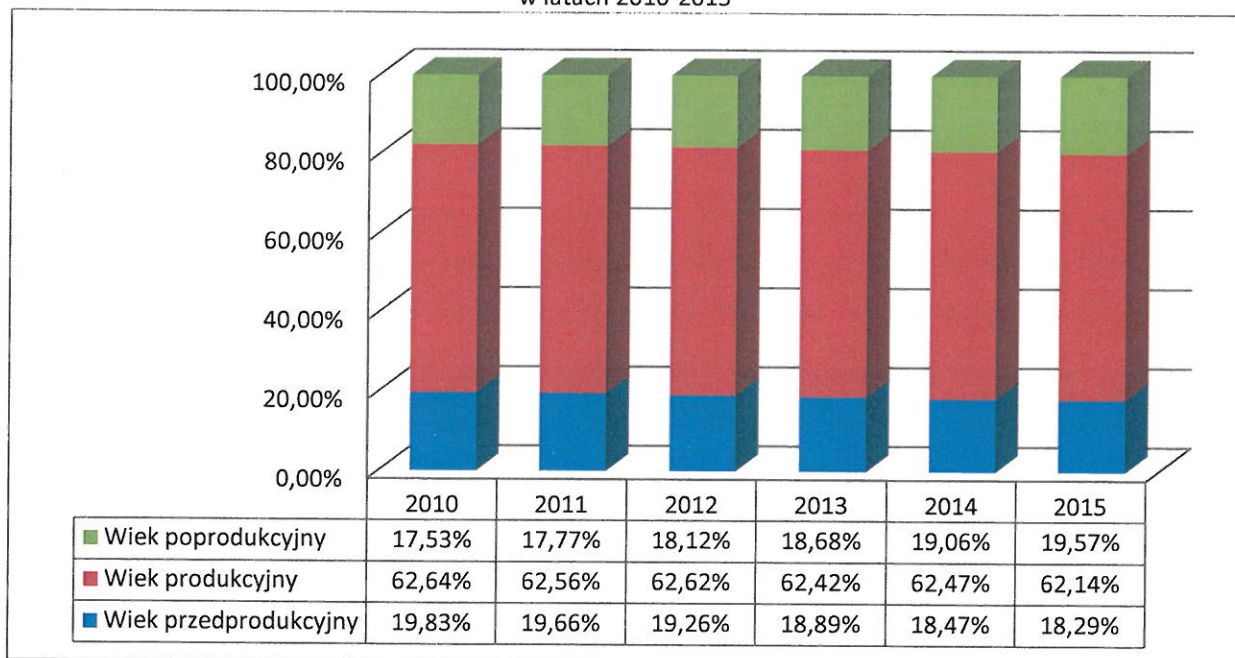
Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd: kwiecień 2017 r.) i Urząd Miasta i Gminy Chmielnik

Wśród mieszkańców Gminy liczebną przewagę mają mężczyźni. Zwrócić jednak należy uwagę na to, że więcej kobiet niż mężczyzn mieszka w mieście. Na terenach wiejskich obserwujemy odwrotną sytuację. W ostatnich latach z terenu Gminy ubywa mieszkańców. Dotyczy to zarówno miasta Chmielnik jak i terenów wiejskich. Od 2011 roku w liczba mieszkańców Gminy zmniejszyła się o 179 osób. Można zauważyć, że ta tendencja w większym stopniu dotyczy miasta (129 osób mniej). Może to być spowodowane wzrostem chęci osiedlania się zwłaszcza młodych ludzi wraz z rodzinami na terenach podmiejskich a także migracjami związanymi z np. zatrudnieniem, do większych ośrodków miejskich w powiecie czy województwie np. Kielc. Silne procesy migracyjne powodują trwałe zmiany potencjału w strukturze miasta. Od 2011 roku populacja miasta Chmielnik zmniejszyła się o ponad 3% (terenów wiejskich o 0,65%).

W oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego (Prognoza ludności na lata 2008-2035, Prognoza dla powiatów i miast na prawie powiatu oraz podregionów na lata 2011-2035, www.stat.gov.pl) przeprowadzono analizę demograficzną Gminy Chmielnik. Przewiduje się, że w perspektywie do 2020 roku ludność gminy wynosić będzie około 11.165 , co oznacza spadek liczby mieszkańców o 2,25% w stosunku do stanu obecnego

Strukturę mieszkańców według ekonomicznych grup wiekowych przedstawia poniższy wykres

Wykres 2 Struktura mieszkańców Miasta i Gminy Chmielnik wg ekonomicznych grup wiekowych w latach 2010-2015

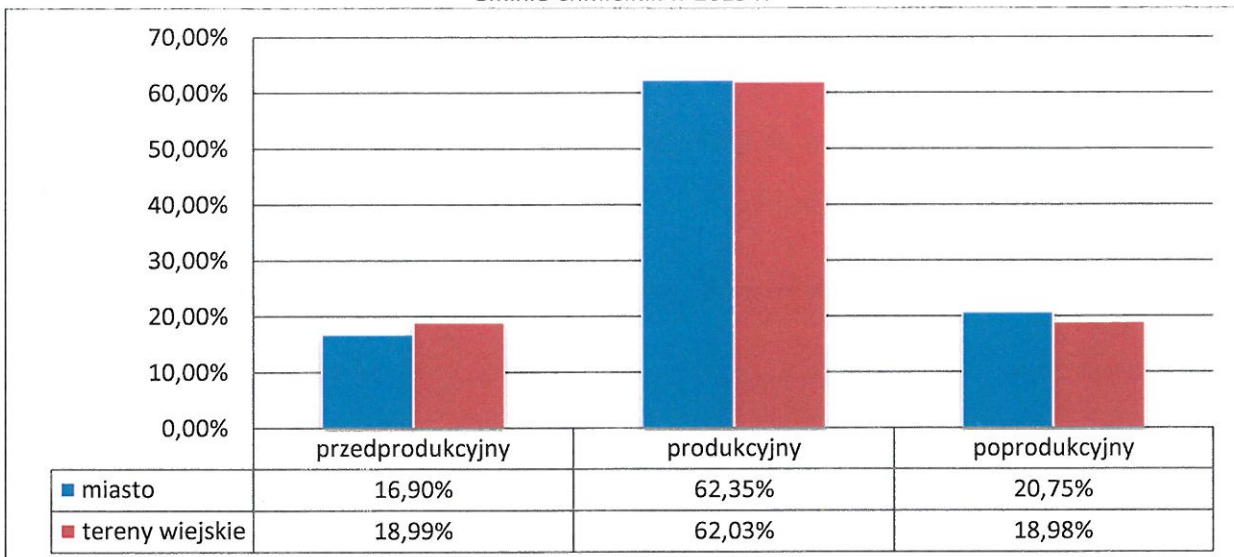
Źródło: Bank Danych Lokalnych

Jak widać w Gminie wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym i maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym. Są to zjawiska bardzo niekorzystne ekonomicznie.

W roku 2015 struktura według ekonomicznych grup wiekowych jest mniej korzystna na terenie miasta, gdzie nad liczbą osób w wieku przedprodukcyjnym zdecydowanie przeważa liczba osób w wieku poprodukcyjnym. Świadczy to o starzeniu się społeczeństwa

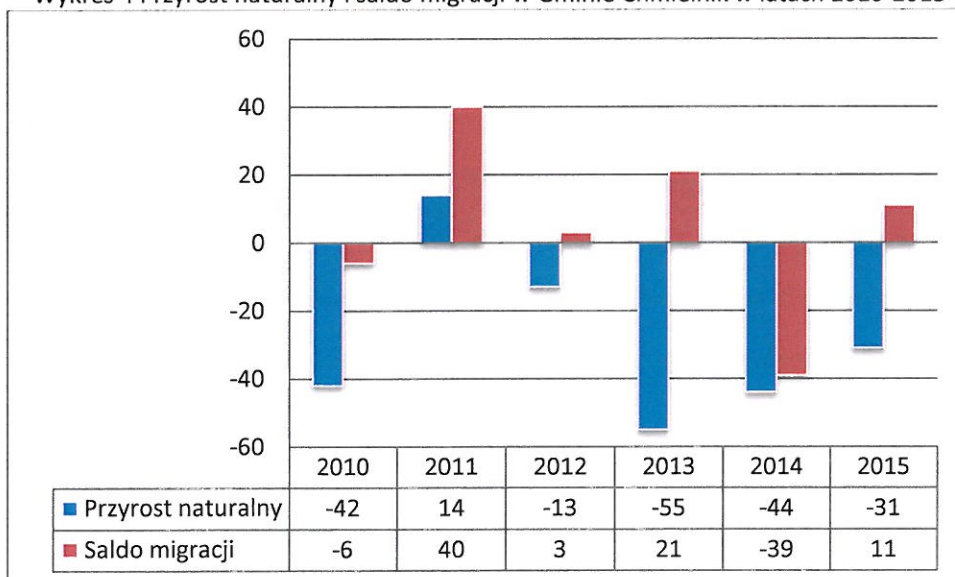
Wykres 3 Procentowe wskaźniki liczby osób wg ekonomicznych grup wiekowych dla miasta i terenów wiejskich w Gminie Chmielnik w 2015 r.

Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd: kwiecień 2017 r.) i Urząd Miasta i Gminy Chmielnik

W Gminie w ostatnich latach obserwuje się ujemny przyrost naturalny. Saldo migracji w poszczególnych latach było dodatnie (z wyjątkiem 2010 i 2014). Prezentowane dane niestety nie oddają całego rozmiaru zjawiska, ponieważ dotyczą wyłącznie osób, które zgłosiły się do urzędu i dopełniły formalności związanych z procedurą – najpierw – wymeldowania się z dotychczasowego miejsca pobytu, a później – zameldowania w nowym. Stąd to zjawisko jest trudne do oszacowania.

Wykres 4 Przyrost naturalny i saldo migracji w Gminie Chmielnik w latach 2010-2015

Źródło: Bank Danych Lokalnych (wgląd: kwiecień 2017 r.)

Współczynnik feminizacji w 2015 roku w mieście wyniósł 108, a na terenach wiejskich 95.

Poniższa tabela przedstawia strukturę ludności w poszczególnych sołectwach Gminy Chmielnik oraz na wyznaczonych obszarach miasta Chmielnik.

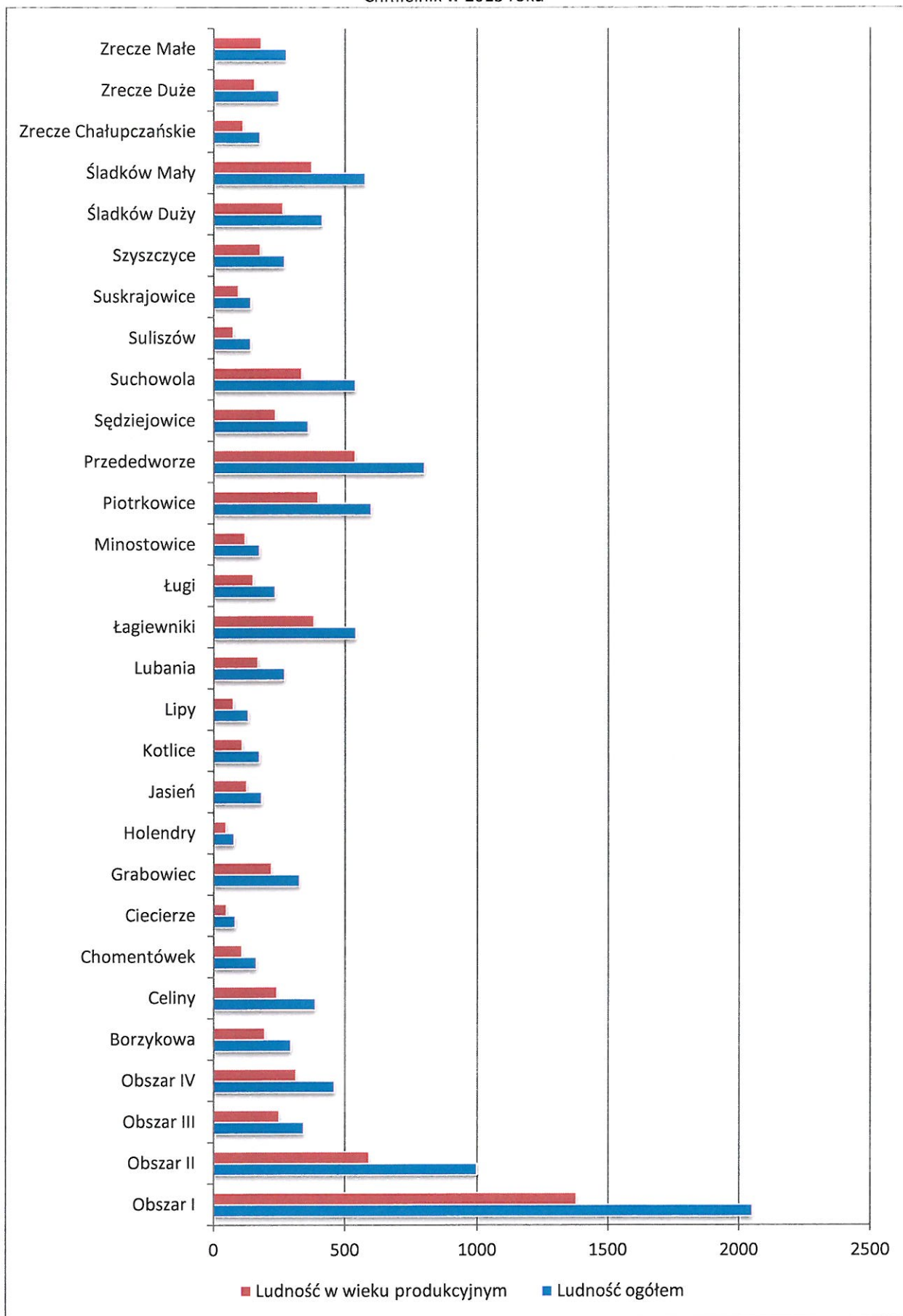
Tabela 7 Liczba ludności w poszczególnych obszarach Miasta i Gminy Chmielnik

OBSZAR	WIEK			OGÓŁEM
	PRZEDPRODUKCYJNY	PRODUKCYJNY	POPRODUKCYJNY	
Obszar I	368	1.379	304	2.051
Obszar II	172	591	236	999
Obszar III	72	249	22	343
Obszar IV	108	313	39	460
Borzykowa	53	194	47	294
Celiny	91	240	56	387
Chomentówek	22	107	34	163
Ciecierze	24	48	11	83
Grabowiec	70	219	38	327
Holendry	15	46	17	78
Jasień	38	125	20	183
Kotlice	43	108	21	172
Lipy	34	74	24	132
Lubania	72	168	30	270
Łagiewniki	67	380	93	540
Ługi	63	149	22	234
Minostowice	27	119	29	175
Piotrkowice	117	396	73	586
Przededworze	149	537	114	800
Sędziejowice	61	234	65	360
Suchowola	125	334	80	539
Suliszów	24	74	433	141
Suskrajowice	26	93	23	142
Szyszczyce	58	177	35	270
Śladków Duży	86	263	65	414
Śladków Mały	139	373	64	576
Zrecze Chałupczańskie	36	112	29	177
Zrecze Duże	60	156	33	249
Zrecze Małe	53	181	43	277

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Chmielnik

Poniższy wykres przedstawia liczbę ludności ogółem i liczbę ludności w wieku produkcyjnym w poszczególnych obszarach miasta i Gminy Chmielnik.

Wykres 5 Ludność ogółem i ludność w wieku produkcyjnym w poszczególnych obszarach miasta i Gminy Chmielnik w 2015 roku

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Chmielnik

3.2.2 POZIOM ŻYCIA

W mieście i gminie Chmielnik jest 3.560 gospodarstw domowych (według danych Narodowego Spisu Powszechnego). W przeważającej części są to gospodarstwa jednorodzinne. Struktura gospodarstw domowych w gminie kształtuje się następująco:

- gospodarstwa jednorodzinne stanowią prawie 72 % liczby gospodarstw ogółem (w tym gospodarstwa: dwuosobowe -29,3 % , trziosobowe – 24,5 %, czterosobowe i więcej – 46,2 %),
- gospodarstwa dwurodzinne to 6,8 % liczby gospodarstw domowych ogółem,
- trzy i więcej rodzinne to 0,4% liczby gospodarstw domowych ogółem.
- nierodzinne to 20,7% liczby gospodarstw domowych ogółem.

Źródłami utrzymania są: praca najemna w rolnictwie i poza nim oraz niezarobkowe źródła utrzymania (np. emerytura, renta). Według danych GUS dla obszaru gminy 54,2% gospodarstw domowych utrzymuje się z tzw. źródeł niezarobkowych tj. renta, emerytura, zasiłek, itp. Dla pozostałych gospodarstw domowych głównym źródłem utrzymania jest praca najemna lub prowadzenie własnej działalności gospodarczej.

Tabela 8 Źródła utrzymania gospodarstw domowych w mieście i gminie Chmielnik

RODZAJ ŹRÓDŁA UTRZYMANIA			GOSPODARSTWA DOMOWE
Źródła zarobkowe	Praca najemna poza rolnictwem	W sektorze publicznym	21,8%
		W sektorze prywatnym	11,4%
	Praca najemna w rolnictwie		0,6%
	Praca poza rolnictwem na rachunek własny		4,0%
	Praca w swoim gospodarstwie rolnym		8,0%
Źródła niezarobkowe	Emerytura	Pracownicza	19,9%
		Rolna	8,0%
	Renta	Z tytułu niezdolności do pracy	13,6%
		Socjalna i rodzinna	4,8%
	Zasiłek dla bezrobotnych		2,6%
	Pomoc społeczna		1,5%
Inne		3,8%	

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Liczba pracujących osób wg podziału innego niż PKD na terenie miasta i na terenach wiejskich w Gminie Chmielnik prezentuje poniższa tabela.

Tabela 9 Liczba osób pracujących wg innego podziału niż PKD na terenie miasta i na terenach wiejskich w Gminie Chmielnik w latach 2010-2014

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	MIASTO					
Ogółem	875	852	857	784	860	879
Mężczyźni	303	302	301	263	289	309
Kobiety	572	550	556	521	571	570
Wskaźnik	219	214	218	200	222	229

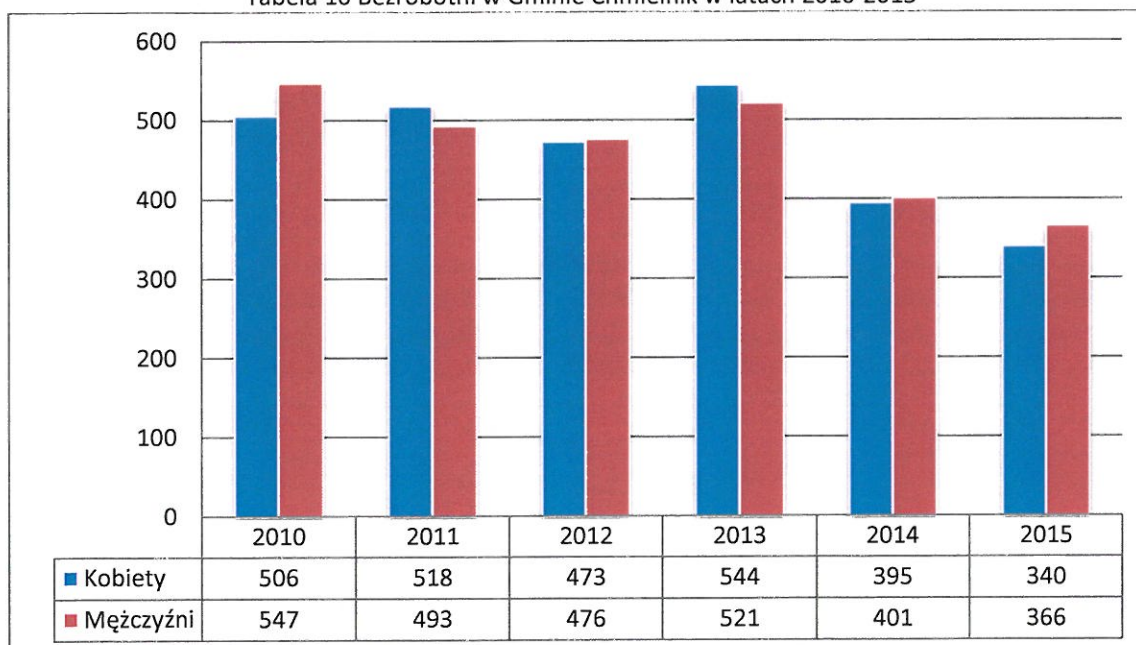
pracujący na 1000 ludności						
	TERENY WIEJSKIE					
Ogółem	641	440	481	392	347	309
Mężczyźni	336	244	268	207	178	158
Kobiety	305	196	213	185	169	151
Wskaźnik pracujący na 1000 ludności	85	58	63	51	46	41

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na terenie powiatu kieleckiego w 2015 roku wynosiło 3.246,51 zł. Stanowi to 78,2% średniej krajowej (4.150,88 zł) i 90,7% średniej wojewódzkiej (3.580,62 zł). Bezpośrednio dla Miasta i Gminy Chmielnik takie statystyki nie są prowadzone. Można jednak założyć że są podobne lub niższe jak dla powiatu. Średnie wskaźniki dla powiatu i województwa wskazują tendencję rosnącą.

Podstawowym elementem charakteryzującym zjawiska problemowe jest bezrobocie. Jest to jeden z poważniejszych problemów społeczno-ekonomicznych gminy. Wskaźnik bezrobocia dla osób w wieku produkcyjnym w 2015 roku wynosił 9,49% (8,69% miasto i 9,90% tereny wiejskie).

Tabela 10 Bezrobotni w Gminie Chmielnik w latach 2010-2015

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Poniższa tabela przedstawia liczbę osób bezrobotnych i długotrwale bezrobotnych z podziałem na konkretne obszary w mieście i Gminie Chmielnik.

Tabela 11 Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych obszarach Miasta i Gminy Chmielnik w 2015 roku

OBSZAR	LICZBA OSÓB BEZROBOTNYCH	LICZBA OSÓB DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH
Obszar I	140	81
Obszar II	47	27
Obszar III	15	8
Obszar IV	18	13
Borzykowa	27	15
Celiny	20	9
Chomentówek	5	2
Ciecierze	4	3
Grabowiec	19	7
Holendry	4	2
Jasień	15	12
Kotlice	12	9
Lipy	11	9
Lubania	24	18
Łagiewniki	28	13
Ługi	14	6
Minostowice	14	12
Piotrkowice	40	23
Przededworze	51	43
Sędziejowice	32	19
Suchowola	20	14
Suliszów	5	3
Suskrajowice	7	5
Szyszczyce	12	3
Śladków Duży	43	31
Śladków Mały	30	22
Zrecze Chałupczańskie	12	9
Zrecze Duże	19	11
Zrecze Małe	18	10
Ogółem	706	439

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach

W celu dalszego ograniczania bezrobocia w Gminie Chmielnik, szczególnie w obszarze I miasta osoby bezrobotne wymagają inicjatyw wspierających i aktywizujących. Osoby bezrobotne często korzystają z dodatkowych źródeł utrzymania, tj. m.in. z: prac dorywczych, sezonowych, itp. Są też sytuacje korzystania z pomocy rodziny, w tym życie z emerytury czy renty starszej osoby. Zabiegi te nie gwarantują stabilności finansowej rodzin, dlatego też częstym zjawiskiem jest emigracja zarobkowa. O zagrożeniu bezrobociem długotrwałym decydują różne czynniki, między innymi takie jak wiek, wykształcenie, kwalifikacje zawodowe czy też staż pracy.

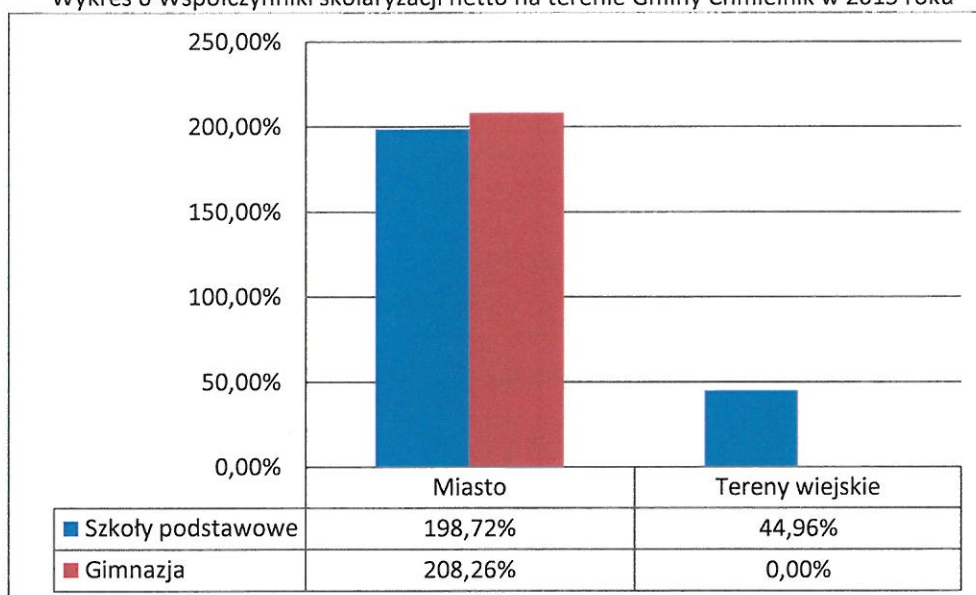
Samorządowe placówki oświatowe znajdujące się na terenie Gminy Chmielnik to:

- Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Chmielniku z filiami w Lubani, Suchowoli, Śladkowie Małym i Zreczu Dużym,
- Gimnazjum im. Kazimierza Tańskiego w Chmielniku,

- Samorządowe Przedszkole w Chmielniku z filią w Suchowoli,
- Zespół Placówek Oświatowych w Piotrkowicach:
  - Samorządowe Przedszkole w Piotrkowicach,
  - Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Piotrkowicach.

Wyznacznikiem korzystania z infrastruktury społecznej jest współczynnik skolaryzacji rozumiany jako relacja liczby osób uczących się na danym poziomie kształcenia do liczby ludności w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania (wyrażony procentowo). Poniższy wykres przedstawia współczynnik skolaryzacji na terenie Gminy Chmielnik.

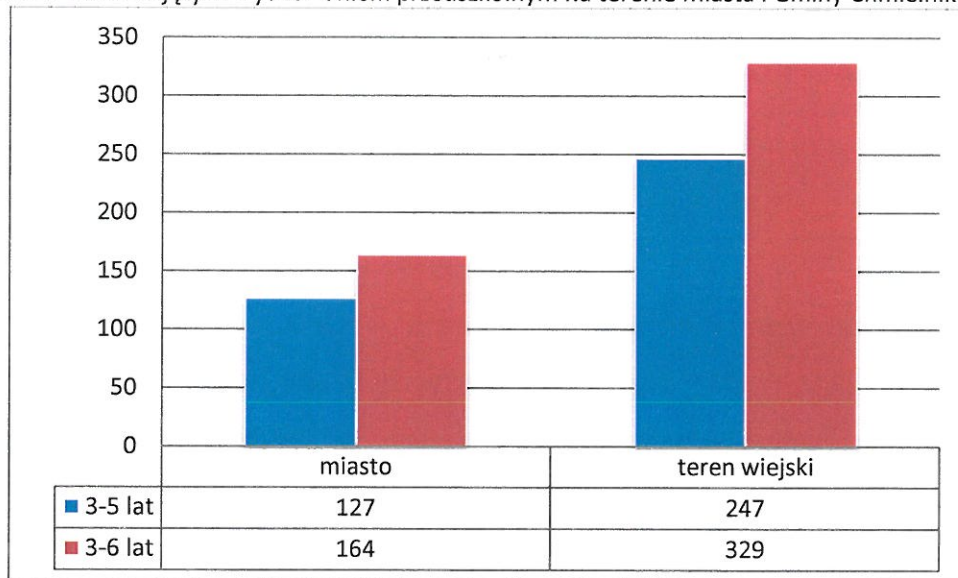
Wykres 6 Współczynniki skolaryzacji netto na terenie Gminy Chmielnik w 2015 roku

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Wychowanie przedszkolne w Gminie Chmielnik obejmuje dzieci w wieku od 3 do 6 lat.

Wykres 7 Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym na terenie Miasta i Gminy Chmielnik w 2015 roku

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Kolejny tabela przedstawia średnią liczbę uczniów przypadających na 1 oddział w poszczególnych placówkach edukacyjnych w Gminie Chmielnik.

Tabela 12 Średnia liczba dzieci przypadająca na 1 oddział placówki edukacyjnej na terenie Gminy Chmielnik w 2015 roku

RODZAJ PLACÓWKI	LICZBA DZIECI	
	MIASTO	TEREN WIEJSKI
Szkoła podstawowa	22	10
Gimnazjum	21	
Szkoła ponadgimnazjalna zawodowa	18	
Średnia szkoła zawodowa i artystyczna	16	
Średnia szkoła ogólnokształcąca	3	

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Zdawalność egzaminu maturalnego na terenie Gminy Chmielnik wynosi:

- W szkołach ponadgimnazjalnych zawodowych – 37,3%;
- W liceach ogólnokształcących – 78,0%.

3.2.3 PROBLEMY SPOŁECZNE

W ramach instytucji samorządowych zajmujących się problematyką społeczną działa Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

W 2015 roku liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego wynosiła 589 osób.

Tabela 13 Liczba osób i gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego w Gminie Chmielnik w 2015 roku

GOSPODARSTWA DOMOWE KORZYSTAJĄCE ZE ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ WG KRYTERIUM DOCHODOWEGO		OSOBY KORZYSTAJĄCE ZE ŚRODOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ WG KRYTERIUM DOCHODOWEGO	
PONIŻEJ KRYTERIUM DOCHODOWEGO	POWYŻEJ KRYTERIUM DOCHODOWEGO	PONIŻEJ KRYTERIUM DOCHODOWEGO	POWYŻEJ KRYTERIUM DOCHODOWEGO
437	152	1248	374

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Jednym z najważniejszych problemów społecznych w Gminie Chmielnik jest ubóstwo. W województwie świętokrzyskim zagrożenie ubóstwem relatywnym w danych GUS wynosi 22,6%. W Gminie zauważyć można zjawisko dziedziczenia ubóstwa. Wpływa na to szereg czynników związanych z urodzeniem i dorastaniem w określonym otoczeniu powodując, że bieda „przenosi” się na kolejne pokolenia. Doświadczanie biedy w młodości oznacza ograniczony dostęp do instytucji i zasobów, które są niezbędne do osiągnięcia pozycji gwarantującej dochody wystarczające na zaspokojenie podstawowych potrzeb. Nie są to wyłącznie zasoby o charakterze finansowym (kapitał finansowy, czyli materialna zasobność rodziny), ale także kapitał kulturowy oraz kapitał socjalny. Zauważalnym przejawami biedy jest brak możliwości zagwarantowania mieszkania i posiłku dla rodziny czy też brak możliwości zapewnienia dzieciom wyposażenia szkolnego. Zapewnienie posiłku osobom jego pozbawionym jest obowiązkowym zadaniem własnym gminy, wynikającym z ustawy o pomocy społecznej. W gminie Chmielnik program dożywiania dzieci i młodzieży w 2015 r. objął 644 dzieci i młodzieży w szkołach oraz 127 wychowanków w przedszkolach.

Rozkład wg szkół i przedszkoli do których uczęszczają dzieci korzystających z dożywiania przedstawia tabela.

Tabela 14 Liczba dzieci korzystających z dożywiania w gminie Chmielnik w 2015 r.

PLACÓWKA	LICZBA DZIECI I UCZNIÓW KORZYSTAJĄCA Z PROGRAMU DOŻYWIANIA				LICZBA DZIECI I UCZNIÓW W 2015 r. (B)	A/B
	2012	2013	2014	2015 (A)		
Przedszkole w Chmielniku (+ filia w Suchowoli)	70	78	77	109	137	79,56%
Przedszkole w Piotrkowicach	35	23	18	18	18	100,00%
Gimnazjum i SP w Chmielniku (+ filie w Lubani, Śladkowie Małym, Zreczu Dużym)	430	420	530	540	1.009	53,52%
SP w Piotrkowicach	49	53	53	50	134	37,71%
Szkoła Podstawowa w Chmielniku filia w Suchowoli	76	88	90	54	54	100,00%

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Chmielnik, Program Rozwoju Oświaty w gminie Chmielnik na lata 2016-2020

Liczba rodzin i osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w 2015 roku w Gminie Chmielnik z podziałem na wyznaczone obszary prezentuje poniższa tabela.

Tabela 15 Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Chmielnik z podziałem na wyznaczone obszary w 2015 roku

OBSZAR	LICZBA RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ	LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ	LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ Z POWODU UBÓSTWA	LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ Z POWODU DŁUGOTRWĄŁEJ LUB CIĘŻKIEJ CHOROBY	LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ Z POWODU BEZROBOCIA	LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ Z POWODU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ Z POWODU BEZRADNOŚCI W SPRAWACH OPIEKUNCTWA WYCHOWAWCZYCH	LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ Z POWODU ALKOHOLIZMU	LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ Z POWODU PRZEMOCY W RODZINIE
Obszar I	133	286	95	75	195	67	46	11	0
Obszar II	30	70	16	13	53	4	23	1	0
Obszar III	12	31	14	6	29	3	3	0	0
Obszar IV	16	51	12	18	26	31	7	0	0
Borzykowa	21	74	48	15	28	31	5	0	0
Celiny	15	50	20	12	38	15	7	0	0
Chomentówek	3	8	4	1	5	0	7	0	0
Ciecierz	3	7	0	0	1	1	0	0	0
Grabowiec	18	50	5	6	34	6	11	1	0
Holendry	1	3	0	0	3	0	0	0	0
Jasień	8	22	13	5	20	5	2	0	0
Kotlice	11	43	24	2	34	0	0	0	0
Lipy	11	42	12	9	15	0	0	0	0
Lubania	23	76	11	20	43	13	13	0	0
Łagiewniki	44	95	30	34	30	24	4	5	0
Ługi	17	81	36	7	38	7	51	11	0
Minostowice	4	7	6	6	5	2	0	0	0
Piotrkowice	30	78	46	30	60	14	30	4	0
Przededworze	29	67	18	19	34	9	3	1	0
Sędziejowice	18	49	18	18	12	6	10	0	0
Suchowola	26	85	36	25	40	11	22	0	0
Suliszów	4	16	0	4	5	9	5	0	0
Suskrajowice	10	37	19	6	28	0	0	1	0
Szyszczyce	12	41	15	7	17	3	11	0	0
Śladków Duży	21	61	13	12	47	12	13	0	0
Śladków Mały	10	26	11	5	11	5	4	0	0
Zrecze	15	45	25	13	24	11	4	0	0
Chałupczańskie	17	63	41	15	37	15	10	2	0
Zrecze Duże	17	50	23	9	34	14	12	0	0
Zrecze Małe	17	50	23	9	34	14	12	0	0
Ogółem	579	1614	611	395	946	318	303	37	0

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Chmielnik

Kolejnym problemem społecznym jest rosnąca liczba osób korzystających ze świadczeń wypłacanych z powodu długotrwałej choroby. Świadczy to o wielu problemach związanych z utrzymaniem rodzin oraz o chorobach związanych z wiekiem. Zauważalny jest problem osób, które można uważać za niesamodzielne. Osoby te głównie ze względu na podeszły wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymagają opieki i wsparcia w formie usług opiekuńczych w związku z brakiem możliwości samodzielnego wykonywania podstawowych czynności. W Gminie Chmielnik funkcjonują Środowiskowy Dom Pomocy Społecznej w Chmielniku, Dom Pomocy Społecznej w Łagiewnikach oraz Centrum Integracji Społecznej w Chmielniku. Obiekty użyteczności publicznej wymagają dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych.

W Gminie Chmielnik w 2015 roku sporządzono 35 niebieskich kart.

Tabela 16 Liczba sporządzonych niebieskich kart z podziałem na wyznaczone obszary w Gminie Chmielnik w 2015 roku

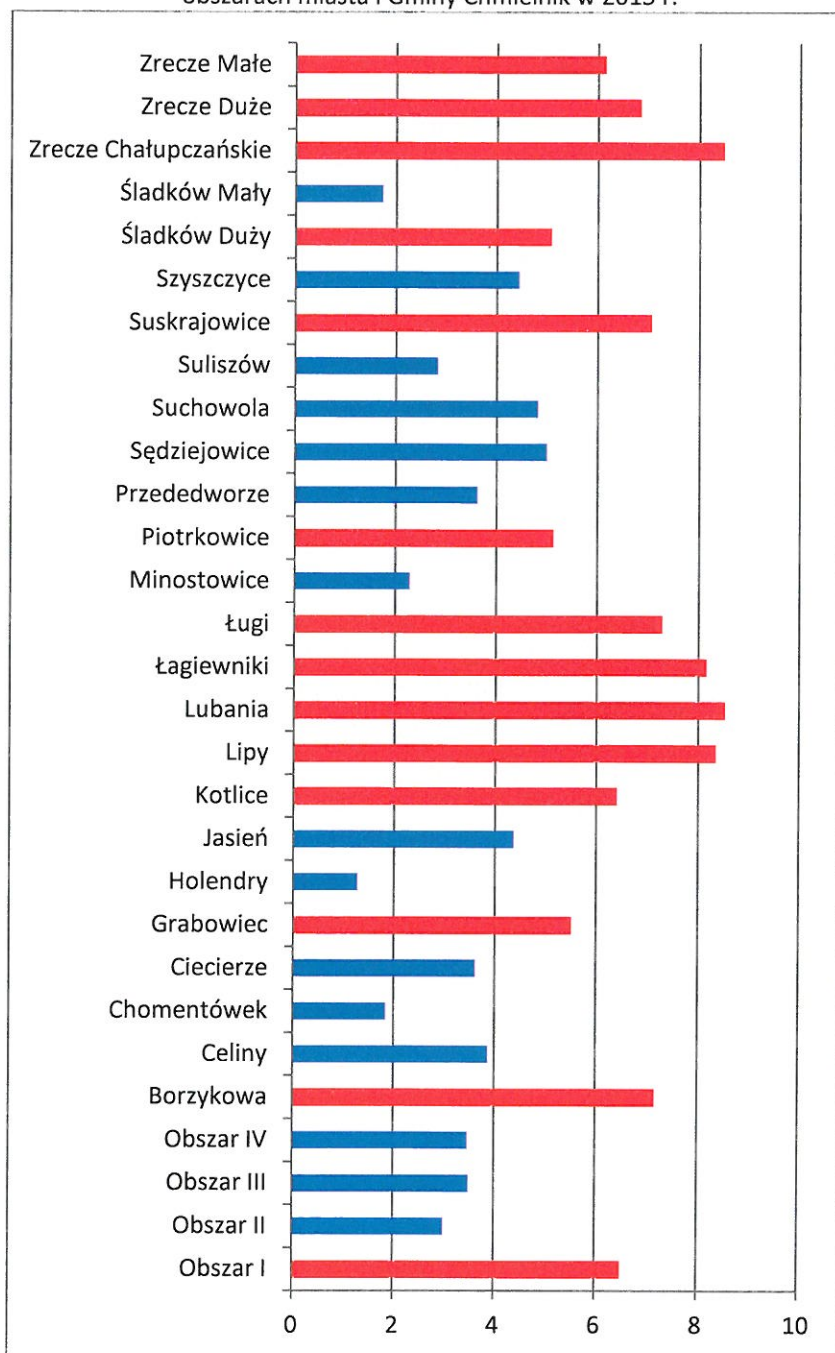
OBSZAR	LICZBA SPORZĄDZONYCH NIEBIESKICH KART
Obszar I	4
Obszar II	3
Obszar III	4
Obszar IV	0
Borzykowa	0
Celiny	3
Chomentówek	0
Ciecierze	0
Grabowiec	0
Holendry	0
Jasień	0
Kotlice	0
Lipy	0
Lubania	1
Łagiewniki	2
Ługi	0
Minostowice	1
Piotrkowice	3
Przededworze	2
Sędziejowice	1
Suchowola	2
Suliszów	0
Suskrajowice	0
Szyszczyce	0
Śladków Duży	3
Śladków Mały	3
Zrecze Chałupczańskie	0
Zrecze Duże	2
Zrecze Małe	1
Ogółem	35

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Chmielnik

Jak widać z zaprezentowanych danych wynika, że obszar Gminy charakteryzujący się największą koncentracją osób wspieranych przez pomoc społeczną obejmuje Obszar I miasta Chmielnik. I w sołectwach Borzykowa, Grabowiec, Kotlice, Lipy, Lubania, Łagiewniki, Ługi, Piotrkowice, Suskrajowice, Śladów Duży, Zrecze Chałupczańskie, Zrecze Duże, Zrecze Małe.

Wykres 8 Wskaźnik liczby osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców Gminy w wyznaczonych obszarach miasta i Gminy Chmielnik w 2015 r.

W 2015 roku W Gminie Chmielnik liczba osób korzystająca z zasiłków stałych wynosiła 191 osób.

Tabela 17 Osoby korzystające z zasiłków stałych w Gminie Chmielnik z podziałem na wyznaczone obszary w 2015 r.

OBSZAR	LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z ZASIŁKÓW STAŁYCH
Obszar I	54
Obszar II	1
Obszar III	3
Obszar IV	12
Borzykowa	4
Celiny	11
Chomentówek	1
Ciecierze	1
Grabowiec	1
Holendry	0
Jasień	1
Kotlice	1
Lipy	0
Lubania	9
Łągiewniki	24
Ługi	2
Minostowice	3
Piotrkowice	15
Przededworze	10
Sędziejowice	7
Suchowola	3
Suliszów	0
Suskrajowice	0
Szyszczyce	2
Śladków Duży	7
Śladków Mały	3
Zrecze Chałupczańskie	2
Zrecze Duże	7
Zrecze Małe	7
Ogółem	191

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Chmielnik

Najwięcej osób korzysta z pomocy społecznej w powodu bezrobocia oraz ubóstwa. Liczba dodatków mieszkaniowych wypłaconych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zaprezentowana jest w poniższej tabeli.

Tabela 18 Dodatki mieszkaniowe wypłacone w Gminie Chmielnik w 2015 r.

	OGÓŁEM	MIASTO	TERENY WIEJSKIE
Liczba dodatków mieszkaniowych	649	508	141
Kwota dodatków mieszkaniowych	87.588 zł	65.619 zł	21.969 zł

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Zasób mieszkaniowy Gminy Chmielnik na koniec 2015 roku wynosił 37 szt. mieszkań komunalnych, 85 szt. mieszkań socjalnych.

Gmina stara się zgromadzić własny zasób mieszkaniowy i zarządzać nim w taki sposób, aby jak najlepiej zaspokajał potrzeby rodzin, których dochód powoduje brak możliwości zakupu własnego mieszkania. Te potrzeby jednak ciągle przewyższają możliwości finansowe jednostki.

3.2.4 ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

Tabela 19 Organizacje pozarządowe w Gminie Chmielnik

NAZWA ORGANIZACJI	ZAKRES DZIAŁALNOŚCI	ADRES
STOWARZYSZENIE DZIEDZICTWO PIOTRKOWIC	Ochrona Zabytków; ochrona zabytkowych nagrobków oraz opieka nad mogiłami zasłużonych spoczywających na starych cmentarzach; renowacja zabytków; ochrona pomników przyrody; ochrona środowiska naturalnego wokół obiektów lub miejsc zabytkowych; prowadzenie prac restauratorskich i konserwatorskich przy obiektach zabytkowych; edukacja i popularyzowanie wiedzy z zakresu ochrony zabytków i historii regionu; pozyskiwanie środków na rzecz ochrony oraz konserwacji zabytków.	Ul. Rynek 7, Piotrkowice 26-020 Chmielnik
STOWARZYSZENIE „GĘŚ KIELECKA Z TRADYCJAMI” W CHMIELNIKU	Aktywizowanie i integrowanie środowiska; przywrócenie tradycji hodowli i chowu gęsi kieleckiej na terenie kielecczyzny; promocja i ochrona rasy gęsi kieleckiej; ochrona dziedzictwa kulturowego i kulinarnego; promowanie hodowli gęsi kieleckiej w gospodarstwach ekologicznych i agroturystycznych-; pomoc w utworzeniu stada reprodukcyjnego gęsi kieleckiej na terenie woj. Świętokrzyskiego; wspieranie powstania grupy producenckiej hodowców gęsi i innego drobiu; prowadzenie działalności wystawienniczej, edukacyjnej, doradczej i szkoleniowej; pozyskiwanie środków na działalność z dostępnych funduszy pomocowych.	Ul. Witosa 6 26-020 Chmielnik e
STOWARZYSZENIE „KAWALERIA RÓŻANE WZGÓRZE”	Upowszechnianie i popularyzacja działań w zakresie tradycji narodowych oraz wiedzy historycznej; udział w życiu naukowym środowisk lokalnych w zakresie propagowania wiedzy o historii regionu i Polski; prowadzenie działalności wydawniczej zmierzającej do pogłębienia wiedzy historycznej społeczeństwa ; wskrzeszanie i kultywowanie tradycji i jazdy polskiej; ochrona i promocja zdrowia; działalność w ramach wspomagania rozwoju wspólnot i społeczności lokalnych, wypoczynku dzieci i młodzieży, ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego, turystyki i krajoznawstwa , na rzecz osób niepełnosprawnych , nauki i szkolnictwa, promocji Rzeczypospolitej Polskiej za granicą.	Lubania 74 26-020 Chmielnik Tel. 698-459-648
STOWARZYSZENIE „KOŃ TO TRADYCJA”	Upowszechnianie i popularyzacja działań w zakresie tradycji narodowych oraz wiedzy historycznej; udział w życiu naukowym środowisk	Ul. Szkolna 7 26-020 Chmielnik

	<p>lokalnych w zakresie propagowania wiedzy o historii regionu i Polski; prowadzenie działalności wydawniczej zmierzającej do pogłębienia wiedzy historycznej społeczeństwa ; wskrzeszanie i kultywowanie tradycji i jazdy polskiej; ochrona i promocja zdrowia; działalność w ramach wspomagania rozwoju wspólnot i społeczności lokalnych, wypoczynku dzieci i młodzieży, ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego, turystyki i krajoznawstwa , na rzecz osób niepełnosprawnych , nauki i szkolnictwa, promocji Rzeczypospolitej Polskiej za granicą.</p>	<p>Tel. 698-459-648</p>
<p>STOWARZYSZENIE „NASZE CELINY”</p>	<p>Nauka, edukacja , oświata i wychowanie; działalność w zakresie upowszechniania kultury i sztuki; podtrzymywanie tradycji narodowej i regionalnej oraz rozwój świadomości obywatelskiej i kulturowej, ze szczególnym uwzględnieniem dziedzictwa narodowego; upowszechnianie krajoznawstwa oraz organizowanie wypoczynku dzieci i młodzieży; działalność z zakresu ekologii; działalność wspomagająca rozwój wspólnot lokalnych; prowadzenie pomocy społecznej; aktywizacja ludzi starszych, integracja międzypokoleniowa; ochrona i promocja zdrowia, promowanie aktywnego i zdrowego trybu życia i sportu; organizacja imprez artystycznych i rozrywkowych; promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej; współpraca z jst oraz ze stowarzyszeniami; inicjowanie i koordynowanie wspólnych przedsięwzięć podejmowanych w interesie mieszkańców wsi Celiny oraz członków stowarzyszenia.</p>	<p>Celiny 22 26-020 Chmielnik</p>
<p>STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ W ŁAGIEWNIKACH „OTWARTE SERCA”</p>	<p>Pomoc mieszkańcom domu Pomocy Społecznej w Łagiewnikach oraz inicjowanie i wspieranie działań zmierzających do lepszej dbałości o interesy mieszkańców domu i skuteczniejsze zaspokajanie ich potrzeb</p>	<p>Łagiewniki 73 26-020 Chmielnik</p>
<p>STOWARZYSZENIE WSPIERAJĄCE ROZWÓJ WSI GRABOWIEC</p>	<p>Wspieranie wszechstronnego i zrównoważonego rozwoju wsi Grabowiec; Wspieranie agroturystyki, ekoturystyki oraz idei gospodarstwa ekologicznego; Inicjowanie, wspieranie i pomoc w przedsięwzięciach edukacyjnych, kulturalnych i ekologicznych, zwłaszcza na obszarach wiejskich; Działanie na rzecz rozwoju demokracji lokalnej; Działanie na rzecz upowszechniania turystyki, sportu i rekreacji oraz aktywnego wypoczynku mieszkańców; Inicjowanie, opracowywanie i promocja projektów rozwoju wsi Grabowiec; Działanie na rzecz ochrony środowiska i krajobrazu oraz propagowanie akcji i inicjatyw związanych z ekologią; Oddziaływanie na ład przestrzenny i estetykę sołectwa Grabowiec i okolic; Integracja mieszkańców poprzez organizację imprez i</p>	<p>Grabowiec 78b 26-020 Chmielnik</p>

	konkursów dla i z udziałem członków lokalnej społeczności; Inicjowanie i wspieranie społecznej i zawodowej aktywności obywateli; Promocja obszaru i instytucji oraz podmiotów gospodarczych działających lokalnie	
STOWARZYSZENIE „Z POMOCĄ SZPITALOWI W CHMIELNIKU”	Działalność z zakresu ochrony zdrowia; działania na rzecz osób niepełnosprawnych oraz promocja i organizowanie wolontariatu na rzecz szpitala powiatowego w Chmielniku; popieranie i wspieranie działalności społecznej na rzecz wyposażenia szpitala powiatowego w Chmielniku w nowoczesny sprzęt medyczny oraz rozbudowy i modernizacji tej placówki.	Ul. Kielecka 1-3 26-020 Chmielnik
ŚLADKOWSKIE STOWARZYSZENIE AGROTURYSTYKI I TURYSTYKI „DOLINA SANICY”	Wspieranie idei turystyki wiejskiej w regionie; umacnianie tożsamości regionalnej, kultywowanie i popularyzacja tradycji oraz spuścizny historycznej, a także kulturowej regionu; promocja i wspieranie wszechstronnego rozwoju społeczno-gospodarczego, a w szczególności bazy wypoczynkowo – turystycznej regionu; podejmowanie działań na rzecz ochrony i promocji naturalnych walorów przyrodniczo-krajobrazowych i turystycznych regionu; współdziałanie z krajowymi i zagranicznymi stowarzyszeniami turystycznymi i agroturystycznymi w zakresie wymiany i upowszechniania doświadczeń turystyki wiejskiej; propagowanie i pomoc w finansowaniu działalności agroturystycznej na terenie działania stowarzyszenia; organizowanie turystyki wiejskiej oraz zapewnienie i rozwój właściwych form i warunków wypoczynku; organizacja festynów, imprez o charakterze sportowym i kulturalnym; wykonanie informatorów, folderów, różnych gadżetów reklamowych oraz innych materiałów promocyjnych; ochrona interesów członków stowarzyszenia.	Śladków Mały 25 26-020 Chmielnik
ŚWIĘTOKRZYSKIE STOWARZYSZENIE NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH RUCHOWYCH „NIE JESTEŚ SAM	Zrzeszanie osób pragnących działać na rzecz osób niepełnosprawnych ze szczególnym uwzględnieniem samych niepełnosprawnych, dla poprawy ich warunków życiowych oraz zwiększenie uczestnictwa w życiu społecznym, gospodarczym i kulturalnym kraju; wyzwalanie inicjatyw osób niepełnosprawnych w kierunku jak najwszechstronnejszej ich realizacji; kształtowanie partnerskich postaw między społecznością osób pełnosprawnych i osób niepełnosprawnych; przygotowanie niepełnosprawnych do aktywności społecznej i zawodowej.	Ul. Mielczarskiego 7 26-020 Chmielnik
TOWARZYSTWO MIŁOŚNIKÓW ZIEMI CHMIELNICKIEJ	Wspieranie i organizowanie różnego rodzaju akcji zmierzających do gospodarczego i kulturalnego rozwoju Ziemi Chmielnickiej; działania na rzecz ochrony przyrody, głównie parków i drzewostanów; organizowanie spotkań, odczytów, pokazów, konkursów i innych imprez mających związek z Chmielnikiem i okolicą; wydawanie	Ul. 13 stycznia 23 26-020 Chmielnik

	publikacji o tematyce związanej z miastem, w tym okolicznościowe koperty, widokówki, plakietki oraz piątą edycję Kalendarza Chmielnickiego, w którym przedstawiane są zabytki sakralne Dekanatu Chmielnickiego; ochrona zabytków; organizowanie imprez związanych z upamiętnieniem ważniejszych wydarzeń historycznych miasta; gromadzenie materiałów i pamiątek historycznych związanych z Ziemią Chmielnicką;	
--	---	--

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Chmielnik

3.2.5 IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W SFERZE SPOŁECZNEJ

Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego, na podstawie analizy wskaźników przewiduje, że na terenie powiatu kieleckiego (w tym Gminy Chmielnik) nastąpi słaby wzrost liczby ludności o 2,2% w 2020 r. i o 3,6% w 2035 roku (w porównaniu do roku 2012). Niestety z analizowanych danych (za lata 2010-2015) wynika, że w Gminie Chmielnik następuje powolny ubytek ludności – od 2012 roku liczba mieszkańców zmalała o 1,3%). Wpływ na to mają niekorzystne procesy demograficzne m. in. ujemny przyrost naturalny, migracje czy też starzenie się społeczeństwa. Na terenie miasta i gminy Chmielnik najpoważniejsze w sferze społecznej są niekorzystne trendy demograficzne, które zmieniają strukturę infrastruktury oraz wpływają na politykę społeczną gminy. Spadek liczby mieszkańców Chmielnika potwierdza obserwowaną degradację społeczno-ekonomiczną. Silniejsze procesy starzenia się społeczeństwa następują na terenie miasta w porównaniu z obszarem wiejskim. Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym maleje, podobnie jak liczba osób w wieku produkcyjnym. Wzrasta liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym. Są to zjawiska ekonomicznie niekorzystne i będą wymagały podejmowania działań społecznych. Niekorzystnym zjawiskiem demograficznym jest także znaczna przewaga kobiet w strukturze płci w wieku poprodukcyjnym, nie wykazujące tendencji wzrostowej wskaźniki przyrostu naturalnego i salda migracji oraz prognozy spadku liczby ludności na terenie miasta i gminy.

Od roku 2011 populacja Gminy zmniejszyła się o około 2%.

Tabela 20 Wskaźniki demograficzne miasta i terenów wiejskich w Gminie Chmielnik na tle powiatu i województwa w 2015 roku

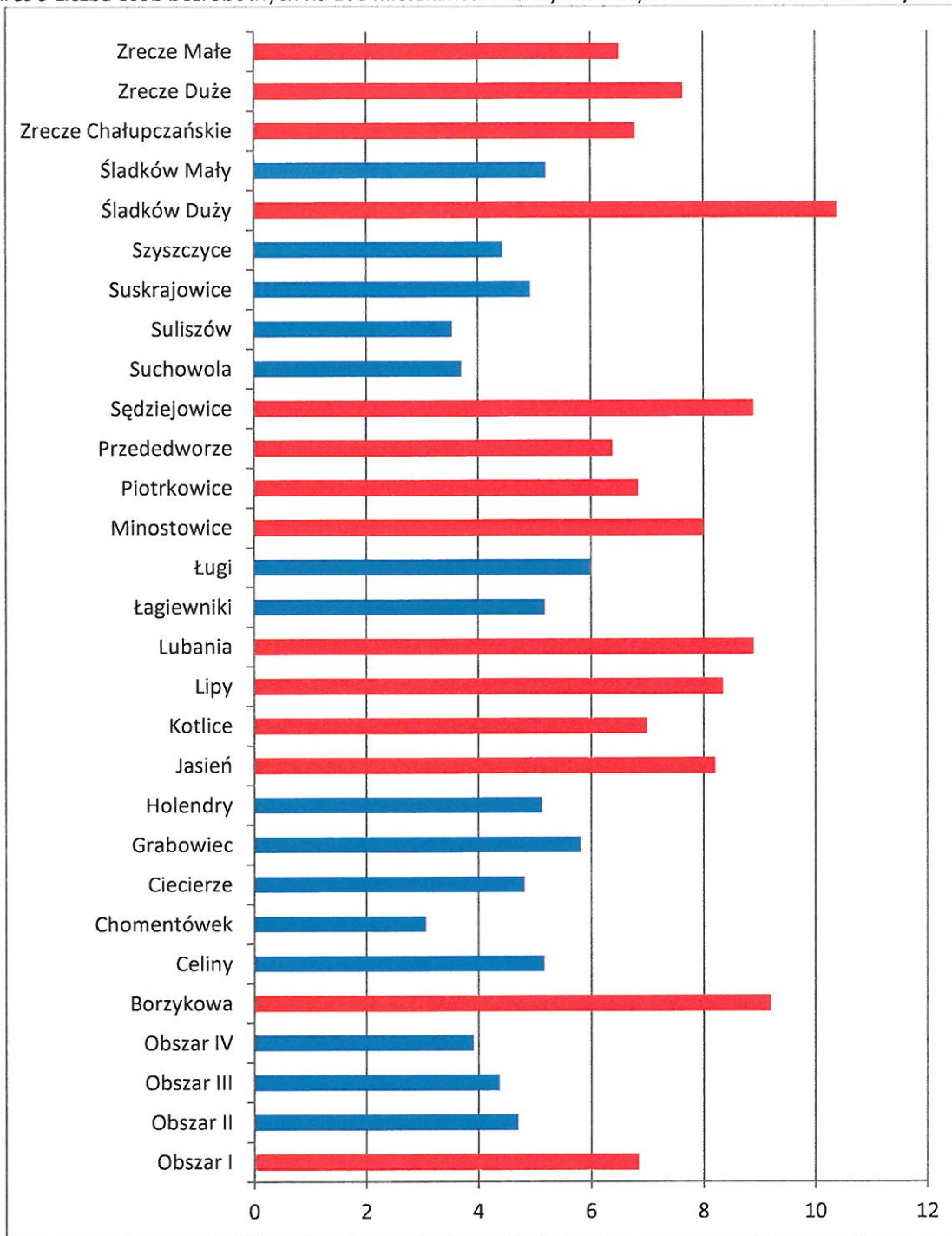
	MIASTO CHMIELNIK	TERENY WIEJSKIE GMINY CHMIELNIK	POWIAT KIELECKI	WOJEWÓDZTWO ŚWIĘTOKRZYSKIE
Gęstość zaludnienia [os/km ²]	492	57	93	107
Kobiety na 100 mężczyzn	107	95	100	105
Małżeństwa na 1000 ludności	3,6	4,5	5,1	4,7
Urodzenia żywe na 1000	9,3	10,5	10,2	8,4

ludności [%]				
Zgony na 1000 ludności [%]	11,10	13,65	9,61	11,44
Przyrost naturalny na 1000 ludności [%]	-1,8	-3,1	0,6	-3,0

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Wyzwaniem dla władz lokalnych będzie potrzeba opracowania programów dla ludzi w starszym wieku w oparciu o realne rozpoznanie ich sytuacji zdrowotnej i społeczno-ekonomicznej. W efekcie starzenia się społeczności lokalnej gminy w dłuższej perspektywie nastąpi zmiana popytu na pewne typy usług publicznych, np. oferty edukacyjnej czy zdrowotnej. W Gminie należy przystosować wiele obiektów do potrzeb osób starszych.

Wykres 9 Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców na wyznaczonych obszarach miasta i Gminy Chmielnik

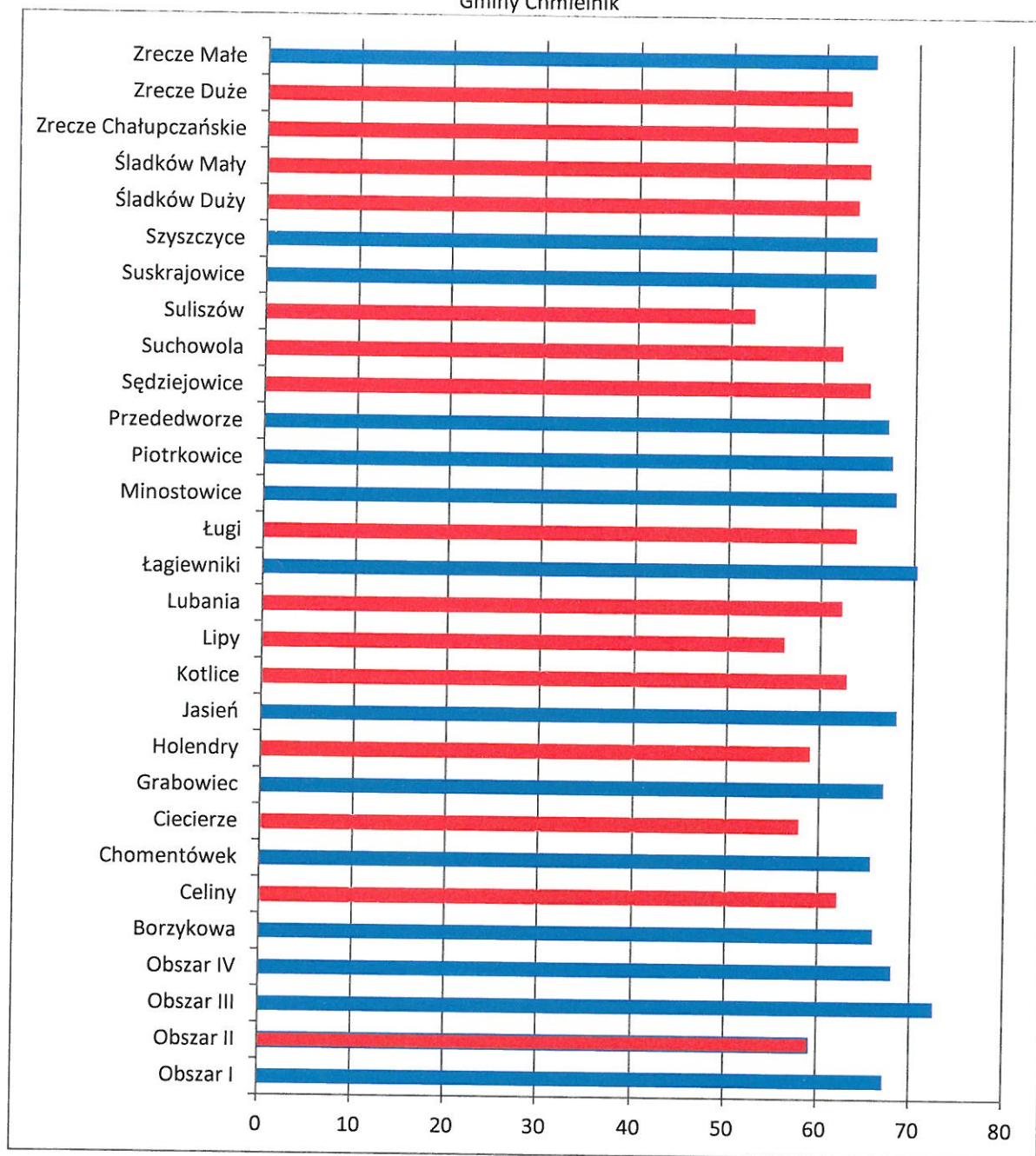

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach, Urząd Miasta i Gminy Chmielnik

Kolorem czerwonym zaznaczono obszary powyżej średniej dla Gminy. Jak widać największe problemy z bezrobociem odnotowuje się na Obszarze I miasta oraz w sołectwach Borzykowa, Jasień, Kotlice, Lipy, Lubania, Minostowice, Piotrkowice, Przededworze, Sędziejowice, Śładków Duży, Zrecze Chałupczańskie, Zrecze Duże i Zrecze Małe. Problemem jest przede wszystkim mała dostępność miejsc pracy w Gminie i okolicy.

Wykres 10 Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym na 100 mieszkańców na wyznaczonych obszarach miasta i Gminy Chmielnik

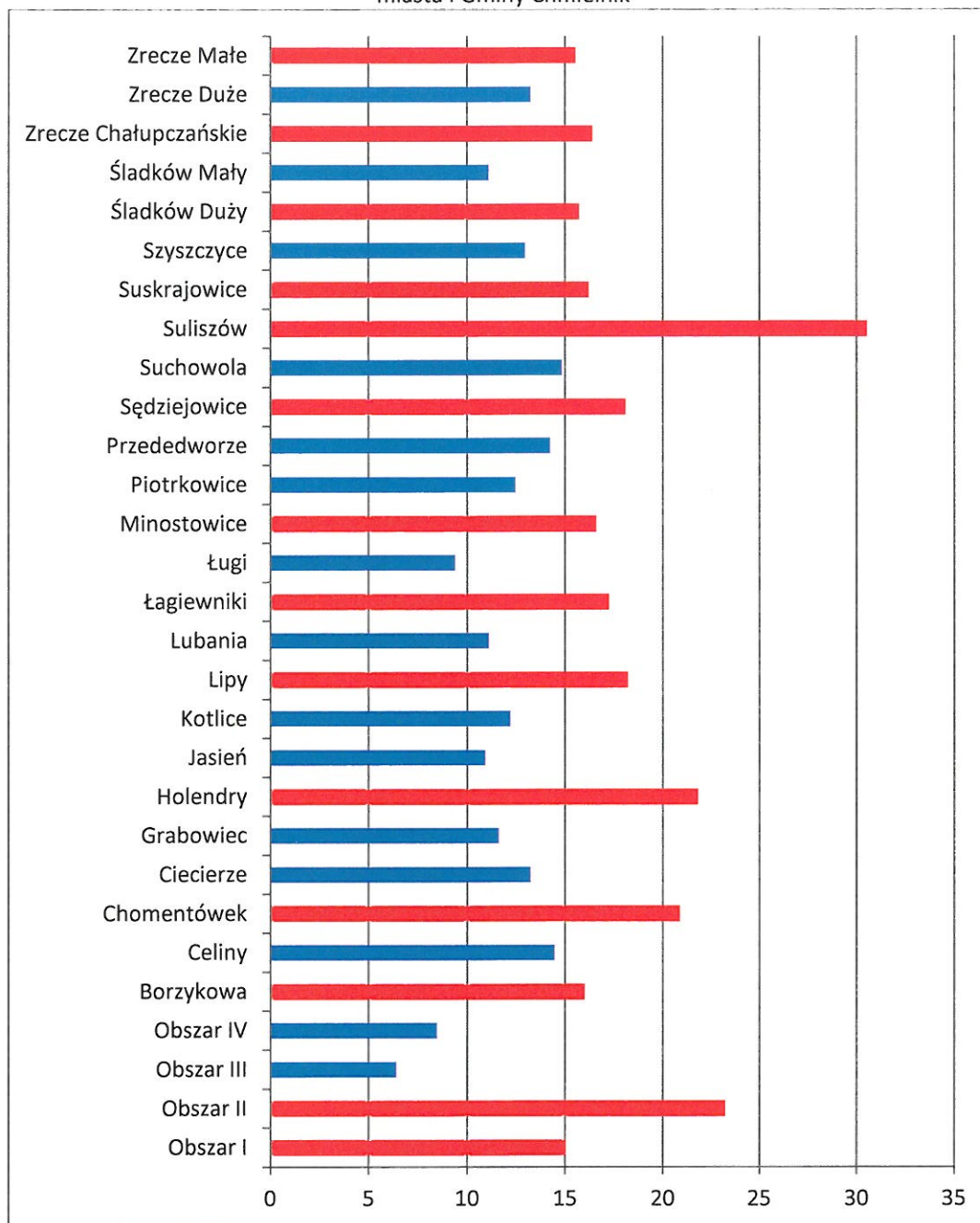
Źródło: Urząd Miasta i Gminy Chmielnik

Kolorem czerwonym zaznaczono obszary, poniżej średniej dla Gminy. Średnia dla Gminy wynosi 65 osób w wieku produkcyjnym na 100 mieszkańców (wg danych Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik). Najmniej korzystne wskaźniki przyjmują sołectwa Celiny, Ciecierze, Holendry, Kotlice, Lipy, Lubania, Sędziejowice, Suchowola, Suliszów, Śładków Duży, Śładków Mały, Zrecze Chałupczańskie, Zrecze Duże i Obszar II Miasta.

Podobnie na poniższym wykresie przedstawiono liczbę mieszkańców w wieku poprodukcyjnym wyznaczonych obszarów na 100 mieszkańców.

Wykres 11 Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców na wyznaczonych obszarach miasta i Gminy Chmielnik

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Chmielnik

Kolorem czerwonym zaznaczono obszary powyżej średniej dla Gminy. Za stare społeczeństwa uważa się te, w których odsetek osób powyżej 65 roku życia przekracza 8%. W Gminie Chmielnik zauważalna jest tendencja starzenia się społeczeństwa. Zdecydowanie wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym a maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym. Taka sytuacja powoduje trwałe obniżanie potencjału rozwojowego Gminy.

Najmniej korzystnie sytuacja prezentuje się w Obszarze II i I Miasta oraz sołectwach Chomentówek, Holendry, Lipy, Łagiewniki, Minostowice, Sędziejowice, Suliszów, Suskrajowice,

Śladów Duży, Zrecze Chałupczańskie i Zrecze Małe. Problemy demograficzne występujące w Gminie Chmielnik mają duży wpływ na rozwój gospodarczy Gminy. Zmiany w strukturze ludności powodują rozszerzanie problemów ekonomiczno-społecznych. Młodzi i wykształceni ludzie są niezbędni społeczności lokalnej, są oni gwarancją utrzymania i wzrostu popytu na usługi oraz gwarancją rozwoju gminy. Z pewnością Gmina stanie w nadchodzących latach przed problemem wzrostu liczby osób starszych, co z pewnością spowoduje ograniczenie dochodów gminy. Z analizy danych wynika, że największe problemy koncentrują się w Obszarze II ale nie należy również zapominać o Obszarze I, w którym żyje najwięcej osób i właśnie tam są największe potencjały, które mogą przyczynić się do wprowadzenia zmian poprawiających obecną sytuację. W ramach diagnozy sfery społecznej i jej podsumowania wyróżniono grupy społeczne, które najbardziej potrzebują wsparcia. Są to na pewno osoby starsze, dzieci i młodzież, a także osoby zagrożone wykluczeniem społecznym z powodu ubóstwa, bezrobocia i występujących w rodzinach zjawiskach patologicznych.

Tabela 21 Grupy społeczne wymagające wsparcia na terenie miasta i Gminy Chmielnik

GRUPA SPOŁECZNA		MIASTO	TERENY WIEJSKIE
OSOBY STARSZE	Opis problemów	Starzejące się społeczeństwo gminy. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym zwiększyła się o ponad 10% w ciągu ostatnich 5 lat (wg GUS). W 2015 roku osoby w tej grupie wiekowej stanowiły prawie 20% (wg GUS) mieszkańców Gminy. Od 2014 roku jest ich więcej niż osób w wieku przedprodukcyjnym. Tendencja jest wzrostowa. Ze świadczeń socjalnych, z powodu choroby, korzystało w 2015 roku 395 osób i były to głównie osoby starsze. W Chmielniku brakuje miejsc i form aktywizacji dla osób starszych, występują problemy ze świadczeniem usług opiekuńczych i medycznych w miejscu zamieszkania osoby	
	Mocne strony	- odsetek osób w wieku poprodukcyjnym wynosi 20,57%, - dostęp do usług medycznych	- odsetek osób w wieku poprodukcyjnym wynosi 18,98%, - więcej osób jest pod opieką rodziny
	Słabe strony	- brak miejsc i form aktywizacji, - problemy komunikacyjne z dojazdem, - brak mieszkań socjalnych, chronionych	
OSOBY BEZROBOTNE	Opis problemów	Duża liczba osób korzystających z usług pomocy społecznej z powodu bezrobocia – 946 osób w 2015 r. (wg danych Urzędu Miasta i Gminy w Chmielniku). Liczba osób bezrobotnych maleje lecz wciąż jest wysoka 706 osób w 2015 r. (wg PUP w Kielcach). Pomoc udzielana tym osobom w niewystarczającym stopniu eliminuje problemy. Większość bezrobotnych ma niskie kwalifikacje i nie posiada żadnych specjalizacji. Osoby bezrobotne wykazują się również dużą niechęcią do szukania pracy i aktywności. Stąd bardzo duża liczba osób długotrwale bezrobotnych w mieście i na terenach wiejskich (425 osób wg PUP w Kielcach)	
	Mocne strony	- spadające bezrobocie w województwie i powiecie, - możliwość wzrostu zatrudnienia,	- możliwość zatrudnienia w pracach sezonowych
	Słabe strony	- niska aktywność osób bezrobotnych, - niewystarczająca liczba działań aktywizujących osoby bezrobotne, - mała liczba przedsiębiorstw	- niska aktywność osób bezrobotnych, - niewystarczająca liczba działań aktywizujących osoby bezrobotne, - brak miejsc, w których mogłyby się odbywać np. warsztaty, szkolenia

DZIECI I MŁODZIEŻ		oferujących miejsca pracy w Gminie i w okolicy	
	Opis problemów	W Gminie osoby do 18 roku życia to około 18% mieszkańców. Na terenach wiejskich występują problemy z dostępem do szkół i przedszkoli. Również dzieci i młodzież niepełnosprawna ma problemy z powodu niedostosowania placówek oświatowych do ich potrzeb, przedszkole w Chmielniku jest niedostosowane do potrzeb dzieci (m. in. za mało miejsc), obiekty szkolne również wymagają modernizacji, dzieci i młodzież mają utrudniony dostęp do obiektów sportowych i rekreacyjnych. Z tych powodów w Gminie jest widoczny wpływ młodych ludzi ze względu na brak możliwości rozwoju zawodowego i osobistego	
	Mocne strony	- dostępność placówek oświatowych	- świetlice wiejskie w większości miejscowości sołeckich
Słabe strony	- brak dostępu do infrastruktury sportowej, kulturalnej i rekreacyjnej, problemy z dostępnością do przedszkola, - brak organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	- problemy z dostępnością do placówek oświatowych, - brak dostępu do infrastruktury sportowej, kulturalnej i rekreacyjnej, - brak organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie materiałów z Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik oraz na podstawie konsultacji społecznych

3.3 SFERA GOSPODARCZA

3.3.1 STRUKTURA GOSPODARKI

Podstawową funkcją gospodarczą Gminy Chmielnik jest rolnictwo prowadzone w sposób tradycyjny, bez wyraźnej specjalizacji produkcji. W 2015 roku w Gminie w rejestrze REGON zarejestrowanych było 749 podmiotów gospodarczych. 392 znajdowały się na terenie miasta i 357 na obszarach wiejskich.

Tabela 22 Liczba podmiotów gospodarczych na obszarze miasta i Gminy Chmielnik z podziałem na poszczególne sekcje PKD w 2015 roku

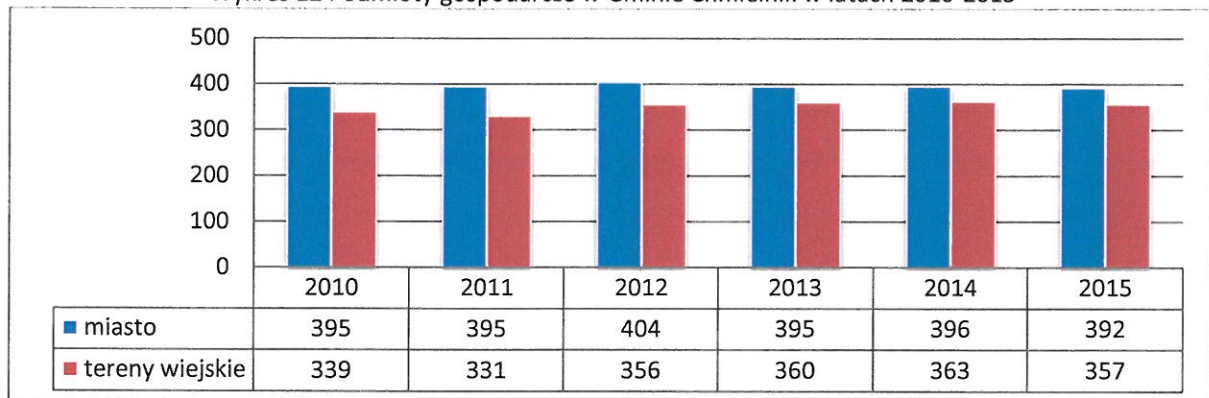
	LICZBA PODMIOTÓW		
	MIASTO	TERENY WIEJSKIE	OGÓŁEM
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (A)	2	18	20
Górnictwo i wydobywanie(B)	0	0	0
Przetwórstwo przemysłowe (C)	25	26	51
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (D)	0	1	1
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją (E)	0	2	2
Budownictwo (F)	34	62	96
Handel hurtowy i detaliczny: naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	188	114	302
Transport i gospodarka magazynowa (H)	14	41	55
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (I)	9	7	16
Informacja i komunikacja (J)	2	3	5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa (K)	6	5	11
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (L)	4	18	22
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	19	8	27
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność	6	8	14

wspierająca (N)			
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (O)	3	7	10
Edukacja (P)	26	7	33
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	15	6	21
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją (R)	8	4	12
Pozostała działalność usługowa i gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (S,T)	31	19	50

Źródło: Bank Danych Lokalnych

W Gminie Chmielnik przedsiębiorstwa działają głównie w takich sekcjach, jak: handel i usługi w zakresie napraw (302), budownictwo (96), transport (55) i przetwórstwo przemysłowe (51).

Wykres 12 Podmioty gospodarcze w Gminie Chmielnik w latach 2010-2015

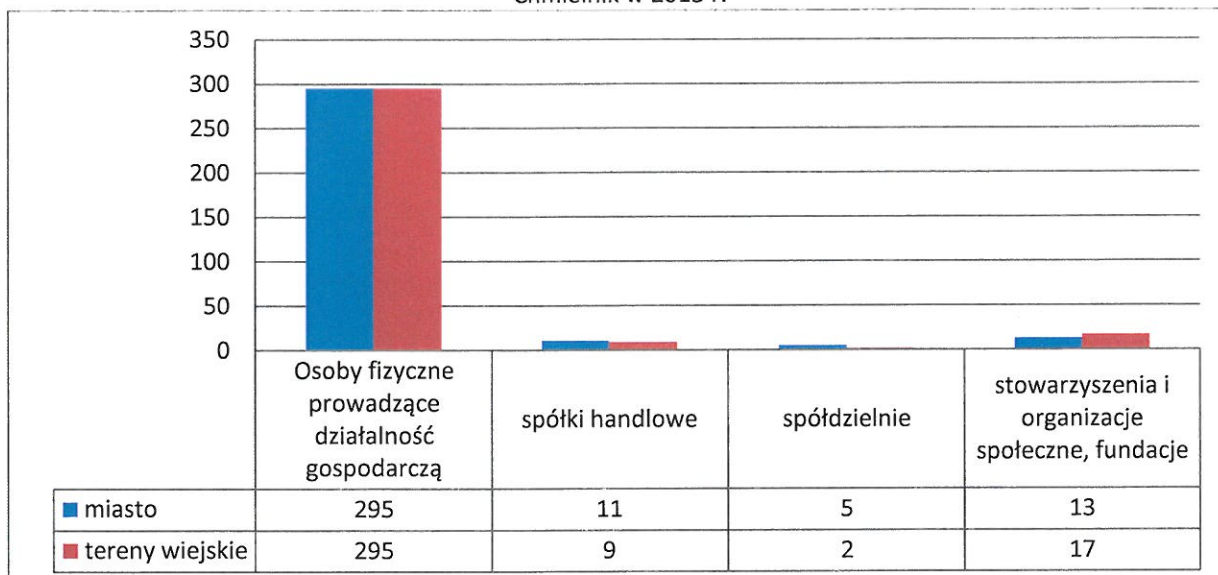
Źródło: Bank Danych Lokalnych

Od 2010 roku liczba podmiotów gospodarczych w Gminie wzrosła o niewiele ponad 2%. Można zauważyć, że liczba przedsiębiorstw na terenie miasta praktycznie się nie zmienia. Sytuację w Gminie w niewielkim stopniu ratują przedsiębiorstwa powstające na obszarach wiejskich. Świadczy to o tym, że miasto jako ośrodek dający pracę i koncentrujący usługi wpadł w stagnację. Nie sprzyja to rozwojowi społeczeństwa i ma negatywny wpływ na sytuację w całej Gminie.

W Gminie funkcjonuje 28 podmiotów w sektorze państwowym, z czego 22 na terenie miasta. W sektorze prywatnym zarejestrowanych jest 719 przedsiębiorstw z czego 369 na terenie miasta i 350 na terenach wiejskich.

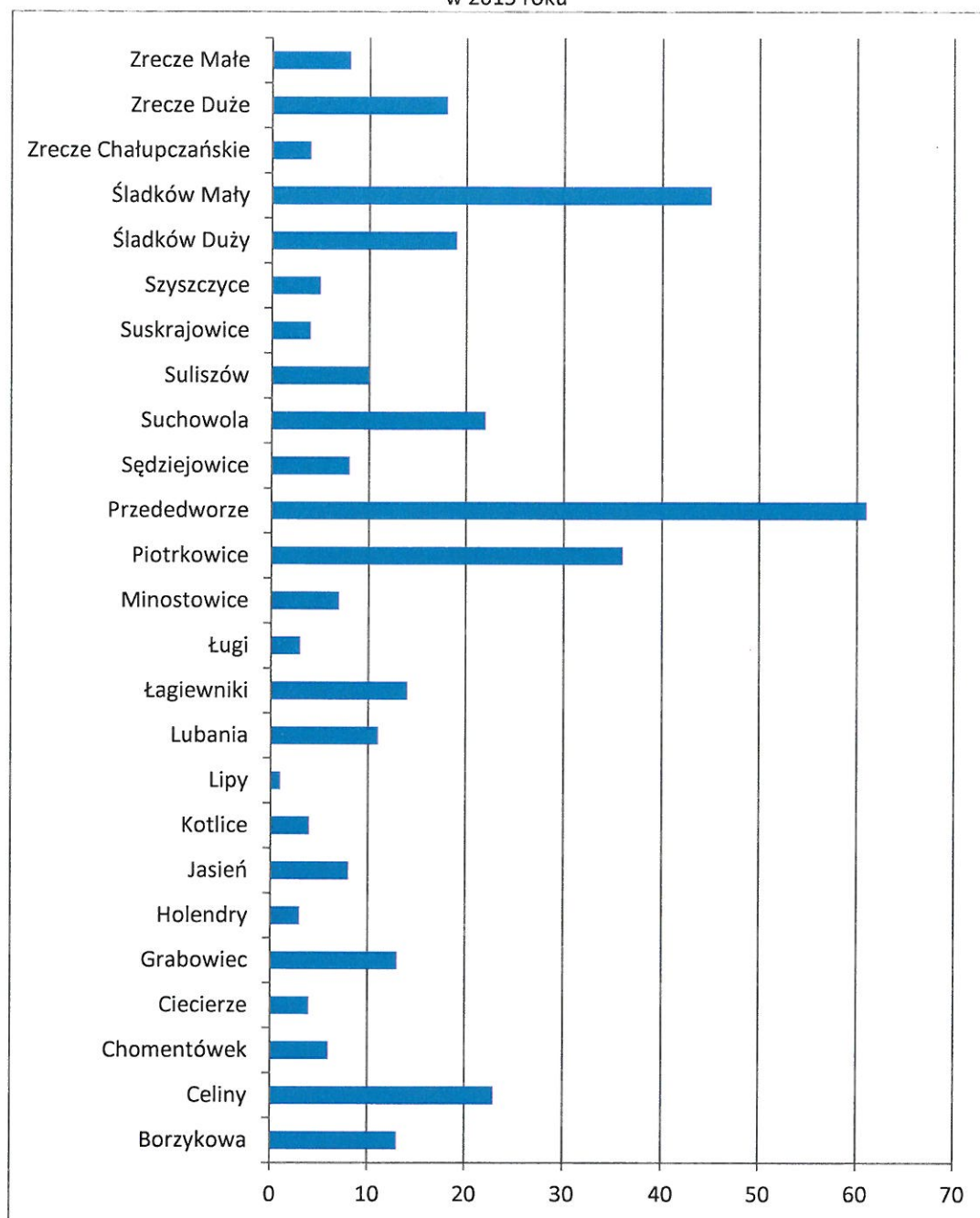
Wykres 13 Struktura podmiotów prywatnych zarejestrowanych w mieście i na terenach wiejskich w Gminie Chmielnik w 2015 r.

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Powyższy wykres potwierdza, że liczba przedsiębiorstw na obszarze miasta jest nieduża. W większości podobnej wielkości gmin miejsko-wiejskich to miasto jest głównym obszarem koncentracji przedsiębiorstw i miejsc pracy. Brak przedsiębiorstw na danym terenie lub ich zdecydowanie mniejsza ilość może być pośrednią przesłanką dla stwierdzenia niskiego poziomu przedsiębiorczości. Liczba przedsiębiorstw na terenach wiejskich jest bardzo zbliżona do liczby przedsiębiorstw w Chmielniku, nie można jednak zapominać, że gospodarstwa rolne nie są ujęte powyższą ewidencją. Należy jednak pamiętać, że bodźców rynkowych do prowadzenia działalności gospodarczej jest na tych terenach znacznie mniej. Poniższy wykres prezentuje liczbę podmiotów gospodarczych w poszczególnych sołectwach w gminie.

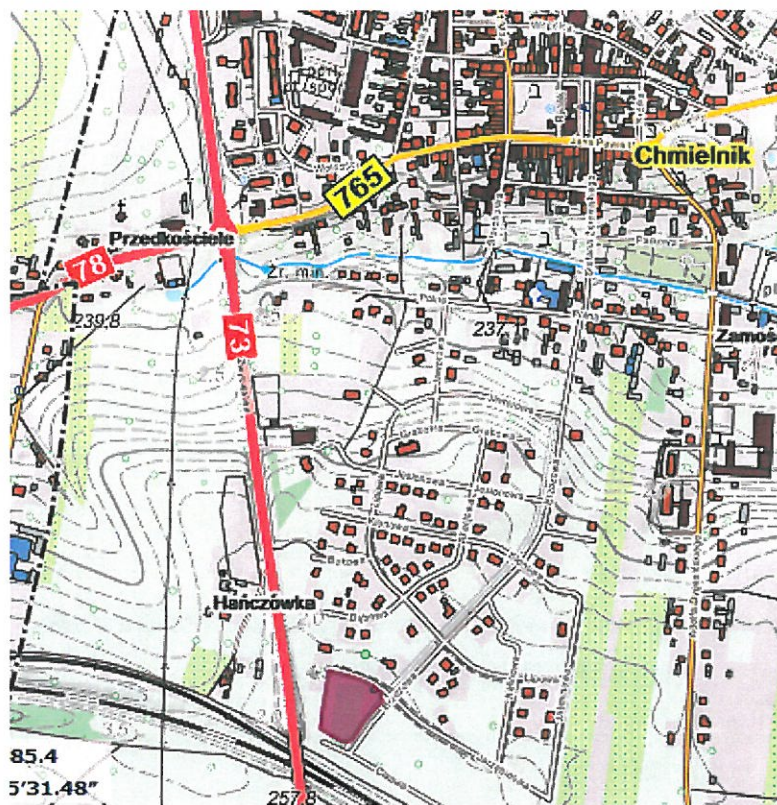
Wykres 14 Liczba podmiotów gospodarczych w sektorze prywatnym w poszczególnych sołectwach Gminy w 2015 roku

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Największa liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych znajduje się w sołectwach Przededworze, Śladków Mały i Piotrkowice.

Rysunek 2 Tereny inwestycyjne (kolor fioletowy) na obszarze Chmielnika
(źródło: <http://sipws.wrota-swietokrzyskie.pl/>)

W Chmielniku kolejnym problemem jest mała ilość przygotowanych terenów inwestycyjnych – co także ogranicza możliwości rozwojowe miasta i Gminy.

3.3.2 GŁÓWNI PRACODAWCY

Do największych podmiotów gospodarczych działających na terenie Gminy Chmielnik należą:

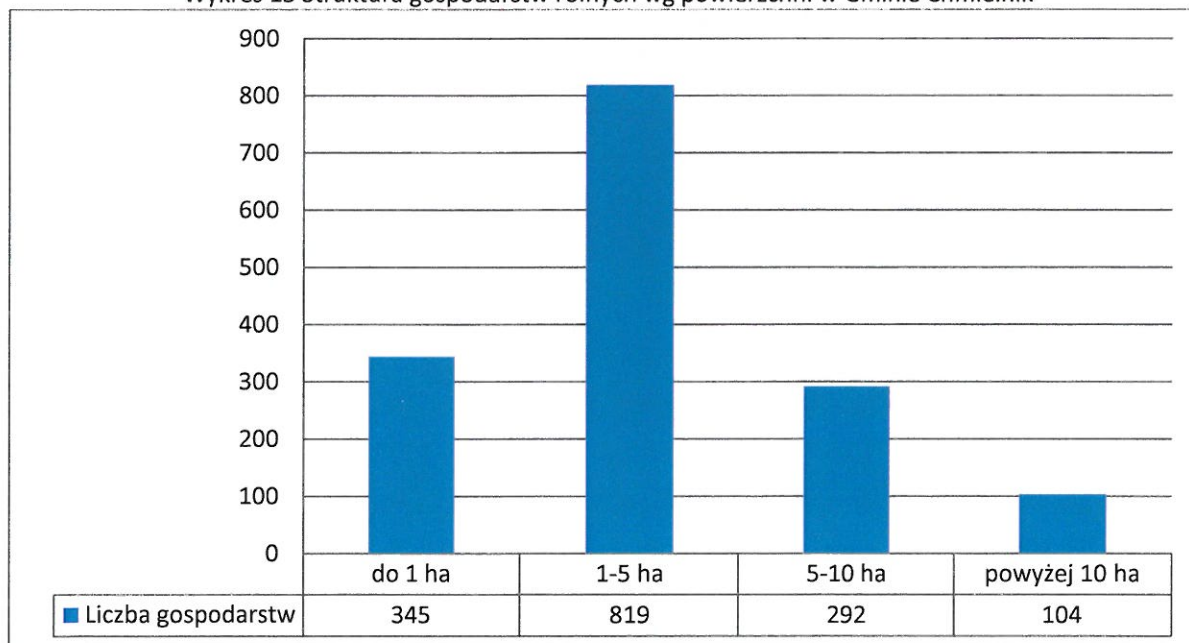
- JANPOL Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, 26-020 Chmielnik, ul. Witosa 39, (zakład przetwórstwa mięsnego);
- Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Chmielniku, 26-020 Chmielnik, ul. Polna 10;
- EKO-BIOMASA Sp. z o.o.; Biechów 27, 28-133 Pacanów. Zakład przerobu Eko-biomasy na pellety, Chmielnik, ul. Pierzchnicka 9.

Pracodawcą na terenie Gminy Chmielnik jest również administracja publiczna w postaci Urzędu Miasta i Gminy oraz podległych mu jednostek. Większość podmiotów gospodarczych w Gminie to mikroprzedsiębiorstwa o ograniczonych możliwościach finansowych i inwestycyjnych. Większość z nich, jak wynika z przeprowadzonej analizy, jest niezdolna do zwiększania miejsc pracy, innowacyjności czy promocji. Lokalną gospodarkę tworzą głównie osoby samozatrudnione i drobni przedsiębiorcy zatrudniający do 9 osób. W gminie przeważają małe podmioty zajmujące się głównie handlem i usługami.

3.3.3 ROLNICTWO I LEŚNICTWO

Obszar wiejski gminy ma charakter zdecydowanie rolniczy. Użytki rolne stanowią ok. 73% a grunty orne ok. 56% ogólnej powierzchni gminy. Produkcja rolnicza realizowana jest przede wszystkim w indywidualnych gospodarstwach rolnych. Według danych GUS (Powszechny Spis Rolny 2010), na terenie gminy jest 1560 gospodarstw rolnych o łącznej powierzchni 7948,38 ha. Najliczniejszą grupę stanowią gospodarstwa o powierzchni 1-5 ha (udział w ogólnej liczbie gospodarstw rolnych w gminie wynosi ok. 52,5%), natomiast najmniej liczne są gospodarstwa o powierzchni 15 ha i więcej (stanowią one ok. 2,3%). Największa średnia powierzchnia gospodarstw występuje w sołectwach: Suliszów, Chomentówek i Sędziejowice, natomiast najmniejsza średnia powierzchnia gospodarstw występuje w mieście Chmielnik. Niski udział gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 10 ha świadczy o dużym rozdrobnieniu agrarnym. Rozdrobnienie gospodarstw rolnych, nadprodukcja w rolnictwie i nadwyżka siły roboczej na wsi powodują znaczne obniżenie dochodów z pracy w rolnictwie i migracje ludności do większych ośrodków w poszukiwaniu pracy w innych sektorach gospodarki. Powstrzymanie procesu migracji wiąże się bezpośrednio z zapewnieniem miejsc pracy poza rolnictwem w miejscu zamieszkania lub najbliższej okolicy. Dodatkowe możliwości zarobkowania w przypadku Gminy Chmielnik daje rozwój działalności agroturystycznej i turystycznej na terenach wiejskich gminy.

Wykres 15 Struktura gospodarstw rolnych wg powierzchni w Gminie Chmielnik

Źródło: Bank Danych Lokalnych, Powszechny Spis Rolny 2010

Podstawą lokalnej gospodarki, mimo stosunkowo niskiej jakości gleb jest rolnictwo. Bonitacja gleb gruntowych ornych wskazuje, że ok. 50% powierzchni występuje w klasie V i VI, co

oznacza, że warunki glebowe na terenie gminy są mniej korzystne od przeciętnych dla całego województwa. Lepsze gleby (kompleks pszenny bardzo dobry, dobry i wadliwy, kompleks żytni bardzo dobry), skoncentrowane są w północnej części gminy. W południowej części gleby te występują w rejonie Sędziejowic, Śladkowa, Szyszczyc oraz Suskrajowic.

Gospodarka leśna nie odgrywa istotnej roli w gospodarce gminy. Drewno pozyskuje się z lasów prywatnych, są to ilości ok. 900 m³ grubizny. Gospodarka leśna polega m.in. na wykonywaniu trzebieży wczesnej i późnej oraz wycinki sanitarnej.

3.3.4 IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W SFERZE GOSPODARCZEJ

Główne problemy Gminy Chmielnik w sferze gospodarczej to przede wszystkim niski poziom przedsiębiorczości szczególnie na obszarze miasta oraz słabe zainteresowanie miastem i Gminą inwestorów strategicznych. Poniższa tabela prezentuje wskaźniki dla podmiotów gospodarczych zarejestrowany w Gminie Chmielnik.

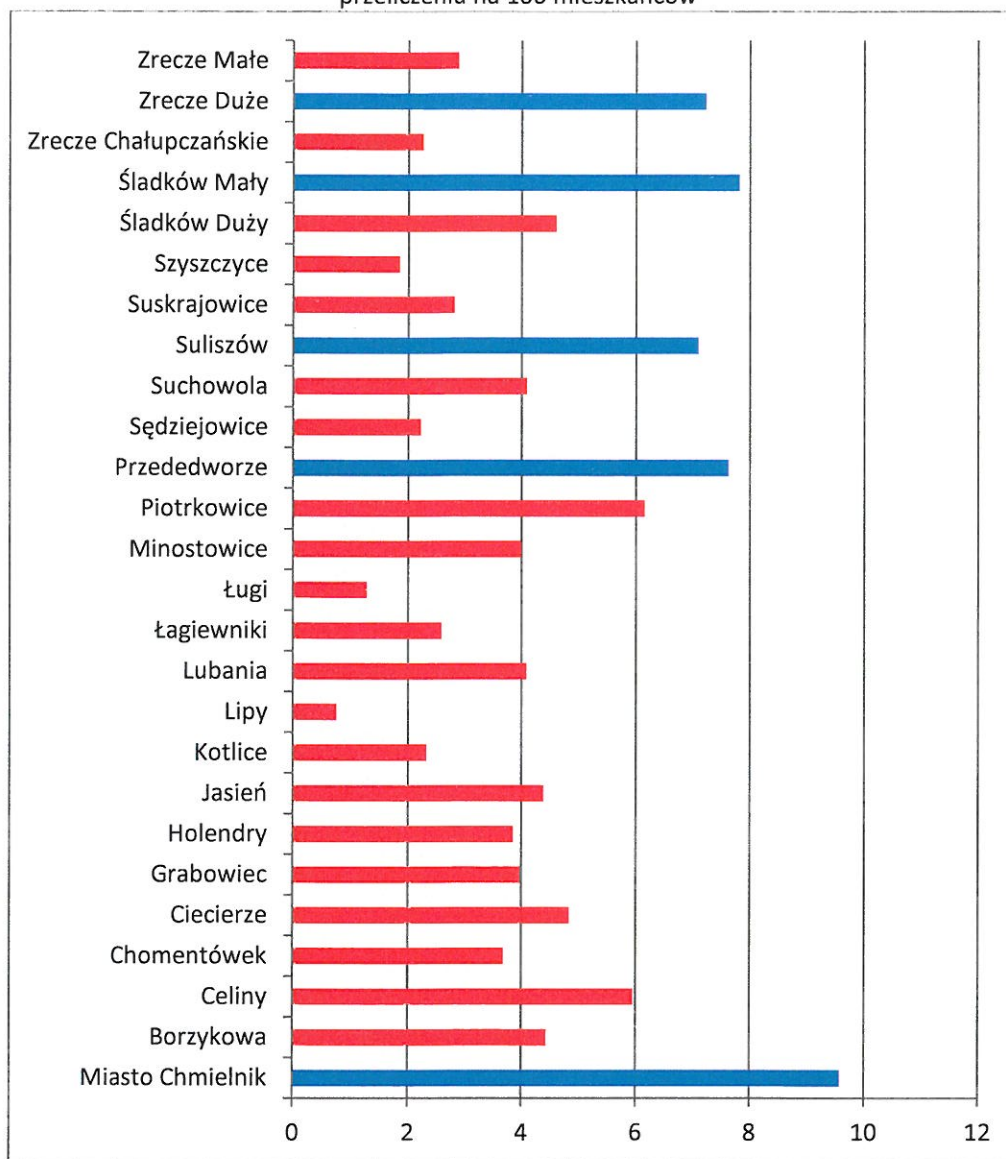
Tabela 23 Wskaźniki dla podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w gminie Chmielnik w 2015 roku

	MIASTO	TERENY WIEJSKIE	OGÓŁEM
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	1.021	470	654
Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności	83	46	58
Jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. Ludności	93	50	64
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 ludności	102	47	65
Podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	163,7	75,7	105,3
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności	77	39	52
Osoby fizyczne prowadzące działalność na 100 osób w wieku produkcyjnym	12,3	6,3	8,3
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1000 mieszkańców	3,38	2,24	2,62
Podmioty nowo zarejestrowane na 10 tys. Ludności w wieku produkcyjnym	134	74	94
Udział podmiotów wyrejestrowanych w ogólnej liczbie podmiotów wpisanych do rejestru REGON w %	9,2	10,6	9,9

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Poniższy wykres przedstawia liczbę podmiotów gospodarczych w mieście oraz poszczególnych sołectwach. Miasto Chmielnik z uwagi na brak szczegółowych danych dotyczących poszczególnych obszarów oraz ze względu na swój charakter jako główny ośrodek koncentracji przedsiębiorstw traktowany jako całość.

Wykres 16 Liczba podmiotów gospodarczych w mieście i poszczególnych sołectwach gminy Chmielnik w przeliczeniu na 100 mieszkańców

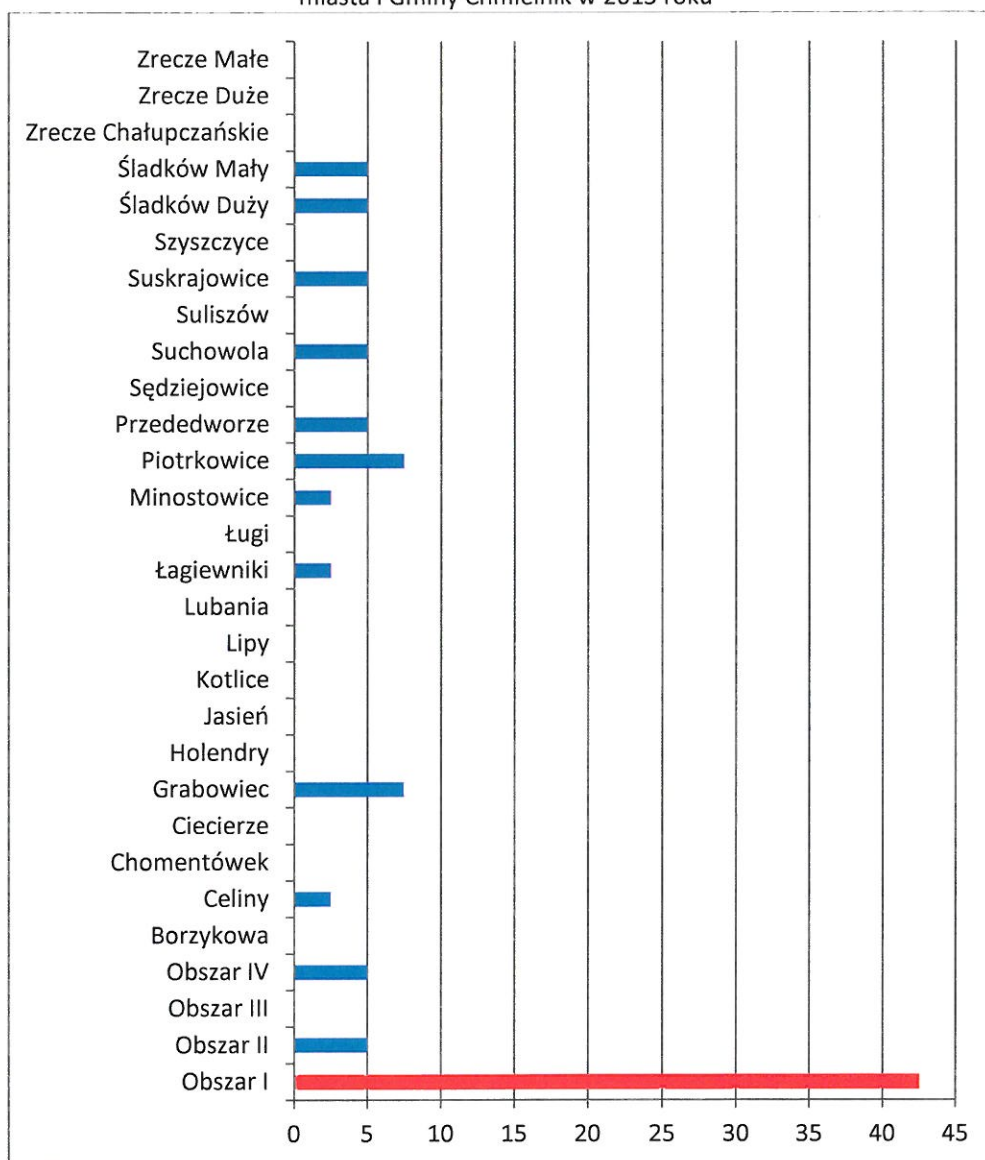
Źródło: Bank Danych Lokalnych

Kolorem czerwonym zaznaczono obszary poniżej średniej dla Gminy. Najwyższą koncentracją aktywności gospodarczej liczoną liczbą przedsiębiorstw na 100 mieszkańców charakteryzuje się obszar miejski oraz sołectwa Przededworze, Suliszów, Śladków Mały i Zrecze Duże. Większość terenów wiejskich jeśli chodzi o poziom przedsiębiorczości wypada poniżej średniej dla Gminy. Należy jednak zwrócić uwagę, że nie wzięto tu do obliczeń gospodarstw rolnych. Pośrednią przesłanką dla stwierdzenia niskiego poziomu przedsiębiorczości na danym obszarze mogą być w szczególności liczne oferty najmu lokali na działalność gospodarczą nie znajdujące przez długi czas najemców lub po prostu lokale-pustostany pozostające przez dłuższy czas bez użytkownika. Jedno i drugie zjawisko – szczególnie jeśli współwystępują oba na raz w znacznym nasileniu – to pośrednia przesłanka dla stwierdzenia niskiego poziomu przedsiębiorczości. Obserwacja w terenie ujawnia, że w szczególności obszar miejski

charakteryzuje się ofertami najmu lokali użytkowych, oczekujących na kontrahenta. Popyt jest jednak znacznie mniejszy od podaży. Z zaobserwowanego stanu można wnioskować pośrednio, że obecnie rynek nie reaguje zainteresowaniem na istniejącą podaż lokali użytkowych, a więc stopień przedsiębiorczości w analizowanym obszarze jest zdecydowanie niski (zapewne w reakcji na obiektywnie trudne warunki prowadzenia działalności gospodarczej i słaby popyt). Podobnie przedstawia się sytuacja z nieruchomościami i lokalami które na omawianym obszarze są pustostanami i pozostają nieużytkowane, jednak nie są wystawione do wynajmu, prawdopodobnie ze względu na bardzo zły stan techniczny. Dużą ilość takich obiektów na danym terenie można odczytywać jako brak gotowości rynku do poniesienia nakładów na ich remonty w celu uruchomienia w nich działalności gospodarczej.

Wykres 17 Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 podmiotów na wyznaczonych obszarach miasta i Gminy Chmielnik w 2015 roku

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Chmielnik

Kolorem czerwonym zaznaczono obszary powyżej średniej dla Gminy. Największa koncentracja zjawiska wyrejestrowywania działalności w 2015 r. ma miejsce na I obszarze Miasta. Szczególnie na ulicach Rynek, Wolności, Wspólnej oraz na Placu Kościuszki. Podobnie sytuacja wyglądała w poprzednich latach. Wydaje się, że to jest jeden z najważniejszych wskaźników złej kondycji przedsiębiorczości na danym terenie.

Konieczne jest zwiększenie aktywności gospodarczej mieszkańców w celu wzrostu lokalnego rynku pracy. Pod uwagę powinno się tutaj wziąć w szczególności wyznaczony Obszar I miasta, który tak naprawdę stanowi centrum usług oraz życia gospodarczego całej Gminy. To tu są największe potencjały rozwoju, których odpowiednie wykorzystanie przyniesie efekty „promieniujące” na całą Gminę.

Tabela 24 Grupy społeczne wymagające wsparcia w zakresie sfery gospodarczej na terenie Gminy Chmielnik

GRUPA SPOŁECZNA		MIASTO	TERENY WIEJSKIE
PRZEDSIĘBIORCY	Opis problemów	Niewystarczająca liczba podmiotów gospodarczych szczególnie na terenie miasta Chmielnika, powolne wyhamowywanie liczby przedsiębiorstw w wyznaczonym Obszarze I miasta, liczba podmiotów gospodarczych na terenie miasta i na terenach wiejskich jest zbliżona, duża liczba pustych lokali, niezagospodarowanej przestrzeni	
	Mocne strony	- silny sektor prywatny	- systematyczny wzrost liczby przedsiębiorstw - silny sektor prywatny
	Słabe strony	<ul style="list-style-type: none"> - większość podmiotów to małe firmy, mikroprzedsiębiorstwa, - brak zainteresowania gminą przez inwestorów strategicznych, <li style="padding-left: 20px;">- brak pracy dla ludzi młodych i wykształconych, - brak aktywności społecznej w kierunku otwierania własnych przedsiębiorstw, - duża liczba wyrejestrowanych przedsiębiorstw szczególnie w Obszarze I miasta. 	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie materiałów z Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik oraz na podstawie konsultacji społecznych

3.4 SFERA ŚRODOWISKOWA

3.4.1 ŚRODOWISKO NATURALNE³

Obszar Gminy Chmielnik położony jest na styku Wyżyny Kieleckiej i Niecki Nidziańskiej. Posiada wyraźnie wykrystalizowaną strukturę osadniczą z dominującym ośrodkiem lokalnym i znaczną liczbą mniejszych osad, z których część pełni funkcje centrów sublokalnych. Gmina Chmielnik jest dobrze skomunikowana z największymi ośrodkami miejskimi w południowo-wschodniej części kraju, szczególnie z Kielcami jako ośrodkiem administracyjnym województwa. Podstawą lokalnej gospodarki, mimo stosunkowo niskiej jakości gleb jest rolnictwo. Bonitacja gleb gruntowych ornych wskazuje, że ok. 50% powierzchni występuje w

³ Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Chmielnik na lata 2015-2020

klasie V i VI, co oznacza, że warunki glebowe na terenie gminy są mniej korzystne od przeciętnych dla całego województwa. Lepsze gleby (kompleks pszeny bardzo dobry, dobry i wadliwy, kompleks żytni bardzo dobry), skoncentrowane są w północnej części gminy. W południowej części gleby te występują w rejonie Sędziejowic, Śladkowa, Szyszczyc oraz Suskrajowic. Gmina Chmielnik charakteryzuje się niską lesistością, natomiast warunki glebowe sprzyjają dolesianiom. Wskaźnik lesistości dla całej gminy (według danych GUS, stan na koniec 2015 r.) wynosi 19,5%. Większe kompleksy leśne występują w północno-zachodniej części gminy. Na pozostałym terenie lasy rozrzucone są wśród pól i łąk. Dominują drzewostany sosnowe, w wieku ok 50 lat. Na obszarze gminy występują liczne złoża surowców, głównie kruszywa wapienne, bentonity i gipsy – częściowo eksploatowane. Gmina Chmielnik położona jest w zlewni rzek:

- Nidy, której dopływy odwadniają południowo-zachodnią część gminy,
- Wschodniej - głównej rzeki gminy, której dorzecze obejmuje niemal cały jej obszar, wraz z dopływem Sanicą odwadnia południową i wschodnią część gminy,
- Morawki wraz z dopływami odwadniającej północną część gminy.

W zasobach wód podziemnych na terenie gminy wyróżnią się poziomy: trzeciorzędowy, jurajski, triasowy (będących głównymi poziomami wodonośnymi, które dysponują wodami dobrej jakości) oraz poziom czwartorzędowy (związane z dolinami rzecznyymi, wykorzystywane poprzez studnie kopane i na potrzeby gospodarcze). Pod względem klimatycznym, Gmina Chmielnik, zgodnie z podziałem Polski na regiony klimatyczne (wg Romera) znajduje się w zasięgu regionu klimatycznego Wyżyn Środkowych. Klimat tego regionu jest klimatem umiarkowanym i charakteryzuje się zmiennością stanów pogody. Zmienność ta spowodowana jest wpływami różnych mas powietrza tj. mas oceanicznych, które przynoszą opady i ochłodzenia latem, a zimą ocieplenia lub kontynentalnych, dających latem pogodę suchą i słoneczną, a zimą silne mrozy. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec z przeciętną temperaturą + 18°C, najzimniejszym miesiącem jest styczeń o przeciętnej temperaturze – 3°C. Średnia temperatura roczna wynosi + 8°C. Roczny opad atmosferyczny kształtuje się na poziomie ok. 600 mm z czego najwięcej przypada na miesiąc lipiec – 95 mm, a najmniej na miesiąc luty 30 mm. Większość opadów występuje w postaci deszczu. Średnia liczba dni z opadem śnieżnym wynosi 40 – 60, natomiast okres zalegania pokrywy śnieżnej wynosi 80- 90 dni. W okresie zimy i wczesnej wiosny notowane są znaczne spadki temperatur. W okresie od listopada do marca notuje się 50-60 dni mroźnych oraz 110-140 dni z przymrozkami. Przymrozki przygruntowe występują jeszcze w maju, a jesienne pojawiają się już październiku, co wpływa ujemnie na

okres wegetacji roślin. Jednakże ogólnie biorąc warunki klimatyczne panujące w gminie są korzystne dla wegetacji roślin. Długość okresu wegetacyjnego wynosi ok. 200 dni. Przeważają wiatry południowo - zachodnie, nie wyrządzające poważniejszych szkód. Najkorzystniejszy klimat zaznacza się na obszarze Pogórza Szydłowskiego. Jest to obszar dobrze przewietrzany i nasłoneczniony z wyjątkiem stoków o ekspozycji północnej i terenów o spadkach ponad 10%. W południowej części gminy, na obszarze Niecki Połanieckiej zaznaczają się mniej korzystne warunki klimatyczne. Obszar ten jest słabo nasłoneczniony – z częstymi mgłami. Najmniej korzystny klimat występuje w dolinach rzecznych. Charakteryzuje się on najniższymi temperaturami powietrza i wody, częstymi mgłami oraz przygruntowymi przymrozkami.

Tabela 25 Grunty leśne na terenie Gminy Chmielnik w 2015 roku

	POWIERZCHNIA		
	OGÓŁEM	MIASTO	TERENY WIEJSKIE
Powierzchnia gruntów leśnych	2.823,85 ha	41,06 ha	2.782,79 ha
Grunty leśne publiczne ogółem	1.611,12 ha	14,98 ha	1.596,14 ha
Grunty leśne prywatne	1.212,73 ha	26,08 ha	1.186,65 ha

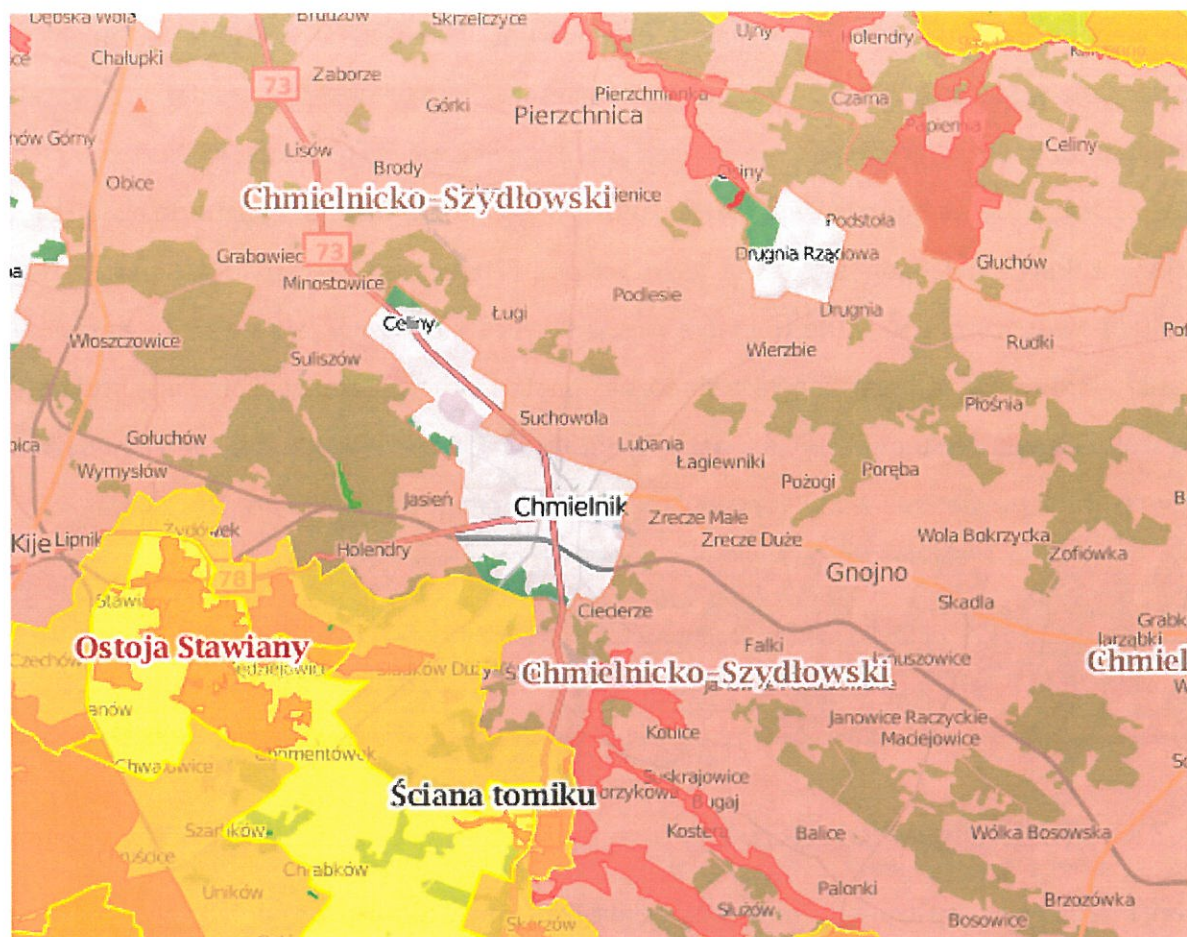
Źródło: Bank Danych Lokalnych

3.4.2 OCHRONA PRZYRODY⁴

Znaczna część obszaru Gminy Chmielnik, ze względu na walory przyrodniczo-krajobrazowe objęta jest różnymi formami ochrony przyrody.

⁴ Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Chmielnik na lata 2015-2020

Rysunek 3 Rozmieszczenie form ochrony przyrody na terenie Gminy Chmielnicko-Szydłowski, źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Podstawowe informacje dla każdej formy ochrony przyrody zamieszczono w poniższej tabeli.

Tabela 26 Formy ochrony przyrody w Gminie Chmielnicko-Szydłowski

FORMA OCHRONY PRZYRODY	NR. REJ. RDOŚ	NAZWA	DATA UTWORZENIA	OBOWIĄZUJĄCA PODSTAWA PRAWNA
POMNIKI PRZYRODY	356	Jaskinia w Śładkowie Dużym	18.12.1995	Rozporządzenie Nr 14/95 Wojewody Kieleckiego z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Dz.Urz.Woj.Kieleckiego Nr 25, poz. 160, z dn.30.12.1995 r.
	369	Dąb szypułkowy w Szyszczycach	30.12.1996	Rozporządzenie Nr 18/96 Wojewody Kieleckiego z dnia 30 grudnia 1996 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Dz.Urz.Woj.Kieleckiego Nr 56, poz. 217, z dn. 31.12.1996 r.
	409	Jaskinia Lubańska w Lubani	02.11.1998	Rozporządzenie Nr 24/98 Wojewody Kieleckiego z dnia 2 listopada 1998 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody.

				Dz.Urz.Woj.Kieleckiego Nr 48, poz. 392, z dn. 16.11.1998 r.
	710	Dęby Szypułkowe w Jasieniu (3 szt.)	17.09.1999	Rozporządzenie Nr 31/99 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 17 września 1999 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody. Dz.Urz.Woj.Świętokrzyskiego Nr 56, poz. 993, z dn. 20.09.1999 r.
FORMA OCHRONY PRZYRODY	NAZWA	OBOWIĄZUJĄCA PODSTAWA PRAWNA		
PARK KRAJOBRAZOWY	Szaniecki Park Krajobrazowy	Uchwała nr XLIX/875/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z 13 listopada 2014 r. w sprawie utworzenia Szanieckiego Parku Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. Poz. 3149 z dn. 25.11.2014 r.)		
FORMA OCHRONY PRZYRODY	NAZWA	KOD	POWIERZCHNIA W GMINIE [ha]	
SPECJALNE OBSZARY OCHRONY SIEDLISKA NATURA 2000	Ostoja Stawiany	PLH260033	660,63	
	Ostoja Szczaniecko-Solecka	PLH260034	385,63	
FORMA OCHRONY PRZYRODY	NAZWA	OBOWIĄZUJĄCA PODSTAWA PRAWNA	OPIS	
OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU	Chmielnicko-Szydłowski Obszar Chronionego Krajobrazu	Uchwała Nr XXXV/620/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotycząca wyznaczenia Chmielnicko-Szydłowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3312)	Położony w centralnej części województwa, o krajobrazie rolniczo-leśnym. Przyrodniczymi funkcjami tego terenu jest ochrona wód powierzchniowych, a szczególnie rzeki Czarnej Staszowskiej, Wschodniej i Sanicy oraz rola korytarza ekologicznego o znaczeniu regionalnym i lokalnym.	
	Szaniecki Obszar Chronionego Krajobrazu	Uchwała nr XLIX/883/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Szanieckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świętokr. poz.	Położony na terenie otuliny Szanieckiego Parku Krajobrazowego, w południowej części województwa. Tereny te obejmuje się ochroną ze względu na bogactwo ekosystemów i zróżnicowany krajobraz i rzeźbę terenu oraz funkcję korytarza ekologicznego.	

		3157 z dnia 25.11.2014 r.)		
	Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu	Uchwała Nr XLIX/882/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Nadnidziańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świętokrz. poz. 3156 z dnia 25.11.2014 r.)		Położony na terenie otuliny Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego. w pfd. części województwa. Tereny te obejmuje się ochroną ze względu na bogactwo ekosystemów i zróżnicowany krajobraz i rzeźbę terenu oraz funkcję korytarzy ekologicznych.
FORMA OCHRONY PRZYRODY	NR. REJ. RDOŚ	NAZWA	DATA UTWORZENIA	OBOWIĄZUJĄCA PODSTAWA PRAWNA
UŻYTEK EKOLOGICZNY	23	Łąka w Jasieniu	19.02.2002	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)
	65	Oczko wodne	19.02.2002	Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 19/2002 z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Świętokrzyskiego z dnia 25 lutego 2002 r. Nr 23, poz. 291)

Źródło: kielce.rdos.gov.pl

Ponadto w Gminie Chmielnik w okolicach miasta znajduje się zbiornik wodny „Andrzejówka”. Znajduje się on w stanie bardzo zaniedbanym, pozbawionym jakiejkolwiek infrastruktury chroniącej przyrodę. Pomimo faktu, że zbiornik jest zaniedbany i pozbawiony jakiegokolwiek zagospodarowania cieszy się zainteresowaniem miejscowej ludności i turystów. Należałoby zagospodarować teren wokół zbiornika w celu ochrony przyrody. Pozwoli to na ochronę miejscowej flory i fauny.

3.4.3 GOSPODARKA ODPADAMI

Przepisy nakładają na Gminę obowiązek selektywnego zbierania odpadów komunalnych w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów recyklingu. Taki system gospodarowania odpadami komunalnymi zaczął funkcjonować w Gminie Chmielnik od 1 lipca 2013 roku.

Za wywóz odpadów w Gminie odpowiedzialny jest Zakład Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Zreczu Dużym. Obsługuje on również Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który znajduje się w Chmielniku przy ulicy Starobuskiej. Zgodnie z Uchwałą Nr XXV/357/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z 27 lipca 2016 r. w sprawie wykonania „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Świętokrzyskiego” 2016-2022 Gmina Chmielnik należy do Regionu 4, w którym funkcjonują następujące instalacje:

- Regionalna instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych i wydzielenia ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub części do odzysku w Promniku, Strawczyn.
- Regionalna instalacja do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów w Przededworzu lub Promniku,
- Regionalna instalacja do składowania odpadów powstających po procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych w Promniku, Strawczyn.

Firma odbierająca odpady komunalne od mieszkańców Gminy Chmielnik jest zobowiązana do zagospodarowania odpadów zmieszanych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania w wyżej wymienionych instalacjach. Oznacza to, iż odpady zmieszane w tym odpady higieniczne i pozostałe są przekazywane z terenu Gminy Chmielnik do instalacji w Promniku. Odpady ulegające biodegradacji oraz odpady zielone są przekazywane do instalacji w Przededworzu. Poniższa tabela przedstawia zmieszane odpady zebrane w Gminie Chmielnik w latach 2005-2015.

Tabela 27 Zmieszane odpady zebrane z terenu Gminy Chmielnik w latach 2010-2015

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
OGÓŁEM						
Ogółem [t]	1.214,95	1.481,78	1.292,44	769,81	537,35	289,04
Ogółem na 1 mieszkańca	105,0	128,0	111,5	66,7	46,6	25,1
Z gospodarstw domowych	782,86	921,37	850,54	600,77	376,16	206,26
Z gospodarstw domowych na 1 mieszkańca	67,7	79,6	73,4	52,0	32,6	17,9
MIASTO						
Ogółem [t]	1.007,21	1.230,61	1.042,44	617,67	438,59	202,84
Ogółem na 1 mieszkańca	252,2	309,0	261,7	157,0	112,3	52,4
Z gospodarstw domowych	626,29	765,19	672,08	486,62	304,93	140,48
Z gospodarstw domowych na	156,8	192,2	168,7	123,7	78,1	36,3

1 mieszkańca						
TERENY WIEJSKIE						
Ogółem [t]	207,74	251,17	250,00	152,14	98,76	86,20
Ogółem na 1 mieszkańca	27,4	33,1	32,8	20,0	13,0	11,3
Z gospodarstw domowych	156,57	156,18	178,46	114,15	71,23	65,78
Z gospodarstw domowych na 1 mieszkańca	20,7	20,6	23,4	15,0	9,3	8,6

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Odpady komunalne nadające się do odzysku zbierane są selektywnie z podziałem na frakcje:

- tworzywa sztuczne, metal, opakowania wielomateriałowe,
- papier, tektura, tekstylia,
- szkło bezbarwne i kolorowe,
- popiół i żużel z pieców c.o. w sezonie grzewczym,
- pozostałości z segregacji oraz zmieszane odpady komunalne.

Ten system zbierania odpadów wydatnie przyczynia się do zmniejszenia ilości zbieranych odpadów zmieszanych. Jest to zjawisko bardzo korzystne – odnotowywane w całej Gminie.

W Gminie Chmielnik obowiązuje „Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Chmielnik na lata 2014-2022”. Na terenie Gminy Chmielnik 501.810 m² (5.519.910 kg) płyt azbestowo-cementowych. Tabela poniżej przedstawia ilość wyrobów azbestowych w poszczególnych rodzajach budynków oraz azbest magazynowany w Gminie Chmielnik.

Tabela 28 Ilość wyrobów azbestowych w poszczególnych rodzajach budynków oraz azbest magazynowy w Gminie Chmielnik

RODZAJE BUDYNKÓW	ILOŚĆ [kg]
Mieszkalne	1.428.636
Gospodarcze	3.779.292
Przemysłowe	18.700
Użyteczności publicznej	13.640
Inne	89.672
Mieszkalno-gospodarcze	92.620
Azbest magazynowany	97.350

Źródło: Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Chmielnik na lata 2014-2022

Azbest z terenu gminy jest sukcesywnie usuwany. Mieszkańcy mogą zwracać się do Urzędu Miasta i Gminy w Chmielniku z wnioskami o sfinansowanie wywozu i utylizacji wyrobów zawierających azbest.

Tabela 29 Ilość wyrobów azbestowych w wyznaczonych obszarach miasta i Gminy Chmielnik

OBSZAR	ILOŚĆ ZINWENTARYZOWANEGO AZBESTU [kg]
Obszar I	261.602
Obszar II	0
Obszar III	10.000
Obszar IV	190.695
Borzykowa	259.875
Celiny	227.865
Chomentówek	128.832
Ciecierze	57.167
Grabowiec	270.457
Holendry	82.731
Jasień	140.063
Kotlice	122.463
Lipy	79.442
Lubania	161.843
Łagiewniki	274.241
Ługi	206.888
Minostowice	166.353
Piotrkowice	240.713
Przededworze	215.105
Sędziejowice	328.328
Suchowola	361.053
Suliszów	212.025
Suskrajowice	90.035
Szyszczyce	214.775
Śladków Duży	583.946
Śladków Mały	188.848
Zrecze Chałupczańskie	165.275
Zrecze Duże	148.115
Zrecze Małe	131.175

Źródło: Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Chmielnik na lata 2014-2022

3.4.4 IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW WYSTĘPUjących W SFERZE UWARUNKOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH

Z pewnością obecność lasów (19,5% lesistość Gminy) jest dużym atutem Gminy. Występują tu również różnorodne formy ochrony przyrody np. obszary Natura 2000 czy też obszary chronionego krajobrazu. Gleby na terenach zurbanizowanych ulegają silnym przekształceniom łącznie z zanieczyszczeniem chemicznym. Głównym zagrożeniem dla gruntów w okolicach szlaków komunikacyjnych jest emisja pyłów i metali ciężkich, która powoduje kumulację zanieczyszczeń w glebie. W Gminie dąży się do rozpoznania występowania przekroczenia dopuszczalnych stężeń substancji zanieczyszczających w glebach. Przede wszystkim ważne jest to dla gleb rolnych i terenów zielonych.

Również ochrona ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych jest istotną kwestią. Polega ona na identyfikowaniu obiektów, które mogą emitować pole elektromagnetyczne. Należy je następnie uwzględnić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Kolejną ważną kwestią dotyczącą ochrony środowiska oraz wyzwaniem jest poprawa jakości powietrza. Głównym źródłem niskiej emisji jest zabudowa mieszkaniowa o niskich standardach energetycznych oraz spalanie paliw przez pojazdy samochodowe przejeżdżające przez gminę. Wyniki oceny jakości powietrza w województwie świętokrzyskim za lata 2011-2013 dla strefy świętokrzyskiej, którą objęta jest gmina Chmielnik, wskazują na dotrzymanie dopuszczalnych poziomów stężeń dla benzenu, dwutlenku azotu, dwutlenku siarki, ołowiu, tlenku węgla oraz metali zawartych w pyłe PM10. Przekroczona jest natomiast norma dla: pyłu PM10, pyłu PM 2,5 oraz benzo/a/pirenu. Ze względu na dotrzymanie poziomu docelowego ozonu, strefa świętokrzyska otrzymała klasę A, natomiast dla kryterium odniesienia do poziomu celu długoterminowego oceniono strefę jako niespełniającą wymogu i nadano status klasy D2. Strefa świętokrzyska podlegająca klasyfikacji według kryterium ochrony roślin, w 2015 r. otrzymała klasę A pod względem dotrzymania standardów jakości powietrza dla NOx i SO2, natomiast w przypadku ozonu klasę A w latach 2011 i 2013 oraz klasę C w 2012 r. dla kryterium poziomu docelowego oraz D2, ze względu na przekroczenie poziomu celu długoterminowego. Przedstawiają to poniższe tabele.

Tabela 30 Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia (z uwzględnieniem krajowych norm dla uzdrowisk)

KOD STREFY	SYMBOL KLASY WYNIKOWEJ DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ DLA OBSZARU CAŁEJ STREFY												
	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	As	Cd	Ni	BaP	PM2,5	O ₃ *	O ₃ **
PL 2602	Rok 2011												
	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	C	A	D2
	Rok 2012												
	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	C	A	D2
	Rok 2013												
	A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	C	A	D2
	Rok 2014												
A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	A	A	D2	
Rok 2015													
A	A	C	A	A	A	A	A	A	C	A	A	D2	

*według poziomu docelowego, **według poziomu długoterminowego

Źródło: WIOŚ, Kielce

Tabela 31 Klasyfikacja strefy świętokrzyskiej wg parametrów, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych dla ochrony roślin

KOD STREFY	SYMBOL KLASY WYNIKOWEJ DLA POSZCZEGÓLNYCH ZANIECZYSZCZEŃ DLA OBSZARU CAŁEJ STREFY			
	SO ₂	NO _x	O ₃ (wg poziomu docelowego)	O ₃ (wg poziomu długoterminowego)
PL 2602	Rok 2011			
	A	A	A	D2
	Rok 2012			
	A	A	C	D2
	Rok 2013			
	A	A	A	D2
	Rok 2014			
	A	A	A	D2
Rok 2015				
A	A	A	D2	

Źródło: WIOŚ, Kielce

Na terenie Gminy Chmielnik nie ma zlokalizowanych punktów pomiarowych zanieczyszczeń powietrza. Przedstawione powyżej informacje dotyczą podstawowych zanieczyszczeń powietrza w skali całej strefy badania i stanowią wyłącznie punkt wyjścia do oceny jakości powietrza na obszarze gminy. Stan powietrza w ujęciu lokalnym zależy od charakteru gminy, wielkości i gęstości źródeł emisji, jak również od ilości ładunków napływających z terenów sąsiednich. Zanieczyszczenia powietrza mogą dotrzeć wszędzie i nie można ich ograniczyć do określonego, wybranego obszaru, dlatego też stan jakości powietrza w Gminie Chmielnik kształtowany jest przez:

- lokalne źródła emisji, m.in. emisja z lokalnych kotłowni i palenisk domowych, transport samochodowy, nielegalne spalanie odpadów;
- ponadregionalne zanieczyszczenia gazowe i pyłowe napływające wraz z masami powietrza z ośrodków przemysłowych.

Główne źródła emisji, mające wpływ na stan powietrza w Gminie Chmielnik:

- *Emisja powierzchniowa (niska)* wynika z powszechności stosowania paliw stałych, szczególnie węgla kamiennego o niskiej jakości, w domowych instalacjach grzewczych, w tym również spalania różnego rodzaju odpadów palnych, np. butelki oraz opakowania plastikowe. Spalanie śmieci powoduje uwalnianie do atmosfery trujących gazów, jest to proceder szczególnie szkodliwy dla lokalnej społeczności. Wzrost średniego stężenia zanieczyszczeń pyłowych i gazowych powstałych w wyniku emisji powierzchniowej notuje się cyklicznie w okresie zimowym, jest to zjawisko normalne, związane z sezonem grzewczym (wzrasta głównie stężenie dwutlenku siarki i pyłu zawieszonego). Wyniki badań monitoringowych wskazują, że emisja niska z palenisk domowych w mniejszych ośrodkach miejskich oraz wiejskich ma ogromny udział

w ogólnej emisji zanieczyszczeń do powietrza. Jednak jej wpływ uwidacznia się w obszarach charakteryzujących się zwartą, gęstą zabudową. Największą grupę budynków na terenie gminy stanowią budynki mieszkalne jednorodzinne wyposażone w kotłownię, paleniska piecowe pracujące dla potrzeb grzewczych i to one w głównej mierze odpowiadają za niską emisję.

- *Emisja liniowa (komunikacyjna)* szczególnie skoncentrowana wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych i charakteryzująca się dużą nierównomiernością w ciągu doby. W przypadku zanieczyszczeń pochodzących ze środków transportu, źródło emisji znajduje się nisko nad ziemią, co powoduje, że substancje emitowane z silników pojazdów oddziałują na stan czystości szczególnie w najbliższym otoczeniu dróg, a ich wpływ maleje wraz z odległością. Powolna, ale systematyczna tendencja wzrostu stężeń zanieczyszczeń komunikacyjnych generowana jest nie tylko wzrostem liczby pojazdów. Na terenie Gminy Chmielnik emisja komunikacyjna szczególnie nasiloną jest wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych: dróg krajowych 73 i 78 oraz drogi wojewódzkiej 765. Na skutek intensywnego ruchu samochodowego stężenie tlenków węgla, tlenków azotu, węglowodorów i pyłu zawieszonych mogą miejscowo w warstwie przy powierzchniowej przekraczać wartości dopuszczalne.
- *Emisja punktowa*, rozumiana jako emisja energetyczna i technologiczna, wynikająca z powszechności stosowania paliw stałych (węgiel, koks) w przedsiębiorstwach oraz emisja przemysłowa z terenów gmin sąsiednich. W ogólnej ocenie jakości powietrza punktowa emisja technologiczna ze źródeł zlokalizowanych na terenie gminy i w jej pobliżu ma niewielki wpływ na stan aerosanitarny Gminy Chmielnik. Na terenie Gminy Chmielnik nie ma znaczących emitorów zanieczyszczeń do powietrza (instalacji technologicznych). Do największych zaliczyć należy Zakład Usług Komunalnych, jako największego producenta ciepła w gminie, którego działalność w zakresie zaopatrzenia w ciepło wynika z umowy spółki. Najbliższe punktowe źródła zanieczyszczeń powietrza, związane z działalnością przemysłową oraz gospodarką komunalną, zlokalizowane są na terenie miasta Kielce. Wpływ na jakość powietrza w gminie będą miały więc również zanieczyszczenia napływające wraz z masami powietrza z okolicznych terenów oraz zanieczyszczenia pochodzące z lokalnych kotłowni obiektów użyteczności publicznej oraz zakładów przemysłowych.

Poza wymienionymi powyżej źródłami emisji, na stan powietrza w gminie wpływają zanieczyszczenia pochodzące ze złóż surowców mineralnych zlokalizowanych na terenie

gminy, w szczególności z kopalni kamienia. Głównym problemem w tym aspekcie jest emisja pyłów, która pochodzi od urządzeń technologicznych używanych w kopalniach (tzw. emisja zorganizowana) oraz z odkrytej, pozbawionej roślinności powierzchni wyrobisk, skarp, niezrekultywowanych części zwałowisk (tzw. emisja niezorganizowana). Znaczna część pyłów ulega jednak sedymentacji w obrębie odkrywek, zatem przypuszczać należy, że zanieczyszczenie powietrza emisją pyłów nie jest znaczące. Ze względów klimatycznych konieczne jest prowadzenie polityki eliminującej zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego stałymi mediami energetycznymi. Skuteczne wdrożenie działań naprawczych w tym zakresie wymaga równoległe podejmowania kompleksowych działań informacyjno-edukacyjnych. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Kielcach pismem z dnia 23 stycznia 2015 r., znak IM.7016.3.2015, podał aktualny stan zanieczyszczenia powietrza (tło zanieczyszczeń) dla Gminy Chmielnik. Przedstawia go poniższa tabela.

Tabela 32 Tło zanieczyszczeń dla obszaru Gminy Chmielnik

NAZWA SUBSTANCJI	AKTUALNY STAN ZANIECZYSZCZENIA POWIETRZA [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	POZIOM DOPUSZCZALNY SUBSTANCJI W POWIETRZU [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
SO ₂	7,4	20,0
NO ₂	16,9	40,0
Pył zawieszony PM10	29,0	40,0
Pył zawieszony PM 2,5	24,4	25,0
Benzen	1,8	5,0
Ołów	0,03	0,5

Źródło: WIOŚ, Kielce

Z przedstawionych danych wynika, że żadna z badanych substancji w uśrednieniu rocznym nie przekroczyła wartości poziomów dopuszczalnych (tzw. twardych standardów jakości powietrza) określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu. W przypadku pyłu PM_{2,5} notowany poziom średnioroczny jest bliski wartości dopuszczalnej, co wskazuje na możliwe przekroczenia w sezonie zwiększonej emisji (tj. w sezonie grzewczym). Gmina Chmielnik zgodnie z zapisami dokumentu pn. „Aktualizacja Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych” (dokument z 27 listopada 2015 r.) należy do obszarów narażenia ludności na występowanie ponadnormatywnych poziomów substancji w powietrzu. Powiat kielecki wskazany został jako obszar występowania ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń w zakresie pyłów zawieszonych (PM_{2,5} oraz PM₁₀) oraz benzo(a)pirenu. Ponadto Gmina Chmielnik, na podstawie wyników modelowania dyspersji zanieczyszczeń modelem CALPUFF dla roku 2014.,

zaliczona została do obszarów przekroczeń wartości dopuszczalnej stężeń 24-godzinnych pyłu PM10 w strefie świętokrzyskiej. Obszary występowania przekroczeń wartości dopuszczalnych pyłu oraz wartości docelowej B(a)P podlegają konieczności realizacji działań naprawczych – Gmina Chmielnik to jedna z gmin w powiecie kieleckim, gdzie tego typu działania winny być realizowane. Obszar wiejski gminy Chmielnik charakteryzuje się niewielkim stopniem lokalnego zagrożenia czystości powietrza z uwagi na rolniczy charakter, brak przemysłu ciężkiego, wielkiej energetyki i przemysłu chemicznego. Bardziej zanieczyszczone powietrze jest na terenie miasta z uwagi na większą koncentrację zabudowy mieszkaniowej, zakładów przemysłowych, większe natężenie ruchu pojazdów. Dla Gminy Chmielnik został sporządzony „Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Chmielnik na lata 2015-2020”. Zakłada on poprawę stanu jakości powietrza w Gminie Chmielnik do 2020 roku w wyniku:

- Ograniczenia emisji CO₂ o około 2,2% w stosunku do roku bazowego tj. o około 1.394,49 Mg,
- Zmniejszenia zużycia energii finalnej w stosunku do roku bazowego o około 1,0%, tj. o około 1.699,06 MWh,
- zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych w zużyciu energii finalnej z poziomu około 3,49% (5.748,31 MWh) w roku bazowym do poziomu około 3,53% (5.752,46 MWh),
- ograniczenia emisji innych zanieczyszczeń powietrza (pyły PM10 o 9,815 Mg, pyły PM2,5 o 9,205 Mg i B(a)P o 0,01023 Mg.

Pod względem hydrograficznym rejon Chmielnika należy do słabo urozmaiconych, sieć cieków powierzchniowych jest słabo rozwinięta. Znajdują się tu jedynie źródłiska kilku niewielkich cieków należących do dorzeczy lewobrzeżnych dopływów Wisły; Nidy i Czarnej Staszowskiej. Cieki te to dopływy Czarnej Staszowskiej rzeki Wschodnia i Sanica oraz leżąca w dorzeczu Nidy rzeka Morawka. Stan czystości wód powierzchniowych oceniany jest przez Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Kielcach. Wśród rzek na terenie gminy Chmielnik monitoringiem regionalnym wód powierzchniowych objęta jest rzeka Wschodnia. W roku 2015 przeprowadzono badania i wykazały one:

- II klasę elementów biologicznych
- II klasę elementów hydromorfologicznych
- II klasę elementów fizykochemicznych
- Dobru i powyżej dobrego potencjał ekologiczny.

Złoza wód podziemnych stanowią niemal wyłączone źródło zaopatrzenia gminy w wody komunalno-przemysłowe. Badania czystości realizowane są przez WIOŚ i odbywają się co roku. W Chmielniku znajduje się punkt pomiarowy. W 2015 roku określono III klasę jakości wody w punkcie – czyli zadowalającej jakości.

Kolejnym kluczowym aspektem ochrony komfortu mieszkańców jest obecność hałasu w środowisku. W 2016 roku przeprowadzono monitoring hałasu na terenie miasta Chmielnika. Wyniki przedstawia poniższa tabela.

Tabela 33 Wyniki pomiarów i ocena hałasu na obszarze miasta Chmielnik w 2016 roku

REJON BADAŃ	DATA POMIARU	WSKAŹNIK POMIARU DŹWIĘKU	WYNIK [dB]	NORMA [dB]	PRZEKROCZENIE [dB]	RODZAJ TERENU
ul. Szydłowska (pkt 1)	11.05.2016-13.09.2016 8 pomiarów dobowych	L _{DWN}	69,2	68	1,2	Tereny mieszkaniowo-usługowe
		L _N	61	59	2,0	
ul. Furmańska	21.06.2016-22.06.2016	L _{AeqD}	65,2	65	0,2	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
		L _{AeqN}	56,5	56	0,5	
ul. Jana Pawła II	22.06.2016-23.06.2016	L _{AeqD}	65,6	65	0,6	Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej
		L _{AeqN}	58,9	56	2,9	
ul. Szydłowska (pkt 2)	04.08.2016-05.08.2016	L _{AeqD}	64,5	65	-	Tereny mieszkaniowo-usługowe
		L _{AeqN}	60,2	56,0	4,2	

Źródło: WIOŚ, Kielce

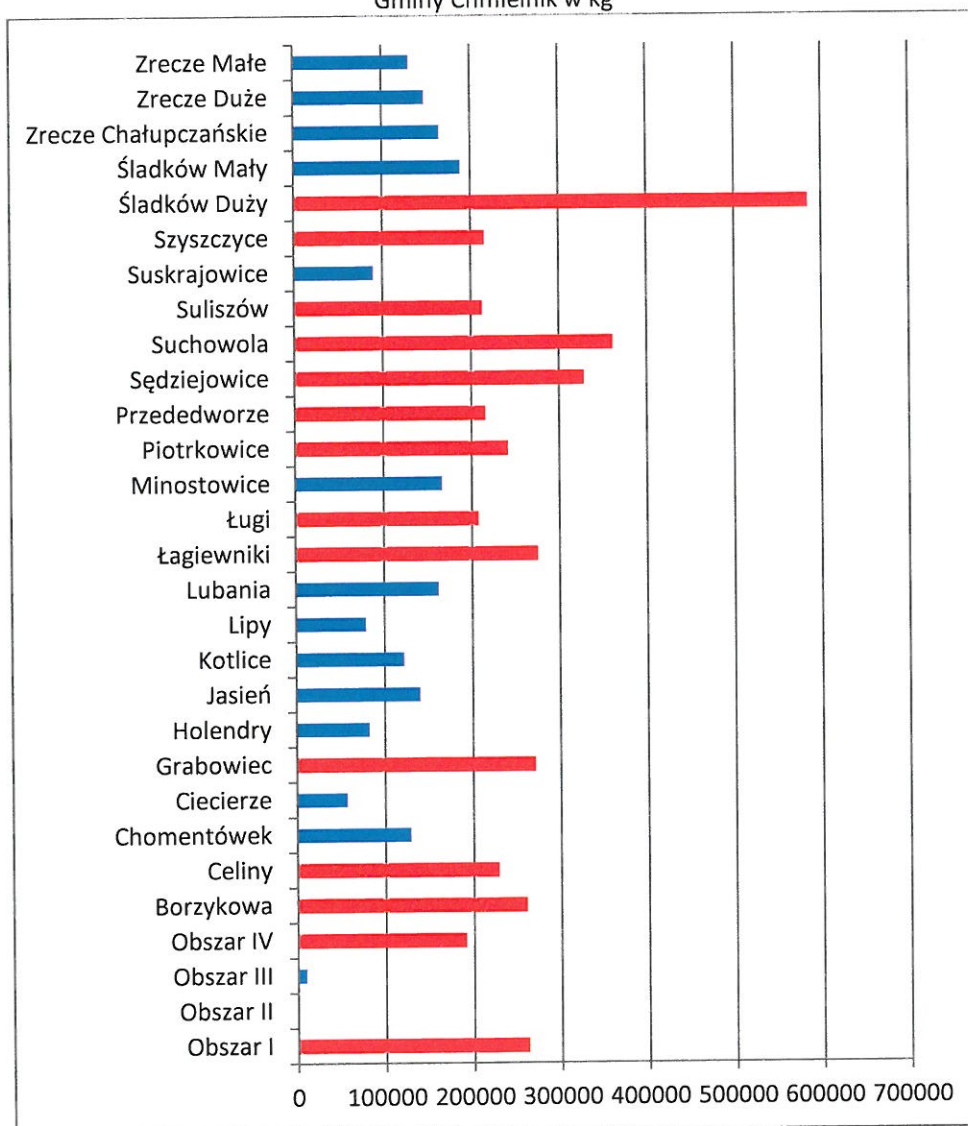
Jak pokazuje powyższa tabela normy hałasu przekraczane są we wszystkich badanych punktach – znajdują się one w wyznaczonym Obszarze I miasta Chmielnika. W ostatnich latach nie przeprowadzono pomiarów hałasu na terenach wiejskich w Gminie Chmielnik. Założyć jednak należy, że przy drogach o większym natężeniu ruchu przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu występują okresowo.

W zakresie ograniczenia uciążliwości hałasu na terenie gminy konieczna jest rozbudowa i modernizacja infrastruktury komunikacyjnej. Działania w tym zakresie dotyczą zarówno poprawy stanu technicznego, jak i: bezpieczeństwa transportu (stan techniczny i oznakowanie dróg), oświetlenia ulicznego, izolacji hałasu poprzez np. tworzenie pasów zieleni ochronnej wzdłuż szlaków komunikacyjnych, powstawanie infrastruktury około drogowej (parkingi, zatoki, ścieżki rowerowe itp.).

W zakresie gospodarki odpadami należy w dalszym ciągu podnosić świadomość ekologiczną mieszkańców Gminy w celu właściwego gospodarowania odpadami oraz podnoszenie skuteczności selektywnego zbierania odpadów poprzez rozwój selektywnej zbiórki odpadów w systemie pojemnikowym i workowym, ze szczególnym uwzględnieniem odpadów

biodegradowalnych, wielkogabarytowych i niebezpiecznych. Do zadań z zakresu gospodarki odpadami należy eliminacja wyrobów zawierających azbest, które powinny zostać usunięte z terenu kraju do 2032 roku. Zgodnie z obowiązującym prawem, usunięcie z terenu nieruchomości wyrobów zawierających azbest ciąży na właścicielu nieruchomości. Ilość wyrobów azbestowych zinwentaryzowanych na terenie gminy Chmielnik wynosi 501.810 m² (5.519.910 kg). Część śródmiejska miasta Chmielnika (a więc głównie wyznaczony Obszar I) jest terenem bardziej zagrożonym pod względem obecności wyrobów zawierających azbest. Dominuje tu starsza zabudowa. Nowe osiedla budowane były w technologii, w której azbest nie stanowił głównego materiału pokrycia dachowego. zakłada się, że na terenach wiejskich część wyrobów zawierających azbest występuje na budynkach gospodarczych w starszych gospodarstwach rolnych.

Wykres 18 Ilość zinwentaryzowanego azbestu na wyznaczonych obszarach miasta i poszczególnych sołectwach Gminy Chmielnik w kg

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Chmielnik

Czerwonym kolorem zaznaczono obszary powyżej średniej. Najwięcej azbestu jest na Obszarze I i IV Chmielnika (największa liczba budynków) oraz w sołectwach Borzykowa, Celiny, Grabowiec, Łagiewniki, Ługi, Piotrkowice, Przededworze, Sędziejowice, Suchowola, Suliszów, Szyszczycy, Śladków Duży.

Aby skutecznie zapobiegać zagrożeniom dla środowiska należy intensyfikować współpracę wszystkich jednostek działających w Gminie. Zadania powinny być skoordynowane także z działaniami sąsiednich gmin w celu zminimalizowania zagrożeń oraz skutków zaistniałych zdarzeń. W poniższej tabeli opisano problemy w zakresie strefy środowiskowej wymagające wsparcia w Gminie Chmielnik.

Tabela 34 Grupy społeczne wymagające wsparcia w zakresie sfery gospodarczej na terenie Gminy Chmielnik

OBSZAR WYMAGAJĄCY WSPARCIA		MIASTO	TERENY WIEJSKIE
POWIETRZE ATMOSFERYCZNE	Opis problemów	Obszar występowania ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń w zakresie pyłów zawieszonych (PM _{2,5} oraz PM ₁₀) oraz benzo(a)pirenu	
	Mocne strony	- determinacja Gminy Chmielnik w zakresie realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej	
	Słabe strony	- słaba efektywność energetyczna budynków, - zagrożenie zanieczyszczeniami z komunikacji, - zanieczyszczenie powietrza spowodowane wykorzystywaniem wysokoemisyjnych paliw do ogrzewania mieszkań, - spalanie odpadów komunalnych w paleniskach domowych, - dominacja przestarzałych systemów grzewczych.	
HAŁAS KOMUNIKACYJNY	Opis problemów	-normy hałasu przekroczone w Obszarze I miasta Chmielnika, zagrożenia hałasem komunikacyjnym dla mieszkańców występują przy głównych drogach	
	Mocne strony	- stopniowa poprawa stanu technicznego infrastruktury drogowej	
	Słabe strony	- duży ruch samochodowy w centrum miasta, - utrudnienia komunikacyjne, - niewystarczająca infrastruktura komunikacyjna (oświetlenie, chodniki, parkingi)	- niewystarczająca infrastruktura komunikacyjna (oświetlenie, chodniki, parkingi)
ODPADY ZAWIERAJĄCE AZBEST	Opis problemów	Ilość zinwentaryzowanego azbestu 462.297 kg	Ilość zinwentaryzowanego azbestu 5.057.613 kg
	Mocne strony	- coraz wyższa świadomość mieszkańców w zakresie postępowania i konieczności eliminowania azbestu	
	Słabe strony	- niski wskaźnik usuwania i utylizacji wyrobów zawierających azbest w gospodarstwach domowych, - duża ilość zinwentaryzowanego azbestu	
OCHRONA PRZYRODY	Opis problemów	Niezagospodarowany zbiornik wodny „Andrzejówka”, użytkowanie go przez mieszkańców i turystów niszczy okoliczne zasoby przyrodnicze	
	Mocne strony	- różnorodne formy ochrony przyrody	
	Słabe strony	- mała świadomość mieszkańców w zakresie ochrony przyrody, ekologii	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie materiałów z Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik oraz na podstawie konsultacji społecznych

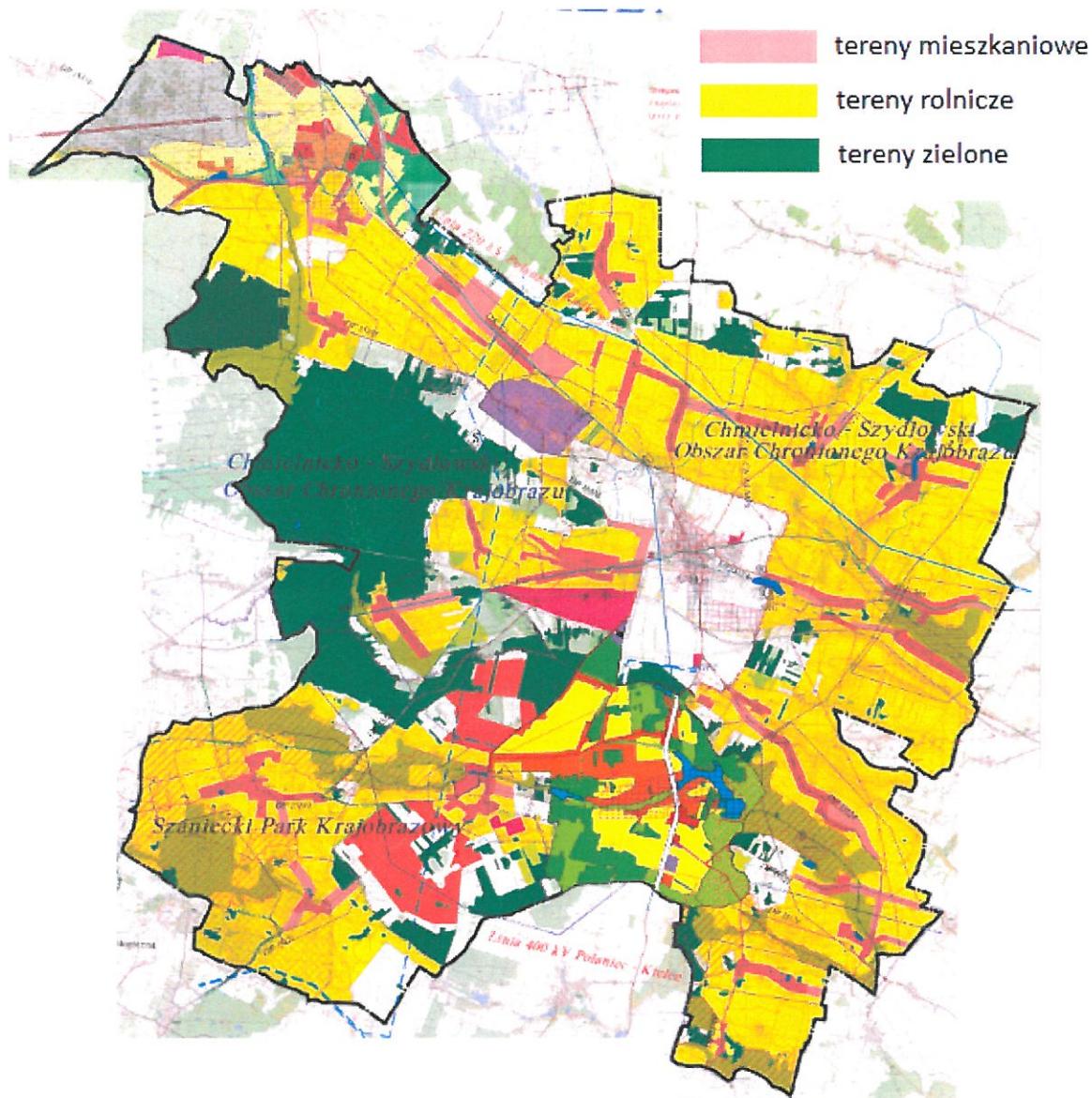
3.5 SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

3.5.1 ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

Obszar miasta i gminy Chmielnik położony jest w południowej części województwa świętokrzyskiego, na styku Wyżyny Kieleckiej i Niecki Nidziańskiej. Posiada wyraźnie wykrystalizowaną strukturę osadniczą z dominującym ośrodkiem lokalnym oraz dużą liczbą mniejszych osad, z których niektóre pełnią funkcje centrów sublokalnych. Jest korzystnie skomunikowany z największymi ośrodkami miejskimi południowo-wschodniej części kraju, przy czym w powiązaniach dominują funkcjonalnie Kielce jako ośrodek administracyjny województwa. Podstawą gospodarki jest rolnictwo, ale jakość gleb jest stosunkowo niska, z wyjątkiem wschodniej części gminy. Lesistość gminy jest względnie niska, lecz warunki glebowe sprzyjają kompleksowym dolesieniom. Na obszarze gminy znajdują się liczne złoża surowców, głównie kruszywa wapienne, bentonity i gipsy – częściowo eksploatowane. Sektor produkcyjny bazuje na drobnej wytwórczości. Relatywnie dobrze ukształtowany jest sektor usług, z głównym ośrodkiem – miastem Chmielnik, którego znaczenie w tym względzie wykracza poza obszar gminy. Tradycje gospodarcze obszaru pozwalają na doszukanie się elementów pewnych specjalizacji, które mogą mieć znaczenie dla przyszłego rozwoju (kruszywa, produkcja gęsi, agroturystyka). Wymaga to jednak świadomych działań ze strony podmiotów gospodarczych i władz lokalnych. Duże znaczenie dla przyszłości obszaru może mieć dobrze wykształcona sfera usług społecznych: edukacji, ochrony zdrowia i kultury. Potencjalnie duże znaczenie może mieć też przebieg przez obszar gminy korytarza kolejowego zawierającego linię normalnotorową i szerokotorową LHS, nowy przebieg odcinka drogi krajowej Nr 73 oraz planowany Regionalny Port Lotniczy Kielce. Bardzo korzystnie wygląda stan i możliwości rozwoju infrastruktury technicznej, zwłaszcza zaopatrzenia energetycznego. Jakość środowiska jest zróżnicowana – obok terenów o wysokich walorach przyrodniczych, znajdują się tereny wymagające przekształceń i rehabilitacji, zwłaszcza tereny poeksploatacyjne surowców. Na obszarze gminy znajduje się wiele cennych elementów dziedzictwa kulturowego. Powyższe okoliczności dają dobre podstawy do przekształceń społecznych, gospodarczych oraz przestrzennych miasta i gminy Chmielnik w kierunku wielofunkcyjnego, trwałego i zrównoważonego rozwoju. Podstawowe znaczenie, zwłaszcza dla rozwoju społecznego i stabilizacji demograficznej ma rozwój miasta Chmielnika jako ośrodka usług społecznych i handlu o znaczeniu nieco wyższym niż lokalne. Istotne znaczenie ma też ochrona i częściowo przywracanie wartości środowiska przyrodniczego, jako ważnego

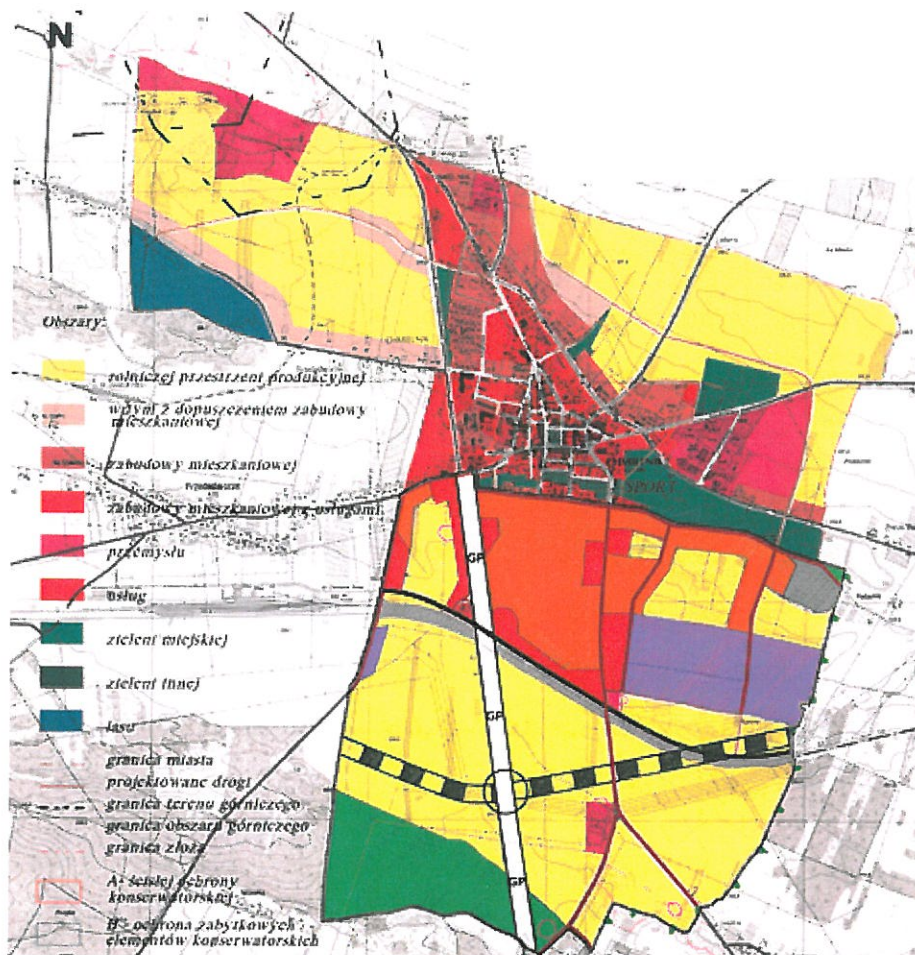
czynnika stabilizującego rozwój przede wszystkim zachodniej części gminy. W tej części, bowiem istnieje szczególna konieczność wykształcenia pozarolniczych źródeł utrzymania, wobec niskiej jakości gleb. Potencjalne możliwości niesie w tym zakresie rozwój sektora związanego z eksploatacją surowców, zalesianie i rozwój gospodarki leśnej, turystyka, rozwój obszarów zabudowy letniskowej i budownictwa mieszkaniowego. We wschodniej części gminy istnieją potencjalne możliwości efektywnych przekształceń w sektorze rolnym, polegających na specjalizacji, rozwoju dziedzin pracochłonnych oraz infrastruktury magazynowo-przetwórczej. Miasto Chmielnik posiada duże potencjalne możliwości rozwoju sektora wytwórczego w oparciu o korzystne połączenia komunikacji drogowej i kolejowej, a zwłaszcza unikalne możliwości wynikające z powiązania linią szerokotorową LHS prowadzącą na Ukrainę oraz powiązania lotnicze w związku z planowanym Regionalnym Portem Lotniczym Kielce. Wykorzystanie tych możliwości w dużym stopniu zależy jednak od odpowiedniej polityki przestrzennej i stworzenia strefy przemysłowej w południowej części miasta. Atutem strefy mogłaby być także możliwość bardzo dobrego zabezpieczenia energetycznego. Miasto i gmina Chmielnik posiadają, zatem przesłanki do prowadzenia skutecznej polityki przestrzennej w kierunku stabilizacji demograficznej i społecznej oraz wielofunkcyjnego rozwoju.

Rysunek 4 Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego Gminy Chmielnik
 źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chmielnik

Rysunek 5 Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego miasta Chmielnika
 źródło: Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chmielnik

3.5.2 OBIEKTY ZABYTKOWE

Chmielnik powstał na skrzyżowaniu ważnych w przeszłości szlaków handlowych: z Sandomierza przez Szydłów do Chęcin i Małogoszcza oraz z Krakowa przez Skalbierz, Pierzchnicę, Daleszyce, Bodzentyn do Łży i Radomia. Pierwsze ślady osady na tym terenie sięgają przedziału lat 2500-1800 p.n.e. Prawdopodobnie osada, datowana przez archeologów na XI w., należała do dóbr książęcych i wchodziła w skład kasztelani wiślickiej. Podlegała znacznie starszej parafii Gnojno, a po 1326 r. została włączona do nowego dekanatu Kije. Prawdopodobnie w XIII w. dobra chmielnickie przeszły z rąk książęcych w posiadanie Odrowążów, stały się aż po XX wiek własnością prywatną.

Miarą historycznej roli ziemi chmielnickiej są zabytki architektury i budownictwa zachowane nie tylko w samym Chmielniku, ponieważ wiele zabytkowych budowli przetrwało w innych miejscowościach, np. w Śladkowie Dużym, Sędziejowicach, czy w Lubani. Dopiero wszystkie razem wzięte pod uwagę dają pełny obraz zasobów kulturowych gminy Chmielnik. Jedną z najistotniejszych cech poznania przeszłości jest ogniwo w postaci źródła historycznego, przez

pryzmat którego widoczne są fakty, zdarzenia i ludzie. Na terenie Chmielnika powstały one przez wielowiekowe nawarstwienia, świadcząc dzisiejszemu obserwatorowi o minionych czasach. Cały zasób kulturowy objęty różnymi formami ochrony powinien być postrzegany jako szansa rozwojowa mieszkańców Chmielnika i osób doń przyjeżdżających, zarówno w aspekcie ekonomicznym, jak też w zakresie pogłębiania wiedzy o otaczającym nas świecie. Nie można zapominać o tym, że dobra kultury pomagają w budowie tożsamości miejsca, ważnej dla wielokierunkowych działań jak: podniesienie jakości życia mieszkańców, podniesienie wartości estetycznej przestrzeni, rozpropagowanie historii danego miejsca, która z kolei może stać się silnym bodźcem do rozwoju regionu np. w dziedzinie turystyki, a także jest czynnikiem ograniczającym migrację młodych ludzi. Na terenie Gminy Chmielnik znajdują się zabytki architektoniczne nieruchomości wpisane do rejestru zabytków województwa świętokrzyskiego oraz inne cenne obiekty o walorach architektonicznych, tradycyjnych dla regionu. Są to obiekty: obiekty sakralne, zespoły podworskie z założeniem parkowym, budynki mieszkalne. Przedstawia je poniższa tabela.

Tabela 35 Obiekty architektoniczne wpisane do rejestru zabytków województwa świętokrzyskiego z terenu Gminy Chmielnik

MIEJSCOWOŚĆ	OBIEKT	NR REJESTRU
CHMIELNIK	Zespół kościoła par. pw. Niepokalanego Poczęcia NMP: <ul style="list-style-type: none"> kościół, nr rej.: 73 z 7.11.1947, 240 z 02.10.1956 oraz 117 z 21.02.1966 dzwonnica, nr rej.: 117 z 21.02.1966 teren kościelny w granicach ogrodzenia, nr rej.: 73 z 07.11.1947 	A.273/1-3
	kościół fil. pw. św. Trójcy, nr rej.: 239 z 02.10.1956 oraz 118 z 21.02.1966	A.274
	synagoga, nr rej.: 794 z 08.02.1958 oraz 119 z 21.02.1966	A.275
	kamienica, ul. Jana Pawła II 4, nr rej.: 1123 z 06.08.1991	A.276
	dom, ul. Konopnickiej 5, nr rej.: 1122 z 05.08.1991	A.277
	kamienica, pl. Kościuszki 8, nr rej.: 1113 z 10.05.1991	A.279
	willa, ul. Polna 9, nr rej.: 1118 z 16.07.1991	A.280
	kamienica, Rynek 1, nr rej.: 1106 z 08.05.1991 A.280	A.281
	kamienica, Rynek 3, nr rej.: 1102 z 04.04.1991 A.281	A.282
	kamienica, Rynek 4, nr rej.: 1103 z 04.04.1991 A.282	A.283

	kamienica, Rynek 9, nr rej.: 1108 z 10.05.1991 A.283	A.284
	kamienica, Rynek 12, nr rej.: 1109 z 10.05.1991 A.284	A.285
	kamienica, Rynek 14, nr rej.: 1110 z 10.05.1991 A.285	A.286
	kamienica, Rynek 15, nr rej.: 1111 z 10.05.1991 A.286	A.287
	kamienica, Rynek 16, nr rej.: 1105 z 08.05.1991 A.287	A.288
	dom zajezdny, Rynek 26, nr rej.: 1107 z 08.05.1991	A.289
	dom, ul. 13 Stycznia 12, nr rej.: 1119 z 16.07.1991	A.290
	zespół willi, ul. 13 Stycznia 43 (willa, oficyna I, oficyna II, ogród), A.291 nr rej.: 1120 z 18.07.1991	A.291
	dom, ul. Szydłowska 10, nr rej.: 1116 z 17.07.1991	A.292
	dom, ul. Szydłowska 27/29, nr rej.: 1115 z 16.07.1991	A.293
	kamienica, ul. Wolności 8, nr rej.: 1112 z 10.05.1991	A.294
LUBANIA	park, nr rej.: 870 z 06.04.1960	A.295
ŁAGIEWNIKI	pozostałości zespołu dworskiego : • spichlerz dworski, nr rej.: 787 z 08.02.1958 oraz 127 z 15.02.1972 • park, nr rej.: 581 z 11.12.1957	A.296/1-2
PIOTRKOWICE	kościół cmentarny pw. św. Stanisława Bpa (nr rej.: 252 z 16.10.1956 oraz 133 z 22.06.1967) wraz z otoczeniem w granicach od północy i wschodu w odległości 5 m od murów kościoła, od południa i zachodu w odległości 4 m od murów kościoła (decyzja z dn. 29.12.2015)	A.297
	zespół klasztorny bernardynów, nr rej.: 108 z 19.02.1966: • kościół, pw. Zwiastowania NMP, nr rej.: 253 z 16.10.1956 • kaplica loretańska, • klasztor, • dwie bramy wjazdowe.	A.298/1-4
PIOTRKOWICE - TARNOSKAŁA	zespół pałacowy, nr rej.: 767 z 29.01.1958 oraz 4 z 12.05.1965: • pawilon pn., nr rej.: 251 z 16.10.1956, • pawilon wsch., nr rej.: 251 z 16.10.1956, • pawilon pd., nr rej.: 251 z 16.10.1956, • pozostałości stajen, nr rej.: 767 z 29.01.1958, • studnia, nr rej.: 767 z 29.01.1958 • park, nr rej.: 580 z 11.12.1957.	A.303/1-6

SĘDZIEJOWICE	zespół kościoła par. pw. św. Jakuba Starszego: • kościół, nr rej.: 356 z 04.01.1957 oraz 148 z 23.06.1967, • plebania, nr rej.: 148 z 23.06.1967.	A.299/1-2
	budynek stacyjny Jędrzejowskiej Kolei Dojazdowej, nr rej.: 1185/5 z 20.02.1995	A.300
SULISZÓW	ruiny dworu, nr rej.: 778 z 08.02.1958 oraz 171 z 11.02.1967	A.301
ŚLADKÓW DUŻY	pałac, nr rej.: 6 z 18.07.1946 oraz 110 z 21.02.1966 i park w granicach ogrodzenia, nr rej.: 6 z 18.07.1946, 578 z 11.12.1957 oraz 110 z 21.02.1966	A.302
Jędrzejowska Kolej Dojazdowa: odcinek kolei wąskotorowej w obrębie terytorium miasta i gminy Chmielnik z wszystkimi torami, rozjazdami, przepustami, nr rej.: 1185/1 i 3 z 20.02.1995		

Źródło: Rejestr zabytków nieruchomych województwa świętokrzyskiego

Rysunek 6 Kościół w Sędziejowicach

(źródło:

http://www.chmielnik.com/asp/pl_start.asp?typ=13&menu=18&dzialy=18&akcja=artykul&artykul=4851)

Rysunek 7 Kościół w Piotrkowicach

(źródło:

https://pl.wikipedia.org/wiki/Ko%C5%9Bci%C3%B3%C5%82_Zwiastowania_Pa%C5%84skiego_w_Piotrkowicach)

3.5.3 DOSTĘPNOŚĆ INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ

Większość sfery publicznej, oświaty, kultury, sportu, zdrowia i bezpieczeństwa funkcjonuje na terenie miasta Chmielnika. Tereny wiejskie są wyposażone dużo słabiej. Funkcjonujące placówki administracji i instytucje infrastruktury społecznej oraz infrastruktura społeczna w Gminie Chmielnik to:

- Przedszkola: Chmielnik, Piotrkowice;
- Szkoły podstawowe: Chmielnik, Piotrkowice;
- Gimnazjum: Chmielnik;
- Ochotnicze Straże Pożarne: Chmielnik, Chomentówek, Kotlice, Piotrkowice, Sędziejowice, Suliszów, Śladków Duży, Śladków Mały;
- Świetlice wiejskie: Borzykowa, Grabowiec, Piotrkowice, Suliszów, Suchowola, Śladków Mały;
- Chmielnickie Centrum Kultury w Chmielniku;
- Ośrodek Edukacyjno-Muzealny „Świętokrzyski Sztetl” w Chmielniku;
- Biblioteka Publiczna w Chmielniku;
- Obiekty sportowe: kompleks sportowy przy ulicy Dygasińskiego w Chmielniku, kompleks sportowo-rekreacyjny przy ulicy Kwiatowej, zalew „Andrzejówka” koło Chmielnika;
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Chmielniku prowadzący działalność w : Przychodni Zdrowia w Chmielniku, Ośrodku Zdrowia w Piotrkowicach, Ośrodku Zdrowia w Sędziejowicach;
- 5 aptek – wszystkie w Chmielniku.

Aktualna sieć placówek edukacyjnych jest niewystarczająca. Rozbudowy wymaga przede wszystkim Zespół Szkolny w Piotrkowicach, który w niewystarczającym stopniu zaspokaja potrzeby okolicznych mieszkańców (pod względem edukacyjnym czy infrastruktury sportowej, związanym z brakiem miejsc np. w przedszkolu). W zakresie bezpieczeństwa w Gminie działają jednostki Policji i Straży Miejskiej. Problemy przestępczości są istotną składową degradacji obszaru i obniżania jakości życia mieszkańców. Zostały one zdiagnozowane dzięki danym uzyskanym z Komisariatu Policji w Morawicy.

Tabela 36 Przestępstwa popełnione w gminie Chmielnik z podziałem na obszary w 2015 r.

LP.	OBSZAR	LICZBA PRZESTĘPSTW	KRADZIEŻE	WŁAMANIA	USZKODZENIA MIENIA	ROZBOJE	BÓJKI
1	Chmielnik	54	8	2	0	1	3
2	Borzykowa	1	0	0	0	0	1
3	Celiny	7	1	1	0	0	0
4	Chomentówek	2	0	1	0	0	0
5	Ciecierze	4	0	0	0	0	0
6	Grabowiec	4	1	0	0	0	1
7	Holendry	1	0	0	0	0	1
8	Jasień	0	0	0	0	0	0
9	Kotlice	1	0	0	0	0	0

10	Lipy	0	0	0	0	0	0
11	Lubania	0	0	0	0	0	0
12	Łagiewniki	2	0	0	0	0	0
13	Ługi	0	0	0	0	0	0
14	Minostowice	1	0	0	0	0	0
15	Piotrkowice	6	0	0	0	0	0
16	Przededworze	5	0	0	0	0	0
17	Sędziejowice	5	0	1	1	0	0
18	Suchowola	0	0	0	0	0	0
19	Suliszów	0	0	0	0	0	0
20	Suskrajowice	0	0	0	0	0	0
21	Szyszczyce	0	0	0	0	0	0
22	Śladków Duży	7	3	0	0	0	0
23	Śladków Mały	4	0	1	0	0	0
24	Zrecze Chałupczańskie	1	1	0	0	0	0
25	Zrecze Duże	3	1	0	0	0	0
26	Zrecze Małe	9	3	1	0	0	0

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Chmielnik

Dane prezentowane w tabeli 14 pokazują niewielkie zagrożenie przestępczością. Nigdzie na terenie Miasta i Gminy nie występuje stan zagrożenia. Mimo barku szczegółowych danych dla wyznaczonych obszarów miasta Chmielnika dane Policji oraz informacje z posterunku Policji w Chmielniku potwierdzają, że najwięcej przestępstw występuje na terenie Starego Miasta (wyznaczony Obszar I). Jest to oczywiste, biorąc pod uwagę, że tu właśnie koncentruje się życie społeczne.

3.5.4 DOSTĘPNOŚĆ KOMUNIKACYJNA

Drogowy układ komunikacyjny Gminy Chmielnik tworzą drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Strategicznym elementem układu komunikacyjnego gminy są:

- droga krajowa nr 73, łącząca gminę z Kielcami (przez Morawicę) i Tarnowem (przez Busko – Zdrój) – kierunek północ – południe,
- droga krajowa nr 78 relacji Chmielnik – Jędrzejów – kierunek wschód – zachód,
- droga wojewódzka nr 765 relacji Chmielnik – Staszów – Osiek - kierunek wschód.

Skrzyżowanie tych dróg w Chmielniku, nadaje tej miejscowości szczególnie ważnego znaczenia w regionie. Uzupełnieniem zasadniczego układu komunikacyjnego są drogi powiatowe oraz gminne. Według ostatnich pomiarów ruchu przeprowadzonych w 2010 r. (Generalny Pomiar Ruchu 2010), natężenie ruchu na drogach krajowych 73 i 78 oraz drodze wojewódzkiej 765 na poszczególnych odcinkach zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 37 Średni dobowy ruch na wyznaczonych odcinkach dróg krajowych nr 73 i 78 oraz drodze wojewódzkiej nr 765

NR DROGI	ODCINEK	ŚDR (ŚREDNI DOBOWY RUCH DLA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH OGÓŁEM)	
		2005	2010
73	Morawica – Chmielnik	7.488	9.683
	Chmielnik – Busko-Zdrój	7.323	9.603
78	Kije – Chmielnik	1.915	4.423
765	Chmielnik – Szydłów	2.790	5.138

Źródło: Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Chmielnik na lata 2015-2020

Uzupełnieniem strategicznego układu komunikacyjnego są drogi powiatowe oraz gminne. Stan techniczny tych dróg ocenić można jako średni. Część z nich wymaga niezbędnych modernizacji w celu poprawy bezpieczeństwa i funkcjonalności.

Przez terytorium gminy przebiegają: szerokotorowa linia kolejowa relacji Hrubieszów – Huta „Katowice” (LHS), wykorzystywana do przewozów towarowych, tranzytowych oraz linia kolejowa nr 70 łącząca Włoszczowice, Staszów ze stacją Chmielów k. Tarnobrzega; we Włoszczowicach łączy się z linią kolejową Kielce – Busko – Zdrój (obecnie nieczynną). W chwili obecnej komunikacja kolejowa ma marginalne znaczenie dla gminy, jednak może zostać wykorzystana w celu ożywienia gospodarczego terenów położonych w jej pobliżu w kontaktach z Ukrainą.

3.5.5 INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Zaopatrzenie mieszkańców gminy w wodę odbywa się z wodociągów zbiorowych, dla których źródłem wody są trzy podstawowe ujęcia wody zlokalizowane we wsiach: Zrecze, Piotrkowice i Celiny oraz dwa rezerwowe w Chmielniku i Suchowoli. W systemie zaopatrzenia w wodę dominującą rolę odgrywają ujęcia powierzchniowe. Istniejące ujęcia w pełni zabezpieczają zapotrzebowanie gminy na wodę. Zaopatrzenie w wodę mieszkańców miejscowości Ługi i Różanka odbywa się z ujęcia wody zlokalizowanego na terenie Gminy Pierzchnica. Gospodarkę zasobami wodnymi na terenie Gminy Chmielnik prowadzi Zakład Usług Komunalnych w Chmielniku Sp. z o.o. Dodatkowo woda z ujęć znajdujących się na terenie gminy sprzedawana jest Gminie Busko – Zdrój. Systemem kanalizacji sanitarnej objęte są następujące miejscowości: Chmielnik, Przededworze, Suchowola, Śladków Mały, Śladków Duży, Piotrkowice, Grabowiec, Suliszów, Minostowice. Szczegóły dotyczące infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w Gminie Chmielnik przedstawia poniższa tabela.

Tabela 38 Dane o infrastrukturze wodno-kanalizacyjnej w Gminie Chmielnik w 2015 roku

	MIASTO	TERENY WIEJSKIE	OGÓŁEM
SIEĆ WODOCIĄGOWA			
Długość sieć rozdzielczej [km]	31,2	160,5	191,7
Liczba przyłączy [szt.]	880	2.101	2.981
Woda dostarczona gospodarstwom domowym [dam ³]	72,8	153,7	226,5
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej [osoba]	3.840	7.488	11.328
Zużycie wody w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca [m ³]	18,8	20,2	19,7
SIEĆ KANALIZACYJNA			
długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	18,8	51,2	70,0
liczba przyłączy [szt.]	879	875	1.754
ścieki odprowadzone [dam ³]	100,3	63,7	164,0
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [osoba]	3.810	2.951	6.761

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Według danych GUS (stan na koniec 2015 r.) z sieci kanalizacyjnej korzystało 59,2% ogółu mieszkańców (99,1% na terenie miasta i 38,8% na obszarach wiejskich gminy). Ścieki sanitarne w miejscowościach pozbawionych dostępu do kanalizacji gromadzone są w zbiornikach bezodpływowych a następnie są wywożone przez pojazdy asenizacyjne. W 2015 roku na terenie Gminy znajdowało się 758 szamb (50 w mieście i 708 na terenach wiejskich) oraz 15 przydomowych oczyszczalni ścieków (1 w mieście i 14 na terenach wiejskich). Gmina posiada dwie własne oczyszczalnie ścieków w miejscowościach Chmielnik i Piotrkowice. Oczyszczalnia w Piotrkowicach wymaga modernizacji aby zapewnione zostały odpowiednie parametry odprowadzanych ścieków oraz dotrzymane wymogi dopuszczalnych najwyższych wskaźników zanieczyszczeń lub minimalnego procentu redukcji zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych.

Gmina Chmielnik leży w zasięgu terytorialnym działania Polskiej Spółki Gazownictwa sp. z o.o. Oddział w Tarnowie, Zakład w Kielcach. Aktualnie obszar gminy został częściowo zgazyfikowany poprzez wybudowanie w miejscowości Chmielnik stacji redukcyjno-pomiarowej pierwszego stopnia wraz z siecią i przyłączami do odbiorców. Jednakże stopień zgazyfikowania Gminy Chmielnik jest niski. Szczegóły przedstawia poniższa tabela.

Tabela 39 Sieć gazowa w Gminie Chmielnik w 2015 r.

	MIASTO	TERENY WIEJSKIE	OGÓŁEM
SIEĆ GAZOWA			
Długość sieć [m]	9.149	10.625	19.774
Liczba przyłączy [szt.]	77	0	77
Czynne przyłącza do budynków mieszkalnych [szt.]	57	0	57
Odbiorcy gazu [gosp.]	61	0	61
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem [gosp.]	57	0	57

Zużycie gazu [tys. m ³]	79,5	0	79,5
Ludność korzystająca z sieci gazowej	158	3	161

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Gazyfikacja nowych obszarów odbywa się w zależności od zainteresowania odbiorem paliwa gazowego oraz opłacalności ekonomicznej tego przedsięwzięcia. Mieszkańcy głównie korzystają z gazu propan-butan w butlach do celów kuchennych. Jest to bardzo rozpowszechniona forma ze względu na dużą dostępność punktów wymiany.

Obecnie potrzeby ciepłe Miasta i Gminy Chmielnik pokrywane są za pomocą indywidualnych źródeł ciepła, rozproszonych lokalnych kotłowni zlokalizowanych bezpośrednio przy odbiorcach ciepła oraz przez przedsiębiorstwo Zakład Usług Komunalnych w Chmielniku sp. z o.o. z siedzibą w Zreczu Dużym, które jest największym producentem ciepła w gminie. Kotłownie lokalne są własnością różnych podmiotów i instytucji, w tym zakładów przemysłowych, przedsiębiorstw, placówek służby zdrowia, szkół, spółdzielni mieszkaniowych. Na terenach wiejskich gminy dominuje budownictwo jednorodzinne z własnymi indywidualnymi źródłami ciepła wbudowanymi u poszczególnych odbiorców. Wszystkie obiekty i mieszkania na terenie wiejskim oraz w części miasta są zasilane w ciepło na potrzeby grzewcze oraz na przygotowanie ciepłej wody użytkowej z własnych indywidualnych źródeł. W związku z powyższym brak jest szczegółowych danych odnośnie mocy, rodzaju czy wieku poszczególnych źródeł ciepła. Na terenie Gminy Chmielnik energia cieplna wykorzystywana jest do ogrzewania pomieszczeń i przygotowania ciepłej wody użytkowej w budownictwie mieszkaniowym, do przygotowania posiłków w gospodarstwach domowych, na potrzeby zakładów przemysłowych (ogrzewanie, c.w.u., technologia) oraz do ogrzewania pomieszczeń i przygotowania c.w.u. oraz na potrzeby technologiczne (w kuchniach) w szkołach, obiektach usługowych i użyteczności publicznej. Zakład Usług Komunalnych w Chmielniku sp. z o.o. eksploatuje pięć kotłowni o łącznej mocy 2,127 MW. Kotłownie zlokalizowane są:

- Na Osiedlu 22-lipca (kocioł gazowy o mocy 1,8 MW i sprawności 97%),
- Przy ul. Mrucza 39 (kocioł gazowy TERMOCOMFORT o mocy 29 kW i sprawności 89%),
- Przy ul. Dygasińskiego 12 (kocioł gazowy VITOGAS o mocy 108 kW i sprawności 83%),
- Przy ul. Dygasińskiego 10 (kocioł gazowy o mocy 100 kW i sprawności 83%),
- Przy ul. Dojazdowej 27 (kocioł gazowy IMMERGAS o mocy 90 kW i sprawności 97%)

Wymienione powyżej kotłownie nie posiadają systemów oczyszczania spalin.

Aktualnie, zarówno na terenie miasta jak i gminy brak jest odnawialnych źródeł wytwórczych energii elektrycznej. Według informacji uzyskanych od PGE Dystrybucja S.A. Oddział Skarżysko

– Kamienna, obecnie (stan na luty 2015 r.) zostały zawarte umowy o przyłączenie do sieci dystrybucyjnej:

- Elektrowni biogazowej z lokalizacją w miejscowości Śladków Duży,
- Małej instalacji fotowoltaicznej z lokalizacją w miejscowości Śladków Duży,
- Dwóch małych instalacji fotowoltaicznych z lokalizacją w miejscowości Szyszczyce.

W obiektach zarządzanych przez Urząd Miasta i Gminy Chmielnik nie wykorzystuje się odnawialnych źródeł energii. Według danych ankietowych w budynkach jednorodzinnych występują pojedyncze instalacje typu: kolektory słoneczne, instalacje fotowoltaiczne oraz pompy ciepła.

W gminie Chmielnik dostępność telefonii stacjonarnej i komórkowej nie stwarza problemów. Usługi internetowe dostarczane są siecią kablową, na bazie telefonii stacjonarnej oraz bezprzewodowo.

3.5.6 IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W SFERZE PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNEJ

W Gminie Chmielnik elementy naruszające ład przestrzenny to obecność napowietrznych linii energetycznych, kompozycja przestrzeni a także niska efektywność energetyczna budynków.

Właściwy ład przestrzenny charakteryzuje się:

- przestrzeganiem podstawowych funkcji poszczególnych terenów w celu unikania kolizji w zagospodarowaniu przestrzeni,
- dążeniem do koncentracji zabudowy w obrębie terenów wyznaczonych do rozwoju osadnictwa, ograniczenie lokalizacji zabudowy rozproszonej,
- intensyfikacją wykorzystania terenów przeznaczonych do zainwestowania,
- przestrzeganiem form architektonicznych wynikających z uwarunkowań kulturowych m.in. w obrębie terenu miasta, wewnątrz stref ochrony konserwatorskiej,
- zachowaniem walorów krajobrazowych jako głównego i niepowtarzalnego komponentu kreującego tożsamość obszaru gminy.

W Gminie Chmielnik za teren zdegradowany pod względem przestrzennym można uznać centralną część miasta Chmielnika (wyznaczony Obszar I) – gdzie konieczne jest przeprowadzenie działań naprawczych – rewitalizacyjnych. Naruszenie ład przestrzenny dotyczy jednak całości miasta a także niektórych miejscowości Gminy – szczególnie tych, w których są zabytki kultury. Dysfunkcje te dotyczą:

- braku przestrzeni ogólnodostępnych dla mieszkańców,
- niedostosowania obiektów administracji państwowej i samorządowej na obszarze miasta, w miejscach trudno dostępnych komunikacyjnie i gdzie występują bariery architektoniczne i komunikacyjne,
- dysharmonii architektonicznej i braku wyeksponowania walorów miasta i Gminy,
- braku terenów zielonych, zagospodarowanych pod kątem wypoczynku i rekreacji,
- niepełnego wyposażenia w infrastrukturę techniczną sieciową,
- stanu technicznego budynków oraz ich niskiej efektywności energetycznej.

W efekcie miasto Chmielnik jest mało funkcjonalne i przyjazne dla mieszkańców. Zauważane są problemy generowane przede wszystkim przez niedostatki infrastrukturalne, których genezy należy upatrywać w niezapewnieniu poszczególnym obszarom właściwych i koniecznych elementów. Również w miejscowościach na terenach wiejskich można zauważyć braki infrastrukturalne. Szczególnie jeśli chodzi o miejscowości, w których znajdują się zabytki sakralne – Sędziejowice i Piotrkowice. Znajdujące się tam kościoły wymagają modernizacji. Również infrastruktura okołoturystyczna (np. parkingi w okolicach atrakcji turystycznych) wymaga rozbudowy. W zakresie infrastruktury społecznej:

- aktualna sieć oświatowa w mieście jest niewystarczająca. Szkoły posiadają dobrą bazę do prowadzenia zajęć dydaktycznych ale niewystarczającą w zakresie prowadzenia zajęć pozalekcyjnych i sportowych. Szkoły wymagają rozwijania w szczególności w zakresie infrastruktury (np. boisk szkolnych). Ponadto w Chmielniku modernizacji wymaga przedszkole ponieważ odczuwalny dla mieszkańców jest brak miejsc oraz niewystarczająca baza dydaktyczna obecnej placówki. Na terenach wiejskich odczuwalny jest brak miejsc w przedszkolach a także brak placówki szkolnej dostosowanej do wysokich standardów szkolenia.
- dostęp do instytucji kultury najlepszy jest na terenie miasta, na terenach wiejskich istnieją jedynie świetlice nie prowadzące działalności na szeroką skalę;
- dostęp do placówek ochrony zdrowia także jest najlepszy na terenie miasta, na terenie wiejskim działają 2 przychodnie. Coraz liczniej rozwijają się niepubliczne przychodnie i gabinety prywatne,
- w zakresie infrastruktury sportowej i rekreacyjnej brak jest boisk, na których mogłyby być organizowane zajęcia pozalekcyjne dla dzieci i młodzieży. Z pewnością właściwie wykorzystane przyczyniłyby się do integracji miejscowej ludności.

- W zakresie infrastruktury technicznej istnieje duża dysproporcja pomiędzy miastem a terenami wiejskimi. Na całym terenie występuje niedostatek sieci gazowej.

Tabela 40 Problemy w zakresie strefy funkcjonalno-przestrzennej na terenie Gminy Chmielnik

OBSZAR WYMAGAJĄCY WSPARCIA	MIASTO	TERENY WIEJSKIE	
ŁAD PRZESTRZENNY	Opis problemów	Charakterystyczne dla miasta są wydłużone struktury ulic z mało wartościową zabudową, niedostatkami przestrzeni publicznych, wprowadzeniem ruchu kołowego oraz niewykorzystaniem terenów przemysłowych	Zabudowa terenów wiejskich dostosowana do sieci komunikacyjnej, układu przyrodniczego. W miejscowościach brak jest ogólnodostępnych przestrzeni publicznych
	Mocne strony	- obecność budynków i stref wartościowych architektonicznie	- obecność budynków zabytkowych, - zwarta struktura zabudowy wsi
	Słabe strony	- wydłużona struktura ulic - brak wyeksponowania walorów obiektów i przestrzeni wartościowych kulturowo i artystycznie - brak zagospodarowanych terenów zielonych	- brak funkcjonalnych centrów miejscowości
DEGRADACJA OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH	Opis problemów	Obiekty zabytkowe wymagają modernizacji – szczególnie obiekty sakralne w Piotrkowicach i Sędziejowicach, ich modernizacja (oraz infrastruktury okołoturystycznej) może przyczynić się do rozwoju turystyki a co za tym idzie stworzy nowe miejsca pracy i zaktywizuje mieszkańców	
	Mocne strony	- duża liczba obiektów zabytkowych, potencjalnie będących obiektami zainteresowań turystycznych	
	Słabe strony	- brak właściwego zagospodarowanie obiektów zabytkowych, - brak infrastruktury okołoturystycznej przy obiektach zabytkowych (np. parkingi, chodniki), - brak wyeksponowanie walorów obiektów zabytkowych	
NIEWYSTARCZAJĄCA INFRASTRUKTURA	Opis problemów	- brak dobrze rozwiniętej infrastruktury sportowej zapewniającej dzieciom i młodzieży możliwości zagospodarowanie czasu wolnego	- brak lub zły stan techniczny świetlic w miejscowościach sołeckich
	Mocne strony	Dobre zaopatrzenie gminy w infrastrukturę zdrowotną	
	Słabe strony	- braki w infrastrukturze sportowej, rekreacyjnej, kulturowej, - niedostatecznie rozwinięta sieć kanalizacyjna na terenach wiejskich	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie materiałów z Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik oraz na podstawie konsultacji społecznych

3.6 SFERA TECHNICZNA

3.6.1 STAN ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH

W Gminie Chmielnik dominującą formą zabudowy jest zabudowa mieszkaniowa. Obok niej funkcjonują obiekty handlowe, usługowe, budynki administracji publicznej oraz inne obiekty użyteczności publicznej, obiekty sakralne, zabudowa przemysłowa. Zasoby mieszkaniowe Miasta i Gminy Chmielnik prezentuje poniższa tabela.

Tabela 41 Zasoby mieszkaniowe miasta i Gminy Chmielnik

	MIASTO	TERENY WIEJSKIE	OGÓŁEM
Liczba mieszkań	1.484	2.204	3.688
Liczba izb	5.329	8.574	13.903
Powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]	99.953	177.547	277.500
Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania [m ²]	75,2	80,6	75,2

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wyższa jest na terenach wiejskich. Statystyczny mieszkaniec miasta Chmielnik ma do swojej dyspozycji 25,0 m² powierzchni mieszkaniowej, natomiast mieszkaniec obszaru wiejskiego – 22,6 m². Gmina Chmielnik dysponuje podobnymi zasobami mieszkaniowymi pod względem warunków zamieszkania do przeciętnych na terenach powiatu kieleckiego i województwa świętokrzyskiego. Na terenie Gminy Chmielnik wyróżnić można następujące rodzaje zabudowy mieszkaniowej: rolniczą zagrodową, wielorodzinną i jednorodziną. Obszary zabudowy mieszkaniowej tworzą układy rozwijające się głównie wzdłuż dróg. Dane opisujące strukturę wiekową budownictwa mieszkaniowego na terenie Gminy Chmielnik przedstawiono w oparciu o bazy danych GUS.

Tabela 42 Zasoby mieszkaniowe w Gminie Chmielnik wg okresu budowy

OKRES BUDOWY	OGÓŁEM	POWIERZCHNIA UŻYTKOWA [M ²]	ŚREDNIA POWIERZCHNIA UŻYTKOWA MIESZKANIA [M ²]
Do 1970	1.692	93.752	55,4
1970-1978	426	33.076	77,6
1979-1988	621	49.626	79,9
1989-1999	369	45.402	123,0
Po 1999	410	40.464	98,7

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Z powyższego zestawienia wynika, że na terenie Gminy Chmielnik ok.78% stanowią budynki wybudowane w okresie do 1988 r., a więc w technologii odbiegającej pod względem cieplnym od obecnie obowiązujących standardów (przyjmuje się, że budynki wzniesione przed 1989 r. i nie ocieplone do tej pory, wymagają termomodernizacji). Ze znacznej liczby budynków „starych” wynika potencjalnie duża możliwość zaoszczędzenia energii cieplnej w wyniku przeprowadzenia prac termomodernizacyjnych. Budynki wybudowane po 1988 r. i znajdujące się potencjalnie w najlepszym stanie technicznym stanowią ponad 22% wszystkich budynków mieszkalnych w gminie.

Sferę gospodarczą reprezentują głównie podmioty zajmujące się działalnością handlowo-usługową. Obiekty te występują zarówno w połączeniu z zabudową mieszkaniową jak również jako samodzielne budynki wolnostojące. Walory przyrodnicze i zabytkowe determinują

powstawanie na terenie gminy gospodarstw agroturystycznych, obiektów świadczących usługi gastronomiczne i noclegowe.

Na obszarach wiejskich gminy osadnictwo cechuje się znacznym stopniem rozproszenia. Zabudowa mieszkaniowa zagrodowa i jednorodzinna ukształtowała się w oparciu o dostępność komunikacyjną oraz wartości naturalne środowiska przyrodniczego, głównie w postaci zwykłych siedlisk przydrożnych. Zabudowa zagrodowa, jednorodzinna grupuje się tworząc wsie – ulice. Dominuje tu budownictwo niskie, charakterystyczne dla osadnictwa wiejskiego zarówno pod względem formy, jak i funkcji, tj. budynek mieszkalny jednorodzinny wraz z towarzyszącą zabudową związaną z działalnością gospodarczą mieszkańców (zabudowa zagrodowa).

Poniższa tabela prezentuje liczbę mieszkań na wyznaczonych obszarach miasta i Gminy Chmielnik, które nie mają dostępu do kanalizacji i wodociągu.

Tabela 43 Mieszkania na wyznaczonych obszarach miasta i Gminy Chmielnik bez dostępu do kanalizacji i wodociągu w 2015 roku

OBSZAR	MIESZKANIA BEZ KANALIZACJI	MIESZKANIA BEZ WODOCIĄGU
Obszar I	34	6
Obszar II	0	0
Obszar III	0	0
Obszar IV	3	2
Borzykowa	73	2
Celiny	92	2
Chomentówek	44	1
Ciecierze	22	1
Grabowiec	6	2
Holendry	35	1
Jasień	46	1
Kotlice	39	1
Lipy	30	1
Lubania	52	1
Łagiewniki	101	3
Ługi	42	1
Minostowice	5	1
Piotrkowice	13	3
Przededworze	12	2
Sędziejowice	105	2
Suchowola	20	1
Suliszów	4	1
Suskrajowice	32	1
Szyszczyce	59	1
Śladków Duży	5	1
Śladków Mały	6	1
Zrecze Chałupczańskie	41	1
Zrecze Duże	64	2
Zrecze Małe	72	2

Ogółem	1.057	44
--------	-------	----

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Chmielniku

3.6.2 IDENTYFIKACJA PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W SFERZE TECHNICZNEJ

Większość budynków wybudowanych wcześniej nie jest właściwie ocieplona i korzysta z niefunkcjonalnych i nieekologicznych źródeł ciepła. Jednakże na przestrzeni ostatnich lat coraz intensywniej i skuteczniej termomodernizuje się budynki – nie tylko użyteczności publicznej. Również wiele budynków jednorodzinnych zarówno w mieście jak i na terenach wiejskich. Oczywiście przekłada się to na poprawę ich jakości pod względem energetycznym i technicznym.

Tabela 44 Problemy wymagające wsparcia w zakresie sferze techniczne na terenie Gminy Chmielnik

OBSZAR WYMAGAJĄCY WSPARCIA		MIASTO	TERENY WIEJSKIE
ZASOBY MIESZKANIOWE	Opis problemów	Brak mieszkań socjalnych, braki w infrastrukturze sieciowej, słaba efektywność budynków w szczególności obiektów użyteczności publicznej	Niski poziom standardów mieszkaniowych w starych budynkach, słaba efektywność energetyczna budynków, częściowo niskie wyposażenie w infrastrukturę techniczną.
	Mocne strony	podnoszenie standardu mieszkań w domach jednorodzinnych	
	Słabe strony	<ul style="list-style-type: none"> - braki w termomodernizacji, - słaba efektywność energetyczne budynków, - brak mieszkań socjalnych, - brak wymiany pieców. 	<ul style="list-style-type: none"> - niepełne wyposażenie w infrastrukturę techniczną - braki w termomodernizacji - słaba efektywność energetyczna budynków - niedostatek sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, - brak wymiany pieców

Źródło: Opracowanie własne na podstawie materiałów z Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik oraz na podstawie konsultacji społecznych

3.7 SYNTEZA DIAGNOZY GMINY CHMIELNIK

Metodą, którą wybrano aby jak najpełniej i jak najdokładniej przedstawić gminę Chmielnik jest analiza SWOT. Jest to metoda badawcza służąca porządkowaniu i analizie informacji. Pozwala wykorzystać zgromadzone informacje do opracowania strategii działania opartej na silnych stronach i szansach, przy jednoczesnym eliminowaniu bądź ograniczaniu słabych stron i zagrożeń. Analiza słabych i mocnych stron pozwala na określenie potencjału gminy w zakresie analizowanych sfer: społecznych, gospodarczych, rozwojowych.

Tabela 45 Analiza SWOT Gminy Chmielnik wg diagnozowanych sfer

Sfera	SWOT	Opis
SPOŁECZNA	Silne strony	<ul style="list-style-type: none"> • dostępność do placówek szczebla gminnego i powiatowego • działające stowarzyszenia i organizacje społeczne • możliwość wzrostu zatrudnienia w sektorze usługowym lub sektorze usług społecznych,

		<ul style="list-style-type: none"> • możliwość wzrostu zatrudnienia,- dostęp do usług medycznych, • dostęp do usług medycznych.
	Słabe strony	<ul style="list-style-type: none"> • brak dostępu do infrastruktury sportowej, kulturalnej i rekreacyjnej, problemy z dostępnością do przedszkola, • brak organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży- spadające bezrobocie w województwie i powiecie, • problemy demograficzne, • problem bezrobocia, • problem bezrobocia długotrwałego, • niewystarczająca oferta zagospodarowania czasu wolnego dla mieszkańców i problemy komunikacyjne z dojazdem do usług, • występowanie barier architektonicznych dla niepełnosprawnych, • duża liczba rodzin i osób korzystająca z usług pomocy społecznej.
	Szanse	<ul style="list-style-type: none"> • działania aktywizujące bezrobotnych, • szkolenia, zajęcia, warsztaty dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, • wzbogacenie oferty kulturalnej, rekreacyjnej i sportowej dla mieszkańców i turystów
	Zagrożenia	<ul style="list-style-type: none"> • wzrost bezrobocia, • starzenie się społeczeństwa, • stagnacja społeczna, • mała aktywność mieszkańców, • dziedziczenie biedy, • patologie społeczne.
GOSPODARCZA	Silne strony	<ul style="list-style-type: none"> • silny sektor prywatny, • tradycje rolnicze, prywatna własność i dziedziczenie gospodarstw
	Słabe strony	<ul style="list-style-type: none"> • brak zainteresowania gminą inwestorów strategicznych, • brak pracy dla ludzi młodych i wykształconych, • rozdrobnienie gospodarstw rolnych, • dominacja w rejestrze regon małych firm, zatrudniających do 9 osób o słabej kondycji i możliwościach inwestycyjnych, • duża liczba pustych lokali, niezagospodarowanej przestrzeni • brak aktywności społecznej w kierunku otwierania własnych przedsiębiorstw, • duża liczba wyrejestrowanych przedsiębiorstw szczególnie w Obszarze I miasta,
	Szanse	<ul style="list-style-type: none"> • napływ inwestorów zewnętrznych, • rozwój małej przedsiębiorczości, • wykorzystanie wsparcia PUP w aktywizacji bezrobotnych i wspieraniu zatrudnienia, • znaczący napływ turystów, • wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej.
	Zagrożenia	<ul style="list-style-type: none"> • wysokie koszty rozpoczęcia i prowadzenia działalności gospodarczej, • brak opłacalności produkcji rolnej, • niewystarczająca promocja gminy.
ŚRODOWISKOWA	Silne strony	<ul style="list-style-type: none"> • występowanie różnych form ochrony przyrody, • determinacja Gminy Chmielnik w zakresie realizacji Planu Gospodarki Niskoemisyjnej , • stopniowa poprawa stanu technicznego infrastruktury drogowej, • coraz wyższa świadomość mieszkańców w zakresie postępowania i konieczności eliminowania azbestu
	Słabe strony	<ul style="list-style-type: none"> • słaba efektywność energetyczna budynków, • duże zagrożenie zanieczyszczeniami z komunikacji i ogrzewania budynków, • intensywny ruch samochodowy w centrum miasta, w tym ruch dużych samochodów, • braki w infrastrukturze komunikacyjnej (parkingi, chodniki, oświetlenie), • spalanie odpadów komunalnych w paleniskach domowych, • dominacja przestarzałych systemów grzewczych, • utrudnienia komunikacyjne,

		<ul style="list-style-type: none"> • brak zagospodarowania zbiornika „Andrzejówka” powoduje niszczenie przyrody przez mieszkańców i turystów w okolicy.
	Szanse	<ul style="list-style-type: none"> • współpraca z samorządami (gminnymi, powiatowymi, wojewódzkimi) w celu promocji regionalnych zasobów środowiskowych i ich wykorzystania w turystyce i rekreacji, • wykorzystanie atutów uwarunkowań zewnętrznych, • rozwój bazy turystycznej, • odpowiednie zagospodarowanie zalewu „Andrzejówka”.
	Zagrożenia	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększanie się ruchu samochodowego, • zagrożenie hałasem komunikacyjnym, • braki w infrastrukturze mającej chronić środowisko, • niewystarczająca efektywność energetyczna budynków, • niewystarczający rozwój sieci gazowej, • obecność odpadów zawierających azbest, • opóźnienia w realizacji inwestycji proekologicznych, • zbyt niska świadomość ekologiczna mieszkańców.
PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNA	Silne strony	<ul style="list-style-type: none"> • walory historyczno-kulturowe gminy, • obecność wielu zabytków, • walory przyrodnicze Gminy, • obecność budynków i stref wartościowych architektonicznie • dobre zaopatrzenie gminy w infrastrukturę zdrowotną
	Słabe strony	<ul style="list-style-type: none"> • dysonanse w tkance zabudowy centrum Chmielnika, • niewykorzystanie walorów turystycznych, przyrodniczych i historycznych, • braki w infrastrukturze technicznej, w tym okołodrogowej, • brak wyeksponowania walorów obiektów i przestrzeni wartościowych kulturowo i artystycznie, • brak zagospodarowanych terenów zielonych, • brak wyeksponowania walorów obiektów i przestrzeni wartościowych kulturowo i artystycznie • braki w infrastrukturze sportowej, rekreacyjnej, kulturowej, • niedostatecznie rozwinięta sieć kanalizacyjna na terenach wiejskich- brak właściwego zagospodarowanie obiektów zabytkowych, • brak infrastruktury okołoturystycznej przy obiektach zabytkowych (np. parkingi, chodniki), • brak wyeksponowanie walorów obiektów zabytkowych
	Szanse	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój funkcji turystycznych i rekreacyjnych, • odnowa obiektów zabytkowych, • uporządkowanie przestrzeni miejskiej w aspekcie ruchu komunikacyjnego, infrastruktury około komunikacyjnej (parkingi, chodniki, oświetlenie), • działania promujące Gminę.
	Zagrożenia	<ul style="list-style-type: none"> • brak wystarczających środków finansowych
TECHNICZNA	Silne strony	<ul style="list-style-type: none"> • podnoszenie standardu mieszkań w domach jednorodzinnych, • zrealizowane inwestycje w infrastrukturze administracyjnej.
	Słabe strony	<ul style="list-style-type: none"> • braki w termomodernizacji, • słaba efektywność energetyczne budynków, • brak mieszkań socjalnych, • brak wymiany pieców, • niedostatek sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenach wiejskich
	Szanse	<ul style="list-style-type: none"> • podnoszenie standardu mieszkań, • budowa lub przebudowa starych budynków na mieszkania socjalne, • promowanie termomodernizacji.
	Zagrożenia	<ul style="list-style-type: none"> • wysokie koszty modernizacji, • brak środków finansowych w budżecie Gminy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie materiałów z Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik oraz na podstawie wizji lokalnych

4 WYZNACZENIE OBSZARÓW ZDEGRADOWANEGO I REWITALIZACJI

4.1 WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z 3 lipca 2015 r. obszar zdegradowany to obszar znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, oraz w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Dla potrzeb "Programu Rewitalizacji Gminy Chmielnik na lata 2016-2023" przeprowadzono identyfikację obszarów problemowych w ujęciu społecznym, gospodarczym, przestrzennym i środowiskowym. Tereny wyznaczone zostały na podstawie: analizy dokumentów przestrzennych i strategicznych gminy i zawartych w nich wizji i ustaleń, konsultacji społecznych i spotkań roboczych Zespołu ds. rewitalizacji, przeprowadzonych wizji lokalnych oraz dostępnych danych statystycznych. Założono, że za obszar spełniający kryterium koncentracji problemów uznane zostaną te z wcześniej wyznaczonych obszarów (4 w mieście Chmielnik i 25 sołectw), które na 12 analizowanych wskaźników spełnią co najmniej kryteria:

- koncentracji minimum 7 wskaźników z liczby ogólnej
- występowaniem kryzysu w sferze społecznej (minimum dwa wskaźniki)
- występowaniem kryzysu w sferze przestrzennej
- występowaniem kryzysu w sferze środowiskowej.

Ponieważ napotkano na trudności z wyznaczeniem wskaźników dla niektórych czynników, przyjmuje się za wiążące dane przedstawione w sposób opisowy w diagnozie.

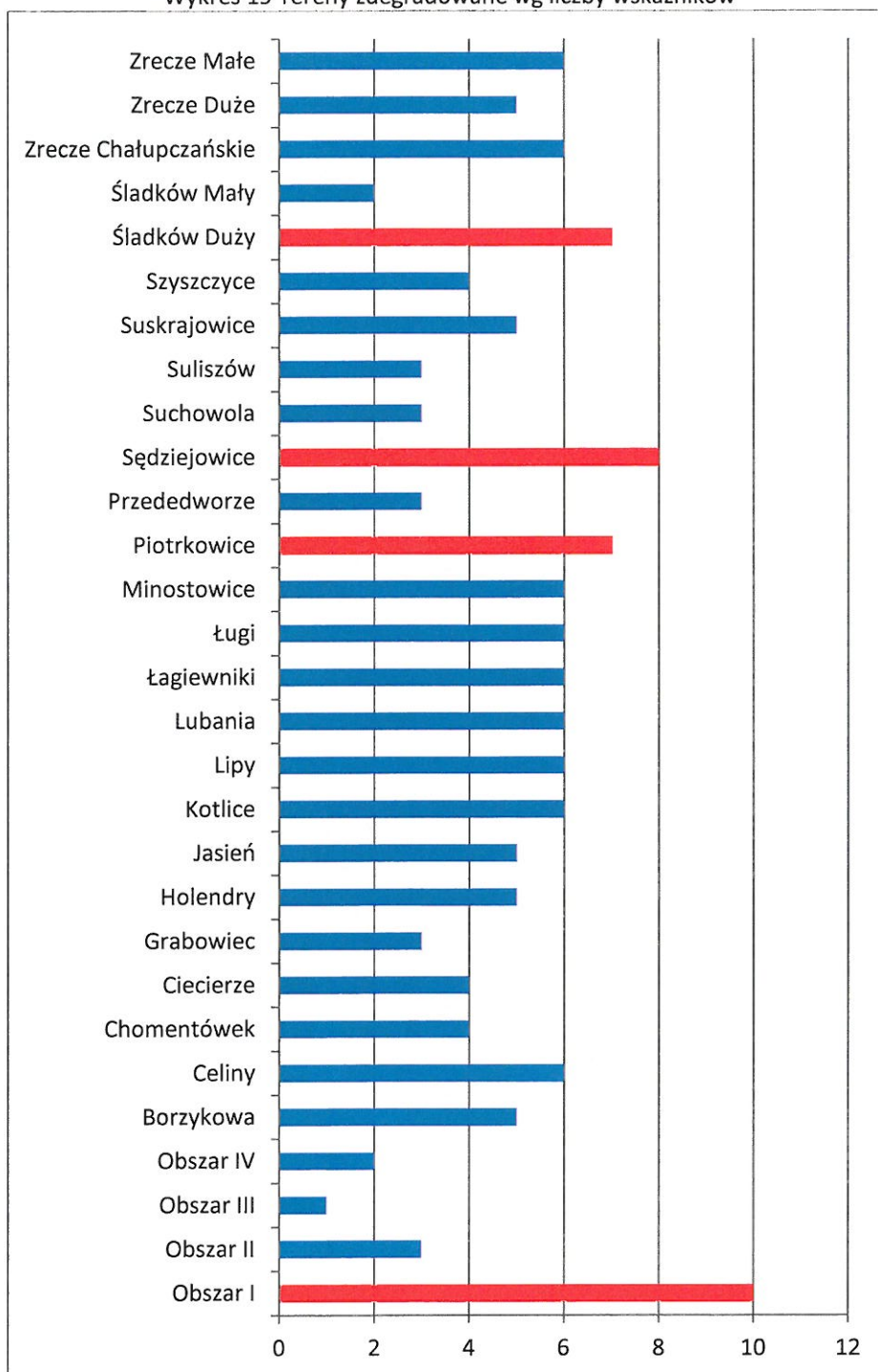
Tabela 46 Podstawowe czynniki wyznaczające obszary zdegradowane, na podstawie sporządzonej diagnozy na terenie wyznaczonych obszarów miasta i Gminy Chmielnik

OBSZAR	CZYNNIKI SPOŁECZNE				CZYNNIK GOSPODARCZE			CZYNNIKI ŚRODOWISKOWE		CZYNNIKI PRZESTRZENNE			CZYNNIKI TECHNICZNE	Suma liczby wskaźników
	Wskaźnik osób w wieku produkcyjnym	Wskaźnik osób w wieku poprodukcyjnym	Wskaźnik liczby osób bezrobotnych	Wskaźnik liczby osób korzystających z pomocy społecznej	Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych	Wskaźnik wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych	Wskaźnik zagrożenia hałasem	Wskaźnik obecności azbestu	Wskaźnik niefunkcjonalnego zagospodarowania	Wskaźnik wyposazenia w infrastrukturę społeczną	Wskaźnik wyposazenia w infrastrukturę techniczną	Wskaźnik degradacji obiektów		
Obszar I														10
Obszar II														3
Obszar III														1
Obszar IV														2
Borzykowa														5
Celiny														6
Chomentówek														4
Ciecierze														4
Grabowiec														3
Holendry														5
Jasień														5
Kotlice														6
Lipy														6
Lubania														6
Łąglewniki														6
Ługi														6
Minostowice														6
Piotrkowice														7
Przededworze														3
Sędziejowice														8
Suchowola														3
Suliszów														3
Suskrajowice														5
Szyszyce														4
Śladków Duży														7
Śladków Mały														2
Zrecze														6
Chałupczkańskie														6
Zrecze Duże														5
Zrecze Małe														6

Źródło: Opracowanie własne

Przeprowadzona analiza pozwoliła wyznaczyć obszary o największej koncentracji negatywnych zjawisk wg liczby wskaźników. Na tej podstawie wyznaczono obszar zdegradowany. W jego skład wchodzi **sołectwo Piotrkowice, sołectwo Sędziejowice, sołectwo Śladków Duży oraz Obszar I miasta Chmielnika.**

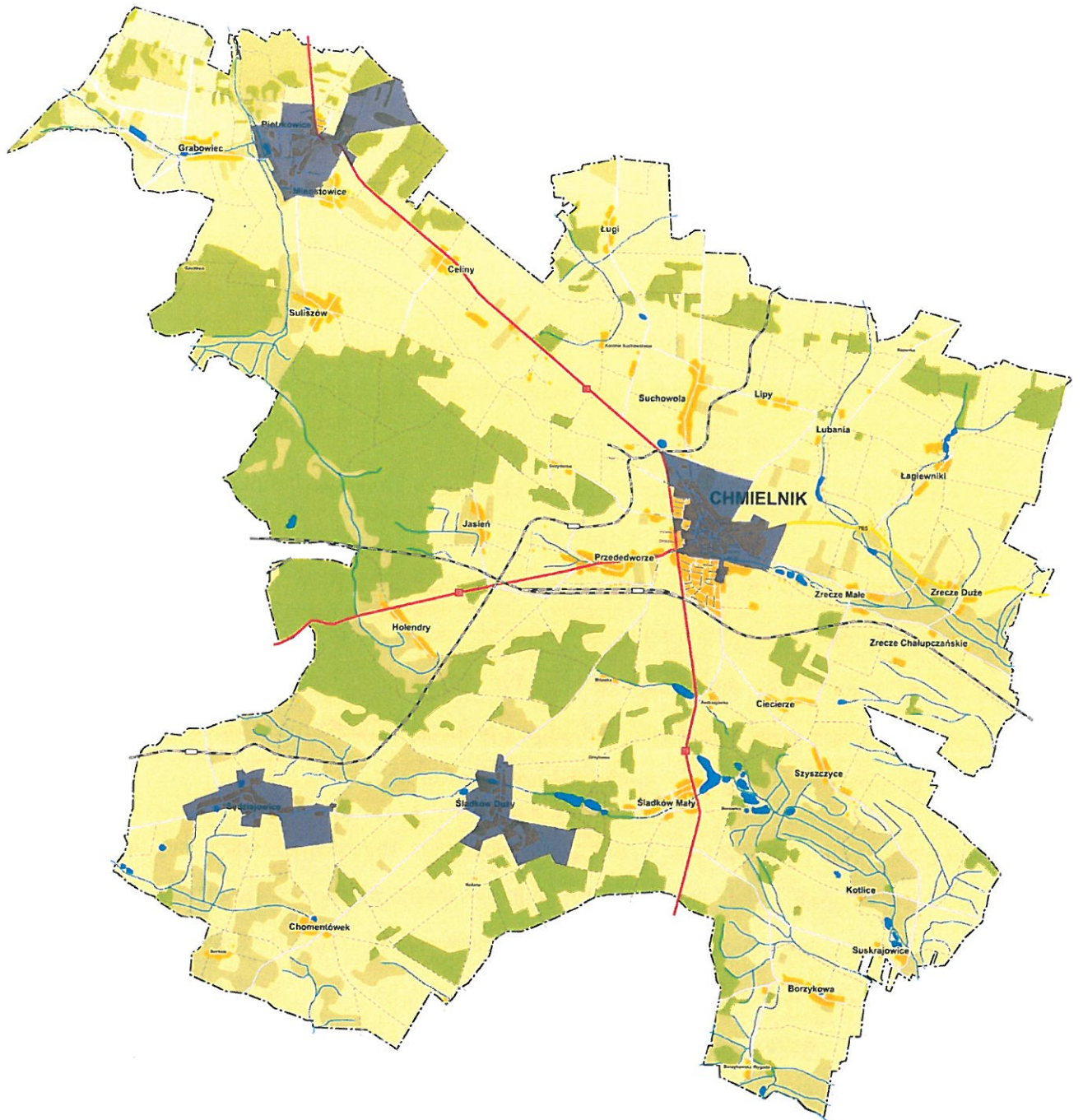
Wykres 19 Tereny zdegradowane wg liczby wskaźników

Źródło: Opracowanie własne

Powierzchnia obszaru zdegradowanego wynosi 5,97 km² a liczba mieszkańców na jego obszarze to 3.411 osób.

Rysunek 8 Mapa obszaru zdegradowanego

4.2 WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZACJI

Wytyczne Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 określają, że do wyznaczenia obszaru rewitalizacji należy kierować się następującymi przesłankami:

- obszar rewitalizacji to całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację,
- obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic,
- obszar rewitalizacji to obszar o istotnym znaczeniu dla rozwoju lokalnego,
- obszar rewitalizacji nie może obejmować terenów większych niż 20% gminy oraz nie może być zamieszkiwany przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.,
- w skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny poprzemysłowe (w tym poportowe i powydobywcze), powojenne lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

Przyjęte założenia oraz procedura badawcza pozwoliła określić, że wszystkie powyższe warunki spełnia śródmiejska część miasta Chmielnik (określana jako wyznaczony Obszar I miasta Chmielnika), charakteryzująca się najwyższą koncentracją obszarów problemowych w podsystemie społecznym przy jednoczesnym występowaniu kryzysu w obszarze gospodarczym oraz środowiskowym, wskazane jako teren zdegradowany. Również obszary sołectw Piotrkowice, Sędziejowice i Śładków Duży spełniają powyższe przesłanki – charakteryzują się problemami w sferze społecznej oraz technicznej, funkcjonalno-przestrzennej i środowiskowej. Tym samym tereny te wskazane zostały jako podstawowe obszar rewitalizacji Gminy.

Na wyznaczonych obszarach planowane są działania rozwojowe (prowadzone przez Gminę Chmielnik oraz przez zainteresowanych interesariuszy) we wszystkich obszarach problemowych. Granice obszaru rewitalizacji przebiegają granicami działek ewidencyjnych. Granice obszaru rewitalizacji pokrywają się z granicami obszaru zdegradowanego

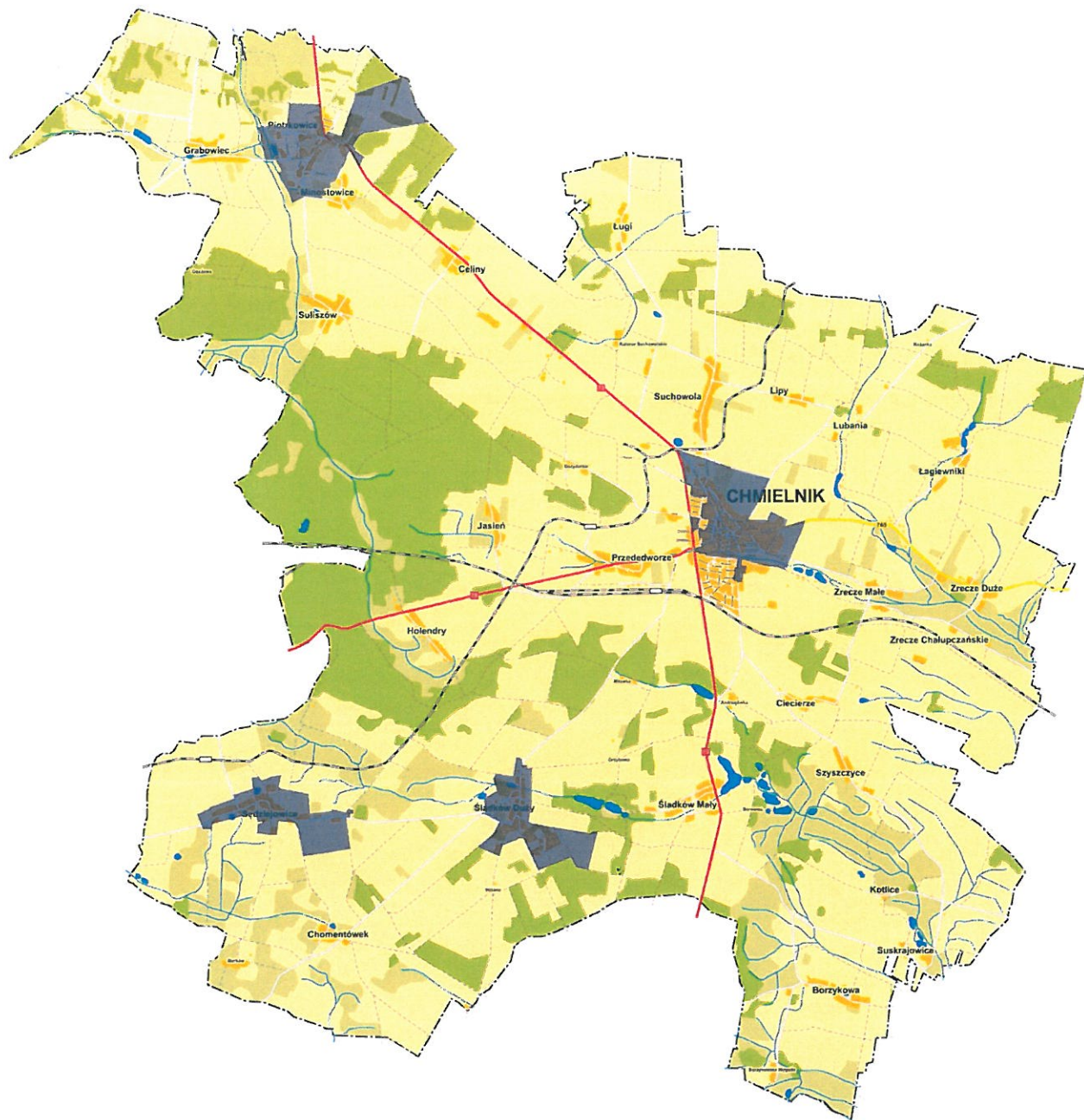
Wg Wytycznych Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 „Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.”

Tabela 47 Wskaźniki koncentracji obszaru rewitalizacji dla Gminy Chmielnik

OBSZAR REWITALIZACJI	POWIERZCHNIA	LICZBA MIESZKAŃCÓW
Dane obszaru rewitalizacji	5,97	3.411
Udział procentowy	4,19	29,86%

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Chmielnik

Do rewitalizacji na terenie Gminy Chmielnik wyznaczony został obszar, który obejmuje powierzchnię 5,97 km² oraz 3.411 mieszkańców. Na wyznaczonym obszarze prowadzona będzie kompleksowa rewitalizacja (działania rozwojowe we wszystkich obszarach problemowych), zakładająca optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań tego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów we współpracy z lokalną społecznością.

Rysunek 9 Mapa obszaru rewitalizacji

Szczegółowe mapy przedstawione są poniżej.

Rysunek 10 Obszar rewitalizacji – sołectwo Piotrkowice

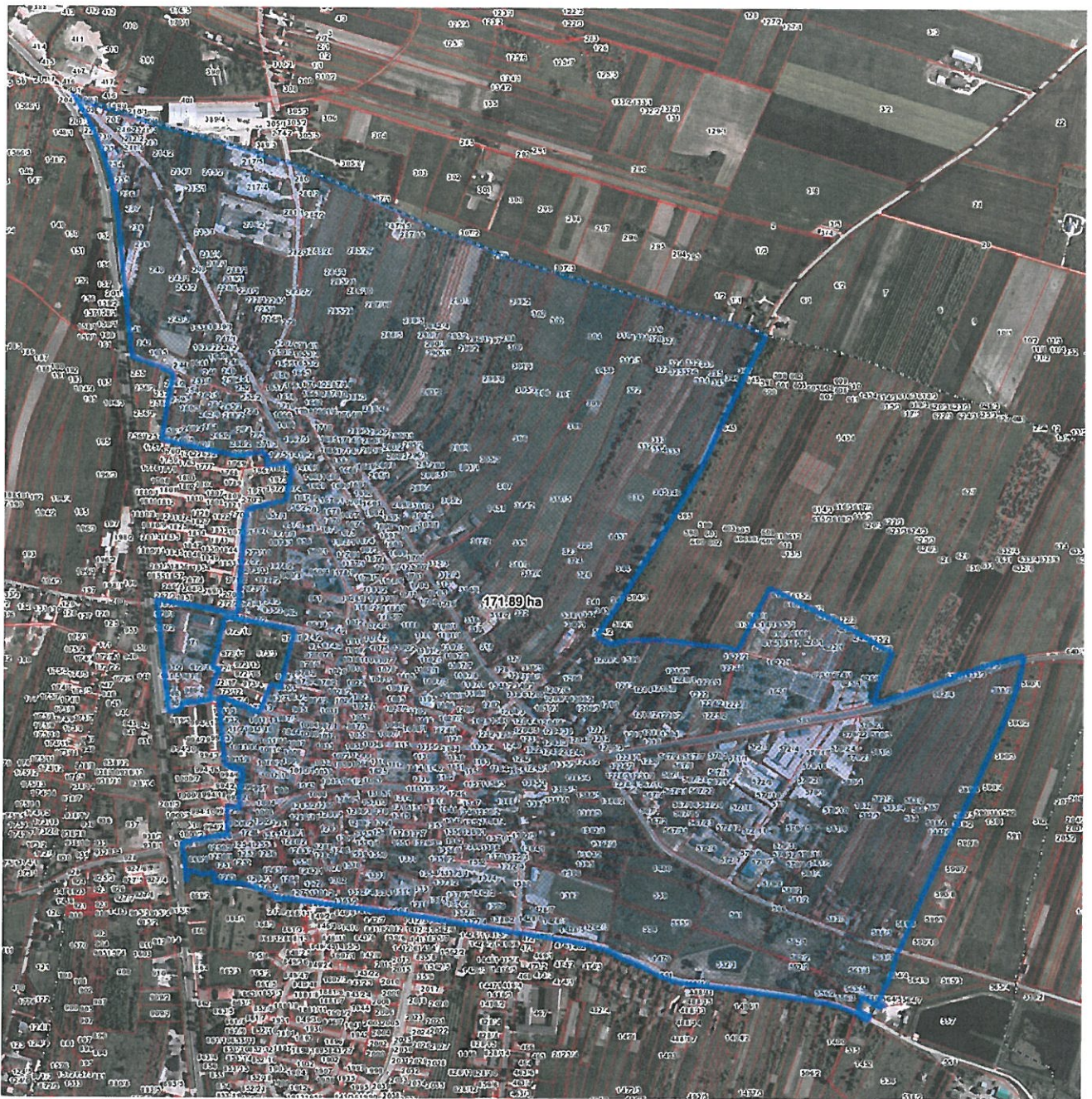
Rysunek 11 Obszar rewitalizacji – sołectwo Sędziejowice

Rysunek 12 Obszar rewitalizacji – Śladków Duży

Rysunek 13 Obszar rewitalizacji – wyznaczony Obszar I miasta Chmielnika

Zgodnie z wymogami Art. 11. 1. „Wniosek o wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zawiera wskazanie granic tych obszarów wykonane na mapie w skali co najmniej 1:5000, sporządzonej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej, a w przypadku jej braku – z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2015 r. poz. 520, z późn. zm.2).” W załącznikach zamieszczono mapy prezentujące granice obszaru zdegradowanego/rewitalizacji. Realna, graficzna prezentacja obszaru rewitalizacji jest przedstawiona na załączonych mapach w skali 1:5.000.

4.3 OPIS POSZCZEGÓLNYCH OBSZARÓW PRZEZNACZONYCH DO REWITALIZACJI

Gmina powinna wykorzystywać swój potencjał rozwojowy: może poszczycić się dużą atrakcyjnością turystyczną oraz walorami historyczno-kulturalnymi i przyrodniczymi. Dlatego podejmowane przedsięwzięcia powinny wzmocnić rolę i znaczenie gminy Chmielni w przestrzeni regionu, uczynić z niej miejsce warte zamieszkania i prowadzenia działań gospodarczych. Powinno się zachęcić młodych ludzi do osiedlania się na terenie Gminy – aby zapewnić im takie możliwości Gmina musi uzupełnić infrastrukturę w zakresie bazy edukacyjnej i sportowej. Powinna także zadbać o bezpieczeństwo dla mieszkańców (np. nowe obwody oświetleniowe) jak i turystów (np. parkingi, bezpieczne zabytki turystyczne).

Tabela 48 Charakterystyka obszarów rewitalizacji

OBSZAR	OPIS ZJAWISK PROBLEMOWYCH OBSZARU	ZNACZENIE OBSZARU DLA REWITALIZACJI	PLANOWANE DZIAŁANIA, KTÓRE PRZECIWDZIAŁAJĄ NEGATYWNYM ZJAWISKOM SPOŁECZNYM
Obszar I miasta Chmielnika	Obszar koncentracji niekorzystnych zjawisk społecznych (starzenie się społeczeństwa, depopulacja), przestrzennych (problemy komunikacyjne, niewykorzystane przestrzenie, brak przestrzeni publicznych, braki w infrastrukturze), środowiskowych (obecność odpadów zawierających azbest, duża ekspozycja na hałas komunikacyjny), technicznych (niski poziom zasobu mieszkaniowego i efektywności energetycznej budynków). W chwili obecnej teren nie spełnia funkcji centrum, którego brakuje w strukturze miasta. Ponadto jest tylko przestrzenią o właściwościach komunikacyjnych w ruchu drogowym, brak obiektów sportowych w szkołach, brak miejsc w przedszkolu	Obszar kluczowy dla rewitalizacji - reprezentacyjna przestrzeń miasta, która wymaga odświeżenia i zagospodarowania w kierunku stworzenia przestrzeni publicznej i ożywienia aktywności gospodarczej. Ponadto obszar wymaga poprawy ruchu drogowego w celu zwiększenia jego funkcjonalności i bezpieczeństwa, na obszarze znajduje się baza szkolna, która powinna zostać zmodernizowana	Zorganizowanie przestrzeni ogólnodostępnej, reprezentacyjnej i centrotwórczej. Odnowienie boisk sportowych w szkołach, Ożywienie gospodarcze terenu - aktywizacja mieszkańców, nowe miejsca pracy. Uatrakcyjnienie oferty turystycznej, rozbudowa przedszkola, termomodernizacja budynków publicznych
Sędziejowice	Obszar koncentracji niekorzystnych zjawisk w strukturze przestrzennej (niszczące obiekty zabytkowe i nie wykorzystany teren w okolicach kościoła)	Miejsce powinno służyć mieszkańcom i turystom jako miejsce kultu i miejsce zabytkowe przyciągające turystów	Poprawa stanu technicznego obiektu oraz najbliższej infrastruktury technicznej
Śladków Duży	Obszar koncentracji niekorzystnych zjawisk w sferze społecznej i technicznej, brak świetlicy wiejskiej, miejsca spotkań mieszkańców, gdzie mogłyby się odbywać różne zajęcia aktywizujące, szkolenia, warsztaty a także integrujące lokalne społeczeństwo	Miejsce powinno służyć mieszkańcom jako miejsce spotkań, szkoleń, warsztatów itp.	Wybudowanie świetlicy wiejskiej
Piotrkowice	Obszar koncentracji niekorzystnych zjawisk w sferze społecznej, technicznej, środowiskowej i funkcjonalno-przestrzennej, zdegradowana oczyszczalnia	Obszar powinien służyć mieszkańcom w zakresie bezpieczeństwa i edukacji, a także turystom. Na bazie	Modernizacja oczyszczalni powinna zapewnić bezpieczeństwo w sferze środowiskowej, rozbudowa

	<p>ścieków niespełniająca norm ekologicznych, niewykorzystany potencjał zabytkowego obiektu sakralnego, nie spełniający swoich funkcji zespół szkolny</p>	<p>istniejących obiektów można stworzyć atrakcyjną ofertę ,korzystną dla całej Gminy</p>	<p>zespołu szkolnego zapewni dostęp do edukacji szerszej liczbie dzieci co może korzystnie wpłynąć na liczbę mieszkańców całej Gminy, zmodernizowany obiekt sakralnego przyciągnie turystów a także będzie miejscem spotkań mieszkańców</p>
<p>W przedsięwzięciach rewitalizacyjnych określono również jedno zadanie poza obszarem rewitalizacji. Uznano jednak, że zagospodarowanie zbiornika wodnego „Andrzejówka” będzie miało korzystny wpływ na cały proces rewitalizacji. Przyciągnie turystów, mieszkańców, zapewni bezpieczeństwo w sferze środowiskowej, stworzy nowe miejsca pracy, co przełoży się na mniejszą liczbę osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, będzie do miejsce integracji mieszkańców. Zmiany po zagospodarowaniu zbiornika korzystnie wpłyną na wszystkich mieszkańców Gminy</p>			

Źródło: opracowanie własne

5 WIZJA I CELE PROGRAMU REWITALIZACJI

5.1 WIZJA OBSZARU REWITALIZOWANEGO GMINY CHMIELNIK PO REWITALIZACJI

Wizja obszaru po rewitalizacji na terenie Gminy Chmielnik jest spójna ze strategią rozwoju Gminy Chmielnik, a także założeniami dokumentów strategicznych i planistycznych wyższego rzędu.

Wizja i uporządkowany system celów rewitalizacji stanowią spójną całość. Każdy z celów rewitalizacji w sposób czytelny i nie budzący wątpliwości przyczyniać się będzie do realizacji określonego fragmentu wizji oraz – wizji jako całości.

Ważne przy określaniu wizji było poznanie oczekiwań społeczeństwa wobec zamierzonej rewitalizacji danego obszaru – dotyczy to zarówno mieszkańców i użytkowników obszaru rewitalizacji, jak i wszystkich, na których będą mieć wpływ podjęte działania rewitalizacyjne. Przeprowadzone spotkania z mieszkańcami oraz badanie ankietowe wskazały najbardziej oczekiwane efekty procesu rewitalizacji, na podstawie których sformułowano wizję obszaru rewitalizacji:

Teren rewitalizowany charakteryzuje się:

- *dostępem do infrastruktury potrzebnej dla dobrej jakości życia,*
- *dostępnością miejsca pracy dla osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem,*
- *łatwym dostępem do aktywności społeczno-kulturalnej dla mieszkańców,*
  - *ogranicza wykluczenie społeczne.*

Przeciwdziałanie różnorodnym problemom w obszarze rewitalizacji wpłynie na znaczącą poprawę jakości życia, co w dalszej kolejności powinno przyczynić się do pozytywnych zmian w innych obszarach Gminy.

5.2 CELE PROGRAMU REWITALIZACJI

Głównym zadaniem Programu Rewitalizacji jest współuczestniczenie wraz z innymi dokumentami strategicznymi Gminy w zadaniach mających rozwiązać zdiagnozowane problemy na terenie Gminy. Program rewitalizacji wyznacza ścieżki do wyprowadzenia danego obszaru ze stanu kryzysowego poprzez usunięcie zjawisk, które tę degradację spowodowały. Celami "Programu Rewitalizacji Gminy Chmielnik na Lata 2016-2023" są:

- Cel strategiczny I rewitalizacji: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia,
- Cel strategiczny II rewitalizacji: Ekologiczna przestrzeń obszaru rewitalizacji,

- Cel strategiczny III rewitalizacji: Rozwój aktywności społecznej oraz włączenia społecznego.

Poszczególne cele strategiczne zostały jeszcze podzielone na cele operacyjne (kierunki działań). Są to:

- Cel operacyjny 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej,
- Cel operacyjny 1.2: Poprawa jakości infrastruktury technicznej,
- Cel operacyjny 1.3: Wsparcie celów edukacyjnych poprzez rozwój infrastruktury,
- Cel operacyjny 2.1: Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej,
- Cel operacyjny 2.2 Troska o środowisko przyrodnicze,
- Cel operacyjny 3.1: Rozwój przedsiębiorczości i aktywności zawodowej wśród mieszkańców,
- Cel operacyjny 3.2: Zwiększenie szans edukacyjnych.

Tabela 49 Charakterystyka celów rewitalizacji

<p>ROZWÓJ INFRASTRUKTURY PODSTAWOWEJ DLA POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA</p>	<p>Cel skupia się na działaniach inwestycyjnych ukierunkowanych na rozwój infrastruktury sportowej, rekreacyjnej, społecznej i turystycznej służącej włączeniu społecznemu i integracji mieszkańców. Do inwestycji należą działania w obiektach (w celu ich dostosowania, poprawy warunków, poprawy efektywności energetycznej itp.), budowa mieszkań socjalnych oraz związane z infrastrukturą kulturalną, sportową i rekreacyjną. Dostosowanie tkanki społecznej do potrzeb mieszkańców, przedsiębiorców, inwestorów i turystów jest niezbędne. Powyższy cel strategiczny zorientowany jest także na wzmocnienie potencjału turystycznego Gminy poprzez efektywne wykorzystanie jego atutów, tj. przede wszystkim: obiektów zabytkowych w Sędziejowicach i Piotrkowicach. Działania obejmą rewaloryzację zasobów w/w obiektów poprzez uzupełnianie i wzbogacanie wizerunku, inwestycje w rozszerzenie oferty i w dostosowanie do obsługi zwiększonej liczby turystów.</p>
<p>EKOLOGICZNA PRZESTRZEŃ OBSZARU REWITALIZACJI</p>	<p>Cel skupia się na działaniach związanych ze sferą środowiskową. Poprzez modernizację oczyszczalni, termomodernizację budynków publicznych, modernizację oświetlenia oraz zagospodarowanie zbiornika „Andrzejówka” zostanie podniesione bezpieczeństwo w Gminie. Powstaną nowe miejsca pracy oraz miejsca integrujące społeczeństwo, przyciągające nowych mieszkańców i turystów.</p>
<p>ROZWÓJ AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ ORAZ WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO</p>	<p>Ten cel skupia się na tzw. Przedsięwzięciach „miękkich”. Działania organizacyjne prospołeczne mają zadanie stworzyć warunki do zaspokajania różnorodnych potrzeb społeczeństwa, jednocześnie redukując niekorzystne trendy. Konieczne są inicjatywy z zakresu: wspierania edukacji i rozwoju zasobów ludzkich, organizowania czasu wolnego i wypoczynku, a także rozwoju wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (w tym: bezrobotnych, chorych, niepełnosprawnych i starszych). Potrzeba wzmocnienia i aktywizacji kapitału społecznego jest ciągła. Realizacja celu opierała się będzie na</p>

współpracy Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik z innymi jednostkami administracyjnymi, instytucjami społecznymi oraz organizacjami pożytku publicznego i inicjatywami oddolnymi mieszkańców.

Źródło: opracowanie własne

Wszystkie podejmowane działania będą się wzajemnie uzupełniać. Działania w obszarach społecznym, przestrzenno-funkcyjnym, gospodarczym, technicznym i środowiskowym będą przenikać się nawzajem ponieważ każda z inwestycji i inicjatyw z zakresu rozwoju infrastruktury służy realizacji celów społecznych, a także osiągnięciu lepszych wskaźników środowiskowych. Działania w sferze gospodarczej przyczyniają się do poprawy warunków życia w gminie, a inicjatywy w sferze społecznej mogą wpływać na wzrost aktywności gospodarczej mieszkańców

Wypełnianie zadań „Programu Rewitalizacji...” powinno przebiegać z uwzględnieniem wielu czynników oraz kierować się zasadami:

- zasadą równości szans kobiet i mężczyzn,
- zasadą równości osób niepełnosprawnych,
- zasadą zrównoważonego rozwoju regionu w uwzględnieniu czynników społecznych, gospodarczych i ekologicznych (kierowanie się wytycznymi ochrony środowiska) przy kształtowaniu przestrzeni miejskiej,
- zasadą dostępności mieszkańców do usług oświatowych, zdrowotnych, kulturalnych, kultury fizycznej i rozrywki,
- zasadą dostępności do nowych osiągnięć cywilizacyjnych,
- zasadą zabezpieczenia i poprawy bezpieczeństwa mieszkańców.

Inwestycje będą rozłożone w czasie i przystosowane do możliwości finansowych poszczególnych podmiotów. Ich realizacja w dużej mierze zależy od możliwości finansowych beneficjenta oraz otrzymanego wsparcia np. z funduszy Unii Europejskiej.

6 PRZEDSIĘWZIĘCIA

6.1 LISTA PLANOWANYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI CELÓW REWITALIZACJI

Przedsięwzięcia służące eliminacji lub ograniczeniu zdiagnozowanych wcześniej negatywnych zjawisk, ściśle odpowiadają przyjętym celom rewitalizacji.

Wszystkie przedsięwzięcia planowane w Programie Rewitalizacji Gminy Chmielnik na lata 2016-2023 zostały opracowane po wcześniejszej analizie z wyników diagnozy, warsztatów i konsultacji włączających wszystkich interesariuszy. Każde z zaplanowanych przedsięwzięć przeciwdziała negatywnym zjawiskom, które zostały wcześniej wskazane. W ramach Programu Rewitalizacji zaplanowano 22 przedsięwzięcia.

Tabela 50 Przedsięwzięcie 1.1.1

Nazwa przedsięwzięcia 1.1.1	PRZEBUDOWA KOMPLEKSU SPORTOWEGO PRZY UL. DYGASIŃSKIEGO W CHMIELNIKU	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Chmielnik, ul. Dygasińskiego	
Własność obiektu/działki	Działka/obiekt własny	
Charakter przedsięwzięcia	Społeczny, przestrzenno-funkcjonalny, techniczny	
Odpowiadający strategiczny cel rewitalizacji	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY PODSTAWOWEJ DLA POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA	
Odpowiadający operacyjny cel rewitalizacji	Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej	
REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Podmiot realizujący	Gmina Chmielnik	
Adres korespondencyjny	Plac Kościuszki 7, 26-020 Chmielnik	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2017	2023
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Opis stanu istniejącego	Boisko użytkowane przez klub sportowy „Zenit” znajdujące się w bliskim sąsiedztwie centrum miasta i bezpośrednim sąsiedztwie zrewitalizowanego parku miejskiego przy ul. Dygasińskiego w Chmielniku. Znajduje się tam pełnowymiarowe boisko trawiaste wraz z trybunami, piłko chwydami, placami manewrowymi z asfaltu oraz małym budynkiem szatniowym. Teren ogrodzony, do połowy boiska oświetlony. Boisko usytuowana jest w sąsiedztwie zrewitalizowanego parku miejskiego. Place manewrowe i parkingowe pomiędzy boiskiem a budynkiem szatniowym są zdeformowane, z ubytkami. Istniejący budynek szatniowo – sanitarny nie jest ogrzewany, nie posiada sanitariatów, pryszniców dla zawodników klubu sportowego „Zenit” oraz zawodników przybywających na mecze piłki nożnej. Budynek jest w bardzo złym stanie technicznym.	
Podjęmowane działania	Boisko trawiaste wymaga wykonania odwodnienia ze względu na podmokły teren, część ogrodzenia wymaga wymiany. Place manewrowe i parkingowe pomiędzy boiskiem a budynkiem szatniowym wymagają wymiany nawierzchni. Istniejący budynek szatniowo – sanitarny jest w bardzo złym stanie technicznym i wymaga gruntownego remontu oraz rozbudowy w celu dostosowania go do potrzeb zawodników oraz mieszkańców, np. na potrzeby utworzenia siłowni czy sal do ćwiczeń.	
Cel przedsięwzięcia	Celem przedsięwzięcia jest zwiększenie włączenia społecznego poprzez poprawę jakości boiska wraz z obiektami towarzyszącymi, aby zwiększyć zainteresowanie mieszkańców korzystaniem z nowoczesnego obiektu	

Przewidywane rezultaty przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu infrastruktury społecznej, • Wzrost wartości i funkcjonalności przestrzeni publicznej, • Ożywienie centrum miasta, • Zwiększenie włączenia społecznego.
Sposób oceny	Monitoring i sprawozdawczość w okresie min. 5 lat od daty zakończenia
KOSZT PRZEDSIĘWZIĘCIA	
Szacunkowy koszt przedsięwzięcia	2.500.000,00 zł
Wkład własny	375 000,00
Inne źródła finansowania	EFRR w ramach RPO WŚ 2014 - 2020, Oś. 6 Rozwój miast, Działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich

Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy i materiałów Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik

Tabela 51 Przedsięwzięcie 1.1.2

Nazwa przedsięwzięcia 1.1.2	PRZEBUDOWA KOMPLEKSU REKREACYJNEGO PRZY UL. KWIATOWEJ W CHMIELNIKU	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Chmielnik, ul. Kwiatowa	
Własność obiektu/działki	Działka/obiekt własny	
Charakter przedsięwzięcia	Społeczny, przestrzenno-funkcjonalny, techniczny	
Odpowiadający strategiczny cel rewitalizacji	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY PODSTAWOWEJ DLA POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA	
Odpowiadający operacyjny cel rewitalizacji	Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej	
REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Podmiot realizujący	Gmina Chmielnik	
Adres korespondencyjny	Plac Kościuszki 7, 26-020 Chmielnik	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2017	2023
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Opis stanu istniejącego	Kompleks składa się z płyty boiska otoczonej bieżnią oraz kortu tenisowego pokrytego mączką. Obiekt jest ogrodzony, oświetlony, posiada parking i wiatę na sprzęt sportowy.	
Podejmowane działania	<ul style="list-style-type: none"> • przebudowa bieżni z żużla wokół boiska trawiastego, • przebudowa nawierzchni kortu tenisowego z mączki ceglanej, • przebudowa nawierzchni placu zabaw, • modernizacja płyty boiska trawiastego, • utworzenie siłowni zewnętrznej dla mieszkańców. 	
Cel przedsięwzięcia	Celem przedsięwzięcia jest podniesienie funkcjonalności obiektu, dzięki temu zwiększenie zainteresowanie mieszkańców korzystaniem z nowoczesnego, lokalnego centrum rekreacji	
Przewidywane rezultaty przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu infrastruktury społecznej, • Wzrost wartości i funkcjonalności przestrzeni publicznej, • Ożywienie osiedla, • Zwiększenie włączenia społecznego. 	
Sposób oceny	Monitoring i sprawozdawczość w okresie min. 5 lat od daty zakończenia	
KOSZT PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Szacunkowy koszt przedsięwzięcia	3.000.000,00 zł	
Wkład własny	450 000,00	
Inne źródła finansowania	EFRR w ramach RPO WŚ 2014 - 2020, Oś. 6 - Rozwój miast, Działanie 6.5. - Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich	

Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy i materiałów Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik

Tabela 52 Przedsięwzięcie 1.1.3

Nazwa przedsięwzięcia	BUDOWA ŚWIETLICY WIEJSKIEJ W ŚLADKOWIE DUŻYM
-----------------------	---

1.1.3		
Lokalizacja przedsięwzięcia	Śladków Duży	
Własność obiektu/działki	Działka własna	
Charakter przedsięwzięcia	Społeczny, przestrzenno-funkcjonalny, techniczny	
Odpowiadający strategiczny cel rewitalizacji	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY PODSTAWOWEJ DLA POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA	
Odpowiadający operacyjny cel rewitalizacji	Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej	
REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Podmiot realizujący	Stowarzyszenie	
Adres korespondencyjny	Plac Kościuszki 7, 26-020 Chmielnik	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2017	2023
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Opis stanu istniejącego	Mieszkańcy tej miejscowości nie posiadają miejsca przeznaczonego do wspólnych spotkań i zebrań. Zamieszkujący tam ludzie pozbawieni są jakiegokolwiek możliwości spędzania czasu wolnego.	
Podejmowane działania	Budowa świetlicy	
Cel przedsięwzięcia	Wybudowanie świetlicy wiejskiej doprowadzi do uporządkowania terenu, poprawi jakość przestrzeni publicznej, przyczyni się do zwiększenia liczby dostępnych form spędzania wolnego czasu oraz umożliwi nadanie nowych funkcji obszarowi: społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej. Realizacja inwestycji przyczyni się do zaspokojenia potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz stworzy warunki do wspólnych spotkań ludzi i pobudzenia aktywności mieszkańców poprzez organizowanie zajęć dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Wybudowana świetlica przyczyni się do ożywienia mieszkańców wsi oraz będą stanowić zaplecze do realizacji ewentualnych szkoleń, czy projektów w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego mających na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu.	
Przewidywane rezultaty przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu infrastruktury społecznej, • Wzrost wartości i funkcjonalności obiektów publicznych, • Ożywienie wsi, • Zwiększenie włączenia społecznego. 	
Sposób oceny	Monitoring i sprawozdawczość w okresie min. 5 lat od daty zakończenia	
KOSZT PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Szacunkowy koszt przedsięwzięcia	312.500,00 zł	
Wkład własny	0,00	
Inne źródła finansowania	EFRRROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, działanie: Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy i materiałów Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik

Tabela 53 Przedsięwzięcie 1.1.4

Nazwa przedsięwzięcia 1.1.4	REWITALIZACJA KOŚCIOŁA W PIOTRKOWICACH WRAZ Z OTOCZENIEM
Lokalizacja przedsięwzięcia	PIOTRKOWICE
Własność obiektu/działki	Krakowska Prowincja Zakonu Karmelitów Bosych w Krakowie
Charakter przedsięwzięcia	Społeczny, przestrzenno-funkcjonalny, techniczny
Odpowiadający strategiczny cel rewitalizacji	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY PODSTAWOWEJ DLA POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA
Odpowiadający operacyjny cel rewitalizacji	Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej
REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA	
Podmiot realizujący	Parafia w Piotrkowicach, Sanktuarium Matki Bożej Loretańskiej, Klasztor

	Karmelitów Bosych	
Adres korespondencyjny	Ul. Kościelna 1, 26-020 Chmielnik	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2017	2023
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Opis stanu istniejącego	<p>Parafia w Piotrkowicach obejmuje dwa kościoły: Zespół klasztorny bernardynów, nr w rejestrze zabytków woj. świętokrzyskiego A.298/1-4 z 16.06.2009 r. (nr rej.: 108 z 19.02.1966 r.):</p> <ul style="list-style-type: none"> - kościół, pw. Zwiastowania NMP, nr rej.: 253 z 16.10.1956 r. - kaplica loretańska - dawny klasztor OO Bernardynów - dwie bramy wjazdowe <p>oraz ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cmentarz przykościelny - ogrodzenie, mur. XVII/XVIII w., remont. - ogrodzenie plebanii, mur.-żel. Ok. 1900 r. <p>Kościół będący Sanktuarium Matki Bożej Loretańskiej jest ważnym miejscem kultu, zarówno dla mieszkańców Gminy jak i dla osób przyjezdnych. Rewitalizacja będzie kontynuacją niezbędnych prac remontowych przy budynku kościoła i w bezpośrednim jego otoczeniu.</p> <p>Kościół filialny</p> <ul style="list-style-type: none"> - kościół cmentarny pw. św. Stanisława Bpa (nr rej.: 252 z 16.10.1956 r. oraz 133 z 22.06.1967 r.) wraz z otoczeniem w granicach od północy i wschodu w odległości 5 m od murów kościoła, od południa i zachodu w odległości 4 m od murów kościoła – w tym ogrodzenie mur. XVII w. (?) i cmentarz parafialny (decyzja z dn. 29.12.2015 r.) nr w rejestrze zabytków woj. świętokrzyskiego A.297 z 16.06.2009 r. 	
Podejmowane działania	Szczegółowy zakres rewitalizacji zostanie uzgodniony z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków zgodnie z przepisami szczegółowymi.	
Cel przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> • Zachowanie dziedzictwa kulturowego, • Podniesienie komfortu dla licznych pielgrzymów, 	
Przewidywane rezultaty przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu infrastruktury społecznej, • Wzrost wartości i funkcjonalności obiektów kultu religijnego, • Ożywienie wsi. 	
Sposób oceny	Monitoring i sprawozdawczość w okresie min. 5 lat od daty zakończenia	
KOSZT PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Szacunkowy koszt przedsięwzięcia	500.000,00 zł	
Wkład własny	75 000,00	
Inne źródła finansowania	EFRROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, RPO WŚ 2014-2020, oś priorytetowa 4 – Dziedzictwo naturalne i kulturowe, Działanie 4.4 – Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy i materiałów Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik

Tabela 54 Przedsięwzięcie 1.1.5

Nazwa przedsięwzięcia 1.1.5	REWITALIZACJA KOŚCIOŁA W SĘDZIEJOWICACH WRAZ Z OTOCZENIEM
Lokalizacja przedsięwzięcia	SĘDZIEJOWICE
Własność obiektu/działki	Parafia Rzymskokatolicka Św. Jakuba Apostoła w Sędziejowicach
Charakter przedsięwzięcia	Społeczny, przestrzenno-funkcjonalny, techniczny
Odpowiadający strategiczny cel rewitalizacji	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY PODSTAWOWEJ DLA POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA
Odpowiadający operacyjny cel rewitalizacji	Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej
REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA	
Podmiot realizujący	Parafia Św. Jakuba AP. w Sędziejowicach

Adres korespondencyjny	Sędziejowice 57, 26-020 Chmielnik	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2017	2023
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Opis stanu istniejącego	<p>Zespół kościoła par. pw. św. Jakuba Ap nr w rejestrze zabytków woj. świętokrzyskiego A.299/1-2 z 16.06.2009 r.</p> <ul style="list-style-type: none"> - kościół, nr rej.: 356 z 04.01.1957 r. oraz 148 z 23.06.1967 r. - plebania, nr rej.: 148 z 23.06.1967 r. <p>oraz ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kostnica, mur. 1875 r., remont. W latach 1962-1964 - cmentarz przykościelny - ogrodzenie mur., ok. 1880 r. - cmentarz parafialny, rzym.-kat. - kaplica grobowa rodziny Sielskich, mur., 3 ćw. XIX w. <p>Szczegółowy zakres prac zostanie uzgodniony z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków zgodnie z przepisami szczegółowymi</p>	
Podjęte działania	Szczegółowy zakres rewitalizacji zostanie uzgodniony z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków zgodnie z przepisami szczegółowymi.	
Cel przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> • Zachowanie dziedzictwa kulturowego, • Podniesienie komfortu dla wiernych. 	
Przewidywane rezultaty przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu infrastruktury społecznej, • Wzrost wartości i funkcjonalności obiektów kultu religijnego, • Ożywienie wsi. 	
Sposób oceny	Monitoring i sprawozdawczość w okresie min. 5 lat od daty zakończenia	
KOSZT PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Szacunkowy koszt przedsięwzięcia	500.000,00 zł	
Wkład własny	425 000,00	
Inne źródła finansowania	EFROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, RPO WŚ 2014-2020, oś priorytetowa 4 – Dziedzictwo naturalne i kulturowe, Działanie 4.4 – Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego.	

Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy i materiałów Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik

Tabela 55 Przedsięwzięcie 1.2.1

Nazwa przedsięwzięcia 1.2.1	ROZBUDOWA I MODERNIZACJA WIELORODZINNEGO BUDYNKU SOCJALNEGO PRZY UL. MIELCZARSKIEGO W CHMIELNIKU	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Chmielnik, ul. Mielczarskiego	
Własność obiektu/działki	Działka/obiekt własny	
Charakter przedsięwzięcia	Społeczny, gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny, środowiskowy, techniczny	
Odpowiadający strategiczny cel rewitalizacji	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY PODSTAWOWEJ DLA POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA	
Odpowiadający operacyjny cel rewitalizacji	Poprawa jakości infrastruktury technicznej	
REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Podmiot realizujący	Gmina Chmielnik	
Adres korespondencyjny	Plac Kościuszki 7, 26-020 Chmielnik	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2017	2019
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Opis stanu istniejącego	Budynek przy ul. Mielczarskiego jest w złym stanie technicznym. Mieści mieszkania. Ze względu na możliwości formalno-prawne i budowlane można połączyć niezbędny remont z modernizacją i rozbudową	
Podjęte działania	Rozbudowa i modernizacja budynku znajdującego się przy ulicy Mielczarskiego w Chmielniku. W wyniku przeprowadzonych prac w budynku powstanie 10 lokali socjalnych o łącznej powierzchni 390 m ² . Oddane zostaną do użytku: <ul style="list-style-type: none"> - 3 mieszkania o powierzchni około 25 do 30 m² (jednoosobowe), 	

	- 2 mieszkania o powierzchni około 30 do 35 m ² (dwouosobowe), - 2 mieszkania o powierzchni około 35 do 40 m ² (trzyosobowe), - 2 mieszkania o powierzchni około 40 do 45 m ² (czterosobowe), - 1 mieszkanie o powierzchni około 50 do 60 m ² (pięciosobowe).
Cel przedsięwzięcia	W wyniku projektu 26 osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i/lub wykluczonych zostanie objętych wsparciem.
Przewidywane rezultaty przedsięwzięcia	Zwiększenie włączenia społecznego dzięki zwiększeniu zasobów gminy.
Sposób oceny	Monitoring i sprawozdawczość w okresie min. 5 lat od daty zakończenia
KOSZT PRZEDSIĘWZIĘCIA	
Szacunkowy koszt przedsięwzięcia	1.776.000,00 zł
Wkład własny	266 400,00
Inne źródła finansowania	EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, RPO WŚ 2014-2020, Oś Priorytetowa 7 – Sprawne usługi publiczne, Działanie 7.3 – Infrastruktura zdrowotna i społeczna dla projektów realizowanych w zakresie infrastruktury usług społecznych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy i materiałów Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik

Tabela 56 Przedsięwzięcie 1.2.2

Nazwa przedsięwzięcia 1.2.2	MODERNIZACJA DRÓG LOKALNYCH I ZWIĄZANYCH Z NIMI URZĄDZEŃ NA OSIEDLU SADY W CHMIELNIKU	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Chmielnik ulice: Dojazdowa, Kwiatowa, Słoneczna, Pogodna, Jasna	
Własność obiektu/działki	Działka/obiekt własny	
Charakter przedsięwzięcia	Społeczny, gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny, środowiskowy, techniczny	
Odpowiadający strategiczny cel rewitalizacji	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY PODSTAWOWEJ DLA POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA	
Odpowiadający operacyjny cel rewitalizacji	Poprawa jakości infrastruktury technicznej	
REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Podmiot realizujący	Gmina Chmielnik	
Adres korespondencyjny	Plac Kościuszki 7, 26-020 Chmielnik	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2016	2017
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Opis stanu istniejącego	Stan dróg i chodników na osiedlu Sady jest fatalny. Ma to wpływ na bezpieczeństwo i możliwości podejmowania aktywności gospodarczej przez mieszkańców osiedla. Powoduje niską reprezentacyjność budynków obniżając wartość mieszczących się na osiedlu budynków	
Podejmowane działania	Przebudowa nawierzchni chodników i ulic na osiedlu Sady, ulice: Dojazdowa, Kwiatowa, Słoneczna, Pogodna, Jasna	
Cel przedsięwzięcia	Zwiększenie włączenia społecznego i aktywności gospodarczej mieszkańców osiedla Sady	
Przewidywane rezultaty przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu infrastruktury drogowej, • Zwiększenie aktywności gospodarczej, • Podniesienie wartości nieruchomości. 	
Sposób oceny	Monitoring i sprawozdawczość w okresie min. 5 lat od daty zakończenia	
KOSZT PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Szacunkowy koszt przedsięwzięcia	665.812,00 zł	
Wkład własny	242 156,00	
Inne źródła finansowania	EFRROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, działanie: Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich – Budowa lub modernizacja dróg lokalnych.	

Tabela 57 Przedsięwzięcie 1.3.1

Nazwa przedsięwzięcia 1.3.1	ROZBUDOWA SZKOŁY PODSTAWOWEJ W CHMIELNIKU - BUDOWA SALI GIMNASTYCZNEJ	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Szkoła Podstawowa w Chmielniku, Szkolna 7, 26-020 Chmielnik	
Własność obiektu/działki	Działka/obiekt własny	
Charakter przedsięwzięcia	Społeczny, przestrzenno-funkcjonalny, techniczny	
Odpowiadający strategiczny cel rewitalizacji	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY PODSTAWOWEJ DLA POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA	
Odpowiadający operacyjny cel rewitalizacji	Wsparcie celów edukacyjnych poprzez rozwój infrastruktury	
REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Podmiot realizujący	Gmina Chmielnik	
Adres korespondencyjny	Plac Kościuszki 7, 26-020 Chmielnik	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2017	2019
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Opis stanu istniejącego	Obecnie istniejąca sala gimnastyczna nie spełnia wymogów związanych z ambicjami sportowymi szkoły, wymogami treningów sportowych. Niewystarczające jest również zaplecze higieniczne	
Podejmowane działania	Budowa nowej Sali gimnastycznej	
Cel przedsięwzięcia	Zwiększenie aktywności sportowej uczniów, aktywizacja społeczna uczniów poprzez sport, zapobieganie wykluczeniu społecznemu. Sala ma służyć nie tylko uczniom, a także lokalnej społeczności	
Przewidywane rezultaty przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu infrastruktury szkolnej, • Poprawa wyników sportowych uczniów, • Zwiększona aktywność sportowa lokalnej społeczności dzięki udostępnianiu obiektu. 	
Sposób oceny	Monitoring i sprawozdawczość w okresie min. 5 lat od daty zakończenia	
KOSZT PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Szacunkowy koszt przedsięwzięcia	2.510.800,00 zł	
Wkład własny	376 620,00	
Inne źródła finansowania	RPO WŚ 2014 - 2020, Oś 7 Sprawne usługi publiczne, Działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej	

Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy i materiałów Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik

Tabela 58 Przedsięwzięcie 1.3.2

Nazwa przedsięwzięcia 1.3.2	BUDOWA WRAZ Z WYPOSAŻENIEM ZESPOŁU PLACÓWEK OŚWIATOWYCH W PIOTRKOWICACH	
Lokalizacja przedsięwzięcia	PIOTRKOWICE	
Własność obiektu/działki	Działka własna	
Charakter przedsięwzięcia	Społeczny, przestrzenno-funkcjonalny, środowiskowy, techniczny	
Odpowiadający strategiczny cel rewitalizacji	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY PODSTAWOWEJ DLA POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA	
Odpowiadający operacyjny cel rewitalizacji	Wsparcie celów edukacyjnych poprzez rozwój infrastruktury	
REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Podmiot realizujący	Gmina Chmielnik	
Adres korespondencyjny	Plac Kościuszki 7, 26-020 Chmielnik	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2017	2019
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Opis stanu istniejącego	Zespół szkolny w Piotrkowicach mieści się w budynku zbudowanym w 1778	

	roku. Obiekt objęty jest nadzorem konserwatorskim i mimo remontów (w tym poważnego po pożarze w 1997 roku) budynek nie spełnia wymogów stawianych szkole w XXI w.
Podejmowane działania	Plany obejmują budowę obiektu łączącego funkcję przedszkola, szkoły podstawowej wraz z obiektami sportowymi, zagospodarowaniem otaczającego terenu, urządzeniami gospodarczymi, ciągami komunikacyjnymi i ogrodzeniem. Całość założenia uwzględnia potrzeby osób z niepełnosprawnościami (m. in. poprzez zainstalowanie windy, odpowiednie oznaczenia, podjazdy, zastosowanie systematyki kolorystycznej odpowiedniej dla osób z ograniczeniami wzrokowymi). Planowany zespół uwzględnia potrzeby 8 klasowej szkoły, a także przedszkola. Podział funkcjonalny zapewnia oddzielne pomieszczenia dla potrzeb każdego poziomu nauczania, oraz części współdzielone, takie jak pracownia komputerowa, blok sportowy, biblioteka, gabinety medycyny szkolnej, pokój nauczycielski, stołówka oraz współdzielony blok pomieszczeń biurowych i technicznych. Koncepcja architektoniczna zakłada budynek złożony z czterech części połączonych parterowymi łącznikami. Korpus główny (piętrowy) spełniać będzie większość planowanych funkcji. Będzie on połączony od południa blokiem medycyny szkolnej, a od północy z blokiem administracyjnym i salą sportową. Rozwiązanie takie zapewnia optymalizację wykorzystania przestrzeni oraz kosztów zatrudnienia personelu technicznego.
Cel przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie właściwego poziomu edukacji pozwalającego na zapobieżenie wyłączeniu społecznemu, • Zapewnienie lokalnej społeczności naturalnego centrum aktywności, • Kontynuacja tradycji szkoły będącej dumą mieszkańców Piotrkowic.
Przewidywane rezultaty przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu infrastruktury szkolnej, • Zapewnienie warunków nauczania zgodnych z aktualnymi wymogami, • Zwiększona aktywność lokalnej społeczności.
Sposób oceny	Monitoring i sprawozdawczość w okresie min. 5 lat od daty zakończenia
KOSZT PRZEDSIĘWZIĘCIA	
Szacunkowy koszt przedsięwzięcia	12.600.000,00 zł
Wkład własny	3 150 000,00
Inne źródła finansowania	RPO WŚ 2014 - 2020, Oś 7 Sprawne usługi publiczne, Działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej

Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy i materiałów Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik

Tabela 59 Przedsięwzięcie 1.3.3

Nazwa przedsięwzięcia 1.3.3	ZMNIEJSZENIE NIERÓWNOŚCI W UPOWSZECHNIANIU EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ - ROZBUDOWA BUDYNKU SAMORZĄDOWEGO PRZEDSZKOLA W CHMIELNIKU	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Chmielnik, ul. Sienkiewicza 8	
Własność obiektu/działki	Działka/obiekt własny	
Charakter przedsięwzięcia	Społeczny, przestrzenno-funkcjonalny, środowiskowy, techniczny	
Odpowiadający strategiczny cel rewitalizacji	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY PODSTAWOWEJ DLA POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA	
Odpowiadający operacyjny cel rewitalizacji	Wsparcie celów edukacyjnych poprzez rozwój infrastruktury	
REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Podmiot realizujący	Gmina Chmielnik	
Adres korespondencyjny	Plac Kościuszki 7, 26-020 Chmielnik	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2017	2020
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Opis stanu istniejącego	Obecnie przedszkole samorządowe w Chmielniku przy ul. Sienkiewicza 8	

	<p>pracuje na granicy przepiętnia. Ograniczone możliwości lokalowe utrudniają prowadzenie niektórych form pracy.</p>
Podejmowane działania	<p>W ramach projektu planuje się rozbudowę Przedszkola Samorządowego w Chmielniku przy ul. Sienkiewicza 8 w kierunku północno-wschodnim uwzględniając w tym dodatkowe sale przedszkolne dla ok. 100 dzieci. Celem projektu jest zatem poprawa dostępności infrastruktury przedszkolnej poprzez zwiększenie ilości miejsc przedszkolnych. Zaproponowana koncepcja prac budowlanych polegająca na rozbudowie i przebudowie przedszkola, przewiduje, że powierzchnia przedszkola zwiększy się o 426,07 m². Po zakończeniu prac budowlanych, powierzchnia całej placówki wynosiła będzie 784,49 m². Koncepcja dobudowy budynku jest przewidziana jako dwukondygnacyjna o wymiarach ok. 22 x 20 m, wykonana w technologii murowanej z dachem płaskim. Kondygnacje obiektu zostaną dostosowane wysokością do istniejącego przedszkola.</p> <p>W związku z rozbudową przedszkola w kierunku północno-wschodnim, istniejący budynek mieszkalny przeznaczono do wyburzenia. Wejście główne do budynku oraz podjazd dla niepełnosprawnych zostanie zlokalizowany w części południowo-wschodniej nieruchomości. Dodatkowe wejścia służące dla personelu umieszczono w części północno-zachodniej oraz południowo-zachodniej. Od strony południowo-zachodniej przewidziano także lokalizację małego placu zabaw. Inwestycja w szczególności obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • W zakresie sieci zewnętrznych - Budowę nowego przyłącza gazowego; • W zakresie instalacji wewnętrznych - Modernizację instalacji elektrycznej, c.o. c.w.u., wod-kan w części istniejącej oraz wykonanie pełnej instalacji elektrycznej, teletechnicznej, monitoringu, c.o., wod-kan, c.w.u., wentylacji mechanicznej, fotowoltaicznej; • W zakresie naziemnych obiektów kubaturowych - Rozbudowę budynku przedszkola w kierunku północno-wschodnim oraz modernizację i budowę pomieszczeń użytkowych wewnątrz istniejącego budynku; • W zakresie układu komunikacji i zagospodarowania terenu - Utwardzenie placów wokół budynków, wykonanie placu zabaw oraz drogi pożarowej. <p>Wewnątrz istniejącego budynku zaplanowano modernizację pomieszczeń użytkowych. W pomieszczeniach, w części dobudowanej, zaplanowano sale przedszkolne z zapleczem higieniczno-sanitarnym oraz kuchnię z nowoczesnymi urządzeniami, spełniającymi wymagania Sanepidu. Nowe pomieszczenia przeznaczono również na kompleksowe zaplecze socjalne, tj. pokój dyrektora, księgowej, pielęgniarki itd.</p> <p>UWAGA: ze względu na sąsiedztwo zabytkowej Synagogi, nr rej.: 794 z 08.02.1958 r. oraz 119 z 21.02.1966 r. nr w rejestrze zabytków woj. świętokrzyskiego A.275 z 11.05.2009 r. szczegółowy zakres prac zostanie uzgodniony z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków zgodnie z przepisami szczegółowymi.</p>
Cel przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie właściwego poziomu edukacji przedszkolnej, • Zapewnienie zadowalającego dostępu dla dzieci lokalnej społeczności.
Przewidywane rezultaty przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> • Możliwość przyjęcia do przedszkola do 100 dzieci więcej, • Zwiększenie powierzchni budynku o 426,07 m².
Sposób oceny	Monitoring i sprawozdawczość w okresie min. 5 lat od daty zakończenia
KOSZT PRZEDSIĘWZIĘCIA	
Szacunkowy koszt przedsięwzięcia	4.000.000,00 zł
Wkład własny	600 000,00
Inne źródła finansowania	RPO WŚ 2014 - 2020, Oś 7 Sprawne usługi publiczne, Działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich

Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy i materiałów Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik

Tabela 60 Przedsięwzięcie 2.1.1

Nazwa przedsięwzięcia 2.1.1	TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ NA TERENIE GMINY CHMIELNIK	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Chmielnik	
Własność obiektu/działki	Działka/obiekt własny	
Charakter przedsięwzięcia	Przestrzenno-funkcjonalny, środowiskowy, techniczny	
Odpowiadający strategiczny cel rewitalizacji	EKOLOGICZNA PRZESTRZEŃ OBSZARU REWITALIZACJI	
Odpowiadający operacyjny cel rewitalizacji	Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej	
REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Podmiot realizujący	Gmina Chmielnik	
Adres korespondencyjny	Plac Kościuszki 7, 26-020 Chmielnik	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2017	2018
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Opis stanu istniejącego	<p>Na terenie rewitalizowanym gminy Chmielnik znajdują się obiekty użyteczności publicznej z których w szczególności cztery ma bardzo zły stan techniczny. W związku z powyższym występują duże straty ciepła i emisja do atmosfery szkodliwych substancji i gazów cieplarnianych. Wiąże się to z większymi kosztami eksploatacji i utrzymania placówek, które odgrywają dużą rolę w życiu publicznym gminy. Obecnie żaden z budynków publicznych nie posiada instalacji OZE, niektóre ogrzewane są z kotłowni z piecem na paliwo stałe.</p>	
Podejmowane działania	<p>Zakres optymalnych działań termomodernizacji dla poszczególnych budynków wynikał będzie ze sporządzonych audytów energetycznych.</p> <p>Wykonanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocieplenie obiektów, • wymiana okien, drzwi zewnętrznych oraz oświetlenia na energooszczędne, • przebudowa systemów grzewczych, systemów wentylacji, systemów wodno-kanalizacyjnych stanowiących integralny system instalacji wewnętrznych, • wymianą źródła ciepła w 2 budynkach poprzez likwidację kotłowni na opał stały i zainstalowanie kotłów na gaz, • instalacja OZE w modernizowanych energetycznie budynkach, • instalacja systemów chłodzących, w tym również z OZE itp. <p>Planowane rozwiązania technologiczne zapewnią możliwość długookresowego funkcjonowania infrastruktury. Poprzez wykonanie termomodernizacji budynków, modernizacji instalacji centralnego ogrzewania, źródeł ciepła oraz źródeł światła uzyskane zostaną korzyści mające wpływ na poprawę warunków ekologicznych i ekonomicznych.</p> <p>Realizacja projektu będzie niezbędnym czynnikiem, który wpłynie na poprawę efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej, a więc warunków ekologicznych i ekonomicznych, a także mających wpływ na atrakcyjność obszaru oraz świadomość społeczną. Zwiększenie efektywności energetycznej, która łączy w sobie cele gospodarcze i społeczne, przyczyni się dodatkowo do zmniejszenia emisyjności gospodarki.</p> <p>Realizacja projektu przyczyni się do obniżenia energochłonności budynków wskutek zmiany w systemach ogrzewania, działań modernizacyjnych budynków wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne które wpłyną na zmniejszenie emisji do atmosfery tlenków azotu i siarki, pyłów i gazów cieplarnianych, oszczędność w zużyciu energii cieplnej i elektrycznej. Wykorzystanie OZE wpłynie na zmniejszenie zużycia surowców energetycznych.</p>	

	UWAGA: jednym z planowanych do termomodernizacji obiektów jest Przedszkole Samorządowe w Chmielniku przy ul. Sienkiewicza 8. Ze względu na sąsiedztwo zabytkowej Synagogi, nr rej.: 794 z 08.02.1958 r. oraz 119 z 21.02.1966 r., nr w rejestrze zabytków woj. świętokrzyskiego A.275 z 11.05.2009 r. szczegółowy zakres zostanie uwzględniony.
Cel przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenia efektywności energetycznej, • Racjonalne wykorzystanie energii.
Przewidywane rezultaty przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenia sezonowych strat ciepła przez poszczególne budynki, • Zmniejszenie kosztów ponoszonych na opłaty eksploatacyjne.
Sposób oceny	Monitoring i sprawozdawczość w okresie min. 5 lat od daty zakończenia
KOSZT PRZEDSIĘWZIĘCIA	
Szacunkowy koszt przedsięwzięcia	6.500.000,00 zł
Wkład własny	975 000,00
Inne źródła finansowania	EFRR w ramach RPO WŚ 2014 - 2020 Oś. 6 Rozwój miast, Działanie 6.1 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym - ZIT KOF.

Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy i materiałów Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik

Tabela 61 Przedsięwzięcie 2.1.2

Nazwa przedsięwzięcia 2.1.2	MODERNIZACJA OŚWIETLENIA ULICZNEGO NA TERENIE GMINY CHMIELNIK	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Chmielnik	
Własność obiektu/działki	Działka/obiekt własny	
Charakter przedsięwzięcia	Przestrzenno-funkcjonalny, środowiskowy, techniczny	
Odpowiadający strategiczny cel rewitalizacji	EKOLOGICZNA PRZESTRZEŃ OBSZARU REWITALIZACJI	
Odpowiadający operacyjny cel rewitalizacji	Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej	
REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Podmiot realizujący	Gmina Chmielnik, pozyskani partnerzy	
Adres korespondencyjny	Plac Kościuszki 7, 26-020 Chmielnik	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2017	2023
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Opis stanu istniejącego	Na obszarze rewitalizowanym gminy Chmielnik dominuje oświetlenie energochłonnymi, żarowymi źródłami światła. Część słupów nie jest dostosowana wyglądem do otoczenia. Wysokie zużycie energii do oświetlenia powoduje w efekcie, oprócz skutków środowiskowych, także niepotrzebnie wysokie koszty eksploatacji.	
Podjęmowane działania	Wymiana źródeł światła na źródła charakteryzujące się dużą sprawnością i małym poborem energii. W wyniku modernizacji zastosowane zostaną urządzenia sterujące do racjonalnego zarządzania i gospodarowania energią. W ramach modernizacji wymieniona zostanie przestarzała i awaryjna infrastruktura oświetlenia dróg, parkingów, parków i innych miejsc publicznych. Planowane jest także zagęszczenie oświetlenia z zastosowaniem najnowszej generacji energooszczędnych źródeł światła. UWAGA: modernizacja oświetlenia w sąsiedztwie obiektów zabytkowych zostanie uzgodniona z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.	
Cel przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie bezpieczeństwa ruchu kołowego i pieszego, • Wzrost poczucia bezpieczeństwa i zadowolenia mieszkańców, • Poprawę wizerunku obszaru zurbanizowanego. 	
Przewidywane rezultaty przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie zużycia energii elektrycznej, • Zmniejszenie kosztów: <ul style="list-style-type: none"> - energii elektrycznej na cele oświetlenia ulicznego, - konserwacji instalacji oświetleniowej, 	

	<ul style="list-style-type: none"> Ilościowe i jakościowe dostosowanie oświetlenia ulicznego do aktualnie obowiązujących normatywów prawnych, Ograniczenie emisji dwutlenku węgla do atmosfery w drodze redukcji zużycia energii elektrycznej.
Sposób oceny	Monitoring i sprawozdawczość w okresie min. 5 lat od daty zakończenia
KOSZT PRZEDSIĘWZIĘCIA	
Szacunkowy koszt przedsięwzięcia	2.490.000,00 zł
Wkład własny	375 500,00
Inne źródła finansowania	EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, RPO WŚ 2014-2020, Oś Priorytetowa 6 – Rozwój Miast, priorytet inwestycyjny 4e – planowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu, środki partnerów

Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy i materiałów Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik

Tabela 62 Przedsięwzięcie 2.2.1

Nazwa przedsięwzięcia 2.2.1	ZAGOSPODAROWANIE ZBIORNIKA WODNEGO „ANDRZEJÓWKA” WRAZ Z TERENEM PRZYLEGLYM W CELU OCHRONY I PROMOCJI RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Zalew położony koło drogi krajowej nr 73 między Chmielnikiem i Śladkowem Małym	
Własność obiektu/działki	Działka/obiekt własny	
Charakter przedsięwzięcia	Społeczny, gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny, środowiskowy, techniczny	
Odpowiadający strategiczny cel rewitalizacji	EKOLOGICZNA PRZESTRZEŃ OBSZARU REWITALIZACJI	
Odpowiadający operacyjny cel rewitalizacji	Troska o środowisko przyrodnicze	
REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Podmiot realizujący	Gmina Chmielnik, pozyskani partnerzy	
Adres korespondencyjny	Plac Kościuszki 7, 26-020 Chmielnik	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2017	2023
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Opis stanu istniejącego	Zbiornik „Andrzejówka” znajduje się w stanie zdegradowanym, zaniedbanym, pozbawionym jakiegokolwiek infrastruktury chroniącej i promującej istniejącą przyrodę. Pomimo faktu, że zbiornik jest zaniedbany i pozbawiony jakiegokolwiek zagospodarowania cieszy się zainteresowaniem miejscowej ludności i turystów. Jest to dowód na to, że mieszkańcy wyrażają potrzebę zagospodarowania istniejącego zdegradowanego zbiornika wodnego i terenu przyległego na potrzeby wypoczynku oraz poznawania rodzimej przyrody.	
Podjęmowane działania	Przygotowanie projektu umożliwiającego ochronę brzegów, dostęp do wody, wybudowanie bezpiecznych dla gatunków ścieżek edukacyjnych wraz z oznakowaniem, ścieżek spacerowych i rowerowych. Zapewnienie odbioru śmieci, budowa toalet. Szczegóły zostaną określone projektem wraz ze strategiczną oceną oddziaływania na środowisko.	
Cel przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> Przywrócenie zdegradowanemu obszarowi, na którym znajduje się zbiornik „Andrzejówka” funkcji promującej przyrodę i różnorodność biologiczną wśród mieszkańców i turystów, Zwiększenie efektywności wykorzystania i poznania zasobów przyrodniczych. 	
Przewidywane rezultaty przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> Ochrona miejscowej flory i fauny, Wybudowanie wśród miejscowej społeczności właściwego stosunku do przyrody i jej ochrony, ze szczególnym uwzględnieniem rzadko występujących gatunków, 	

	<ul style="list-style-type: none"> Stworzenie dobrego miejsca do edukacji ekologicznej młodego pokolenia.
Sposób oceny	Monitoring i sprawozdawczość w okresie min. 5 lat od daty zakończenia
KOSZT PRZEDSIĘWZIĘCIA	
Szacunkowy koszt przedsięwzięcia	2.650.000,00 zł
Wkład własny	397 500,00
Inne źródła finansowania	EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, RPO WŚ 2014-2020, Oś Priorytetowa 6 – Rozwój Miast, Działanie 6.3 – Ochrona i wykorzystanie obszarów cennych przyrodniczo, ZIF KOF

Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy i materiałów Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik

Tabela 63 Przedsięwzięcie 2.2.2

Nazwa przedsięwzięcia 2.2.2	MODERNIZACJA OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W PIOTRKOWICACH	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Piotrkowice	
Własność obiektu/działki	Działka/obiekt własny	
Charakter przedsięwzięcia	Społeczny, gospodarczy, przestrzenno-funkcjonalny, środowiskowy, techniczny	
Odpowiadający strategiczny cel rewitalizacji	EKOLOGICZNA PRZESTRZEŃ OBSZARU REWITALIZACJI	
Odpowiadający operacyjny cel rewitalizacji	Troska o środowisko przyrodnicze	
REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Podmiot realizujący	Gmina Chmielnik, pozyskani partnerzy	
Adres korespondencyjny	Plac Kościuszki 7, 26-020 Chmielnik	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2017	2023
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Opis stanu istniejącego	Zwiększające się wymogi oczyszczania powodują potrzebę podniesienia stopnia oczyszczenia ścieków, ponadto rozbudowa sieci kanalizacji i zwiększanie przyłączy do sieci kanalizacyjnej powodują zwiększenie zrztu ścieków, dlatego konieczne jest zwiększenie wydajności oczyszczalni.	
Podejmowane działania	Szczegółowy zakres prac zostanie określony po przeprowadzonej inwentaryzacji i ocenie aktualnego stanu technicznego infrastruktury związanej z oczyszczalnią ścieków oraz przynależną siecią kanalizacyjną.	
Cel przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> Podniesienie jakości oczyszczania ścieków, Zmniejszenie zużycia wody wodociągowej, Przygotowanie terenu pod drugi bliźniaczy reaktor, Zmniejszenie objętości ścieków poprzez ograniczenie napływu wód infiltracyjnych, Zastosowanie rozwiązań umożliwiających monitoring urządzeń oczyszczalni i sieci kanalizacyjnej oraz dozór obiektów poprzez sieć teleinformatyczną, Zastosowanie technologii energooszczędnych, Poprawa architektury oczyszczalni. 	
Przewidywane rezultaty przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> Zapewnienie zachowania parametrów odprowadzanych ścieków zgodnie z pozwoleniem na czas prac remontowo-modernizacyjnych, Dotrzymanie wymogów dopuszczalnych najwyższych wartości wskaźników zanieczyszczeń lub minimalnego procentu redukcji zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych dla oczyszczalni do 2000 RLM, Zachowanie technologii oczyszczania ścieków, Zachowanie przepustowości oczyszczalni na poziomie 240 m³/dobę – 1668 RLM, 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Umożliwienie monitoringu urządzeń oczyszczalni i sieci kanalizacyjnej oraz dozór obiektów poprzez sieć teleinformatyczną, • Rozwiązanie problemu napływu do sieci kanalizacyjnej wód infiltracyjnych, • Obniżenie zużycia energii, • Ograniczenie zużycia wody z sieci, • Pozostawienie rezerwy terenowej pod drugi bliźniaczy reaktor w sąsiedztwie istniejącego oraz przewidzenie w rozwiązaniach projektowych powstania drugiego reaktora w dłuższej perspektywie czasu, • Zastosowanie w elementach systemu oczyszczania ścieków wzorców architektonicznych.
Sposób oceny	Monitoring i sprawozdawczość w okresie min. 5 lat od daty zakończenia
KOSZT PRZEDSIĘWZIĘCIA	
Szacunkowy koszt przedsięwzięcia	1.500 000,00 zł
Wkład własny	225 000,00
Inne źródła finansowania	EFRRROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, działanie: Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich – gospodarka wodno-ściekowa.

Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy i materiałów Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik

Tabela 64 Przedsięwzięcie 3.1.1

Nazwa przedsięwzięcia 3.1.1	NASZE UMIEJĘTNOŚCI – NASZA PRZYSZŁOŚĆ	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Gimnazjum im. Generała Kazimierza Tańskiego w Chmielniku, ul. Szkolna 7/Gmina Chmielnik	
Własność obiektu/działki	Obiekt własny	
Charakter przedsięwzięcia	Społeczny, gospodarczy	
Odpowiadający strategiczny cel rewitalizacji	ROZWÓJ AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ ORAZ WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO	
Odpowiadający operacyjny cel rewitalizacji	Rozwój przedsiębiorczości i aktywności zawodowej wśród mieszkańców	
REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Podmiot realizujący	Gimnazjum im. Generała Kazimierza Tańskiego w Chmielniku, Gmina Chmielnik	
Adres korespondencyjny	Szkolna 7, 26-020 Chmielnik	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2016	2017
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Opis stanu istniejącego	Program szkolny nie przewiduje wystarczającej liczby i poziomu zajęć przygotowujących do aktywności zawodowej.	
Podjęmowane działania	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia wyrównawcze, kursy i szkolenia dla nauczycieli: <ul style="list-style-type: none"> ○ z zakresu IT zakupionego w celu zrealizowania założeń projektowych, ○ z zakresu pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych, • Zapewnienie specjalistycznej pomocy dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych, • Stworzenie międzyszkolnej pracowni zapewniającej nauczanie na zasadzie eksperymentu, • Organizowanie wyjazdów przedmiotowych, • Stworzenie Szkolnego Punktu Informacji i Kariery. 	
Cel przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwinięcie u 111 uczniów Gimnazjum kompetencji kluczowych na rynku pracy, • Rozwinięcie właściwych postaw i umiejętności poprzez wdrożenie programu rozwojowego. 	

Przewidywane rezultaty przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> • Lepsze przygotowanie absolwentów do rynku pracy, • Lepsze wyniki nauczania, • Zmniejszenie liczby problemów wychowawczych.
Sposób oceny	Monitoring i sprawozdawczość w okresie min. 5 lat od daty zakończenia
KOSZT PRZEDSIĘWZIĘCIA	
Szacunkowy koszt przedsięwzięcia	526.063, 75 zł
Wkład własny	53 660,00
Inne źródła finansowania	EFS – Europejski Fundusz Społeczny w ramach RPO WŚ 2014-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy i materiałów Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik

Tabela 65 Przedsięwzięcie 3.1.2

Nazwa przedsięwzięcia 3.1.2	WSPARCIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W GMINIE CHMIELNIK	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Chmielnik (Obszar I), Śladków Duży, Piotrkowice, Sędziejowice	
Własność obiektu/działki	Obiekt własny	
Charakter przedsięwzięcia	Społeczny, gospodarczy	
Odpowiadający strategiczny cel rewitalizacji	ROZWÓJ AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ ORAZ WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO	
Odpowiadający operacyjny cel rewitalizacji	Rozwój przedsiębiorczości i aktywności zawodowej wśród mieszkańców	
REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Podmiot realizujący	Gmina Chmielnik	
Adres korespondencyjny	Plac Kościuszki 7, 26-020 Chmielnik	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2016	2018
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Opis stanu istniejącego	Podniesienie poziom podejmowania aktywności gospodarczej przez osoby bezrobotne jest korzystnym rozwiązaniem zwiększającym włączenie społeczne.	
Podejmowane działania	Prowadzenie szkoleń i warsztatów wspierających przedsiębiorczość, poprawa dostępności do informacji o dostępnych formach wsparcia przedsiębiorczości.	
Cel przedsięwzięcia	Zwiększenie poziomu podejmowania aktywności gospodarczej przez osoby bezrobotne	
Przewidywane rezultaty przedsięwzięcia	Zwiększenie liczby otwieranych działalności gospodarczych, zmniejszenie liczby bezrobotnych na terenie rewitalizowanym	
Sposób oceny	Monitoring i sprawozdawczość w okresie min. 5 lat od daty zakończenia	
KOSZT PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Szacunkowy koszt przedsięwzięcia	100.000,00 zł	
Wkład własny	10 000,00	
Inne źródła finansowania	EFS – Europejski Fundusz Społeczny w ramach RPO WŚ 2014-2020	

Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy i materiałów Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik

Tabela 66 Przedsięwzięcie 3.1.3

Nazwa przedsięwzięcia 3.1.3	AKTYWIZACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA W GMINIE CHMIELNIK	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Chmielnik (Obszar I), Śladków Duży, Piotrkowice, Sędziejowice	
Własność obiektu/działki	Obiekt własny	
Charakter przedsięwzięcia	Społeczny, gospodarczy	
Odpowiadający strategiczny cel rewitalizacji	ROZWÓJ AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ ORAZ WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO	
Odpowiadający operacyjny cel rewitalizacji	Rozwój przedsiębiorczości i aktywności zawodowej wśród mieszkańców	
REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Podmiot realizujący	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chmieliniku	

Adres korespondencyjny	Plac Kościelny 5, 26-020 Chmielnik	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2017	2018
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Opis stanu istniejącego	Barierą w zdobyciu pracy dla osób bezrobotnych jest często brak wystarczających kompetencji zarówno zawodowych jak i społecznych	
Podejmowane działania	Działanie obejmuje serię działań o charakterze szkoleniowo-edukacyjnym skierowanych do bezrobotnych mających na celu zdobycie kompetencji zarówno zawodowych jak i społecznych.	
Cel przedsięwzięcia	Zwiększenie zatrudnienia wśród absolwentów kursów	
Przewidywane rezultaty przedsięwzięcia	Zmniejszenie liczby bezrobotnych na terenie rewitalizowanym	
Sposób oceny	Monitoring i sprawozdawczość w okresie min. 5 lat od daty zakończenia	
KOSZT PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Szacunkowy koszt przedsięwzięcia	500.000,00 zł	
Wkład własny	50 000,00	
Inne źródła finansowania	EFS – Europejski Fundusz Społeczny w ramach RPO WŚ 2014-2020	

Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy i materiałów Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik

Tabela 67 Przedsięwzięcie 3.1.4

Nazwa przedsięwzięcia 3.1.4	DOBRY CZAS NA LEPSZĄ PRZYSZŁOŚĆ – AKTYWIZACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA W GMINIE CHMIELNIK	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Chmielnik, Plac Kościelny 5	
Własność obiektu/działki	Obiekt własny	
Charakter przedsięwzięcia	Społeczny, gospodarczy	
Odpowiadający strategiczny cel rewitalizacji	ROZWÓJ AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ ORAZ WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO	
Odpowiadający operacyjny cel rewitalizacji	Rozwój przedsiębiorczości i aktywności zawodowej wśród mieszkańców	
REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Podmiot realizujący	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chmielniku/Gmina Chmielnik	
Adres korespondencyjny	Plac Kościelny 5, 26-020 Chmielnik	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane rozpoczęcie
	2017	2019
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Opis stanu istniejącego	Barierą w zdobyciu pracy dla osób bezrobotnych jest często brak wystarczających kompetencji zarówno zawodowych jak i społecznych, dla osób długotrwale bezrobotnych integracja jest warunkiem koniecznym uzyskania rezultatów	
Podejmowane działania	Kompleksowa i zindywidualizowana aktywizacja społeczno-zawodowa wykorzystująca w zależności od potrzeb elementy aktywizacji edukacyjnej, społecznej i zawodowej obejmująca narzędzia oraz formy aktywnej integracji i pracy socjalnej. Dotyczy wybranej grupy docelowej – 40 osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym powyżej 18 roku życia (19 mężczyzn, 21 kobiet), osoby wymagające nabycia/uzupełnienia/podwyższenia swoich kwalifikacji	
Cel przedsięwzięcia	Włączenie społeczne	
Przewidywane rezultaty przedsięwzięcia	Liczba osób podejmujących zatrudnienie	
Sposób oceny	Monitoring i sprawozdawczość w okresie min. 5 lat od daty zakończenia	
KOSZT PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Szacunkowa koszt przedsięwzięcia	1.990.000,00 zł	
Wkład własny	343 560,00	
Inne źródła finansowania	EFS – Europejski Fundusz Społeczny w ramach RPO WŚ 2014-2020	

Tabela 68 Przedsięwzięcie 3.2.1

Nazwa przedsięwzięcia 3.2.1	WSZYSCY MOŻEMY WIĘCEJ – ROZWÓJ EDUKACYJNY UCZNIÓW I WZROST KOMPETENCJI ZAWODOWYCH NAUCZYCIELI SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO W CHMIELNIKU/GMINA CHMIELNIK	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Chmielnik, ul. Szkolna 7	
Własność obiektu/działki	Obiekt własny	
Charakter przedsięwzięcia	Społeczny, gospodarczy	
Odpowiadający strategiczny cel rewitalizacji	ROZWÓJ AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ ORAZ WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO	
Odpowiadający operacyjny cel rewitalizacji	Zwiększanie szans edukacyjnych	
REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Podmiot realizujący	Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Chmielniku, Gmina Chmielnik	
Adres korespondencyjny	Szkolna 7, 26-020 Chmielnik	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2017	2018
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Opis stanu istniejącego	Doskonalenie systemu edukacji jest ciągłą potrzebą.	
Podejmowane działania	Działanie obejmuje serię działań o charakterze szkoleniowo-edukacyjnym skierowanych zarówno do uczniów jak i nauczycieli SP im. Stefana Żeromskiego w Chmielniku	
Cel przedsięwzięcia	Podniesienie poziomu edukacji	
Przewidywane rezultaty przedsięwzięcia	Lepsze wyniki nauczania	
Sposób oceny	Monitoring i sprawozdawczość w okresie min. 5 lat od daty zakończenia	
KOSZT PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Szacunkowa koszt przedsięwzięcia	170.000,00 zł	
Wkład własny	17 000,00	
Inne źródła finansowania	EFS – Europejski Fundusz Społeczny w ramach RPO WŚ 2014-2020	

Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy i materiałów Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik

Tabela 69 Przedsięwzięcie 3.2.2

Nazwa przedsięwzięcia 3.2.2	PROFILAKTYKA SPOŁECZNA DZIECI I MŁODZIEŻY W RAMACH DZIAŁALNOŚCI PLACÓWEK WSPARCIA DZIENNEGO	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Chmielnik (Obszar I), Śladków Duży, Piotrkowice, Sędziejowice	
Własność obiektu/działki	Obiekt własny	
Charakter przedsięwzięcia	Społeczny, gospodarczy	
Odpowiadający strategiczny cel rewitalizacji	ROZWÓJ AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ ORAZ WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO	
Odpowiadający operacyjny cel rewitalizacji	Zwiększanie szans edukacyjnych	
REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Podmiot realizujący	Chmielnickie Centrum Kultury	
Adres korespondencyjny	Ul. Starobuska 10, 26-020 Chmielnik	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2017	2019
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Opis stanu istniejącego	Placówki wsparcia dziennego pełnią ważną rolę w procesie wychowawczym.	
Podejmowane działania	Należy wzmocnić działania związane z profilaktyką prospołeczną, co pozwoli na lepsze włączenie dzieci i młodzieży w życie społeczne.	
Cel przedsięwzięcia	Lepsze włączenie dzieci i młodzieży w życie społeczne	
Przewidywane rezultaty	Zwiększenie włączenia społecznego	

przedsięwzięcia	
Sposób oceny	Monitoring i sprawozdawczość w okresie min. 5 lat od daty zakończenia
KOSZT PRZEDSIĘWZIĘCIA	
Szacunkowa koszt przedsięwzięcia	742.100,00 zł
Wkład własny	55 920,00
Inne źródła finansowania	EFS – Europejski Fundusz Społeczny w ramach RPO WŚ 2014-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy i materiałów Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik

Tabela 70 Przedsięwzięcie 3.2.3

Nazwa przedsięwzięcia 3.2.3	WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH I WZROST KOMPETENCJI ZAWODOWYCH NAUCZYCIELI W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM JANA PAWŁA II W PIOTRKOWICACH/GMINA CHMIELNIK	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Szkoła Podstawowa im Jana Pawła II w Piotrkowicach	
Własność obiektu/działki	Obiekt własny	
Charakter przedsięwzięcia	Społeczny, gospodarczy	
Odpowiadający strategiczny cel rewitalizacji	ROZWÓJ AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ ORAZ WŁĄCZENIA SPOŁECZNEGO	
Odpowiadający operacyjny cel rewitalizacji	Zwiększanie szans edukacyjnych	
REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Podmiot realizujący	ZPO w Piotrkowicach, Gmina Chmielnik	
Adres korespondencyjny	Tarnowskich 1, Piotrkowice, 26-020 Chmielnik	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie
	2017	2018
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Opis stanu istniejącego	Doskonalenie systemu edukacji jest ciągłą potrzebą.	
Podejmowane działania	Działanie obejmuje serię działań o charakterze szkoleniowo-edukacyjnym skierowanych zarówno do uczniów jak i nauczycieli SP im. Jana Pawła II w Piotrkowicach	
Cel przedsięwzięcia	Podniesienie poziomu edukacji	
Przewidywane rezultaty przedsięwzięcia	Lepsze wyniki nauczania	
Sposób oceny	Monitoring i sprawozdawczość w okresie min. 5 lat od daty zakończenia	
KOSZT PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Szacunkowa koszt przedsięwzięcia	300.000,00 zł	
Wkład własny	30 000,00	
Inne źródła finansowania	EFS – Europejski Fundusz Społeczny w ramach RPO WŚ 2014-2020	

Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy i materiałów Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik

Tabela 71 Przedsięwzięcie 3.2.4

Nazwa przedsięwzięcia 3.2.4	PRZYJAZNE PRZEDSZKOLE- ZAPEWNIENIE MIEJSC WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO W PRZEDSZKOLU SAMORZĄDOWYM W CHMIELNIKU	
Lokalizacja przedsięwzięcia	Chmielnik, ul. Sienkiewicza 8	
Własność obiektu/działki	Działka/obiekt własny	
Charakter przedsięwzięcia	Społeczny, przestrzenno-funkcjonalny, środowiskowy, techniczny	
Odpowiadający strategiczny cel rewitalizacji	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY PODSTAWOWEJ DLA POPRAWY JAKOŚCI ŻYCIA	
Odpowiadający operacyjny cel rewitalizacji	Wsparcie celów edukacyjnych poprzez rozwój infrastruktury	
REALIZACJA PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Podmiot realizujący	Samorządowe Przedszkole w Chmielniku/Gmina Chmielnik	
Adres korespondencyjny	Ul. Sienkiewicza 8, 26-020 Chmielnik	
Harmonogram realizacji	Planowane rozpoczęcie	Planowane zakończenie

	2016	2017
OPIS PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Opis stanu istniejącego	Przedszkole Samorządowe w Chmielniku pełni bardzo ważną rolę dla edukacji przedszkolnej dzieci zamieszkujących teren rewitalizowany.	
Podejmowane działania	Doposażenie w sprzęt, materiały dydaktyczne i modernizacja istniejącej infrastruktury	
Cel przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnienie właściwego poziomu edukacji przedszkolnej, • Zapewnienie zadowalającego dostępu dla dzieci lokalnej społeczności. 	
Przewidywane rezultaty przedsięwzięcia	<ul style="list-style-type: none"> • Możliwość przyjęcie do przedszkola większej liczby dzieci, • Podniesienie jakości edukacji przedszkolnej. 	
Sposób oceny	Monitoring i sprawozdawczość w okresie min. 5 lat od daty zakończenia	
KOSZT PRZEDSIĘWZIĘCIA		
Szacunkowa koszt przedsięwzięcia	396 451.76 zł	
Wkład własny	64 220,00	
Inne źródła finansowania	RPO WŚ 2014 - 2020, Oś 7 Sprawne usługi publiczne, Działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej	

Źródło: opracowanie własne na podstawie diagnozy i materiałów Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik

6.2 LISTA UZUPEŁNIAJĄCYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI CELÓW REWITALIZACJI

Zgodnie z Art. 15 ust. 1 pkt 5) b) poniżej przedstawiono pozostałe dopuszczalne przedsięwzięcia rewitalizacyjne, służące realizacji celów rewitalizacji:

- Pobudzanie aktywności mieszkańców na rzecz poprawy estetyki indywidualnych posesji i terenów przyległych;
- Zapewnienie wysokiej jakości systemu ochrony zdrowia oraz pomocy i integracji społecznej;
- Wspieranie włączenia społecznego i aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;
- Tworzenie placówek wsparcia dziennego;
- Tworzenie warunków do samorealizacji mieszkańców – wzrost dostępności oferty kulturalnej;
- Zaspokajanie potrzeb osób starszych;
- Promowanie zdrowego trybu życia;
- Zapewnienie wzrostu poziomu bezpieczeństwa publicznego;
- Zagospodarowanie przestrzeni publicznych, m.in. poprzez małą architekturę;
- Wspieranie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.

7 PLAN FINANSOWY

7.1 PLAN FINANSOWY

Poniższe tabele przedstawiają plan finansowy przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Wskazują one między innymi szacowane środki finansowe związane z realizacją przedsięwzięć z uwzględnieniem źródeł finansowania.

Tabela 72 Plan finansowy przedsięwzięć rewitalizacyjny PR dla Gminy Chmielnik

	BUDŻET SAMORZĄDU	BUDŻET PAŃSTWA	ŚRODKI PRYWATNE	ŚRODKI UE	INNE	RAZEM
	W %					PLN
PODSTAWOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE						
Przedsięwzięcie 1.1.1 Przebudowa kompleksu sportowego przy ul. Dygasińskiego w Chmielniku	375.000,00	0	0	2.125.000,00	0	2.500.000,00 zł
Przedsięwzięcie 1.1.2 Przebudowa kompleksu rekreacyjnego przy ul. Kwiatowej w Chmielniku	450.000,00	0	0	2.550.000,00	0	3.000.000,00 zł
Przedsięwzięcie 1.1.3 Budowa świetlicy wiejskiej w Śladkowie Dużym	0	0	0	312 500,00	0	312.500,00 zł
Przedsięwzięcie 1.1.4 Rewitalizacja kościoła w Piotrkowicach wraz z otoczeniem	0	0	0	0	0	500.000,00 zł
Przedsięwzięcie 1.1.5 Rewitalizacja kościoła w Sędziejowicach wraz z otoczeniem	0	0	0	0	0	500.000,00 zł
Przedsięwzięcie 1.2.1 Rozbudowa i modernizacja wielorodzinnego budynku socjalnego przy ul. Mielczarskiego w Chmielniku	266.400,00	0	0	1.509.600,00	0	1.776.000,00 zł
Przedsięwzięcie 1.2.2 Modernizacja dróg lokalnych i związanych z nimi urządzeń na osiedlu Sady w Chmielniku	242.156,00	0	0	423.656,00	0	665.812,00 zł
Przedsięwzięcie 1.3.1 Rozbudowa szkoły podstawowej w Chmielniku - budowa sali gimnastycznej	376.620,00	0	0	2.134.180,00	0	2.510.800,00 zł
Przedsięwzięcie 1.3.2 Budowa wraz z wyposażeniem Zespołu Placówek Oświatowych	3 150.000,00	0	0	9.450.000,00	0	12.600.000,00 zł

w Piotrkowicach						
Przedsięwzięcie 1.3.3 Rozbudowa budynku Samorządowego Przedszkola w Chmielniku	600.000,00	0	0	3.400.000, 00	0	4.000.000,00 zł
Przedsięwzięcie 2.1.1 Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Chmielnik	975.000,00	0	0	5.525.000, 00	0	6.500.000,00 zł
Przedsięwzięcie 2.1.2 Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Chmielnik	375.000,00	0	0	2.115.000, 00	0	2.490.000,00 zł
Przedsięwzięcie 2.2.1 Zagospodarowanie zbiornika wodnego „ Andrzejówka” wraz z terenem przyległym w celu ochrony i promocji różnorodności biologicznej	397.500,00	0	0	2.252.500, 00	0	2.650.000,00 zł
Przedsięwzięcie 2.2.2 Modernizacja oczyszczalni ścieków w Piotrkowicach	225.000,00	0	0	1.275.000, 00	0	1.500.000,00 zł
Przedsięwzięcie 3.1.1 Nasze umiejętności – nasza przyszłość	53.660,00	0	0	472.403,75	0	526.063,75 zł
Przedsięwzięcie 3.1.2 Wsparcie przedsiębiorczości w Gminie Chmielnik	10.000,00	0	0	90.000,00	0	100.000,00 zł
Przedsięwzięcie 3.1.3 Aktywizacja społeczno- zawodowa w Gminie Chmielnik	50.000,00	0	0	450.000,00	0	500.000,00 zł
Przedsięwzięcie 3.1.4 Dobry czas na lepszą przyszłość – aktywizacja społeczno-zawodowa w gminie Chmielnik (w szczególności na obszarze rewitalizacji)	343.000,00	0	0	1.647.000, 00	0	1.990.000,00 zł
Przedsięwzięcie 3.2.1 Wszyscy możemy więcej – rozwój edukacyjny uczniów i wzrost kompetencji zawodowych nauczycieli szkoły podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Chmielniku	17.000,00	0	0	153.000,00	0	170.000,00 zł
Przedsięwzięcie 3.2.2 Profilaktyka społeczna dzieci i młodzieży w ramach	55.920,00	0	0	686.180,00	0	742.100,00 zł

działalności placówek wsparcia dziennego						
Przedsięwzięcie 3.2.3 Wyrównywanie szans edukacyjnych i wzrost kompetencji zawodowych nauczycieli w szkole podstawowej im Jana Pawła II w Piotrkowicach	30.000,00	0	0	270.000,00	0	300.000,00 zł
Przedsięwzięcie 3.2.4 Przyjazne przedszkole-zapewnienie miejsc wychowania przedszkolnego w przedszkolu samorządowym w Chmielniku	64.220,00	0	0	332.231,76	0	396.451,76 zł

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Chmielnik

Tabela 73 Plan finansowy, źródła finansowania i planowany czasookres realizacji przedsięwzięć GPR

INWESTYCYJNE			
PRZEDSIĘWZIĘCIE	SZACUNKOWA WARTOŚĆ	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	PLANOWANY CZASOOKRES REALIZACJI
Przedsięwzięcie 1.1.1 Przebudowa kompleksu sportowego przy ul. Dygasińskiego w Chmielniku	2.500.000,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> EFRR w ramach RPO WŚ 2014 - 2020, Oś. 6 Rozwój miast, Działanie 6.5 Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich Budżet Gminy 	2017-2023
Przedsięwzięcie 1.1.2 Przebudowa kompleksu rekreacyjnego przy ul. Kwiatowej w Chmielniku	3.000.000,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> FRR w ramach RPO WŚ 2014 - 2020, Oś. 6 - Rozwój miast, Działanie 6.5. - Rewitalizacja obszarów miejskich i wiejskich Budżet Gminy 	2017-2023
Przedsięwzięcie 1.1.3 Budowa świetlicy wiejskiej w Śladkowie Dużym	312.500,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> Budżet Gminy, EFRROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, działanie: Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich. 	2017-2023
Przedsięwzięcie 1.1.4 Rewitalizacja kościoła w Piotrkowicach wraz z otoczeniem	500.000,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> Budżet Gminy, EFRROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, RPO WŚ 2014-2020, oś priorytetowa 4 – Dziedzictwo naturalne i kulturowe, Działanie 4.4 – Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego. 	2017-2023

Przedsięwzięcie 1.1.5 Rewitalizacja kościoła w Sędziejowicach wraz z otoczeniem	500.000,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> Budżet Gminy, EFRRROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, RPO WŚ 2014-2020, oś priorytetowa 4 – Dziedzictwo naturalne i kulturowe, Działanie 4.4 – Zachowanie dziedzictwa kulturowego i naturalnego. 	2017-2023
Przedsięwzięcie 1.2.1 Rozbudowa i modernizacja wielorodzinnego budynku socjalnego przy ul. Mielczarskiego w Chmielniku	1.776.000,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> Budżet Gminy, EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, RPO WŚ 2014-2020, Oś Priorytetowa 7 – Sprawne usługi publiczne, Działanie 7.3 – Infrastruktura zdrowotna i społeczna dla projektów realizowanych w zakresie infrastruktury usług społecznych. 	2017-2019
Przedsięwzięcie 1.2.2 Modernizacja dróg lokalnych i związanych z nimi urządzeń na osiedlu Sady w Chmielniku	665.812,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> Budżet Gminy EFRRROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, działanie: Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich – Budowa lub modernizacja dróg lokalnych. 	2016-2017
Przedsięwzięcie 1.3.1 Rozbudowa szkoły podstawowej w Chmielniku - budowa sali gimnastycznej	2.510.800,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> RPO WŚ 2014 - 2020, Oś 7 Sprawne usługi publiczne, Działanie 7.4 Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej 	2017-2019
Przedsięwzięcie 1.3.2 Budowa wraz z wyposażeniem zespołu placówek oświatowych w Piotrkowicach	12.600.000,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> Budżet Gminy, RPO WŚ 2014-2020, Oś Priorytetowa 7 – Sprawne usługi publiczne, Działanie 7.4 – Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej. 	2017-2019
Przedsięwzięcie 1.3.3 Rozbudowa budynku samorządowego przedszkola w Chmielniku	4.000.000,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> RPO WŚ 2014 - 2020 	2017-2020
Przedsięwzięcie 2.1.1 Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Chmielnik	6.500.000,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> Budżet Gminy, EFRR w ramach RPO WŚ 2014 - 2020 Oś. 6 Rozwój miast, Działanie 6.1 Efektywność energetyczna w sektorze publicznym - ZIT KOF. 	2017-2018
Przedsięwzięcie 2.1.2 Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Chmielnik	2.490.000,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> Budżet Gminy, EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, RPO WŚ 2014-2020, Oś Priorytetowa 6 – Rozwój Miast, priorytet inwestycyjny 4e – planowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, 	2017-2023

		w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu	
Przedsięwzięcie 2.2.1 Zagospodarowanie zbiornika wodnego „ Andrzejówka” wraz z terenem przyległym w celu ochrony i promocji różnorodności biologicznej	2.650.000,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> • Budżet Gminy, • EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, • RPO WŚ 2014-2020, Oś Priorytetowa 6 – Rozwój Miast, Działanie 6.3 – Ochrona i wykorzystanie obszarów cennych przyrodniczo, • ZIF KOF. 	2017-2023
Przedsięwzięcie 2.2.2 Modernizacja oczyszczalni ścieków w Piotrkowicach	1.500.000,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> • Budżet Gminy, • EFRROW – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, • Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, działanie: Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich – gospodarka wodno-ściekowa. 	2017-2023
NIEINWESTYCYJNE			
Przedsięwzięcie 3.1.1 Nasze umiejętności – nasza przyszłość	526.063,75 zł	<ul style="list-style-type: none"> • EFS – Europejski Fundusz Społeczny w ramach RPO WŚ 2014-2020 	2016-2017
Przedsięwzięcie 3.1.2 Wsparcie przedsiębiorczości w Gminie Chmielnik	100.000,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> • EFS – Europejski Fundusz Społeczny w ramach RPO WŚ 2014-2020 	2016-2018
Przedsięwzięcie 3.1.3 Aktywizacja społeczno-zawodowa w Gminie Chmielnik	500.000,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> • EFS – Europejski Fundusz Społeczny w ramach RPO WŚ 2014-2020 	2017-2018
Przedsięwzięcie 3.1.4 Dobry czas na lepszą przyszłość – aktywizacja społeczno-zawodowa w gminie Chmielnik	1.990.000,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> • EFS – Europejski Fundusz Społeczny w ramach RPO WŚ 2014-2020 	2017-2019
Przedsięwzięcie 3.2.1 Wszyscy możemy więcej – rozwój edukacyjny uczniów i wzrost kompetencji zawodowych nauczycieli szkoły podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Chmielniku	170.000,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> • Budżet Gminy, • EFS – Europejski Fundusz Społeczny w ramach RPO WŚ 2014-2020 	2017-2018
Przedsięwzięcie 3.2.2 Profilaktyka społeczna dzieci i młodzieży w ramach działalności placówek wsparcia dziennego	742.100,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> • EFS – Europejski Fundusz Społeczny w ramach RPO WŚ 2014-2020 	2017-2019
Przedsięwzięcie 3.2.3 Wyrównywanie szans edukacyjnych i wzrost kompetencji zawodowych	300.000,00 zł	<ul style="list-style-type: none"> • EFS – Europejski Fundusz Społeczny w ramach RPO WŚ 2014-2020 	2017-2018

nauczycieli w szkole podstawowej im Jana Pawła II w Piotrkowicach			
Przedsięwzięcie 3.2.4 Przyjazne przedszkole- zapewnienie miejsc wychowania przedszkolnego w przedszkolu samorządowym w Chmielniku	396.451,76 zł	<ul style="list-style-type: none"> EFS – Europejski Fundusz Społeczny w ramach RPO WŚ 2014-2020 	2016-2017

Źródło: Urząd Gminy Chmielnik

8 SYSTEM WDRAŻANIA PROGRAMU REWITALIZACJI

8.1 PODSTAWY PRAWNE SYSTEMU WDRAŻANIA PROGRAMU REWITALIZACJI

Wdrażanie Programu Rewitalizacji podlega regulacji na kilku poziomach:

- Na poziomie prawa unijnego:
  - Polityka Regionalna UE wraz z zasadami zarządzania funduszami strukturalnymi,
  - Zasady konkurencji i udzielania pomocy publicznej (Rozporządzenie Komisji nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie zastosowania art. 87 i art. 88 Traktatu do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 379 z 28.12.2006 r.).
- Prawo Krajowe:
  - Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 poz. 594 z późniejszymi zmianami),
  - Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 poz. 885 z późniejszymi zmianami),
  - Przepisy dotyczące realizacji konkretnych inwestycji:
    - ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo Zamówień Publicznych(Dz.U. 2004 Nr 19 poz. 177 z późniejszymi zmianami),
    - Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2008 Nr 199 poz. 1227 z późniejszymi zmianami),
    - Ustawa Prawo budowlane (t.j. Dz.U. 2016 poz. 290),
    - Inne przepisy mające zastosowanie w konkretnym przypadku.
  - Przepisy regulujące zarządzanie funduszami będącymi źródłem finansowania Programu Rewitalizacji.
- Regulacje regionalne:
  - Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego,
  - Regulaminy poszczególnych konkursów do których przystępować będzie Gmina przy realizacji Programu Rewitalizacji,
- Akty prawa miejscowego,
- Zarządzenia organu wykonawczego dotyczące Programu Rewitalizacji.

8.2 UWARUNKOWANIA INSTYTUCONALNO-ORGANIZACYJNE

Program Rewitalizacji Gminy Chmielnik będzie realizowany w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego oraz sektorowych Programów Operacyjnych przewidzianych do realizacji na lata 2014-2020. Instytucją odpowiedzialną za wdrażanie Programu Rewitalizacji będzie Urząd Miasta i Gminy Chmielnik – Wydział Inwestycji i Programów Strukturalnych. Podstawowe zadania instytucji wdrażającej to:

- Śledzenie wymogów konkursów ogłaszanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego oraz sektorowych Programów Operacyjnych przewidzianych do realizacji na lata 2014-2020,
- Przygotowanie wniosków o dofinansowanie,
- Przygotowanie niezbędnej dokumentacji zapytań i przetargów służących realizacji poszczególnych zadań,
- Zapewnienie jakości i terminowości wykonywanych w ramach projektów zadań poprzez właściwy nadzór.

Jednym z najważniejszych narzędzi realizacji programu rewitalizacji, zapewniających jego uspołecznienie oraz komplementarność, jest Zespół ds. Rewitalizacji. Członkowie zespołu powoływani są przez Burmistrza Chmielnika na zgłoszenie różnych środowisk gminnych. Zakres działań zespołu to:

- reprezentowanie mieszkańców Gminy, w szczególności lokalne środowiska, głównych interesariuszy procesu rewitalizacji,
- stanowienie forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach przygotowania, prowadzenia i oceny "Programu Rewitalizacji dla Gminy Chmielnik na lata 2016-2023",
- pełnienie funkcji opiniodawczo-doradczej Burmistrza Chmielnika w sprawach dotyczących rewitalizacji,
- opiniowanie "Programu Rewitalizacji dla Gminy Chmielnik na lata 2016-2023",
- rekomendowanie Programu Rewitalizacji Radzie Miejskiej,
- prowadzenie ocenę aktualności i stopnia realizacji programu rewitalizacji, zgodnie z systemem monitorowania i ewaluacji w nim określonym,
- analiza zgłaszanych przez społeczność gminy uwag, opinie i wniosków,

- opiniowanie kwestii związanych z uzupełnieniem i rozszerzaniem programu rewitalizacji o nowe zadania zgłaszane przez instytucje, organizacje i firmy działające na obszarze objętym programem rewitalizacji, w tym także o zadania gminy.

Podczas wdrażania Programu Rewitalizacji, zgodnie z przyjętą podstawą prawną, należy postępować się dwiema istotnymi zasadami ważnymi dla skuteczności procesu rewitalizacji. Są to:

- Partnerstwo, współpraca poszczególnych instytucji samorządowych, organizacji społecznych, mieszkańców, wszystkich interesariuszy procesu rewitalizacji,
- Partycypacja społeczna - zakładająca prowadzenie ciągłego dialogu pomiędzy różnymi interesariuszami w zakresie wdrażania programu rewitalizacji.

Współpraca powinna dotyczyć głównie:

- kompleksowego podejścia do rozwiązywania problemów zdiagnozowanych w Programie Rewitalizacji poprzez zapewnienie trwałego partnerstwa na rzecz rozwoju obszaru rewitalizowanego,
- tworzenia warunków sprzyjających wdrażaniu programu rewitalizacji,
- uzyskiwaniu synergii poprzez kojarzenie partnerów do wspólnych przedsięwzięć, poprzez tworzenie płaszczyzny i podstaw wymiany pomysłów, potencjału i potrzeb,
- ciągłą wymianę doświadczeń i informacji podnoszącej skuteczność działań,
- prowadzenia badań i analiz w zakresie zmian społeczno-gospodarczych wywołanych wdrażaniem Programu Rewitalizacji,
- prowadzenie rozwiązań zapobiegających sytuacjom kryzysowym.

Projekt programu rewitalizacji powinien poddany konsultacjom społecznym i zaopiniowany w trybie ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku (Dz. U. 2016, poz. 353 ze zm.) przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Opracowanie i przyjęcie "Programu Rewitalizacji dla Gminy Chmielnik..." inicjuje proces wdrażania dokumentu i zapisów w nim wprowadzonych. Proces wdrażania "PR..." realizowany będzie zgodnie z przyjętym harmonogramem. Projekty w nim zawarte będą realizowane zależnie od postanowień Rady Miejskiej W Chmielniku (decyzja o zaangażowaniu środków gminy w ramach uchwały budżetowej, której bieżąca realizacja należy do organu wykonawczego tj. Burmistrza Chmielnika). Terminy realizacji projektów mogą także być uzależnione od możliwości pozyskania środków zewnętrznych.

8.3 MECHANIZM ZAPEWNIENIA KOMPLEMENTARNOŚCI

Komplementarność jest jednym z ważnych aspektów Programu Rewitalizacji. Zapewnienie powiązań pomiędzy poszczególnymi projektami skutkować będzie lepszym i bardziej efektywnym wykorzystaniem środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację.

Według *Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* opracowanych przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju wymogiem koniecznym przy opracowaniu programów rewitalizacji jest konieczność zapewnienia komplementarności w pięciu aspektach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym i źródeł finansowania.

8.3.1 KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA

Komplementarność przestrzenna w Programie Rewitalizacji dla Gminy Chmielnik na lata 2016-2023 jest zapewniona dzięki skupieniu projektów wybranych do realizacji na wyznaczonym obszarze rewitalizacji (poza jednym wyjątkiem). Obszar rewitalizacji został wyznaczony po przeprowadzeniu analizy obejmującej wskaźnikami wszystkie obszary wskazane w wytycznych (uzupełnione o zagadnienie starzenia się społeczeństwa i depopulacji) przy zasięgnięciu opinii przedstawicieli zainteresowanych środowisk oraz samych mieszkańców miasta i Gminy.

Wszystkie zaplanowane przedsięwzięcia są odpowiedzią na główne problemy dla tego terenów wyznaczonych do rewitalizacji. Przedsięwzięcia są wzajemnie ze sobą powiązane, synergiczne i wzajemnie się dopełniające, a ich realizacja wpłynie na poprawę całego obszaru rewitalizacji. Dzięki dużemu promieniowaniu zaplanowanych przedsięwzięć zapewnione zostanie, że program rewitalizacji będzie efektywnie oddziaływał na całą Gminę. Projekty te będą mieć pozytywny wpływ na obszar i mieszkańców Gminy, przyczynią się do zwiększenia integracji i aktywizacji społeczności lokalnej. Przyczynią się również do wzrostu bezpieczeństwa publicznego, spowodują wzrost miejsc pracy i spadek liczby osób korzystających z pomocy opieki społecznej. Planowana interwencja nie spowoduje przesunięcia problemów na inne obszary, a jedynie zapoczątkuje pozytywne zmiany w całym mieście jak również w pozostałych sołectwach gminy.

8.3.2 KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA

W Programie Rewitalizacji zapewniona została także komplementarność problemowa. Wybrane do realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne są ze sobą wzajemnie ściśle powiązane i wzajemnie się

dopełniają. Zaplanowane działania „miękkie” wymagają dla swej realizacji zadań infrastrukturalnych, związane z renowacją bądź przebudową budynków użyteczności publicznej, miejsc publicznych itp. zakładają służebność obiektów wobec mieszkańców pozwalającą na lepsze zaspokajanie zdiagnozowanych potrzeb. Przedsięwzięcia zostały zaplanowane w taki sposób aby przeciwdziałały problemom w różnych sferach. Działania rewitalizacyjne związane z remontem lub modernizacją infrastruktury technicznej (np. termomodernizacja) służą zarówno poprawie jakości życia mieszkańców, zwiększeniu ładu przestrzennego, jak również będą miały pozytywny wpływ na poprawę jakości środowiska naturalnego.

Na terenie rewitalizowanym zaplanowano modernizację obiektów w celach stworzenia centrów aktywności społecznej (także obiektów sakralnych), które będą przede wszystkim miejscem spotkań mieszkańców z terenów rewitalizowanych, zagrożonych wykluczeniem społecznym, a infrastruktura powstała w wyniku realizacji projektów będzie dostępna również dla mieszkańców tych obszarów Gminy, które nie zostały wyznaczone do rewitalizacji. Dzięki temu nastąpi rzeczywista integracja lokalnej społeczności. Projekty polegające na poprawie jakości usług publicznych przełożą się na wzrost poczucia tożsamości lokalnej i budowanie silnego kapitału społecznego. Wpłynie to na atrakcyjność obszaru jako miejsca zamieszkania i rekreacji co niewątpliwie przyczyni się do rozwoju usług turystycznych i okołoturystycznych jak również usług podstawowych dla mieszkańców. Projekty społeczne skierowane do grup wykluczonych społecznie, przyczynią się do ożywienia społecznego mieszkańców zdegradowanych sołectw i Obszaru I miasta Chmielnika oraz spadku liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Przeprowadzone szkolenia, kursy i zajęcia edukacyjne mogą pośrednio przyczynić się do znalezienia pracy przez osoby bezrobotne. W konsekwencji spowoduje to ograniczenie bezrobocia na obszarze zdegradowanych sołectw i miasta. Powyższe zjawisko będzie oddziaływać na obszar całej Gminy, ponieważ poprawa sytuacji materialnej osób z grup wykluczonych społecznie spowoduje ograniczenie liczby beneficjentów pomocy społecznej i występowania negatywnych zjawisk społecznych. Zaplanowane działania z pewnością zmniejszą liczbę osób korzystających z pomocy społecznej i bezrobotnych w rewitalizowanych sołectwach, mieście jak i w całej Gminie. Również modernizacja obiektów edukacyjnych przyczyni się do wzrostu szans dzieci i młodzieży na prawidłowy rozwój. Modernizacja obiektów sportowych przyczyni się do integracji lokalnej społeczności. Dzieci oraz młodzież będą mogły organizować swój czas wolny w oparciu o nowe możliwości.

8.3.3 KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTYTUCJONALNA

Wśród struktur organizacyjnych biorących udział w realizacji Programu Rewitalizacji wymienić należy dwa typy podmiotów:

- podmiot zarządzający, czyli jednostka nadzorująca oraz koordynująca wdrożenie programu, jako całości, a przy tym prowadząca monitoring i ocenę programu,
- podmioty wykonawcze, czyli jednostki realizujące poszczególne zadania.

Kompleksowa rewitalizacja obszaru zdegradowanego wymaga współpracy wszystkich rodzajów jednostek funkcjonujących na obszarze gminy, dlatego korzystnym modelem jest współpraca podmiotów publicznych, prywatnych i społecznych. System zarządzania programem rewitalizacji został osadzony w systemie działania i zarządzania Miasta i Gminy Chmielnik w związku z czym zapewniona jest komplementarność proceduralna i instytucjonalna.

Bezpośrednia za realizację odpowiada Wydział Inwestycji i Projektów Strukturalnych, podległy Burmistrzowi Miasta i Gminy Chmielnik przy współpracy z zespołem ds. Rewitalizacji. Takie rozwiązanie zapewni skuteczne zarządzanie Gminnym Programem Rewitalizacji. Określenie odpowiednich instrumentów zarządzania i wdrażania opisane zostało w kolejnych rozdziałach. W częściach wykonawczych włączone zostaną odpowiednie służby miejskich zapewniających najlepsze kompetencje w konkretnych działaniach. Niektóre działania zostały zaplanowane do przekazania wprost np. wyspecjalizowanym organizacjom pozarządowym lub Ośrodkowi Pomocy Społecznej. Ponadto Program Rewitalizacji zakłada stałe włączenie interesariuszy Programu Rewitalizacji w proces zarządzanie projektami.

8.3.4 KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA

Program Rewitalizacji dla Gminy Chmielnik zwraca także uwagę na zachowanie ciągłości programowej. Przedsięwzięcia podejmowane w poprzednich okresach programowych mają swoją ciągłość i kontynuację w obecnym dokumencie. Zidentyfikowane projekty inwestycyjne i nieinwestycyjne stanowią kontynuację zrealizowanych już przedsięwzięć, zarówno tych wspartych ze środków unijnych, jak i tych realizowanych przy udziale środków krajowych. Komplementarność projektów opiera się na wykorzystaniu doświadczeń powstałych produktów i rezultatów, udziale tych samych użytkowników, pełnieniu tych samych funkcji. Ponadto obejmują kompleksowe rozwiązania obszarowe w zakresie rozwiązywania problemów i zaspokajanie potrzeb.

Na uwagę zasługuje fakt, iż wiele projektów zrealizowanych w poprzednich latach na terenie Gminy Chmielnik remontu i modernizacji obiektów publicznych, budowy, modernizacji i wyposażenia

światlic wiejskich, czy rozbudowy terenów rekreacyjnych na terenie Gminy. Miało to znaczny wpływ na integrację mieszkańców terenów, na których realizowane były wymienione inwestycje. W celu kontynuacji integracji i aktywizacji społeczności lokalnej niezbędna jest realizacja zadań infrastrukturalnych objętych niniejszym Programem Rewitalizacji. Na wyznaczonych obszarach rewitalizacji istnieje deficyt działań dotyczących stworzenia miejsc integracji mieszkańców. Aby aktywizacja społeczna na terenie całej Miasta i Gminy Chmielnik odznaczała się wysokim poziomem, konieczne jest kontynuowanie zadań w zakresie dostosowania infrastruktury do istniejących potrzeb. Dodatkowo integrację mieszkańców, w szczególności grup wykluczonych społecznie, umocni realizacja działań z projektu „miękkiego” dotyczącego aktywizacji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poprzez realizację różnych szkoleń, kursów i zajęć edukacyjnych. Zrealizowane projekty infrastrukturalne i zaplanowane do realizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Chmielnik działania „miękkie”, zapewnią komplementarność międzyokresową działań realizowanych na terenie Gminy.

8.3.5 KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Komplementarność zapewniona jest dzięki finansowaniu z wielu źródeł:

- Z różnych programów środków UE (RPO WŚ, sektorowych programów operacyjnych i PROW),
- Ze środków publicznych (budżet Miasta i Gminy Chmielnik),
- Z innych źródeł prywatnych (kościół katolicki, inwestorzy i partnerzy prywatni).
- Finansowania działań rewitalizacyjnych z różnych Programów Unii Europejskiej lub/i ze źródeł krajowych, w tym w szczególności RPO WŚ oraz sektorowych programów operacyjnych i PROW (ze względu na położenie gminy na obszarach wiejskich).

W Programie Rewitalizacji wykorzystano możliwość łączenia wsparcia ze środków EFRR, EFS oraz EFROW w celu realizacji założonych celów i wyprowadzania obszaru ze stanu kryzysowego. Realizacja projektów rewitalizacyjnych z różnych źródeł z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania pozwala na uzyskanie korzystnych efektów i wpływa na wzrost dynamiki pożądanych zmian. Ponadto projekty zapisane w dokumencie dają także możliwość włączenia środków prywatnych w finansowanie procesów rewitalizacji.

8.3.6 WZAJEMNE POWIĄZANIA PRZEDSIĘWZIĘĆ

Tabela 74 Wzajemne powiązania przedsięwzięć

PRZEDSIĘWZIĘCIE	NASZE UMIEJĘTNOŚCI – NASZA PRZY SZKOŁĘ (3.1.1) GIMNAZJUM CHMIELNIK	WSPARCIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W GMINIE CHMIELNIK (3.1.2)	AKTYWIZACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA W GMINIE CHMIELNIK (3.1.3)	DOBRY CZAS NA LEPSZĄ PRZYSZŁOŚĆ – AKTYWIZACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA W GMINIE CHMIELNIK (3.1.4)	WSZYSTY MOŻEMY WIĘCEJ – ROZWÓJ EDUKACYJNY UCZNIÓW I WZROST KOMPETENCJI ZAWODOWYCH NAUCZYCIELI SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO W CHMIELNIKU (3.2.1) SP CHMIELNIK	PROFILAKTYKA SPOŁECZNA DZIECI I MŁODZIEŻY W RAMACH DZIAŁALNOŚCI PLACÓWEK WSPARCIA DZIENNEGO (3.2.2)	WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH I WZROST KOMPETENCJI ZAWODOWYCH NAUCZYCIELI W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JANA PAWEŁA II W PIOTRKOWICACH (3.2.3)	PRZYJAZNE PRZEDSZKOLE- ZAPEWNIENIE MIEJSC WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO W PRZEDSZKOLE PRZEDSZKOLE SAMORZĄDOWYM W CHMIELNIKU (3.2.4)
PRZEBUDOWA KOMPLEKSU SPORTOWEGO PRZY UL. DYGASIŃSKIEGO W CHMIELNIKU (1.1.1)			Obiekty rekreacyjno-sportowe pełnią istotną funkcję w procesach włączenia i integracji społecznej	Obiekty rekreacyjno-sportowe pełnią istotną funkcję w procesach włączenia i integracji społecznej		Obiekty rekreacyjno-sportowe pełnią istotną funkcję w procesach włączenia i integracji społecznej		
PRZEBUDOWA KOMPLEKSU REKREACYJNEGO PRZY UL. KWIATOWEJ W CHMIELNIKU (1.1.2)			Obiekty rekreacyjno-sportowe pełnią istotną funkcję w procesach włączenia i integracji społecznej	Obiekty rekreacyjno-sportowe pełnią istotną funkcję w procesach włączenia i integracji społecznej		Obiekty rekreacyjno-sportowe pełnią istotną funkcję w procesach włączenia i integracji społecznej		
BUDOWA ŚWIETLICY WIEJSKIEJ W ŚLADKOWIE DUŻYM (1.1.3)			Obiekty użyteczności publicznej są niezbędne dla prowadzenia wszelkich form integracji społecznej	Obiekty użyteczności publicznej są niezbędne dla prowadzenia wszelkich form integracji społecznej				
REWITALIZACJA KOŚCIOŁA W PIOTRKOWICACH WRAZ Z OTOCZENIEM (1.1.4)			Obiekty użyteczności publicznej są niezbędne dla prowadzenia wszelkich form integracji społecznej	Obiekty użyteczności publicznej są niezbędne dla prowadzenia wszelkich form integracji społecznej				
REWITALIZACJA KOŚCIOŁA W SĘDZIEWICACH WRAZ Z OTOCZENIEM (1.1.5)			Obiekty użyteczności publicznej są	Obiekty użyteczności publicznej są				

GMINY CHMIELNIK (2.1.1)			odpowiedniej bazy lokalowej	odpowiedniej bazy lokalowej	odpowiedniej bazy lokalowej	edukacyjnych dzieci i młodzieży wymaga stworzenia odpowiedniej bazy lokalowej		edukacyjnych dzieci wymaga stworzenia odpowiedniej bazy lokalowej
<p>MODERNIZACJA OŚWIETLENIA ULICZNEGO NA TERENIE GMINY CHMIELNIK (2.1.2)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Podniesienie bezpieczeństwa, a dzięki temu wzrost aktywności społecznej, a także integracja i poprawa sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji 	<ul style="list-style-type: none"> Podniesienie bezpieczeństwa, a dzięki temu wzrost aktywności społecznej, a także integracja i poprawa sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji 	<ul style="list-style-type: none"> Podniesienie bezpieczeństwa, a dzięki temu wzrost aktywności społecznej, a także integracja i poprawa sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji 	<ul style="list-style-type: none"> Podniesienie bezpieczeństwa, a dzięki temu wzrost aktywności społecznej, a także integracja i poprawa sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji 	<ul style="list-style-type: none"> Podniesienie bezpieczeństwa, a dzięki temu wzrost aktywności społecznej, a także integracja i poprawa sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji 	<ul style="list-style-type: none"> Podniesienie bezpieczeństwa, a dzięki temu wzrost aktywności społecznej, a także integracja i poprawa sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji 		
<p>ZAGOSPODAROWANIE ZBIORNIKA WODNEGO „ANDRZEJÓWKA” WRAZ Z TERENEM PRZYŁĘGŁYM W CELU OCHRONY I PROMOCJI RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ (2.2.1)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Podniesienie jakości bazy edukacyjnej Poprawa sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji Wzrost aktywności społecznej, a także integracja i włączenie społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> Stworzenie miejsc dla rozwoju przedsiębiorczości Poprawa sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji Wzrost aktywności społecznej, a także integracja i włączenie społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> Poprawa sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji Poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu Wzrost aktywności społecznej, a także integracja i włączenie społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> Poprawa sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji Poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu Wzrost aktywności społecznej, a także integracja i włączenie społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> Podniesienie jakości bazy edukacyjnej Poprawa sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji Wzrost aktywności społecznej, a także integracja i włączenie społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> Podniesienie jakości bazy edukacyjnej Poprawa sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji Poszerzenie oferty spędzania wolnego czasu Wzrost aktywności społecznej, a także integracja i włączenie społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> Podniesienie jakości bazy edukacyjnej Poprawa sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji Wzrost aktywności społecznej, a także integracja i włączenie społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> Podniesienie jakości bazy edukacyjnej Poprawa sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji Wzrost aktywności społecznej, a także integracja i włączenie społeczne
<p>MODERNIZACJA OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W PIOTRKOWICACH (2.2.2)</p>		<p>Odpowiednia infrastruktura jest niezbędna dla procesu wspierania przedsiębiorczości</p>						

Źródło: opracowanie własne

8.3.7 ZINTEGROWANIE PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH POMIĘDZY CELAMI STRATEGICZNYMI I CELAMI OPERACYJNYMI (KIERUNKAMI DZIAŁAŃ)

Tabela 75 Zintegrowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych pomiędzy celami strategicznymi i celami operacyjnymi (kierunkami działań)

	NASZE UMIEJĘTNOŚCI – NASZA PRZYSZŁOŚĆ (3.1.1) GIMNAZJUM CHMIELNIK	WSPARCIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W GMINIE CHMIELNIK (3.1.2)	AKTYWIZACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA W GMINIE CHMIELNIK (3.1.3)	DOBRY CZAS NA LEPSZĄ PRZYSZŁOŚĆ – AKTYWIZACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA W GMINIE CHMIELNIK (3.1.4)	WSZYSCY MOŻEMY WIĘCEJ – ROZWÓJ EDUKACYJNY UCZNIÓW I WZROST KOMPETENCJI ZAWODOWYCH NAUCZYCIELI SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO W CHMIELNIKU (3.2.1) SP CHMIELNIK	PROFILAKTYKA SPOŁECZNA DZIECI I MŁODZIEŻY W RAMACH DZIAŁALNOŚCI PLACÓWEK WSPARCIA DZIENNEGO (3.2.2)	WYRÓWNYWANIE SZANS EDUKACYJNYCH I WZROST KOMPETENCJI ZAWODOWYCH NAUCZYCIELI W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. JANA PAWŁA II W PIOTRKOWICACH (3.2.3)	PRZYJAZNE PRZEDSZKOLE- ZAPEWNIENIE MIEJSC WYCHOWANIA PRZEDSZKOLNEGO W PRZEDSZKOLE PRZEDSZKOLU SAMORZĄDOWYM W CHMIELNIKU (3.2.4)
PRZEBUDOWA KOMPLEKSU SPORTOWEGO PRZY UL. DYGASIŃSKIEGO W CHMIELNIKU (1.1.1)	CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, sportecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury technicznej	CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, sportecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury technicznej	CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, sportecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury technicznej	CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, sportecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury technicznej	CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, sportecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury technicznej	CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, sportecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury technicznej		
PRZEBUDOWA KOMPLEKSU REKREACYJNEGO PRZY UL. KWIATOWEJ W CHMIELNIKU (1.1.2)	CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, sportecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury technicznej	CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, sportecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury technicznej	CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, sportecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury technicznej	CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, sportecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury technicznej	CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, sportecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury technicznej	CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, sportecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury technicznej		

<p>BUDOWA ŚWIETLICY WIEJSKIEJ W ŚLADKOWIE DUŻYM (1.1.3)</p>			<p>1.2: Poprawa jakości infrastruktury technicznej</p>	<p>1.2: Poprawa jakości infrastruktury technicznej</p>		<p>CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury technicznej</p>		
<p>BUDOWA ŚWIETLICY WIEJSKIEJ W ŚLADKOWIE DUŻYM (1.1.3)</p>			<p>1.2: Poprawa jakości infrastruktury technicznej</p>	<p>1.2: Poprawa jakości infrastruktury technicznej</p>		<p>CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury technicznej</p>		
<p>REWITALIZACJA KOŚCIOŁA W PIOTRKOWICACH WRAZ Z OTOCZENIEM (1.1.4)</p>			<p>1.2: Poprawa jakości infrastruktury technicznej</p>	<p>1.2: Poprawa jakości infrastruktury technicznej</p>		<p>CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury technicznej</p>		
<p>REWITALIZACJA KOŚCIOŁA</p>			<p>CEL STRATEGICZNY</p>	<p>CEL STRATEGICZNY</p>		<p>CEL STRATEGICZNY</p>		

W ŚĘDZIEJOWICACH WRĄZ Z OTOCZENIEM (1.1.5)			1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury	1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury			
ROZBUDOWA I MODERNIZACJA WIELORODZINNEGO BUDYNKU SOCJALNEGO PRZY UL. MIELCZARSKIEGO W CHMIELNIKU (1.2.1)		CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury	CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury	CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury			
MODERNIZACJA DRÓG LOKALNYCH I ZWIĄZANYCH Z NIMI URZĄDZEŃ NA OSIEDLU SĄDY W CHMIELNIKU (1.2.2)	CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury CEL STRATEGICZNY 3: Rozwój aktywności społecznej oraz włączenia społecznego CEL OPERACYJNY 3.1: Rozwój przedsiębiorczości i aktywności zawodowej wśród mieszkańców	CEL STRATEGICZNY 3: Rozwój aktywności społecznej oraz włączenia społecznego CEL OPERACYJNY 3.1: Rozwój przedsiębiorczości i aktywności zawodowej wśród mieszkańców	CEL STRATEGICZNY 3: Rozwój aktywności społecznej oraz włączenia społecznego CEL OPERACYJNY 3.1: Rozwój przedsiębiorczości i aktywności zawodowej wśród mieszkańców	CEL STRATEGICZNY 3: Rozwój aktywności społecznej oraz włączenia społecznego CEL OPERACYJNY 3.1: Rozwój przedsiębiorczości i aktywności zawodowej wśród mieszkańców			
ROZBUDOWA SZKOŁY PODSTAWOWEJ W CHMIELNIKU - BUDOWA SALI GIMNASTYCZNEJ	CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla		CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla	CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla			

<p>(1.3.1)</p>	<p>poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury CEL OPERACYJNY 1.3: Wsparcie celów edukacyjnych CEL STRATEGICZNY 3: Rozwój aktywności społecznej oraz włączenia społecznego CEL OPERACYJNY 3.2: Zwiększenie szans edukacyjnych. CEL STRATEGICZNY 3: Rozwój aktywności społecznej oraz włączenia społecznego CEL OPERACYJNY 3.1: Rozwój przedsiębiorczości i aktywności zawodowej wśród mieszkańców.</p>				<p>poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury CEL OPERACYJNY 1.3: Wsparcie celów edukacyjnych poprzez rozwój infrastruktury CEL STRATEGICZNY 3: Rozwój aktywności społecznej oraz włączenia społecznego CEL OPERACYJNY 3.2: Zwiększenie szans edukacyjnych.</p>			
<p>BUDOWA WRAZ Z WYPOSAŻENIEM ZESPOŁU PLACÓWEK OŚWIATOWYCH W PIOTRKOWICACH (1.3.2)</p>							<p>CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury CEL OPERACYJNY 1.3:</p>	

<p>ZMNIĘSIENIE NIERÓWNOŚCI W UPOWSZECHNIANIU EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ - ROZBUDOWA BUDYNKU SAMORZĄDOWEGO PRZEDSZKOLA W CHMIELNIKU (1.3.3)</p>							<p>Wsparcie celów edukacyjnych poprzez rozwój infrastruktury CEL STRATEGICZNY 3: Rozwój aktywności społecznej oraz włączenia społecznego CEL OPERACYJNY 3.2: Zwiększanie szans edukacyjnych.</p>	<p>CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury CEL OPERACYJNY 1.3: Wsparcie celów edukacyjnych poprzez rozwój infrastruktury CEL STRATEGICZNY 3: Rozwój aktywności społecznej oraz włączenia społecznego CEL OPERACYJNY 3.2: Zwiększanie szans edukacyjnych.</p>
<p>TERMOMODERNIZACJA BUDYNKÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ NA TERENIE GMINY CHMIELNIK (2.1.1)</p>			<p>CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości</p>	<p>CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury</p>	<p>CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa</p>			<p>CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury CEL STRATEGICZNY 2: Ekologiczna przestrzeń obszaru</p>

				infrastruktury CEL STRATEGICZNY 2: Ekologiczna przestrzeń obszaru rewitalizacji CEL OPERACYJNY 2.1: Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej, CEL OPERACYJNY 2.2: Troska o środowisko przyrodnicze	CEL STRATEGICZNY 2: Ekologiczna przestrzeń obszaru rewitalizacji CEL OPERACYJNY 2.1: Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej, CEL OPERACYJNY 2.2: Troska o środowisko przyrodnicze		jakości infrastruktury CEL STRATEGICZNY 2: Ekologiczna przestrzeń obszaru rewitalizacji CEL OPERACYJNY 2.1: Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej, CEL OPERACYJNY 2.2: Troska o środowisko przyrodnicze	rewitalizacji CEL OPERACYJNY 2.1: Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej, CEL OPERACYJNY 2.2: Troska o środowisko przyrodnicze
MODERNIZACJA OŚWIETLENIA ULICZNEGO NA TERENIE GMINY CHMIELNIK (2.1.2)		CEL STRATEGICZNY 2: Ekologiczna przestrzeń obszaru rewitalizacji CEL OPERACYJNY 2.1: Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej, Troska o środowisko przyrodnicze	CEL STRATEGICZNY 2: Ekologiczna przestrzeń obszaru rewitalizacji CEL OPERACYJNY 2.1: Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej, CEL OPERACYJNY 2.2: Troska o środowisko przyrodnicze	CEL STRATEGICZNY 2: Ekologiczna przestrzeń obszaru rewitalizacji CEL OPERACYJNY 2.1: Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej, CEL OPERACYJNY 2.2: Troska o środowisko przyrodnicze	CEL STRATEGICZNY 2: Ekologiczna przestrzeń obszaru rewitalizacji CEL OPERACYJNY 2.1: Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej, CEL OPERACYJNY 2.2: Troska o środowisko przyrodnicze		CEL STRATEGICZNY 2: Ekologiczna przestrzeń obszaru rewitalizacji CEL OPERACYJNY 2.1: Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej, CEL OPERACYJNY 2.2: Troska o środowisko przyrodnicze	
ZAGOSPODAROWANIE ZBIORNIKA WODNEGO „ANDRZEJÓWKA” WRAZ Z TERENEM PRZYLEGAŁYM W CELU OCHRONY I PROMOCJI RÓZNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ (2.2.1)	CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury służącej integracji społecznej, CEL OPERACYJNY 1.3: Wsparcie celów edukacyjnych poprzez rozwój infrastruktury CEL STRATEGICZNY 2: Ekologiczna przestrzeń obszaru rewitalizacji	CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury CEL OPERACYJNY 1.3: Wsparcie celów edukacyjnych	CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury CEL OPERACYJNY 1.3: Wsparcie celów edukacyjnych poprzez rozwój	CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury CEL OPERACYJNY 1.3: Wsparcie celów edukacyjnych poprzez rozwój	CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury CEL OPERACYJNY 1.3: Wsparcie celów edukacyjnych poprzez rozwój	CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury CEL OPERACYJNY 1.3: Wsparcie celów edukacyjnych poprzez rozwój infrastruktury CEL STRATEGICZNY 2: Ekologiczna przestrzeń obszaru	CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury CEL OPERACYJNY 1.3: Wsparcie celów edukacyjnych poprzez rozwój infrastruktury CEL STRATEGICZNY 2: Ekologiczna przestrzeń obszaru	CEL STRATEGICZNY 1: Rozwój infrastruktury podstawowej dla poprawy jakości życia CEL OPERACYJNY 1.1: Rozwój infrastruktury służącej integracji społecznej, CEL OPERACYJNY 1.2: Poprawa jakości infrastruktury CEL OPERACYJNY 1.3: Wsparcie celów edukacyjnych poprzez rozwój infrastruktury CEL STRATEGICZNY 2: Ekologiczna

<p>poprzez rozwój infrastruktury</p> <p>CEL STRATEGICZNY 2: Ekologiczna przestrzeń obszaru rewitalizacji</p> <p>CEL OPERACYJNY 2.2: Troska o środowisko przyrodnicze</p>	<p>CEL OPERACYJNY 2.2: Troska o środowisko przyrodnicze</p>	<p>poprzez rozwój infrastruktury</p> <p>CEL STRATEGICZNY 2: Ekologiczna przestrzeń obszaru rewitalizacji</p> <p>CEL OPERACYJNY 2.2: Troska o środowisko przyrodnicze</p>	<p>infrastruktury</p> <p>CEL STRATEGICZNY 2: Ekologiczna przestrzeń obszaru rewitalizacji</p> <p>CEL OPERACYJNY 2.2: Troska o środowisko przyrodnicze</p>	<p>infrastruktury</p> <p>CEL STRATEGICZNY 2: Ekologiczna przestrzeń obszaru rewitalizacji</p> <p>CEL OPERACYJNY 2.2: Troska o środowisko przyrodnicze</p>	<p>infrastruktury</p> <p>CEL STRATEGICZNY 2: Ekologiczna przestrzeń obszaru rewitalizacji</p> <p>CEL OPERACYJNY 2.2: Troska o środowisko przyrodnicze</p>	<p>celów edukacyjnych poprzez rozwój infrastruktury</p> <p>CEL STRATEGICZNY 2: Ekologiczna przestrzeń obszaru rewitalizacji</p> <p>CEL OPERACYJNY 2.2: Troska o środowisko przyrodnicze</p>	<p>rewitalizacji</p> <p>CEL OPERACYJNY 2.2: Troska o środowisko przyrodnicze</p>	<p>przestrzeń obszaru rewitalizacji</p> <p>CEL OPERACYJNY 2.2: Troska o środowisko przyrodnicze</p>
<p>MODERNIZACJA OCSZCZALNI ŚCIEKÓW W PIOTRKOWICACH (2.2.2)</p>	<p>CEL STRATEGICZNY 2: Ekologiczna przestrzeń obszaru rewitalizacji</p> <p>OPERACYJNY 2.2: Troska o środowisko przyrodnicze,</p> <p>CEL STRATEGICZNY 3: Rozwój aktywności społecznej oraz włączenia społecznego</p> <p>CEL OPERACYJNY 3.1: Rozwój przedsiębiorczości i aktywności zawodowej wśród mieszkańców</p>							

Źródło: opracowanie własne

9 REALIZACJA RZECZOWA I FINANSOWA PROGRAMU REWITALIZACJI

9.1 REALIZACJA RZECZOWA I FINANSOWA PROGRAMU REWITALIZACJI

Realizacja Programu Rewitalizacji polegać będzie na wykonywaniu konkretnych przedsięwzięć o charakterze społecznym i/lub inwestycyjnym. Zadania będą realizowane przez poszczególne podmioty biorące udział w procesie rewitalizacji. Ze strony Gminy Chmielnik za realizację zadań za rzeczową realizację projektów gminnych odpowiadać będzie Burmistrz Chmielnika poprzez Wydział Inwestycji i Projektów Strukturalnych oraz zespół ds. rewitalizacji. Niektóre z zadań będą realizowały jednostki organizacyjne Miasta i Gminy Chmielnik. Podmioty zaangażowane we wdrażanie przedsięwzięć przewidzianych w Programie Rewitalizacji będą odpowiedzialne zarówno za realizację zadań „miękkich” jak i powstałe w wyniku Programu elementy infrastruktury. Dotyczy to głównie jednostek organizacyjnych Gminy. Odpowiedzialność wymienionych podmiotów obejmować będzie współpracę przy realizacji zadań, udostępnianie obiektów/nieruchomości na czas realizacji działań, wykonywanie zarządu nad obiektami w imieniu Gminy, organizowanie i nadzór nad podejmowanymi inicjatywami, itp. Realizacja rzeczowa zadań, za które odpowiada Burmistrz Chmielnika będzie kontrolowana za pomocą wymaganej przepisami dokumentacji, ponadto, ze względu na specyfikę Programu Rewitalizacji za pomocą dokumentacji szczegółowej. Poniżej zamieszczono propozycję karty pozwalającej na zobrazowanie bieżącego stanu poszczególnych projektów.

Tabela 76 Karta oceny wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych

DATA	Dokumentacja projektowa/kosztorysowa/inne dokumenty wymagane prawem <i>Stan lub data zakończenia</i>	Przetarg /zapytanie <i>Data ogłoszenia, termin zgłaszania ofert, uwagi</i>	Wniosek o grant z konkursu, inne źródła finansowania zewnętrznego <i>Data ogłoszenia, termin zgłaszania ofert, termin złożenia wniosku, uwagi</i>	Zawarcie umowy o dofinansowanie <i>Data, uwagi</i>	Wartość całkowita projektu/kwota dofinansowania <i>PLN</i>	Dotychczas wydatkowano <i>PLN</i>	Opis stanu realizacji
Przedsięwzięcie 1.1.1 Przebudowa kompleksu sportowego przy ul. Dygasińskiego w Chmielniku					2.500.000,00		
Przedsięwzięcie 1.1.2 Przebudowa kompleksu rekreacyjnego przy ul. Kwiatowej w Chmielniku					3.000.000,00		
Przedsięwzięcie 1.1.3 Budowa świetlicy wiejskiej w Śladkowie Dużym					312.500,00		
Przedsięwzięcie 1.1.4 Rewitalizacja kościoła w Piotrkowicach wraz z otoczeniem					500.000,00		
Przedsięwzięcie 1.1.5 Rewitalizacja kościoła w Sędziejowicach wraz z otoczeniem					500.000,00		
Przedsięwzięcie 1.2.1 Rozbudowa i modernizacja wielorodzinnego budynku socjalnego przy ul. Mielczarskiego w Chmielniku					1.776.000,00		
Przedsięwzięcie 1.2.2 Modernizacja dróg lokalnych i związanych z nimi urządzeń na osiedlu Sady w Chmielniku					665.812,00		
Przedsięwzięcie 1.3.1 Rozbudowa szkoły podstawowej w Chmielniku - budowa sali gimnastycznej					2.510.800,00 zł		
Przedsięwzięcie 1.3.2 Budowa wraz z wyposażeniem zespołu placówek oświatowych w Piotrkowicach					12.600.000,00		
Przedsięwzięcie 1.3.3					4.000.000,00		

Rozbudowa budynku samorządowego przedszkola w Chmielniku									
Przedsięwzięcie 2.1.1 Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Chmielnik								6.500.000,00	
Przedsięwzięcie 2.1.2 Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Chmielnik								2.490.000,00	
Przedsięwzięcie 2.2.1 Zagospodarowanie zbiornika wodnego „Andrzejówka” wraz z terenem przyległym w celu ochrony i promocji różnorodności biologicznej								2.650.000,00	
Przedsięwzięcie 2.2.2 Modernizacja oczyszczalni ścieków w Piotrkowicach								1.500.000,00	
Przedsięwzięcie 3.1.1 Nasze umiejętności – nasza przyszłość								526.063,75	
Przedsięwzięcie 3.1.2 Wsparcie przedsiębiorczości w Gminie Chmielnik								100.000,00	
Przedsięwzięcie 3.1.3 Aktywizacja społeczno-zawodowa w Gminie Chmielnik								500.000,00	
Przedsięwzięcie 3.1.4 Dobry czas na lepszą przyszłość – aktywizacja społeczno-zawodowa w gminie Chmielnik								1.990.000,00	
Przedsięwzięcie 3.2.1 Wszyscy możemy więcej – rozwój edukacyjny uczniów i wzrost kompetencji zawodowych nauczycieli szkoły podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Chmielniku								170.000,00	
Przedsięwzięcie 3.2.2 Profilaktyka społeczna dzieci i młodzieży w ramach działalności placówek wsparcia dziennego								742.100,00 zł	

<p>Przedsięwzięcie 3.2.3 Wyrównywanie szans edukacyjnych i wzrost kompetencji zawodowych nauczycieli w szkole podstawowej im Jana Pawła II w Piotrkowicach</p>					300.000,00 zł		
<p>Przedsięwzięcie 3.2.4 Przyjazne przedszkole- zapewnienie miejsc wychowania przedszkolnego w przedszkolu samorządowym w Chmielniku</p>					396.451,76 zł		

Źródło: opracowanie własne

Zadania i projekty inwestycyjne realizowane w ramach Programu Rewitalizacji będą finansowane głównie z dwóch źródeł, z środków budżetu gminy i ze środków różnych programów Unii Europejskiej. W związku z tym konieczne jest bieżące monitorowanie przez pracowników Urzędu Miasta i Gminy, a zwłaszcza Wydziału Inwestycji i Programów Strukturalnych ogłaszanych programów i konkursów, zarówno na poziomie regionalnym jak i innych dostępnych dla gminy Chmielnik. Jedynym kryterium jest dostępność środków na rzecz realizacji działań przewidzianych Programem Rewitalizacji.

Tabela 77 Zewnętrzne źródła finansowania Programu Rewitalizacji

Obszar działania	Źródła finansowania
Rozwój społeczny	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020 Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020 Narodowy Fundusz Zdrowia Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Granty Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Granty Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rządowy Program Na Rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych Program Funduszu Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020
Zachowanie dziedzictwa kulturowego	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020 Granty Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego
Inwestycje przestrzenne	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Infrastruktura sieciowa, komunikacyjna	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020 Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020 Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
Rozwój gospodarczy	Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020 Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020 Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014-2020 Granty Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Źródło: Opracowanie własne

9.2 WYTYCZNE W ZAKRESIE MIESZKALNICTWA

Podstawą dla określenia zasad wydatkowania środków UE na przedsięwzięcia, dot. mieszkalnictwa jest Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące europejskiego funduszu rozwoju regionalnego, europejskiego funduszu społecznego, funduszu spójności, europejskiego funduszu rolnego na rzecz rozwoju obszarów wiejskich oraz europejskiego funduszu morskiego i rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące europejskiego funduszu rozwoju regionalnego,

europejskiego funduszu społecznego, funduszu spójności i europejskiego funduszu morskiego i rybackiego oraz uchylające rozporządzenie rady (WE) nr 1083/2006.

Jedno z planowanych zadań – Przedsięwzięcie 1.2.1 - Rozbudowa i modernizacja budynku wielorodzinnego przy ul. Mielczarskiego w Chmielniku dotyczy bezpośrednio mieszkalnictwa. Pośrednio, modernizacja terenów rewitalizowanych podniesie wartość gruntów i mieszkań. Zachęci to mieszkańców do inwestowania w budowy i remonty.

Gospodarkę zasobami mieszkaniowymi w gminie Chmielnik regulują dwie uchwały:

- Uchwała Nr XXIX/189/2013 Rady Gminy Chmielnik z dnia 29 maja 2013 stanowiąca „Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Chmielnik na lata 2013-2017”,
- Uchwała Nr XII/80/2016 Rady Gminy Chmielnik z dnia 8 marca 2016 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkaniowych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Chmielnik.

Opracowanie i wdrożenia Programu Rewitalizacji nie wymaga zmian zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy i aktualizacji programu gospodarowania zasobem mieszkaniowym.

10 MONITOROWANIE, OCENA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA PROGRAMU REWITALIZACJI

10.1 SYSTEM MONITOROWANIA PROGRAMU REWITALIZACJI

Program Rewitalizacji Gminy Chmielnik ma charakter otwarty, ponadkadencyjny, określający cele i przedsięwzięcia na kilka kolejnych lat. Program poddawany będzie systematycznej, okresowej analizie i ocenie oraz w razie potrzeby będzie aktualizowany w zakresie dostosowania do zmieniających się uwarunkowań. Monitorowanie jest procesem systematycznego zbierania, raportowania i interpretowania danych. Dostarcza informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania poszczególnych projektów inwestycyjnych i programów oraz informacji o sposobie i prawidłowości wykorzystania udzielonej pomocy finansowej. Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji są:

- cele wytyczone w programie,
- poszczególne przedsięwzięcia oraz projekty rewitalizacyjne.

Proces realizacji będzie monitorowany i oceniany za pomocą rocznych sprawozdań z realizacji celów zawierających: podstawowe informacje na temat podejmowanych działań, ocenę stopnia realizacji poszczególnych projektów, opis ewentualnych efektów końcowych realizacji projektów oraz z przeprowadzenia analizy wskaźnikowej.

Monitoring prowadzony będzie w zakresie rzeczowym i finansowym:

Monitoring rzeczowy obejmuje proces realizacji i polegać będzie przede wszystkim na bieżącej kontroli zakresu merytorycznego prowadzonych działań oraz harmonogramu wdrażania projektu na podstawie pomiarów osiągnięcia założonych rezultatów oraz wskaźników realizacji i ich analizy, a także weryfikacji przedmiotowej zgodności z założeniami Programu Rewitalizacji. Monitorowanie efektów działań rewitalizacyjnych będzie się odbywało na dwóch poziomach:

- wskaźniki produktu na poziomie realizowanych projektów: określone indywidualnie dla poszczególnych projektów.
- wskaźniki rezultatu na poziomie realizowanych projektów: określone indywidualnie dla poszczególnych projektów

Aby najpełniej odzwierciedlić poprawę sytuacji na obszarze przeznaczonym do rewitalizacji należy porównać wskaźniki otrzymane na początku tego procesu ze wskaźnikami uzyskanymi na kolejnych etapach oraz po jego zakończeniu.

Monitoring finansowy obejmuje zarządzanie środkami przyznanymi na realizację programu i jest podstawą oceny sprawności ich wydatkowania. Polegać będzie na bieżącej kontroli finansowych

aspektów inwestycji: przepływów gotówkowych i poziomu wykorzystania funduszy w poszczególnych kategoriach budżetowych, weryfikacji kwalifikowalności kosztów oraz gromadzeniu informacji o źródłach finansowania programu i stopniu wykorzystania dotacji. Istotnym elementem będzie również kontrola wykonania wzajemnych rozliczeń i zobowiązań z podwykonawcami, ewentualnymi partnerami, uczestnikami projektu i pracownikami oraz weryfikacja finansowej zgodności z założeniami programu.

Monitoring końcowy zweryfikuje, czy wytyczone cele zostały zrealizowane. Zakończone projekty będą zostaną przekazane do monitorowania ich efektywności i skutków przez okres minimum 5 lat od chwili przekazania inwestycji do użytkowania.

Tabela 78 Wskaźniki produktu i rezultatu służące monitoringowi

	Wskaźnik produktu	Wskaźnik rezultatu
Przedsięwzięcie 1.1.1 Przebudowa kompleksu sportowego przy ul. Dygasińskiego w Chmielniku	Liczba rozbudowanych obiektów infrastruktury rekreacyjnej i sportowej – szt. 1	Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej i nowej bazy sportowej i rekreacyjnej – wzrost o 40%
Przedsięwzięcie 1.1.2 Przebudowa kompleksu rekreacyjnego przy ul. Kwiatowej w Chmielniku	Liczba rozbudowanych obiektów infrastruktury rekreacyjnej i sportowej – szt. 1	Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej i nowej bazy sportowej i rekreacyjnej – wzrost o 40%
Przedsięwzięcie 1.1.3 Budowa świetlicy wiejskiej w Śładkowie Dużym	Liczba wybudowanych obiektów infrastruktury społecznej – szt.1	Liczba osób korzystających z nowej lokalnej bazy kulturalnej (świetlica) – wzrost o 20%
Przedsięwzięcie 1.1.4 Rewitalizacja kościoła w Piotrkowicach wraz z otoczeniem	Liczba zmodernizowanych i zrewaloryzowanych obiektów sakralnych – szt. 1	Wzrost liczby osób odwiedzających obiekt o 10% w stosunku do roku bazowego
Przedsięwzięcie 1.1.5 Rewitalizacja kościoła w Sędziejowicach wraz z otoczeniem	Liczba zmodernizowanych i zrewaloryzowanych obiektów sakralnych – szt. 1	Wzrost liczby osób odwiedzających obiekt o 10%
Przedsięwzięcie 1.2.1 Rozbudowa i modernizacja wielorodzinnego budynku socjalnego przy ul. Mielczarskiego w Chmielniku	Liczba dobudowanych mieszkań socjalnych w ramach przebudowy budynku – szt. 10	Liczba osób korzystających z nowych lokali socjalnych – 26 osób
Przedsięwzięcie 1.2.2 Modernizacja dróg lokalnych i związanych z nimi urządzeń na osiedlu Sady w Chmielniku	Rozbudowana infrastruktura służąca rozwojowi gospodarczemu – szt.1 Liczba zmodernizowanych ulic i chodników – szt. 5	Zmniejszenie liczby zdarzeń drogowych w stosunku do roku bazowego
Przedsięwzięcie 1.3.1 Rozbudowa szkoły podstawowej w Chmielniku - budowa sali gimnastycznej	Liczba rozbudowanych i wybudowanych obiektów infrastruktury oświatowej – szt. 1	Liczba uczniów korzystających z nowej i zmodernizowanej bazy oświatowej – wzrost o 20%
Przedsięwzięcie 1.3.2 Budowa wraz z wyposażeniem zespołu placówek oświatowych w Piotrkowicach	Liczba rozbudowanych i wybudowanych obiektów infrastruktury oświatowej – szt. 1	Liczba uczniów korzystających z nowej i zmodernizowanej bazy oświatowej – wzrost o 20%
Przedsięwzięcie 1.3.3 Rozbudowa budynku samorządowego przedszkola w Chmielniku	Liczba rozbudowanych i wybudowanych obiektów infrastruktury oświatowej – szt. 1	Liczba dzieci korzystających z opieki przedszkolnej – wzrost o 40 dzieci
Przedsięwzięcie 2.1.1 Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Chmielnik	Liczba obiektów poddanych głębokiej termomodernizacji – szt. 4	Zmniejszenie zużycia energii o 31 MVh/na rok
Przedsięwzięcie 2.1.2 Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Chmielnik	Liczba zmodernizowanych źródeł oświetlenia ulicznego – szt. 500	Zmniejszenie zużycia energii o 40 MVh/rok
Przedsięwzięcie 2.2.1 Zagospodarowanie zbiornika wodnego „Andrzejówka” wraz z terenem przyległym w celu ochrony i promocji różnorodności biologicznej	Liczba zagospodarowanych zbiorników wodnych – szt.1	Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej i nowej bazy sportowej i rekreacyjnej – wzrost o 40%
Przedsięwzięcie 2.2.2 Modernizacja oczyszczalni ścieków w Piotrkowicach	Liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków – szt.1	Wzrost objętości oczyszczonych ścieków – 150 m ³ /rok

Przedsięwzięcie 3.1.1 Nasze umiejętności – nasza przyszłość	Liczba szkół, w których wprowadzono zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe – szt.1 Liczba zrealizowanych działań z zakresu przedsiębiorczości –1	Liczba dzieci objętych wsparciem w zakresie kompetencji kluczowych – 400 osób łącznie w trzech placówkach
Przedsięwzięcie 3.1.2 Wsparcie przedsiębiorczości w Gminie Chmielnik	Liczba zrealizowanych działań z zakresu przedsiębiorczości –1	Liczba nowo otwartych działalności gospodarczych – wzrost o 10%
Przedsięwzięcie 3.1.3 Aktywizacja społeczno-zawodowa w Gminie Chmielnik	Liczba zrealizowanych działań z zakresu przedsiębiorczości –1 Liczba zrealizowanych działań z zakresu społecznego – 1	Liczba nowo otwartych działalności gospodarczych – wzrost o 10%
Przedsięwzięcie 3.1.4 Dobry czas na lepszą przyszłość – aktywizacja społeczno-zawodowa w gminie Chmielnik	Liczba zrealizowanych działań z zakresu przedsiębiorczości –1 Liczba zrealizowanych działań z zakresu społecznego – 1	Liczba nowo otwartych działalności gospodarczych – wzrost o 10%
Przedsięwzięcie 3.2.1 Wszyscy możemy więcej – rozwój edukacyjny uczniów i wzrost kompetencji zawodowych nauczycieli szkoły podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Chmielniku	Liczba szkół, w których wprowadzono zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe – szt.1	Liczba dzieci objętych wsparciem w zakresie kompetencji kluczowych – 400 osób łącznie w trzech placówkach
Przedsięwzięcie 3.2.2 Profilaktyka społeczna dzieci i młodzieży w ramach działalności placówek wsparcia dziennego	Liczba zrealizowanych działań z zakresu społecznego – 1	Liczba dzieci objętych wsparciem w zakresie kompetencji kluczowych –50 osób łącznie w 2 placówkach
Przedsięwzięcie 3.2.3 Wyrównywanie szans edukacyjnych i wzrost kompetencji zawodowych nauczycieli w szkole podstawowej im Jana Pawła II w Piotrkowicach	Liczba szkół, w których wprowadzono zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe – szt.1	Liczba dzieci objętych wsparciem w zakresie kompetencji kluczowych – 120 osób łącznie w dwóch placówkach
Przedsięwzięcie 3.2.4 Przyjazne przedszkole- zapewnienie miejsc wychowania przedszkolnego w przedszkolu samorządowym w Chmielniku	Liczba zrealizowanych działań z zakresu społecznego – 1	Liczba dzieci korzystających z opieki przedszkolnej – docelowo wzrost o 40 dzieci

Wszystkie projekty objęte programem rewitalizacji będą podlegały jednakowemu systemowi oceny. Odpowiedzialny za to będzie osoba wyznaczona przez Burmistrza. Do jego obowiązków należeć będzie także wykonanie wzoru formularza oceny projektu, który będzie wypełniany przez poszczególne podmioty wykonujące projekty rewitalizacyjne. Umożliwi to oszacowanie wartości wskaźników produktu i rezultatu z perspektywy pojedynczej inwestycji, co z kolei umożliwi opisanie i porównanie efektów w sposób jednoznaczny i przejrzysty. Gromadzenie kart projektów inwestycji już zrealizowanych pozwoli ocenić ich skuteczność oraz zdefiniować zagrożenia i szanse inwestycji o zbliżonym charakterze. Stanowić to będzie punkt odniesienia w następnych latach procesu rewitalizacji i pozwoli nadać mu pożądany kierunek oraz uniknąć błędów dotychczas popełnionych.

Przyjęty system monitorowania jest podstawą do efektywnej ewaluacji i aktualizacji Programu Rewitalizacji w przypadku gdy stwierdzony zostanie brak osiągnięcia założonych celów. Systematyczna ocena i aktualizacja umożliwi dostosowywanie założeń Programu Rewitalizacji do bieżących uwarunkowań zewnętrznych wpływających na efektywność realizacji zaplanowanych działań mających na celu poprawę zdiagnozowanej sytuacji kryzysowej.

10.2 SPOSÓB OCENY PROGRAMU REWITALIZACJI

Ocena, inaczej ewaluacja ma na celu poprawę jakości, skuteczności i spójności realizacji Programu Rewitalizacji w odniesieniu do konkretnych problemów obszaru rewitalizowanego z jednoczesnym uwzględnieniem celu głównego Programu i właściwego prawodawstwa lokalnego, krajowego i wspólnotowego dotyczącego m.in. oddziaływania na środowisko projektów zapisanych do realizacji w Programie Rewitalizacji. Ewaluacja będzie służyć przede wszystkim oszacowaniu osiągnięcia wskaźników monitorujących, a przez to stopnia wdrożenia całego LPR. Odpowie również na pytanie o trafność planowanych, przeprowadzonych i zakończonych projektów w odniesieniu do potrzeb, oraz pozwoli ocenić efekty i korzyści z ich wdrożenia.

Ewaluacja Lokalnego Programu Rewitalizacji opiera się na 3 rodzajach ocen:

- ex-ante (przed realizacją Programu) – uznać można, że ocenę taką przeprowadzono na etapie przygotowywania Programu Rewitalizacji, harmonogram przedsięwzięć sporządzono w oparciu o lokalne potrzeby,,
- on-going (zwana także mid-term, w trakcie realizacji) – ocenie tej podlegać będą poszczególne przedsięwzięcia w trakcie ich realizacji, system monitorowania i kontroli powinien być skierowany na analizę postępów w realizacji Programu i kontrolę terminów wykonania poszczególnych zadań,
- ex-post (po zakończeniu realizacji Programu Rewitalizacji) – w jej ramach przewiduje się, że po zakończeniu realizacji programu, przez kolejne pięć lat, w systemie rocznym sporządzane będą raporty celem weryfikacji rzeczywistych i planowanych wskaźników rezultatu i oddziaływania.

W raporcie ewaluacyjnym należy wziąć pod uwagę następujące kryteria ewaluacyjne: trafność, skuteczność, efektywność (przy ewaluacji on-going) oraz skuteczność, efektywność, użyteczność, trwałość (przy ewaluacji ex-post). Z przeprowadzonej oceny będą przygotowywane raporty wraz z oceną wdrażania Programu Rewitalizacji. Raporty będą prezentowane Radzie Miejskiej oraz podawane do informacji publicznej. Na bazie raportów okresowych możliwe będzie podjęcie decyzji odnośnie ewentualnej aktualizacji programu rewitalizacji.

10.3 MECHANIZMY WŁĄCZENIA MIESZKAŃCÓW, PRZEDSIĘBIORCÓW I INNYCH PODMIOTÓW I GRUP AKTYWNYCH NA TERENIE GMINY W PROCES REWITALIZACJI

Program Rewitalizacji jest dokumentem zainicjowanym przez samorząd gminny, wypracowanym przy aktywnym współudziale interesariuszy a każdy etap prac i był poddawany konsultacjom w tym zwłaszcza z mieszkańcami obszarów rewitalizacji, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi. Efektywność partycypacji społecznej zależy od skuteczności przepływu informacji. Dlatego też, nie tylko gmina, jako podmiot zarządzający procesem rewitalizacji, powinna informować stronę społeczną o planowanych działaniach i zamierzeniach, ale także strona społeczna powinna mieć szanse wyrażenia swojej opinii na temat realizowanych działań.

Działania rewitalizacyjne podejmowane w partnerstwie mają przyczynić się do pogłębienia identyfikacji mieszkańców z ich gminą. Współpraca międzysektorowa w realizacji zapisów Programu Rewitalizacji odbywać się będzie w oparciu o zasady:

- partnerstwa: mieszkańcy, organizacje i instytucje uczestniczą w rozwiązywaniu problemów na rewitalizowanych obszarach, współdziałają z Miastem i Gminą przy wykonywaniu zadań,
- efektywności: dążeniu partnerów procesu rewitalizacji gminy do osiągnięcia możliwie najlepszych efektów w realizacji poszczególnych przedsięwzięć,
- suwerenności partnerów procesu rewitalizacji,
- jawności: dotyczy to wszystkich partnerów, wzajemne informowanie się o celach, priorytetach realizowanych zadań oraz środkach dostępnych na ich realizację.

Władze gminy będą dążyć do jak największego zaangażowania w działania rewitalizacyjne interesariuszy programu. Są to:

- Mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze,
- Mieszkańcy Gminy inni niż mieszkańcy obszaru rewitalizacji,
- Podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić działalność gospodarczą na terenie Gminy,
- Podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić działalność społeczną na terenie Gminy, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne,
- Jednostka samorządu terytorialnego i jej jednostki organizacyjne,
- Organy władzy publicznej,
- Organizacje pozarządowe (NGO),
- Inni partnerzy społeczni.

Partycypacja społeczna jest nieodłącznym elementem procesu rewitalizacji i stanowi fundament działań na każdym etapie tego procesu (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitorowanie). Partycypacja powinna być ukierunkowana na możliwie dojrzałe formy uczestnictwa społeczności w podejmowaniu decyzji, które jej dotyczą. Prace nad przygotowaniem Programu Rewitalizacji dla Gminy Chmielnik oparte były na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy w tym szczególnie ze społecznością obszaru rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi. Partycypacja społeczna polega na realizacji wśród interesariuszy następujących działań:

- prowadzeniu działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, skierowanych do interesariuszy (o zasadach, celach, istotnie prowadzenia rewitalizacji oraz jej przebiegu),
- inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji,
- zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji,
- wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowywaniu i realizacji programu rewitalizacji,
- zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy,
- poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążenia do spójności planowanych z nimi działań.

W przygotowaniu Programu Rewitalizacji wykorzystano formy konsultacji społecznych:

- zbieranie uwag w postaci papierowej i elektronicznej, w tym formularzy zamieszczonych na stronie Gminy w BIP,
- spotkania i debaty z interesariuszami,
- zbieranie uwag i opinii w formie ankiet skierowanych do wszystkich interesariuszy.

Dla zapewnienia efektywnej współpracy z partnerami procesu rewitalizacji wykorzystano na każdym etapie prac następujące narzędzia komunikacji i informowania interesariuszy:

- strona internetowa Miasta i Gminy Chmielnik wraz z pocztą elektroniczną Koordynatora Rewitalizacji,
- lokalne media,
- spotkania Zespołu ds. Rewitalizacji wraz z przedstawicielami kluczowych dla rewitalizacji zdegradowanych obszarów gminy partnerów z sektora społecznego i gospodarczego oraz ekspertem zewnętrznym,

- spotkania informacyjno-konsultacyjne z mieszkańcami, w szczególności z obszarów zdegradowanych, organizowane w miarę postępu prac rewitalizacyjnych.

Partycypacja społeczna prowadzona i realizowana była na głównych etapach pracy nad Programem Rewitalizacji,

- Diagnozowanie i wyznaczanie obszaru zdegradowanego i propozycji obszaru rewitalizacji,
- Opracowanie Programu Rewitalizacji,
- Realizacja, wdrażanie i monitorowanie Programu Rewitalizacji,
- Aktualizacji Programu Rewitalizacji.

Na podstawie dotychczasowych doświadczeń w zakresie konsultacji i partycypacyjnego charakteru współpracy z lokalną społecznością, uznano, że na terenie Gminy Chmielnik najbardziej efektywne i angażujące mieszkańców partycypacyjne metody konsultacji to:

- analiza potrzeb w formie ankiet - sondaż na temat sytuacji obecnej i oczekiwań wobec przyszłości obszaru (diagnoza lokalnych problemów: społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych),
- e-konsultacje prośba o wyrażenie opinii o opracowywanym dokumencie na poszczególnych etapach prac nad nim, kierowana do mieszkańców obszaru za pomocą strony internetowej Gminy,
- możliwość zapoznania się z kolejnymi etapami prac nad dokumentem, złożenia swoich opinii i uwag, przedyskutowania interesujących mieszkańców kwestii możliwa jest w trakcie całego procesu u Koordynatora Rewitalizacji, w dniach i godzinach pracy Urzędu,
- wykorzystanie grup przedstawicielskich – podczas spotkań konsultacyjnych bardzo wartościowe są głosy aktywnych mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych. Wiele wnosi wiedza pracowników Urzędu i gminnych jednostek organizacyjnych. Ta forma konsultacji jest szczególnie skuteczna z punktu widzenia integrowania mieszkańców wokół wspólnych celów.

W ramach partycypacji zostanie również zorganizowane spotkanie podsumowujące, na którym przedstawione zostanie wypracowany dokument. Przygotowany dokument został poddany konsultacjom społecznym.

W ramach prac nad Programem Rewitalizacji dla Gminy Chmielnik na lata 2016-2023 wykorzystano następujące mechanizmy partycypacji społecznej:

- a. publikacje na stronie internetowej – informacje o przystąpieniu do prac nad programem rewitalizacji dla gminy Chmielnik, prezentujące całość procesu rewitalizacji i efekty prac nad programem rewitalizacji.
- b. szkolenie/warsztat strategiczny z udziałem władz Gminy oraz pracowników Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik, na którym przedstawiono podstawowe zagadnienia związane z procesem rewitalizacji, przeprowadzono analizę zasobów miasta i gminy, bieżące i przyszłe procesy rewitalizacyjne, omówiono zadania możliwe do dofinansowania środkami UE w perspektywie 2014-2020, zaangażowanie lokalnej społeczności w proces tworzenia programu rewitalizacji oraz sposoby monitoringu i ewaluacji programów rewitalizacji.

Ponadto po zakończeniu prac związanych z etapem diagnostycznym, uchwała o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (wraz z diagnozą społeczno-gospodarczo-przestrzenną oraz mapą o treści mapy ewidencyjnej w skali 1:5000, z zaznaczonymi obszarami zdegradowanymi i obszarami rewitalizacyjnymi, wynikającymi z etapu I prac) została poddana konsultacjom społecznym w dniach 25.08.2016-19.09.2016 w trzech formach:

- c. zbieranie uwag w postaci papierowej i elektronicznej. W dniach od 17.08.2016 do 24.08.2016 przed rozpoczęciem konsultacji właściwych, na stronie Urzędu Miasta i Gminy oraz Biuletynie Informacji Publicznej pojawiło się ogłoszenie, o planowanych konsultacjach społecznych. W ogłoszeniu tym pojawił się elektroniczny kwestionariusz do zgłaszania uwag, który można było przesać na podane adresy mailowe. Uwagi zbierane były w terminie od 25.08.2016 do dnia 19.09.2016
- d. zbieranie uwag ustnych w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik. W dniach od 17.08.2016 do 24.08.2016 przed rozpoczęciem konsultacji właściwych, na stronie Urzędu Miasta i Gminy oraz Biuletynie Informacji Publicznej pojawiło się ogłoszenie, o planowanych konsultacjach społecznych. Ogłoszenie zawierało informację o możliwości zgłaszania uwag osobiście bezpośrednio do Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik.
- e. spotkanie z interesariuszami w Chmielnickim Centrum Kultury w dniu 14.09.2016r. podczas, którego w trakcie otwartych konsultacji społecznych zainteresowani mogli zgłaszać uwagi do projektu uchwały Rady Miejskiej w Chmielniku w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Po zakończeniu prac związanych z opracowaniem projektu Programu Rewitalizacji dla Gminy Chmielnik na lata 2016-2023 w dniach od 25.11.2016 do 16.12.2016 dokument został poddany konsultacjom w trzech formach:

- a. zbieranie uwag z postaci papierowej lub elektronicznej – w dniach od 17.11.2016 do 24.11.2016 przed rozpoczęciem właściwych konsultacji na stronie Urzędu Miasta i Gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej pojawiło się ogłoszenie, o planowanych konsultacjach społecznych. W ogłoszeniu tym pojawił się elektroniczny kwestionariusz do zgłaszania uwag, który można było przesłać na podane adresy mailowe.
- b. zbieranie uwag ustnych w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik. W dniach od 17.11.2016 do 24.11.2016 przed rozpoczęciem konsultacji właściwych, na stronie Urzędu Miasta i Gminy oraz Biuletynie Informacji Publicznej pojawiło się ogłoszenie, o planowanych konsultacjach społecznych. Ogłoszenie zawierało informację o możliwości zgłaszania uwag osobiście bezpośrednio do Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik.
- c. spotkanie z interesariuszami w Chmielnickim Centrum Kultury w dniu 08.12.2016r. podczas, którego w trakcie otwartych konsultacji społecznych zainteresowani mogli zgłaszać uwagi do projektu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Chmielnik na lata 2016-2025.

Wszystkie informacje dotyczące procesu rewitalizacji, łącznie z Raportami z konsultacji społecznych zostały zamieszczone na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Chmielnik - www.chmielnik.com oraz podmiotowej stronie BIP. Tym samym Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Chmielnik na lata 2016-2025 opracowany został przez samorząd lokalny w ścisłej współpracy z partnerami – przedstawicielami środowiska gospodarczego, organizacjami społecznych oraz instytucjami działającymi na terenie gminy Chmielnik. Do myślenia o przyszłości, w kontekście rewitalizacji terenów zdegradowanych, włączono w szerokim zakresie społeczność lokalną.

10.4 DZIAŁANIA INFORMACYNO PROMOCYJNE

Nieodzowną częścią realizacji procesu rewitalizacji jest informacja i promocja działań przewidzianych w Programie Rewitalizacji. Obowiązek ten spoczywa przede wszystkim na Gminie Chmielnik. Rolę inicjującą pełni Burmistrz Chmielnika, bądź wyznaczona przez niego osoba. Celem

informowania Interesariuszy jest przede wszystkim zapewnienie pełnego przepływu informacji, stworzenie uwarunkowań do zapoznania się Interesariuszy z kształtem i postępiami procesu rewitalizacji oraz promocja działań, pozyskiwanie nowych przedsięwzięć oraz podmiotów i osób skłonnych do zaangażowania w proces rewitalizacji. Zaangażowanie na każdym etapie interesariuszy zainteresowanych udziałem w programie (m.in. organizacji pożytku publicznego, stowarzyszeń, przedsiębiorców, mieszkańców obszaru rewitalizacji) umożliwi im aktywny udział w planowaniu i wdrażaniu zmian społecznych, gospodarczych i infrastrukturalnych zgodnie z ich potrzebami i interesami. Dlatego też niezbędne jest umożliwienie wymiany informacji i dyskusji o kształcie, jaki powinna przybrać rewitalizacja za pomocą różnorodnych instrumentów promocyjnych i informacyjnych. Poniższy schemat przedstawia instrumenty systemu informacji i promocji w powiązaniu z mechanizmami włączenia mieszkańców i partnerów w proces rewitalizacji.

Rysunek 14 Schemat przedstawiający instrumenty systemu informacji i promocji w połączeniu z mechanizmami włączenia interesariuszy

Jak wynika z powyższego schematu działania informacyjne i promocyjne są związane z mechanizmami włączenia interesariuszy w proces rewitalizacji. Aby udział lokalnej społeczności w tworzeniu i wdrażaniu programu przyniósł spodziewane efekty, konieczne jest prowadzenie szeregu działań, skupiających się przede wszystkim na:

- Organizacji zebrań z mieszkańcami zwłaszcza obszarów rewitalizowanych oraz partnerami społecznymi i gospodarczymi, które stanowią forum wymiany informacji i pomysłów na działania rewitalizacyjne,
- Publikowaniu ogłoszeń zamieszczanych na tablicach ogłoszeń,

- Wykorzystaniu możliwości kontaktu elektronicznego w postaci publikacji na stronach internetowych.

Działania promocyjne będą zgodna z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006. W związku z tymi wytycznymi działania promocyjne będą polegały także na:

- umieszczeniu na wszystkich materiałach i dokumentach związanych z realizacją projektów w ramach Programu Rewitalizacji, które uzyskają wsparcie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego logotypów Unii Europejskiej oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego lub innego właściwego projektowi programu,
- umieszczaniu tablic informacyjnych o współfinansowaniu projektu ze środków Unii Europejskiej w miejscu prowadzenia inwestycji,
- podaniu aktualnych informacji na temat programu rewitalizacji w mediach lokalnych,
- umieszczenie informacji na oficjalnych stronach internetowych Gminy.

11 ZAŁĄCZNIKI

- Protokół z przeprowadzonych konsultacji społecznych dotyczących projektu uchwały Rady Miejskiej w Chmielniku w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
- Mapa pogłądowa położenia obszarów zdegradowanych/rewitalizowanych na terenie Gminy Chmielnik
- Mapa w skali 1:5.000 obszaru zdegradowanego/rewitalizowanego na terenie Miasta Chmielnik – Obszar I,
- Mapa w skali 1:5.000 obszaru zdegradowanego/rewitalizowanego na terenie sołectwa Sędziejowice,
- Mapa w skali 1:5.000 obszaru zdegradowanego/rewitalizowanego na terenie sołectwa Piotrkowice,
- Mapa w skali 1:5.000 obszaru zdegradowanego/rewitalizowanego na terenie sołectwa Śladków Duży.
- Płyta CD z mapą obszarów zdegradowanych/rewitalizowanych na terenie Gminy Chmielnik

UWAGA: obszar zdegradowany/rewitalizowany jest zaznaczony błękitnym kolorem.

12 SPIS TABEL, RYSUNKÓW I WYKRESÓW

Tabela 1 Powiązania PR z krajowymi dokumentami strategicznymi.....	12
Tabela 2 Powiązania PR z dokumentami strategicznymi powiatu kieleckiego i województwa świętokrzyskiego.....	15
Tabela 3 Powiązania PR z dokumentami strategicznymi Gminy.....	19
Tabela 4 Podział Miasta Chmielnik na obszary.....	25
Tabela 5 Podział gminy Chmielnik na jednostki pomocnicze i przyjęte do Diagnozy obszary (stan na 31.12.2015 r.)	26
Tabela 6 Ludność mieszkańców miasta i terenów wiejskich Gminy Chmielnik w latach 2010-2015 ..	32
Tabela 7 Liczba ludności w poszczególnych obszarach Miasta i Gminy Chmielnik.....	35
Tabela 8 Źródła utrzymania gospodarstw domowych w mieście i gminie Chmielnik.....	37
Tabela 9 Liczba osób pracujących wg innego podziału niż PKD na terenie miasta i na terenach wiejskich w Gminie Chmielnik w latach 2010-2014	37
Tabela 10 Bezrobotni w Gminie Chmielnik w latach 2010-2015.....	38
Tabela 11 Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych obszarach Miasta i Gminy Chmielnik w 2015 roku.....	39
Tabela 12 Średnia liczba dzieci przypadająca na 1 oddział placówki edukacyjnej.....	41
Tabela 13 Liczba osób i gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego w Gminie Chmielnik w 2015 roku	42
Tabela 14 Liczba dzieci korzystających z dożywiania w gminie Chmielnik w 2015 r.....	42
Tabela 15 Liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Chmielnik z podziałem na wyznaczone obszary w 2015 roku	43
Tabela 16 Liczba sporządzonych niebieskich kart z podziałem na wyznaczone obszary w Gminie Chmielnik w 2015 roku	44
Tabela 17 Osoby korzystające z zasiłków stałych w Gminie Chmielnik z podziałem na wyznaczone obszary.....	46
Tabela 18 Dodatki mieszkaniowe wypłacone w Gminie Chmielnik w 2015 r.	46
Tabela 19 Organizacje pozarządowe w Gminie Chmielnik.....	47
Tabela 20 Wskaźniki demograficzne miasta i terenów wiejskich w Gminie Chmielnik na tle powiatu i województwa w 2015 roku	50
Tabela 21 Grupy społeczne wymagające wsparcia na terenie miasta i Gminy Chmielnik.....	55
Tabela 22 Liczba podmiotów gospodarczych na obszarze miasta i Gminy Chmielnik z podziałem na poszczególne sekcje PKD w 2015 roku	56

Tabela 23 Wskaźniki dla podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w gminie Chmielnik w 2015 roku.....	62
Tabela 24 Grupy społeczne wymagające wsparcia w zakresie sfery gospodarczej na terenie Gminy Chmielnik	65
Tabela 25 Grunty leśne na terenie Gminy Chmielnik w 2015 roku.....	67
Tabela 26 Formy ochrony przyrody w Gminie Chmielnik	68
Tabela 27 Zmieszane odpady zebrane z terenu Gminy Chmielnik w latach 2010-2015.....	71
Tabela 28 Ilość wyrobów azbestowych w poszczególnych rodzajach budynków oraz azbest magazynowy	72
Tabela 29 Ilość wyrobów azbestowych w wyznaczonych obszarach miasta i Gminy Chmielnik.....	73
Tabela 30 Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia (z uwzględnieniem krajowych norm dla uzdrowisk)	74
Tabela 31 Klasyfikacja strefy świętokrzyskiej wg parametrów, z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych do ochrony roślin	75
Tabela 32 Tło zanieczyszczeń dla obszaru Gminy Chmielnik.....	77
Tabela 33 Wyniki pomiarów i ocena hałasu na obszarze miasta Chmielnik w 2016 roku.....	79
Tabela 34 Grupy społeczne wymagające wsparcia w zakresie sfery gospodarczej na terenie Gminy Chmielnik	81
Tabela 35 Obiekty architektoniczne wpisane do rejestru zabytków województwa świętokrzyskiego z terenu Gminy Chmielnik.....	86
Tabela 36 Przepięstwa popełnione w gminie Chmielnik z podziałem na obszary w 2015 r.	90
Tabela 37 Średni dobowy ruch na wyznaczonych odcinkach dróg krajowych nr 73 i 78 oraz drodze wojewódzkiej nr 765.....	92
Tabela 38 Dane o infrastrukturze wodno-kanalizacyjnej w Gminie Chmielnik w 2015 roku.....	93
Tabela 39 Sieć gazowa w Gminie Chmielnik w 2015 r.....	93
Tabela 40 Problemy w zakresie strefy funkcjonalno-przestrzennej na terenie Gminy Chmielnik.....	97
Tabela 41 Zasoby mieszkaniowe miasta i Gminy Chmielnik	98
Tabela 42 Zasoby mieszkaniowe w Gminie Chmielni wg okresu budowy	98
Tabela 43 Mieszkania na wyznaczonych obszarach miasta i Gminy Chmielnik bez dostępu do kanalizacji i wodociągu w 2015 roku	99
Tabela 44 Problemy wymagające wsparcia w zakresie sferze techniczne na terenie Gminy Chmielnik	100

Tabela 45 Analiza SWOT Gminy Chmielnik wg diagnozowanych sfer	100
Tabela 46 Podstawowe czynniki wyznaczające obszary zdegradowane, na podstawie sporządzonej diagnozy na terenie wyznaczonych obszarów miasta i Gminy Chmielnik	105
Tabela 47 Wskaźniki koncentracji obszaru rewitalizacji dla Gminy Chmielnik	109
Tabela 48 Charakterystyka obszarów rewitalizacji.....	114
Tabela 49 Charakterystyka celów rewitalizacji.....	118
Tabela 50 Przedsięwzięcie 1.1.1	121
Tabela 51 Przedsięwzięcie 1.1.2	122
Tabela 52 Przedsięwzięcie 1.1.3	122
Tabela 53 Przedsięwzięcie 1.1.4	123
Tabela 54 Przedsięwzięcie 1.1.5	124
Tabela 55 Przedsięwzięcie 1.2.1	125
Tabela 56 Przedsięwzięcie 1.2.2	126
Tabela 57 Przedsięwzięcie 1.3.1	127
Tabela 58 Przedsięwzięcie 1.3.2	127
Tabela 59 Przedsięwzięcie 1.3.3	128
Tabela 60 Przedsięwzięcie 2.1.1	130
Tabela 61 Przedsięwzięcie 2.1.2	131
Tabela 62 Przedsięwzięcie 2.2.1	132
Tabela 63 Przedsięwzięcie 2.2.2	133
Tabela 64 Przedsięwzięcie 3.1.1	134
Tabela 65 Przedsięwzięcie 3.1.2	135
Tabela 66 Przedsięwzięcie 3.1.3	135
Tabela 67 Przedsięwzięcie 3.1.4	136
Tabela 68 Przedsięwzięcie 3.2.1	137
Tabela 69 Przedsięwzięcie 3.2.2	137
Tabela 70 Przedsięwzięcie 3.2.3	138
Tabela 71 Przedsięwzięcie 3.2.4	138
Tabela 72 Plan finansowy przedsięwzięć rewitalizacyjny PR dla Gminy Chmielnik.....	141
Tabela 73 Plan finansowy, źródła finansowania i planowany czasookres realizacji przedsięwzięć GPR	143
Tabela 74 Wzajemne powiązania przedsięwzięć	155

Tabela 75 Zintegrowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych pomiędzy celami strategicznymi i celami operacyjnymi (kierunkami działań)	158
Tabela 76 Karta oceny wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych	167
Tabela 77 Zewnętrzne źródła finansowania Programu Rewitalizacji	170
Tabela 78 Wskaźniki produktu i rezultatu służące monitoringowi	174
Rysunek 1 Gmina Chmielnik na mapie powiatu kieleckiego (źródło: https://www.osp.org.pl/hosting/katalog.php?id_w=14&id_p=286&id_g , wgląd wrzesień 2016 r.)..	29
Rysunek 2 Tereny inwestycyjne (kolor filetowy) na obszarze Chmielnika	60
Rysunek 3 Rozmieszczenie form ochrony przyrody na terenie Gminy Chmielnik, ...	68
Rysunek 4 Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego Gminy Chmielnik	84
Rysunek 5 Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego miasta Chmielnika	85
Rysunek 6 Kościół w Sędziejowicach	89
Rysunek 7 Kościół w Piotrkowicach	89
Rysunek 8 Mapa obszaru zdegradowanego	107
Rysunek 9 Mapa obszaru rewitalizacji	110
Rysunek 10 Obszar rewitalizacji – sołectwo Piotrkowice	111
Rysunek 11 Obszar rewitalizacji – sołectwo Sędziejowice	111
Rysunek 12 Obszar rewitalizacji – Śładków Duży	112
Rysunek 13 Obszar rewitalizacji – wyznaczony Obszar I miasta Chmielnika	113
Rysunek 14 Schemat przedstawiający instrumenty systemu informacji i promocji w połączeniu z mechanizmami włączenia interesariuszy	182
Wykres 1 Dochody i wydatki ogólne budżetu Miasta i Gminy Chmielnik w latach 2010-2015	30
Wykres 2 Struktura mieszkańców Miasta i Gminy Chmielnik wg ekonomicznych grup wiekowych ...	33
Wykres 3 Procentowe wskaźniki liczby osób wg ekonomicznych grup wiekowych dla miasta i terenów wiejskich w Gminie Chmielnik w 2015 r.	34
Wykres 4 Przyrost naturalny i saldo migracji w Gminie Chmielnik w latach 2010-2015	34
Wykres 5 Ludność ogółem i ludność w wieku produkcyjnym w poszczególnych obszarach miasta i Gminy Chmielnik w 2015 roku	36
Wykres 6 Współczynniki skolaryzacji netto na terenie Gminy Chmielnik w 2015 roku	40

Wykres 7 Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym na terenie Miasta i Gminy Chmielnik w 2015 roku	41
Wykres 8 Wskaźnik liczby osób korzystających z pomocy społecznej na 100 mieszkańców Gminy w wyznaczonych obszarach miasta i Gminy Chmielnik w 2015 r.	45
Wykres 9 Liczba osób bezrobotnych na 100 mieszkańców na wyznaczonych obszarach miasta i Gminy Chmielnik.....	52
Wykres 10 Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym na 100 mieszkańców na wyznaczonych obszarach miasta i Gminy Chmielnik.....	53
Wykres 11 Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym na 100 mieszkańców na wyznaczonych obszarach miasta i Gminy Chmielnik.....	54
Wykres 12 Podmioty gospodarcze w Gminie Chmielnik w latach 2010-2015	57
Wykres 13 Struktura podmiotów prywatnych zarejestrowanych w mieście i na terenach wiejskich w Gminie Chmielnik w 2015 r.....	58
Wykres 14 Liczba podmiotów gospodarczych w sektorze prywatnym w poszczególnych sołectwach Gminy.....	59
Wykres 15 Struktura gospodarstw rolnych wg powierzchni w Gminie Chmielnik	61
Wykres 16 Liczba podmiotów gospodarczych w mieście i poszczególnych sołectwach gminy Chmielnik w przeliczeniu na 100 mieszkańców.....	63
Wykres 17 Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych na 100 podmiotów na wyznaczonych obszarach miasta i Gminy Chmielnik w 2015 roku	64
Wykres 18 Ilość zinwentaryzowanego azbestu na wyznaczonych obszarach miasta i poszczególnych sołectwach Gminy Chmielnik w kg	80
Wykres 19 Tereny zdegradowane wg liczby wskaźników	106

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Chmielniku

Sławomir Wójcik